

РАЗСЛЕДВАНИЯТА НА ИНСПЕКТОР ГАМАШ

ЖЕСТОКИЯТ МЕСЕЦ

ЛУИЗ ПЕНИ

Единствен в света петкратен носител на наградата „Агата Кристи“

ЛУИЗ ПЕНИ ЖЕСТОКИЯТ МЕСЕЦ

Превод: Марин Загорчев

chitanka.info

Единствен в света петкратен носител на наградата „Агата Кристи“.

Добре дошли отново в света на брилянтния детектив с необикновен ум и прозорливост — инспектор Арман Гамаш!

Пролет е и в идиличното планинско селце Трите бора всичко се пробужда за нов живот. Но април се оказва жесток и безмилостен. Преди да отключи вратите към дългоочаквано ново начало, месецът поднася смърт.

Навръх Великден няколко от жителите на селцето се събират в прокълнатото имение на хълма, за да проведат спиритически сеанс и да очистят старата къща от злото. Но вместо да прогонят духовете от нея, помагат за създаването на още един. Забележителна жена, обичана от всички в околността, умира от страх по време на сеанса. Освен ако не е убита...

Легендарният инспектор Арман Гамаш от квебекската полиция отново поема към Трите бора заедно с екипа си от млади специалисти, за да разплете мистерията. Но сега самият той се бори с призраци от миналото си и с твърде реални врагове от настоящето. И някои от тях може да са в собствения му екип.

Луиз Пени е единствената в света петкратна носителка на литературния приз „Агата Кристи“. Романите ѝ са преведени на повече от трийсет езика и са издадени в многохилядни тиражи. Пени печели 11 литературни награди още с дебютния си роман „Убийството на художника“, а втората и третата книга от поредицата за разследванията на инспектор Гамаш, „Убийствено студена“ и „Жестокият месец“, продължават традицията и носят на авторката си нови призове.

Пени създава онова, което мнозина са опитвали, но малцина са успявали да усъвършенстват: уютна психологическа мистерия. Ако не отдадете сърцето си на Гамаш, навярно изобщо нямате сърце.

Kirkus Review

Вълнуваща история за ревност и дългоочаквано
отмъщение.

The Sunday Telegraph

*На брат ми Роб и прекрасното му семейство: Оди,
Ким, Адам и Сара, с любов.*

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Полицаяте от Surete du Quebec

Арман Гамаш — главен инспектор в отдел „Убийства“.

Жан Ги Бовоар — инспектор, заместник на Гамаш.

Изабел Лакост — полицај от екипа на Гамаш.

Ивет Никол — млад полицај в отдел „Убийства“.

Робер Лемю — млад полицај в отдел „Убийства“.

доктор Шарън Харис — съдебен лекар.

Силвен Франкър — комисар.

Мишел Бребьоф — комисар, приятел на Гамаш.

Местните

Клара Мороу — художник.

Питър Мороу — известен художник, съпруг на Клара.

Мирна Ландерс — в миналото психолог, практикувал в Монреал; сега държи книжарница за нови и стари книги в Трите бора.

Рут Зардо — възрастна поетеса.

Габриел Дюбо — готвач и хотелиер; държи местното бистро и пансиона на селото с партньора си Оливие.

Оливие Брюле — търговец на антикварни стоки и партньор на Габриел.

Мосю Беливо — търговец на хранителни стоки; държи местната бакалия.

Мадлен Фавро — един от по-новите жители на Трите бора; работила е в отдел „Изследователска дейност и развитие“ на „Бел Канада“, преди да се премести в селото.

Хейзъл Смит — вдовица, майка на Софи и близка приятелка на Мадлен.

Софи Смит — дъщеря на Хейзъл.

Одил Монман — съсобственичка на най-близкия магазин за екологични продукти заедно с партньора си Жил.

Жил Сандон — дърводелец, партньор на Одил.
Жана Шове — медиум; на почивка в селото.

Речник на някои френски думи и изрази в романа

Bienvenu(-e)! — Добре дошъл(-а)!

Bonjour! — Добър ден!

Bonsoir! — Добър вечер!

Cafe au lait — кафе с мляко.

C'est ca — точно така.

C'est epouvantable! — Това е ужасно!

C'est ici — тук е.

C'est magnifique! — Прекрасно е!

C'est terrible! — Това е ужасно!

C'est trop — прекалено е.

C'est vrai — вярно е.

D'accord? — Разбрано?

Desole — съжалявам.

Est-ce que je peux vous aider? — Мога ли да ви помогна?

Est-ce que c'est vrai? — Вярно ли е това?

Et voila! — Ето!

Excusez-moi — извинете ме.

Joyeuses Paques! — Честит Великден!

Mais, c'est horrible! — Но това е ужасно!

Mais, franchement — но честно казано.

Merde! — По дяволите!

Merci — благодаря.

Mon cheri — мили, скъпи.

Non — не.

Oui, allo? — Да, ало?

Pardon — моля.

Sacre! — О, боже!

Sante! — Наздраве!

S'il vous plait — моля, ако обичате.

Tabernacle! — По дяволите!

ГЛАВА ПЪРВА

Коленичила в уханната влажна трева, Клара Мороу внимателно скри великденското яйце и се замисли за възкресението на мъртвите, с което смяташе да се залови веднага след вечеря. Отмести увиснал кичур от лицето си и така омаза косата си със сламки, кал и друга кафява субстанция, която навярно не беше кал. Навсякъде наоколо жителите на селцето се разхождаха с кошници ярко боядисани яйца и търсеха идеалните скривалища за тях. Рут Зардо седеше на близката пейка, по средата на затревения селски площад, и хвърляше яйца напосоки, като от време на време улучваше някого по главата или по задните части. „Има обезпокоително добър мерник за толкова стара и побъркана жена“ — помисли си Клара.

— Ще ходиш ли довечера? — направи опит да разконцентрира възрастната поетеса, която в този момент се целеше в мосю Беливо.

— Луда ли си? Живите хора са достатъчно противни, защо ми е да възкресявам мъртвите.

При тези думи Рут улучи мосю Беливо по тила. За щастие, бакалинът на селото носеше платнена шапка, пък и изпитваше топли чувства към белокосата върлина на пейката. Рут много внимателно избираше жертвите си. Почти винаги се целеше в хора, които я обичат.

Обикновено човек не се притеснява толкова, когато го замерят с шоколадови великденски яйца. Обаче тези не бяха шоколадови. Само веднъж бяха направили грешката да използват такива.

* * *

Преди няколко години, когато жителите на Трите бора за първи път решиха да организират търсене на яйца в неделята на Великден, въодушевлението беше голямо. Хората се събраха в бистрото на Оливие и докато пийваха и похапваха, разпределиха торбичките с шоколадови яйца, които трябваше да скрият на другия ден. Възгласи

„Ооох!“ и „Ааах!“ с нотка на завист огласяха въздуха. Сякаш отново бяха деца. Но истинско удоволствие щяха да изпитат, когато видят лицата на хлапетата от селото. Освен това малчуганите нямаше да намерят всички яйца, особено скритите зад бара на Оливие.

— Прекрасни са — каза Габри, взе мъничка, изящно изработена гъска от марципан и отхапа главата ѝ.

— Габри! — смъмри го партньорът му Оливие, като дръпна гъската от едрата му ръка. — За децата е!

— Ами, просто искаш всичко за себе си! — Габри се обърна към Мирна и прошепна така, че всички да го чуят: — Само това ни липсваше. Гейове да раздават шоколадови десерти на децата. Трябва да уведоим „Морално мнозинство“!

Русокосият и срамежлив Оливие се изчерви силно.

Мирна се усмихна. Самата тя приличаше на огромно великденско яйце: тъмна, топчеста и обгърната с кафтан в ярко лилаво и червено.

Повечето жители на селцето бяха в бистрото, скупчени край полирания бар или разположени в удобните стари фотьойли в салона. Цялата мебелировка се продаваше. Бистрото на Оливие беше същевременно и антикварен магазин. Всеки предмет бе снабден с етикет и цена, включително Габри, когато се почувстваше недооценен.

Беше началото на април и в откритите камини гореше огън, който хвърляше топли отблясъци върху широките чамови дъски на пода, придобили кехлибарен цвят от времето и слънцето. Из помещението сновяха келнери и разнасяха напитки и меко, полутечно сирене бри от фермата на мосю Паже. Бистрото, разположено до затревения селски площад, бе сърцето на старото квебекско селце. От двете му страни — свързани помежду си чрез вътрешни врати — бяха подредени другите магазини и обгръщаха къщите като древна тухлена стена. Бакалницата на мосю Беливо, пекарната на Сара, после бистрото и накрая, в самия край на редицата, книжарницата за нови и употребявани книги на Мирна. Три чепати бора се издигаха в другия край на площада от незапомнени времена като мъдреци, които най-сетне са открили това, което са търсели. От периферията на селото като паяжина се разклоняваха черни пътища, които водеха към планината и горите.

Но Трите бора бе забравено село. Времето се вихреше и бушуваше край него, понякога го връхлиташе, но никога за дълго, а и никога не оставяше твърде дълбока следа. От стотици години селцето се гушеше в пазвите на суровите канадски планини, скрито и защитено, и ако някой го откриеше, това ставаше по чиста случайност. Понякога изморен пътешественик преваляше хълма и когато погледнеше надолу, виждаше като Шангри-Ла подредените в кръг гостоприемни стари къщи. Някои имаха каменни, изветрели от времето стени и бяха градени от първите заселници по тая земя, осеяна с могъщи дървета и препъващи канари. Други бяха от червени тухли, строени от лоялистите^[1], които търсели убежище. Трети бяха в типичния квебекски стил: със стръмни метални покриви, приветливи стрехи и широки веранди. В другия край пък беше бистротото на Оливие, което предлагаше *cafe au lait*^[2] и прясно изпечени кроасани, както и приятни разговори, компания и внимание. Попаднаше ли веднъж в Трите бора, човек никога не забравяше селото. Но можеше да го открие само онзи, който се е изгубил.

Мирна погледна приятелката си Клара Мороу, а тя ѝ се изплези. Мирна последва примера ѝ и Клара завъртя очи. Мирна също завъртя своите и се настани до нея на дивана, обърнат към камината.

— Да не си пушила градински торф пак, докато бях в Монреал?

— Този път не съм — засмя се Клара. — Имаш нещо на носа.

Мирна опипа лицето си, намери „нещото“ и го погледна.

— Хмм, това е или парче шоколад, или люспа кожа. Има само един начин да се провери. — И лапна черната частица.

— Боже мой! — възкликна Клара. — И се чудиш защо не си омъжена.

— Не се чудя. Просто нямам нужда от мъж, който да ме допълва.

— О, така ли? Ами Раул?

— Аха, Раул... — изрече Мирна замечтано. — Той беше сладък.

— Да, беше гумено мече — съгласи се Клара.

— Той ме допълваше. Дори повече — добави книжарката, като поглади големия си корем, пищен като всичките ѝ форми.

— Я гледайте! — преряза разговора им остър като бръснач глас.

Рут Зардо стоеше насред бистротото, вдигнала във въздуха шоколадово зайче, сякаш е граната. Фигурката бе от горчив черен шоколад, имаше дълги уши, настръхнали, сякаш заекът се ослушва, и

толкова реалистична муцуна, че Клара очакваше животинчето всеки момент да размърда деликатните си захарни мустаци. В лапите му имаше кошничка, изплетена от бял и млечен шоколад, а в нея — десетина изящно изрисувани яйца. Беше толкова красив, че Клара се молеше Рут да не го запокити нанякъде.

— Това е заек — изръмжа възрастната поетеса.

— И аз ги ям — каза Габри на Мирна. — Това е навик. Навик да ядеш зайци.

Мирна се засмя и веднага съжали, защото Рут обърна изпепеляващия си поглед към нея.

— Рут! — Клара стана и се приближи предпазливо към старата поетеса, като взе чашата с уиски на мъжа си Питър за зальгалка. — Остави на мира зайчето.

— Това е заек — повтори Рут, сякаш говореше на бавноразвиващи се деца. — Какво прави тогава с тези? — Посочи яйцата. — Откога зайците носят яйца? — продължи да настоява, като изгледа смаяните хора в бистрото. — Не се бяхте замисляли над това, а? Откъде ги е взел? Вероятно от шоколадови кокошки. Заекът явно е откраднал яйцата на шоколадовите кокошки, които сега търсят дечицата си. Страхотно!

Най-странното бе, че докато възрастната поетеса говореше, Клара наистина си представи шоколадови кокошки, които се суетят отчаяно в търсене на яйцата си. Яйца, откраднати от Великденския заек.

С тези думи Рут пусна шоколадовото зайче на земята и то се разби на парченца.

— О, боже! — възкликна Габри и се втурна да чисти. — Беше за Оливие!

— Наистина ли? — трогна се партньорът му, съвсем забравил, че лично той е купил заека.

— Великден е смахнат празник — добави зловецът Рут. — Никога не съм го харесвала.

— Вече и той не те харесва — отбеляза Габри, като държеше счупеното зайче, сякаш е наранено дете.

„Толкова е нежен“ — помисли си Клара не за първи път. Габри бе толкова висок, толкова внушителен, че хората често забравяха каква

чувствителна душа има. Спомняха си го само в моменти като този, когато той грижовно приласкаваше някой умиращ шоколадов заек.

— Замислете се как празнуваме Великден — продължи възрастната поетеса, като дръпна чашата на Питър от ръката на Клара и изгълта на един дъх уискито. — Търсим яйца и ядем топли козунаци във формата на кръст.

— И ходим на черква — добави мосю Беливо.

— Повече са тези, които ходят в пекарната на Сара. Купуват си сладкиши с формата на уред за изтезания. Сигурно ме мислите за луда, но навярно съм единствената нормална тук.

След стъписващата си тирада Рут се обърна и закуцука към вратата. Преди да излезе, се обърна и предупреди:

— Не слагайте шоколадови яйца за децата. Ще се случи нещо лошо.

И като Йеремиа, плачещия пророк, се оказа права. Наистина се случи нещо лошо.

На другата сутрин яйцата бяха изчезнали. Останали бяха само опаковките им. Отначало жителите на селото заподозряха, че поголемите деца или дори Рут са саботирали събитието.

— Гледайте! — каза Питър и показа разкъсаните остатъци от кутия на шоколадово зайче. — Има следи от зъби. И от нокти.

— Значи е била Рут — отбеляза Габри, като взе кутията и я огледа.

— Погледнете тук! — Клара се затича след хартийка от бонбон, която вятърът бе понесъл по тревата. — И тази е разкъсана.

След като прекараха цялата сутрин в търсене на опаковки от великденски яйца и в почистване на боклуци, повечето жители на селото отново се събраха при Оливие, за да се стоплят на огъня.

— Е — каза Рут на Клара и Питър, докато обядваха в бистрото, — сега вярвате ли ми?

— Признавам, че е очевидно — засмя се Питър, докато отхапваше от запечения си до златисто *croque-monsieur*^[3], върху който разтопеният камамбер едва задържаше парченца пушена шунка.

Бистрото жужеше като кошер. Изнервени родители се опитваха да подкупят с лакомства разплаканите си деца.

— Всяко диво животно в радиус от километри е било в селото тази нощ — заяви Рут, като бавно разбърка бучките лед в уискито си.

— За да ядат великденски яйца. Лисици, еноти, катерички...

— Мечки — допълни Мирна, щом седна при тях на масата. — Боже, това е страшничко. Всичките тия изгладнели мечки, които излизат от бърлогите си озверели, след като са спали цяла зима...

— Представете си колко са се изненадали, като са открили шоколадови яйца и зайчета! — поде Клара, докато похапваше яхния с парченца съомга, миди и скариди. Отчупи залъче от хрупкавата си франзела и го намаза със специалното сладко масло на Оливие. — Мечките сигурно се чудят и маят какво ли чудо е станало, докато са спали.

— Не всичко, което възкръсва, е чудо — заяви Рут, като вдигна очи от кехлибарената течност и обяда си и се загледа през прозореца навън. — Не всичко, което се връща към живот, трябва да се съживи. Пролетта е смахнат сезон. Един ден вали дъжд, на следващия — сняг. Нищо не е сигурно. Непредсказуема е.

— Всеки сезон е непредсказуем — отбеляза Питър. — Урагани през есента, снежни бури през зимата...

— Току-що потвърди тезата ми. Тогава можеш да назовеш опасността. През другите сезони знаем какво да очакваме. Обаче не и през пролетта. Най-тежките наводнения стават напролет. Горски пожари, убийствени поледици, снежни бури и свлачища. Природата е в хаос. Всичко може да се случи.

— Най-неповторимо красивите дни също са през пролетта — изтъкна Клара.

— Да, чудото на прераждането. Някои религии са изцяло основани на тази концепция. Но има неща, които е по-добре да останат погребани завинаги. — Възрастната поетеса стана и изгълта на един дъх уискито си. — Лошото още не е отминало. Мечките пак ще се върнат.

— И аз бих се върнала, ако неочаквано съм попаднала в село, пълно с шоколадови яйца — съгласи се Мирна.

Клара се усмихна, но гледаше към Рут, която за първи път не излъчваше гняв или раздразнение. В изражението ѝ имаше нещо далеч по-обезпокоително.

Страх.

[1] Жители на американските колонии, които останали верни на британската монархия по време на войната за независимост (1775–1783). — Б.р. ↑

[2] Кафе с мляко (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Вид сандвич (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Рут бе права. Мечките се връщаха всеки Великден, за да търсят шоколадови яйца. Разбира се, вече не намираха и след няколко години се отказаха, но останаха в горите около Трите бора. Жителите на селцето скоро се научиха да не предприемат дълги разходки в околността по Великден и никога, ама никога да не застават между новородено мече и майка му.

„Това е част от природата“ — мислеше си Клара. Но натрапчивата тревога остана. Сами бяха докарали това бедствие на главата си.

Сега Клара отново пълзеше на четири крака, но този път носеше кошничка красиви дървени яйца, с които бяха заменили шоколадовите. Идеята беше на Хана и Рор Пара. Дошли от Чехия, те бяха много талантиливи в боядисването на яйца.

Цяла зима Рор дялаше яйца от дърво, а Хана ги раздаваше на всеки, който имаше желание да ги украсява. Не след дълго в селото заприиха хора от цялата околност, за да вземат яйца. Учениците ги украсяваха за часа по трудово, родителите откриваха отдавна забравени умения, баби и дядовци рисуваха сцени от далечната си младост. През дългата квебекска зима всички рисуваха и боядисваха, а на Разпети петък започваха да крият яйцата. След като ги откриеха, децата разменяха дървените находки за истински лакомства. По-точно за шоколадови.

— Я вижте това! — провикна се Клара от брега на езерото.

Мосю Беливо и Мадлен Фавро се приближиха. Възрастният мъж се наведе и преви почти на две върлинещото си хилаво тяло. Във високата трева имаше гнездо с яйца.

— Тези са истински — засмя се, като разтвори тревата, за да ги покаже на Мадлен.

— Колко са красиви! — възкликна тя и посегна.

— Недей! — спря я мосю Беливо. — Майката няма да ги мъти, ако ги пипнеш.

Жената бързо дръпна ръка и погледна Клара с широка усмивка на лице. Художничката винаги бе харесвала Мадлен, въпреки че не се познаваха добре. Мад живееше в района едва от няколко години. Беше малко по-млада от нея и кипеше от живот. Освен това бе надарена с естествена красота, къса тъмна коса и умни кафяви очи. И изглеждаше така, сякаш винаги се забавлява. „И защо не? — помисли си Клара. — След всичко, което е преживяла.“

— Какви са тези яйца? — попита Клара.

Мадлен направи гримаса и вдигна ръце. Нямахше представа.

Мосю Беливо отново се преви на две с грациозно движение.

— Не са на кокошка. *Trop grands.*^[1] Може би на патица или гъска.

— Това ще е забавно — обади се Мадлен. — Едно малко семейство на селския площад. — Погледна към Клара: — В колко е сеансът?

— Ще дойдеш ли? — изненада се приятно художничката. — С Хейзъл?

— Не, тя отказа. Софи се прибира утре сутрин и Хейзъл каза, че трябва да готви и да почисти, *mais, franchement...*^[2] — Мадлен се наведе и зашепна съзаклятнически: — Мисля, че се страхува от духове. Мосю Беливо се съгласи да дойде.

— Трябва да се радваме, че Хейзъл е предпочела да готви — отбеляза бакалинът. — Ще ни приготви прекрасна гозба на фурна.

„Напълно в стила на Хейзъл — замисли се Клара. — Винаги се грижи за другите.“ Малко се страхуваше, че хората само използват щедростта на Хейзъл, особено дъщеря ѝ, но си даваше сметка също, че не ѝ влиза в работата.

— Знаеш ли колко работа ни чака преди вечеря, *mon ami*^[3] — напомни Мадлен на Беливо и го докосна леко по рамото. Усмихна се лъчезарно.

Възрастният мъж стори същото. След смъртта на жена му се случваше рядко, но ето че сега на лицето му се появи усмивка — още една причина Клара да харесва Мадлен. После двамата, понесли кошнички с великденски яйца в ръце, се отдалечиха под лъчите на късното априлско слънце. Най-младата и нежна светлина на годината озари тяхната млада и крехка връзка. Беливо — висок, слаб и леко прегърбен — стъпваше, сякаш са му пораснали криле.

Клара се изправи, разкърши четирийсет и осем годишното си тяло и се огледа. Пред нея се откри пейзаж от задници. Всеки жител на селото се бе надупил и криеше яйца наред затревения площад. Художничката съжали, че не си е взела скицника.

В Трите бора със сигурност нямаше нищо модерно, нищо шикозно или на гребена на вълната. Всъщност селото не можеше да се похвали с никое от нещата, които бяха важни за Клара преди двайсет и пет години, когато завърши колежа. Тук нищо не беше специално проектирано. Селото като че ли бе следвало примера на трите бора на площада и бе израсло от земята около тях.

Клара вдиша дълбоко ароматния пролетен въздух и погледна към къщата, в която живееше с Питър. Беше тухлена, с дървена веранда и каменна стена откъм главната улица. Портата на двора и входната врата бяха свързани с алея, която се виеше край няколко напъпили ябълкови дръвчета. Клара хвърли поглед към близките къщи. Подобно на обитателите си, домовете в Трите бора бяха солидни и пригодени към обкръжението си. Преживели бяха бури и войни, нещастия и скръб. Така се бе създадала общност от добри и състрадателни хора.

Клара обичаше селото. Къщите, магазините, затревения площад, цветните градини и дори изровените от влага улици. Харесваше ѝ, че Монреал е само на два часа с кола оттук, а американската граница е буквално през един хълм. Но най-много обичаше хората, които прекарваха всеки Разпети петък в криене на дървени яйца за децата.

Тази година Великден бе късно, към края на април. Невинаги имаха късмет с времето. Поне веднъж, откакто Клара живееше тук, селото се бе събудило на празника с дебела покривка от пресен пролетен сняг, заровил крехки пъпки и боядисани яйца. Често беше такъв кучи студ, че се налагаше от време на време да се спасяват с греян сайдер или топъл шоколад в бистрото на Оливие, като стискаха топлите чаши с трепереци премръзнали пръсти.

Но не и днес. Беше прекрасен априлски ден. Съвършеният Разпети петък — слънчев и топъл. Снегът се бе стопил дори на сенчестите места, където обикновено се задържаше. Тревата растеше, а около всяко дърво имаше ореол от най-нежно зелено. Сякаш аурата на Трите бора изведнъж бе станала видима: златна, с трептящ зелен край.

Луковичките на лалетата започваха да разпукват земята и скоро селският площад щеше да се покрие с пролетни цветя, които да изпълнят селото с уханье и наслада: тъмносини зюмбюли и синчец, весело поклащащи се нарциси, кокичета и ароматна момина сълза.

Този Разпети петък Трите бора ухаеше на свежа почва и надежда. И може би на някой и друг червей.

* * *

— Каквото и да приказваш, няма да отида! — чу Клара трескав злобен шепот.

Клекнала бе във високата трева до езерото. Не виждаше кой говори, но осъзна, че хората са на моравата, току до нея. Жената, която бе чула, говореше на френски, но бе толкова напрегната и разстроена, че Клара не можеше да разпознае гласа ѝ.

— Става въпрос за безобиден сеанс — заяви мъжки глас. — Ще бъде забавно.

— Това е светотатство, за бога! Спиритически сеанс на Разпети петък?!

Последва пауза. Клара се почувства неудобно. Не защото подслушваше, а понеже краката ѝ почнаха да изтръпват.

— Стига, Одил. Ти дори не си религиозна. Какво толкова може да стане?

„Одил ли?“ — замисли се Клара. Единствената Одил, която познаваше, беше Одил Монман. А тя бе...

Жената отново прошепна:

*Тъй както мраз и червей вреден
оставят белег във гората,
белязва скръб с дъха си леден
на старец и дете сурата.*

Настъпи неловко мълчание.

... много некадърен поет, завърши мисълта си Клара.

Одил бе изрекла стиха тържествено, сякаш той разкриваше и друго, освен посредствения ѝ поетичен талант.

— Аз ще те пазя — каза мъжът.

Сега Клара го позна, беше приятелят на Одил, Жил Сандон.

— Защо толкова искаш да отидеш, Жил?

— За забавление.

— Или защото тя ще е там?

Настъпи пълна тишина (макар че коленете на Клара вече пицяха от усилието).

— Той също ще е там — настоя Одил.

— Кой?

— Знаеш кой. Мосю Беливо. Имам лошо предчувствие, Жил.

Последва нова пауза. Когато Сандон заговори, гласът му звучеше напрегнато и равно, сякаш мъжът полагаше огромно усилие да потисне някаква емоция:

— Не се безпокой. Няма да го убия.

Изведнъж Клара забрави за болката в краката си. Да убие мосю Беливо? На кого изобщо би хрумнало подобно нещо? Старият бакалин не бе оцетил никого дори с цент. За какво можеше да му има зъб Жил Сандон?

Двамата се отдалечиха. Клара се изправи с малко усилие и тръгна след тях. Одил леко поклащаше крушовидното си тяло; Жил бе едър като мечок, а рунтавата му рижа брада стърчеше и се виждаше дори в гръб.

Клара погледна запотените си ръце — стиснала бе несъзнателно дървените яйца и ярката боя се бе отпечатала върху дланите ѝ.

Сеансът, който ѝ се бе сторил забавна идея преди няколко дни, когато Габри закачи в бистрото обява за посещението на прочутия медиум мадам Изидор Блаватски, вече не ѝ изглеждаше толкова безобиден. Вместо с трепетно очакване душата ѝ се изпълни със страх.

[1] Прекалено са големи (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Но честно казано (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Приятелю (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Мадам Изидор Блаватски не беше на себе си тази нощ. Всъщност тя изобщо не беше мадам Изидор Блаватски.

— Ако обичате, наричайте ме Жана. — Невзрачната женица стоеше с разперени ръце по средата на задния салон в бистрото. — Жана Шове.

— *Bonjour, madame Chauvet* — усмихна се Клара и стисна отпуснатата ѝ ръка. — *Excusez-moi.*^[1]

— Жана — напомни ѝ жената вяло.

Клара се приближи до Габри, който обикаляше гостите с плато пушена съомга. Стаята започваше да се пълни.

— Съомга? — предложи той, като ѝ поднесе платото.

— Коя е тази жена? — попита Клара.

— Мадам Блаватски, прочутата унгарска екстрасенска. Не усещаш ли енергията ѝ?

Мадлен и мосю Беливо ѝ помахаха. Клара им върна жеста, а после погледна към Жана, която изглеждаше така, сякаш ще припадне, ако някой извика „Па!“.

— Определено усещам нещо, младежо — отвърна. — Изнервена съм.

Габри Дюбо не знаеше дали да се почувства поласкан, че го наричат „младеж“, или да спори.

— Тази жена не е мадам Блаватски. Дори не се представя за нея. Казва се Жана не знам коя си — добави Клара, като разсеяно взе парче съомга и го сложи върху парче ръжен хляб. — Ти ни обеща мадам Блаватски.

— Ти дори не знаеш коя е мадам Блаватски.

— Но знам коя не е. — Клара кимна и се усмихна на дребната жена на средна възраст, застанала леко смутено наред стаята.

— А щеше ли да дойдеш, ако знаеше, че тя е екстрасенсът? — попита Габри, като направи знак с подноса към Жана. Зрънце каперси се търкулна през ръба и се изгуби в пухкавия ориенталски килим.

„Защо никога не си вземаме поука? — запита се Клара. — Всеки път, когато Габри кани специален гост, се случва нещо смахнато. Веднъж идва покерджия и отмъква всичките ни пари, друг път ни гостува певица, в сравнение с която дори Рут звучи като Мария Калас...“

Но колкото и ужасни да бяха за жителите на селото събитията, организирани от Габри, те със сигурност бяха много по-неприятни за нищо неподозиращите гости, задължени да забавляват Трите бора, вместо да си почиват на село, както им се искаше.

Жана Шове огледа стаята, потърка ръце в полиестерния си панталон и се усмихна на портрета над бумтящата камина. Изведнъж пред самите очи на Клара тя изчезна. Беше доста ефектен трик, макар да не изискваше свръхестествени способности. На Клара ѝ стана съвестно за нея. Какво изобщо си мислеше Габри?

— Ти какво си въобразяваш?

— Как така какво? Тя е медиум. Каза ми, когато се настаняваше. Наистина, не е мадам Блаватски. Нито е от Унгария. Но предсказва бъдещето.

— Чакай малко — прекъсна го подозрително Клара. — Тя изобщо знае ли какво си планирал за вечерта?

— Сигурен съм, че е отгатнала.

— След като е видяла да се събират хора, може би. Габри, как можа да ѝ причиниш това? Как можа да го причиниш на нас?

— Нищо няма да ѝ стане. Погледни я, вече започва да се отпуска.

Мирна бе занесла на гостенката чаша бяло вино и Жана Шове го гълташе, сякаш е чудотворна вода. Пълната негърка погледна Клара и вдигна вежди. Щеше да се наложи тя да води сеанса, ако екстрасенската продължи в същия дух.

— Сеанс ли? — попита Жана, когато Мирна я попита каква е програмата. — Кой ще прави сеанс?

Всички погледнаха към Габри, който много внимателно остави подноса на една маса и отиде до Жана. Невзрачната женица приличаше на парцал на закачалка до едрия жизнерадостен мъж. Клара прецени, че гостенката е около четирийсетте. Косата ѝ бе сивкаво кестенява, а дрехите — купени на намаление от универсален магазин. Клара, която като художничка бе живяла в бедност през по-голямата част от живота си, нямаше как да не забележи тези неща.

Запита се защо Жана е дошла в Трите бора и си дава парите за пансиона на Габри, който, макар да не бе разоряващо скъп, не беше и много евтин.

Гостенката вече не изглеждаше уплашена, само объркана. На Клара ѝ се прииска да отиде да прегърне крехката женица и да я предпази от онова, което ще последва. Прииска ѝ се да ѝ даде хубава топла вечеря, топла баня и малко нежност — може би тогава щеше да живне.

Огледа се. Питър категорично бе отказал да дойде и нарече събитието „пълна помия“. Но поддържа ръката ѝ малко по-дълго от обичайното, преди да я изпрати, и ѝ каза да се пази. Докато вървеше под звездите към светещото бистро, Клара се усмихна. Питър бе възпитан като ревностен англиканец. Такива неща го отвращаваха. И освен това го плашеха.

На вечерята бяха обсъдили темата и Питър очаквано заяви, че сеансът е побъркана работа.

— Побъркана ли ме наричаш? — попита Клара. Знаеше, че ще го смути, но в същото време ѝ беше забавно.

Съпругът ѝ вдигна глава, увенчана с буйни прошарени къдрици, и я погледна сърдито. Висок и строен, с орлов нос и умни очи, Питър приличаше повече на управител на банка, отколкото на художник. И все пак беше такъв. Но художник, който като че ли не се ръководеше от сърцето. Живееше в разумен свят, в който всичко необяснимо беше „побъркано“, „глупаво“ или „безумие“. Емоциите бяха безумие. Освен любовта му към Клара, която бе абсолютна и всеобхватна.

— Не, наричам „побъркана“ онази екстрасенска. Шарлатанка. Да говори с мъртвите, да предсказва бъдещето... глупости! Това е най-класическата документирана измама.

— Къде е документирана? В Библията?

— Не започвай да се заяждаш, Клара — предупреди Питър.

— Сериозна съм. Къде се говори за превръщане? На вода във вино. На хляб в риба. Къде се говори за магии като ходене по вода? За прокарване на път през морето. За проглеждане на слепите и прохождане на сакатите?

— Това не са магии, а чудеса!

— Аха — кимна Клара, усмихна се и продължи да се храни.

И така, вместо да е с кавалер, тя бе в компанията на Мирна. Мадлен и мосю Беливо също бяха там и сякаш се колебаеха дали да се хванат за ръце. Бакалинът плахо докосваше с ръка нейната, а Мад явно нямаше намерение да се дръпне. Клара отново си помисли колко красива е Мадлен. Беше от онези жени, които другите представителки на нежния пол искат за най-добри приятелки, а мъжете — за съпруги.

Клара се усмихна на мосю Беливо и той се изчерви. Дали защото ги бе уловила в интимен момент и бе видяла чувства, които е по-добре да останат скрити? Замисли се, но реши, че изчервяването е повече свързано с нея, отколкото с него. След като бе подслушала Жил и Одил днес следобед, вече гледаше с други очи на бакалина. Допреди няколко часа той беше просто едно добронамерено и невинно присъствие в живота им, а сега бе мистерия. На Клара трансформацията не ѝ хареса. Не ѝ допадна също, че самата тя се поддава на слухове.

Жил Сандон бе застанал пред камината и енергично търкаше дънките си отзад, за да се сгрее. Беше толкова едър, че закриваше почти цялото огнище. Одил Монман му подаде чаша вино и той я взе разсеяно, като гледаше втренчено мосю Беливо. Бакалинът, изглежда, не подозираше за това внимание.

Клара винаги бе харесвала Одил. Бяха почти връстнички и се занимаваха с изкуство: Клара — с рисуване, Одил — с поезия. Твърдеше, че работи върху епична поема, ода за англичаните в Квебек, което изглеждаше подозрително, защото самата тя бе франкофонка.

Художничката никога нямаше да забрави един рецитал в Дома на Канадския кралски легион в Сан Реми. Бяха поканени всякакви местни автори, включително Рут и Одил. Рут първа прочете свои стихове от завладяващата си творба „До общността“:

*Завиждам за негаснещия блясък,
подхранван от Книгата свещена.
Завиждам ви, о, да, завиждам,
че заедно на себе си сте верни.
И знам, че може би не виждате,
че трябва аз сама да бъда себе си.*

След нея дойде ред на Одил. Поетесата скочи от стола си и без встъпление издекламира:

*Пролет идва отведнъж,
с лек ветрец, уханен пъж,
с птича песен на бекас
ще прогони студ и мраз
и тогава стар и млад
ще изпита благодат.*

— Прекрасно стихотворение — излъга Клара, след като всички се събраха в бара, за да утолят жаждата си за алкохол. — Само от любопитство... никога не съм чувала думата „пъж“.

— Аз си я измислих — безгрижно заяви Одил. — Трябваше ми нещо, което се римува с „отведнъж“.

— Може би „дъжд“ — предложи Рут и Клара я предупреди с поглед да внимава.

Одил се позамисли, но отсече:

— Не е достатъчно въздействаща.

— За разлика от безсмислицата „пъж“ — каза Рут на Клара, след което се обърна отново към Одил: — Е, определено се почувствах обогатена, дори наторена. Единственият творец, с когото се сещам да те сравня, е великата Сара Бинкс^[2].

Въпреки че не бе чувала за Сара Бинкс, Одил съзнаваше, че знанията ѝ са осакатени от образователна система, която признава само франкофонските гении. Предположи, че Сара Бинкс трябва да е много велика англезична поетеса. Този комплимент от Рут Зардо стимулира творческия устрем на Одил Монман и в спокойни моменти в магазина си „Мезон биоложик“ в Сан Реми тя изваждаше изтърканата си ученическа тетрадка и пишеше стихотворение след стихотворение, без да чака особено вдъхновение.

Клара, която също познаваше творческото безсилие, ѝ съчувстваше и я подкрепяше. Питър, разбира се, смяташе Одил за откачена. Но тя знаеше, че не е прав; че много често онова, което отличава великите хора на изкуството, не е талантът, а упоритостта. Одил бе много упорита.

* * *

Сега осем души се бяха събрали в уютния заден салон на бистрото, за да призоват духовете на мъртвите на Разпети петък. Единственият въпрос беше кой ще го направи.

— Няма да съм аз — заяви Жана. — Мислех, че някой от вас е екстрасенс.

— Габри? — обърна се Жил Сандон към домакина.

— Ама нали казахте, че отгатвате бъдещето! — с умолителен глас каза Габри на Жана.

— Така е. Карти таро, руни, такива неща. Но не контактувам с мъртвите. Поне не често.

„Странно — замисли се Клара — как, ако си достатъчно търпелив, можеш да чуеш какви ли не смахнати неща от всекиго.“

— Не често? — попита я.

— Е, понякога го правя — призна Жана, като направи стъпки назад, сякаш Клара се канеше да я нападне.

Художничката се усмихна и се опита да си придаде не толкова настъпателен вид, макар че на тази жена навярно дори шоколадово зайче щеше да ѝ се стори прекалено настъпателно.

— Бихте ли го направили тази вечер? Моля ви? — изхленчи Габри, който вече виждаше как партито се проваля пред очите му.

Дребната, невзрачна, безлична Жана стоеше по средата на кръга от гости. И тогава Клара видя нещо да преминава по лицето на тази незабележителна женица. Усмивка? Не. Злобна усмивка.

[1] Добър ден, госпожо Шове. Извинете (фр.). — Б.пр. ↑

[2] „Сара Бинкс“ (1947) е роман на професор Пол Хибърт. Написан като хумористична автобиография на измислена поетеса, отдала живота си на поезията, той се е превърнал в канадска класика. — Б.р. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Хейзъл Смит се суетеше из уютната си тясна къщичка. Имаше милион неща да свърши, преди дъщеря ѝ да си дойде от университета „Куинс“. Леглата бяха вече застлани с чисти, изгладени чаршафи. Бобът на фурна се печеше бавно, хлябът втасваше, хладилникът бе зареден с любимите неща на Софи. Хейзъл се отпусна на неудобния диван в хола с пълнеж от конски косми. Чувстваше се смазана от тежестта на всичките си четирийсет и две години. Старият диван беше като покрит с микроскопични иглички и боцкаше всяка част от тялото ѝ, която влизаше в допир с него, сякаш се опитваше да я прогони. Въпреки това Хейзъл го обичаше, може би защото никой друг не го харесваше. За нея тапицерията на тази мебел бе пълна колкото с конски косми, толкова със спомени, също боцкащи понякога.

— Още ли го държиш, Хейз? — изсмя се Мадлен, когато за първи път влезе в малката стая преди няколко години.

Веднага отиде при стария диван и се покатери отгоре. Провеси се през облегалката, сякаш бе забравила как се седи, и обърна стегнатия си задник към смаяната Хейзъл.

— Велико! — чу се приглушеният ѝ глас между дивана и стената. — Спомняш ли си как се криехме зад него, за да шпионираме вашите?

Хейзъл бе забравила. Ето още един спомен, който щеше да свързва с тази мебел. Внезапно Мадлен се изкиска като ученичка, подскочи и се тръсна на дивана с лице към нея, като протегна ръце. Хейзъл се приближи и видя нещо между фините ѝ пръсти. Нещо чисто и бяло. Приличаше на избеляло от времето кокалче. Хейзъл леко се стъписа, малко уплашена какво ли е изпаднало от дивана.

— Това е за теб.

Мадлен внимателно остави подаръчето в дланта на Хейзъл. Цялата сияеше. Да, буквално. Голата ѝ глава бе увита с шал, веждите ѝ бяха очертани малко нескопосано и ѝ придаваха изненадано изражение. Синкавите сенки под очите ѝ издаваха умора, причинена от

нещо повече от безсънни нощи. Но иначе Мад сияеше. И невероятната ѝ жизнерадост изпълни мрачната стая.

Не се бяха виждали от двайсет години и макар да си спомняше всеки момент от младежкото им приятелство, Хейзъл бе позабравила колко жива се бе чувствала винаги в компанията на Мадлен. Погледна в дланта си. Бялото нещо не беше костица, а навито на руло листче.

— Беше в дивана, представяш ли си? — възкликна Мадлен. — След толкова години. Сигурно ни е чакало. Чакало е този момент.

Хейзъл си спомни, че приятелката ѝ винаги изглеждаше като заобиколена от магия. А където има магия, има и чудеса.

— Къде го намери?

— Там, отзад. — Мадлен посочи зад дивана. — Веднъж, когато ти беше в тоалетната, го пъхнах в малка дупка.

— Малка дупка?

— Малка дупка, пробита от малка химикалка.

С искрящи очи Мадлен имитира как върти и пробива с химикалката дивана. Хейзъл се засмя. Представи си как момичето съсипва скъпоценната мебел на родителите ѝ. Мадлен не се страхуваше от нищо. Някога Хейзъл дежуреше в училищния коридор и следеше за спазването на дисциплината, а Мадлен се опитваше да се промъкне със закъснение в час, след като се бе крила в гората да пуши.

Хейзъл погледна бялото хартиено рулце в ръката си, непохабено от слънчевата светлина и времето, погълнато от дивана и изплюто десетилетия по-късно.

Разви го. И разбра, че е имало причина да се бои. Защото то съдържаше нещо, което промени живота ѝ в същия този момент — завинаги. На него, написано с ярколилаво мастило, имаше простичко послание:

Обичам те.

Не можеше да погледне Мадлен в очите. Затова се огледа наоколо и забеляза, че дневната ѝ, която тази сутрин изглеждаше толкова мрачна, сега бе топла и уютна, избледнелите ѝ цветове сякаш се бяха съживили. И когато отново върна погледа си на Мадлен, чудото се беше случило. Едно бе станало две.

Мадлен отиде в Монреал, за да завърши терапията си, но при първа възможност се върна в къщичката на село, заобиколена от

хълмове, гори и поляни с пролетни цветя. Там намери своя дом, Хейзъл — също.

Сега Хейзъл вдигна нещата си за кърпене от стария диван с конски косми. Тревожеше се заради онова, което ставаше в бистрото.

* * *

Занимаваха се с гледане на руни — древните скандинавски гадателски символи. Според руническите камъни Клара беше вол, Мирна — боров факел, а Габри — пръчка, макар художничката да му каза, че руната означава „кучка“.

— Е, досега руните познават — отбеляза впечатлен той. — И бог знае, че си вол.

Мосю Беливо бръкна в кошничката и изтегли камък с издялан върху него ромб.

— Женитба? — предположи.

Мадлен се усмихна, но си замълча.

— Не — каза Жана, като взе камъка и го разгледа. — Това е бог Инг.

— Дайте сега аз да пробвам.

Жил Сандон пъхна мазолестата си лапа в кошничката и я извади стисната в юмрук. Отвори я и всички видяха камък с латинската буква „R“. На Клара ѝ заприлича малко на дървените яйца, които бяха скрили за децата. По тях също имаше изрисувани символи. Само че яйцата носеха символи на живот, а камъните — на смърт.

— Какво означава? — попита Жил.

— Път. Приключение, скитане — отвърна Жана и го погледна. — Често придружено от тежък труд.

— Нещо ново можете ли да ми кажете?

Одил се засмя, Клара също. Жил се занимаваше с тежък физически труд и всичко в четирийсет и пет годишното му тяло свидетелстваше за професията му на дървосекач. Беше як, жилив и почти винаги насинен.

— Обаче — продължи Жана, като се пресегна и постави ръка на камъка, който все още бе върху мазолестата длан на Жил — ти го изтегли обърнат. Символът му е наопаки.

Настъпи мълчание.

Габри, който бе установил, че символът върху неговия камък означава „пръчка“, а не „кучка“, след като прегледа малкия памфлет със значенията на руните, досега бе спорил с Клара — заплашваше, че ще ѝ отреже дажбата пастет от гъши дроб и червено вино. Сега двамата млъкнаха и се присъединиха към другите, събрани в тесен кръг.

— Какво ще рече това? — попита Одил.

— Означава, че му предстои труден път. Предупреден е да внимава.

— А какво означава неговият камък? — попита Жил и посочи мосю Беливо.

— Бог Инг ли? Означава плодовитост, мъжка потентност. — Жана се усмихна на кроткия, добродушен бакалин. — Мощно напомняне да уважаваме всичко естествено.

Жил се изсмя. Кратко, надменно, злобно.

— Хайде, Мадлен — обади се Мирна в опит да разсее напрежението.

— Добре. — Мад изтегли камък. — Сигурна съм, че ще означава егоистка и безсърдечна. „Р“. — Погледна символа и се засмя. — Удивително, защото всъщност ми се пишка^[1].

— Означава радост — каза Жана. — Само че, знаете ли...?

Мадлен замълча. На Клара ѝ се стори, че бурната енергия, която винаги струеше от жената, сякаш помръкна. Мад се умърлуши, макар и само за миг.

— И моят е на обратно — отбеляза.

* * *

Хейзъл кърпеше стари чорапи, но мислите ѝ бяха другаде. Погледна часовника. Десет и половина. „Все още рано“ — каза си.

Питаше се какво ли става в бистрото. Мадлен бе предложила да отидат заедно, но Хейзъл отказа.

— Не ми казвай, че те е страх — подразни я Мадлен.

— Разбира се, че не. Просто мисля, че е глупава загуба на време.

— Да не би да те е страх от духове? Би ли се нанесла в къща, която се намира до гробищата?

Хейзъл се замисли за момент, преди да отговори:

— Сигурно не, но само защото после трудно ще я продам.

— Винаги практична — засмя се Мадлен.

— Вярваш ли, че тази жена може да говори с мъртвите?

— Не знам. Не съм се замисляла. Просто ми се струва забавно.

— Много хора вярват в духове, в прокълнати къщи. Онзи ден четох за една такава. Във Филадельфия. Там често се появявал духът на монах и хората виждали човешки сенки по стълбището. Имаше и още нещо, ама какво беше? Побиха ме тръпки, като четях. А, да. До едно голямо кресло температурата рязко падала и всеки, който седнел в него, умираше, но преди това виждал призрака на старица.

— Нали каза, че не вярваш в духове.

— Аз не, но много хора вярват.

— Много религии говорят за души — подхвърли Мадлен.

— Да, но сега не говорим за това, нали? Мисля, че има разлика. Духовете са лоши, злонамерени. В тях има отмъстителност и гняв. Не съм сигурна, че е добра идея да се правят шеги с това. Пък и сградата, в която е бистротото, е на няколко века. Бог знае колко хора са умрели там. Не. Ще си остана вкъщи, ще гледам телевизия, ще занеса храна на горката мадам Белоус, съседката. И няма да предизвиквам призраците.

Сега Хейзъл седеше в дневната на бледата светлина от единствената запалена лампа. Помни си, че след този разговор я бяха побили тръпки, сякаш до нея бе застанал дух със смразяващо ледено присъствие. Стана и светна всички лампи. Но стаята остана мрачна. Без Мадлен като че ли линееше.

Заради промяната в осветлението обаче Хейзъл не виждаше през прозореца навън. Взираше се в собственото си отражение. Поне се надяваше да е нейното. Виждаше жена на средна възраст, седнала на диван, с практична карирана пола и маслинозелен пуловер и жилетка. На врата ѝ имаше скромен гердан. Можеше да е майка ѝ. А може и наистина да беше тя.

* * *

Питър Мороу стоеше на вратата и се взираше в ателието на Клара в мрака. Измил беше чиниите и бе почел книга пред камината в хола, а когато му стана скучно, реши да поработи около час върху последната си картина. Мина през кухнята и отиде в другия край на малката къща с доброто намерение да влезе в студиото си.

Защо тогава стоеше тук и надничаше в ателието на жена си?

Вътре беше тъмно и много тихо. Чуваше биенето на собственото си сърце. Дланите му бяха студени и осъзна, че е задържал неволно дъха си.

А правеше нещо толкова банално и ежедневно.

Светна лампата. И влезе.

* * *

Седяха в кръг на дървени столове. Жана ги преброи и очевидно се разтревожи.

— Осем е лошо число. Не трябва да го правим.

— Какво му е лошото? — попита Мадлен. Сърцето ѝ вече туптеше от вълнение.

— Следва веднага след седем — отвърна Жана, сякаш това обясняваше всичко. — Осем символизира безкрайността. — Описа символа с пръст във въздуха. — Енергията се върти до безкрай. Няма откъде да се освободи. Обхваща я гняв и чувство за безсилие и става много силна. — Въздъхна. — Това изобщо не ми харесва.

Лампите бяха изгасени и единствената светлина идеше от трептящите пламъци в камината. Някои от гостите бяха в сянка, с гръб към огъня; другите приличаха на тревожни безтелесни лица.

— Искам всички да прочистите ума си — продължи Жана с дълбок, кънтящ глас.

Лицето ѝ не се виждаше. Седеше с гръб към огъня. Клара подозираше, че е нарочно, но може и да не беше. — Дишайте дълбоко и се освободете от безпокойството и страха си. Духовете усещат енергията. Ако е отрицателна, привлича само злонамерените. Трябва да изпълним бистрото с положителни, хубави чувства, за да привлечем благосклонните духове.

— Мамка му — прошепна Габри. — Идеята не беше добра.

— Млък! — срязва го Мирна, седнала до него. — Добри мисли, глупако. Бързо!

— Страх ме е.

— Ами, престани да се страхуваш. Представи си, че си на щастливото си място, Габри, на щастливото си място.

— *Това* е щастливото ми място! — сопна се готвачът. — Моля ви, духовете, изяжте първо нея, тя е дебела и сочна. Моля ви, не вземайте мен!

— Гадняр!

— Тишина, ако обичате — прекъсна ги Жана с повече авторитет, отколкото Клара очакваше от нея. — Ако чуете внезапен силен шум, искам веднага да се хванете за ръце. Ясно?

— Защо? — прошепна Габри на Одил. — Нещо лошо ли очаква да се случи?

— Шшшт — заповяда тихо Жана и всички млъкнаха. Спряха да дишат. — Те идват.

Сърцата им се свиха.

* * *

Питър пристъпи в ателието на Клара. Беше влизал стотици пъти и знаеше, че тя държи вратата отворена с причина. Нямаше какво да крие. Но незнайно защо се чувстваше виновен.

Огледа се бързо и отиде направо при големия статив в средата на помещението. В ателието миришеше на бои, лакове и дървесина с лек нюанс на силно кафе. С дългите години творене и варене на кафе тук стаята се бе пропила с усещане за комфорт. Защо тогава Питър изпитваше страх?

Спря пред статива. Клара бе покрила картината си. Втренчи се в плата, каза си да се маха оттам, умоляваше се да не го прави. Сам не повярва, когато видя, че посяга с дясната си ръка. Като човек, който бе напуснал тялото си и знаеше, че няма власт над онова, което ще се случи. Изглеждаше неизбежно. Хвана изцапания стар плат и го дръпна.

* * *

Стаята бе притихнала. Клара копнееше да стисне ръката на Мирна, но не смееше да помръдне. За всеки случай. За да не привлече вниманието на онова, което ще се появи.

Изведнъж го чу. Всички го чуха.

Стъпки.

Завъртане на бравата.

Някой заскимтя като уплашено кученце.

И внезапно ужасно думкане раздра тишината. Дрезгав вой... Клара усети, че хората от двете ѝ страни стискат ръцете ѝ. Вкопчи се в тях отчаяно и заповтаря: „Благослови, Господи, този свещен хляб и нас, твоите раби. И насърчи ни да дадем на гладните. Амин.“

— Пуснете ме да вляза! — закрещя гласът от отвъдното.

— О, боже, това е гневен дух — промълви Мирна. — Ти си виновен — упрекна Габри, който седеше ококорен от ужас.

— Мамицата...! — виеше безплътният глас. — Мааамицата му!

Издрънча стъкло и на прозореца се показа ужасяващо лице. Наредените в кръг хора подскочиха и се задърпаха назад.

— По дяволите, Дороти, знам, че си там! — изкрещя гласът. Клара никога не бе мислила, че това ще са последните думи, които ще чуе. Очакваше да са: „Какви ги вършиш!“

Габри се изправи на разтрепераните си крака.

— Мили боже — прошепна, като се прекръсти. — Една от живите мъртви.

Зад стъклото Рут Зардо присви очи и му показа среден пръст.

* * *

Питър се втренчи в платното на статива. Стисна зъби и погледът му стана суров. Беше по-лошо от всичко, което очакваше, от всичко, от което се опасяваше, а Питър имаше много страхове. Пред него стоеше последната творба на Клара — картина, която щеше да покаже на влиятелния галерист от Монреал Дени Фортен. Досега Клара си твореше, незабелязана от никого, и създаваше неразбираеми произведения. Поне за Питър бяха неразбираеми.

Ненадейно самият Дени Фортен почука на вратата им един ден. Питър бе сигурен, че прочутият ценител с контакти в целия артистичен

свят е дошъл, за да се види с него. Все пак той беше известният художник в семейството. Картините му се отличаваха с невероятно прецизни детайли, продаваха се за хиляди долари и украсяваха стените на най-богатите хора в Канада. Когато покани госта в ателието си обаче, Фортен учтиво му заяви, че картините му са добри, но той иска да говори с Клара Мороу.

Изненадата на Питър нямаше да е толкова голяма дори търговецът на картини да бе казал, че иска да се превърне в зелено човече и да отлети за Луната. Да види картините на Клара? Какво?! Втренчи се във Фортен и умът му блокира.

— Защо? — попита със заекване.

Фортен на свой ред го погледна изненадано:

— Нали тук живее Клара Мороу? Художничката? Една приятелка ми показва портфолиото ѝ. Нали е това?

Галеристът извади папка от кувара си и в нея наистина бе плачещото дърво на Клара. Плачеше думи. „Къде се е чуло и видяло дърво да плаче думи?“ Това се бе запитал Питър, когато Клара му показва картината за първи път. А сега Дени Фортен, най-изтъкнатият галерист в Квебек, твърдеше, че тя е уникално произведение на изкуството.

— Мои са! — каза Клара и се опита да се вмъкне между двамата. После удивена и сякаш насън разведе Фортен из ателието си. Разказа му за картината, над която работеше, скрита под парче плат.

Фортен дълго гледа статива, но не посегна да вдигне покривалото, дори не помоли Клара да го направи.

— Кога ще е готова?

— След няколко дни — отговори Клара, все още недоумяваше на какво се дължи интересът му.

— Да кажем, първата седмица на май? — Мъжът се усмихна и сърдечно стисна ръката ѝ. — Ще доведе кураторите си, за да решим.

„Да решим“?

След малко повече от седмица великият Дени Фортен щеше да се върне тук, за да види последната картина на Клара. И оценката му щеше да предопредели кариерата ѝ.

Сега Питър стоеше втренчен в платното.

И изведнъж усети, че нещо го сграбчва. Отзад. Обгърна го и проникна в него. Художникът изохка от болка — изгаряща и

мъчителна болка. Очите му се насълзиха от пробождане, опасно за живота му. Онова, от което се бе крил като дете; от което бе бягал; което бе погребал и отрекъл, сега го бе издебнало и открило. Тук, в ателието на обичната му съпруга. Докато стоеше пред това произведение на изкуството, ужасното чудовище го хвана.

И погълна.

[1] Игра на думи. Произношението на латинската буква „P“ и на английската дума *pee* — уринирам, е много близко. — Б.р. ↑

ГЛАВА ПЕТА

— Какво искаше Рут? — попита Оливие и постави по чаша уиски пред Мирна и Габри.

Одил и Жил се бяха прибрали вкъщи, но всички други останаха в бистрото. Клара махна на Питър, който бе съблякъл палтото си и тъкмо го закачаше на кука до вратата. Обади му се веднага след края на сеанса, за да го покани на закриването.

— Отначало си помислих, че вика „мамицата“ — каза Мирна. — После осъзнах, че е „патицата“.

— *Патицата?* Сериозно? — измърмори Оливие, седнал на страничната облегалка на креслото на Габри, и отпи глътка коняк. — Патицата? Мислиш ли, че през цялото време е казвала това?

— И ние просто да не сме я чували добре? — добави Мирна. — Патицата ти стара! Това ли ми каза онзи ден?

— Патицата ти и прасе — намеси се Клара. — Възможно е. Тя често е в лошо настроение.

Мосю Беливо се засмя и погледна Мадлен, която стоеше бледа и мълчалива до него.

Прекрасният априлски ден бе заменен от студена и влажна нощ. Наближаваше полунощ и бяха единствените хора в бистрото.

— Какво искаше Рут? — попита Питър.

— Да ѝ помогнем с няколко пачи яйца. Нали помниш онези, които намерихме следобед — обърна се Клара към Мад. — Добре ли си?

— Да. Само съм малко напрегната.

— Съжалявам — каза Жана. Седеше на стол леко встрани от кръга. Беше възвърнала невзрачната си външност; всяка следа от силния, спокоен медиум бе изчезнала, щом лампите се включиха.

— О, не, сигурна съм, че няма нищо общо със сеанса — увери я Мадлен. — След вечеря пихме кафе и сигурно е било с кофеин. Той ми действа така.

— *Mais, ce n'est pas possible*^[1] — възкликна мосю Беливо. — Сигурен съм, че беше безкофеиново. — Макар че и той самият се чувстваше малко неспокоен.

— Каква е тази история с яйцата? — попита Оливие и изглади една гънка на безупречния си панталон от рипсено кадифе.

— Рут отишла на езерото след нас и ги взела, за да ги разгледа — обясни Клара.

— О, не! — възкликна Мад.

— Птиците се върнали, но не искали да ги мътят — продължи художничката. — Точно както предупреди мосю Беливо. Затова Рут ги занесла вкъщи.

— За да ги изяде ли? — попита Мирна.

— За да ги мъти — каза Габри, който заедно с Клара бе отишъл у Рут, за да се опита да помогне.

— Нали не е седнала върху тях? — обади се отново Мирна, която не знаеше дали идеята я развеселява, или отвращава.

— Не, сцената беше дори много трогателна. Когато отидохме, яйцата бяха поставени върху меко фланелено одеялце в една кошница. Рут беше пуснала фурната на най-слабо и ги беше сложила вътре.

— Добра идея — отбеляза Питър, който също бе очаквал Рут да ги изяде, а не да се опита да ги спаси.

— Май не е пускала тази фурна от години. Казва, че хаби прекалено много ток — вметна Мирна.

— Е, сега го е направила — заяви Клара. — Опитва се да излюпи патетата. Ех, горките им родители.

Художничката взе своята чаша с уиски и погледна през прозореца към тъмния селски площад. Представи си патиците, застанали на брега на езерото, на мястото, където се е намирало невръстното им поколение; където бебетата им са стояли и черупките, уверени, че мама и татко ще ги пазят и топят. Знаеше, че патиците остават верни на партньора си завинаги. Затова ловът на тези птици бе особено жесток. Често можеше да се чуе тъжно патешко крякане. Зов на осиротяла птица, която ще чака изгубения партньор до края на живота си.

Къде ли бяха сега родителите? Дали чакаха патенцата си да се върнат? Дали патиците вярваха в чудеса?

— Сигурно ви е накарала да се посерете от страх — засмя се Оливие, като си представи Рут на прозореца.

— За щастие, Клара овладя кризата. Повтаряше някаква древна благословия.

— Някой иска ли още за пиене? — попита Клара.

— *Благослови, Господи* — задекламира Габри и другите почнаха да му пригласят, — *този свещен хляб и нас, твоите раби*.

Питър избухна в смях и по брадичката му потече уиски:

— *И насърчи ни да дадем на гладните* — продължи вместо Габри, като се вгледа във веселите сини очи на съпругата си.

— *Амин* — изрекоха всички в един глас, включително Клара, която също се разсмя.

— Произнесла си молитвата за благославяне на храната — изненада се Питър.

— Вече си мислех, че никога повече няма да вечерям.

Всички прихнаха да се смеят. Дори мосю Беливо избухна в гръмогласен гърлен смях и започна да бърше очите си.

— Появата на Рут със сигурност бе достоен завършек на сеанса — призна Клара, след като се овладя.

— Така или иначе, не мисля, че щеше да е успешен — обади се Жана.

— Защо? — попита Питър, любопитен да чуе оправданието ѝ.

— Боя се, че това място е твърде щастливо — обясни Жана, като се обърна към Оливие. — Заподозрях го още като влязох.

— По дяволите! Трябва да се направи нещо по въпроса.

— Защо тогава се съгласихте да направите сеанс? — попита Питър, сигурен, че сега вече ще я разобличи.

— Идеята не беше моя. Надявах се да прекарам вечерта с порция хубава паста и стари броеве на списание „Селски живот“. Наоколо няма лоши духове. — Погледна Питър в очите и усмивката ѝ помръкна.

— Освен един — обади се мосю Беливо.

Питър отмести очи от Жана и погледна към бакалина. Очакваше той да е насочил кривия си показалец обвинително към него. Но мосю Беливо гледаше замислено през прозореца.

— Какво искате да кажете? — попита Жана. Проследи погледа му, но през дантелената завеса и старото матово стъкло видя само

топлите светлини на селските къщи.

— Там, горе — кимна Беливо. — Над селото. Няма да го видите, ако не знаете какво търсите.

Клара не погледна натам. Знаеше какво има предвид бакалинът и мислено го помоли да спре дотук.

— Но е там — продължи мъжът. — Ако погледнете към онзи хълм над селото, ще видите място, по-мрачно от всяко друго.

— Какво място? — попита Жана.

— Зло.

Стаята утихна. Дори огънят като че ли спря да пращи.

Жана отиде до прозореца и се загледа навън, над покривите на уютното селце. След малко успя да го различи на светлините на Трите бора — едно по-тъмно петно, което се открояваше в нощта.

— Имението „Хадли“ — прошепна Мадлен.

Жана се обърна към събралите се хора, които вече не си почиваха безгрижно, а изглеждаха плахи и изнервени. Мирна взе чашата си и отпи глътка уиски.

— Защо казвате, че е зло? — попита Жана. — Това е сериозно обвинение. Както за човек, така и за място.

— Там се случват лоши неща — отговори простичко Беливо и се обърна към останалите за потвърждение.

— Прав е — обади се Габри и хвана ръката на Оливие. После се обърна към семейство Мороу: — Да разкажа ли повече?

Клара погледна Питър, а той сви рамене. В момента имението „Хадли“ бе изоставено. От месеци никой не живееше там. Но Питър знаеше, че къщата не е празна. Най-малкото той самият бе оставил частица от себе си в нея. Не ръка, крак или носа си, слава богу. Беше се лишил от неща, които бяха безпътни, но имаха огромна тежест. Оставил бе там надеждата и доверчивостта си. Оставил бе вярата си. Изгубил бе и малкото, което бе имал. Там.

Питър Мороу знаеше, че имението „Хадли“ е прокълнато. То крадеше неща. Животи. И приятели. Души и вяра. Откраднало бе най-добрия му приятел — Бен Хадли. Чудовищната постройка на хълма връщаше само скръб.

Жана Шове се върна грациозно до камината и придърпа стола си по-близо, така че най-сетне да се присъедини към кръга. Опря лакти на

хилавите си колене и се наведе напред. За първи път тази вечер Клара видя в очите ѝ пламък.

Всички насочиха вниманието си към художничката, която си пое дълбоко въздух. Проклятието на онази къща я преследваше още от идването ѝ в Трите бора преди повече от двайсет години, когато току-що се бе омъжила за Питър. Преследваше я и за малко да ѝ отнеме живота.

— Там бяха извършени убийство и отвлечане. Както и опит за убийство. А по едно време в къщата живееха убийци.

Изненада се колко далечни ѝ звучаха тези събития.

Жана кимна и се обърна към бавно тлеещите въгленчета в камината.

— Баланс — изрече след малко. — Звучи логично. — Седна поизправена, сякаш премина в друг режим. — Още щом пристигнах в Трите бора, го почувствах. Усецам го и сега, в този момент.

Мосю Беливо хвана ръката на Мадлен. Питър и Клара се притиснаха един към друг. Оливие, Габри и Мирна се примъкнаха поблизо. Художничката затвори очи и се опита да долови злото, което усещаше Жана. Но чувства само...

— Спокойствие — усмихна се леко гостенката. — От момента, в който пристигнах, усетих голяма доброта тук. Влязох в църквицата, мисля, че се казва „Свети Тома“, още преди да се настаня в пансиона, и поседях тихо. Почувствах само мир и задоволство. Това е старо село със стара душа. Четох плочите на стените на църквата и разгледах зацапаните стъкла. Мястото познава печал, хора, които са били убити преди отредения им час, катастрофи, войни, болести. Трите бора не е застраховано срещу тези неща. Но вие явно ги приемате като част от живота и не се вгълбявате в мъката. Тези убийства, за които говорите... познавахте ли жертвите?

Всички кимнаха.

— И все пак не изглеждате печални или парализирани от ужасното събитие. Изглеждате щастливи и в мир със себе си. Знаете ли защо?

Местните се загледаха втренчено в огъня, в чашите си, в пода. Как да опишат щастието? Удовлетворението от живота?

— Освобождаваме се — каза след известно време Мирна.

— Освобождавате се. — Жана кимна. — Но... — Замълча и погледна Мирна право в очите. Не предизвикателно. По-скоро умолително, сякаш я молеше да разбере онова, което ще каже. — Къде отива?

— Кое къде отива? — попита Габри след минута мълчание.

— Нашата мъка — прошепна Мирна. — Тя трябва да отиде някъде.

— Точно така. — Жана ѝ се усмихна като на особено надарена ученичка. — Ние сме енергия. Мозъкът и сърцето функционират чрез импулси. Организмът ни се зарежда от храната, която се трансформира в енергия: калориите. Това — вдигна ръце и потупа хилавото си тяло — е най-невероятната фабрика и тя произвежда енергия. Но ние сме също така емоционални и духовни същества и това също е енергия. Аура, вибрации, както искате го наречете. Когато се разгневиш — обърна се към Питър, — усещаш ли как се разтреперваш?

— Аз не се гневя — заяви Питър и срещна очите ѝ с хладен поглед. Беше му писнало вече от врели-некипели.

— Сега си разгневен, чувствам го. Всички го усещаме.

Обърна се към другите, които не коментираха думите ѝ от лоялност към приятеля си. Но съзнаваха, че има право. Усещаха гнева. Питър направо го излъчваше.

Художникът се почувства измамен от тази шаманка и предаден от собственото си тяло.

— Това е естествена реакция — продължи Жана. — Тялото изпитва силна емоция и изпраща сигнали.

— Вярно е — потвърди Габри, като погледна виновно Питър. — Усещам, че си ядосан, както и че останалите се чувстват неловко. По-рано тук имаше щастие. Всички бяха спокойни. Не беше необходимо някой да ми казва. Когато влезеш в стая, пълна с хора, не го ли усещаш веднага? Можеш да разбереш дали са радостни, или са напрегнати.

Габри се огледа и всички кимнаха, дори Беливо.

— В магазина бързо се научаваш да преценяваш хората. Дали са в лошо настроение, разстроени или опасни.

— Опасни? В Трите бора? — изненада се Мадлен.

— *Non, c'est vrai*^[2] — призна бакалинът. — Никога не се е случвало. Но все пак съм нащрек, за всеки случай. Мога да разбера още щом влязат.

— Защото разчиташ езика на тялото — възрази Питър. — А не енергията им. — Вдигна ръце и ги разтресе подигравателно, сякаш треперят.

Мосю Беливо замълча.

— Не ви карам да вярвате — каза Жана. — Повечето хора не вярват. — Усмихна се на Питър по начин, който той възприе за снизходителен. — Всяко действие има последствия — добави неочаквано. — Ако извадим лошата енергия навън, какво ще ни се върне? Елементарно е.

Питър огледа лицата на събралите се. Всички слушаха съсредоточено, сякаш вярваха в тези глупости.

— Спомена за баланс — каза Мирна.

— Точно така. Природата е баланс. Действие и противодействие. Живот и смърт. Всичко е балансирано. Логично е, че имението „Хадли“ е близо до Трите бора. Те взаимно се улавяват.

— Какво искате да кажете? — попита Мадлен.

— Иска да каже, че имението „Хадли“ е нашата противоположност. Ако ние сме светлина, то е мрак — отговори Мирна.

— Трите бора е щастливо място, защото сте се освободили от мъката. Но тя не е отишла далеч. Събрала се е на хълма. В имението „Хадли“

Сега Питър го почувства. Косъмчетата на ръцете му настръхнаха. Всичко, от което се бе отърсил, беше оставило своя белег. И бе отлетяло направо в имението. То беше пълно със страховете им, скърбите им, гнева им.

— Защо не направим сеанс там? — обади се Мосю Беливо.

Всички се обърнаха бавно и се втренчиха в него смаяно, сякаш камината бе проговорила и бе казала някаква страшна небивалица.

— Не знам... — измънка Габри и нервно се размърда на стола.

Инстинктивно се обърна към Клара. Без да го е искала, тя се бе превърнала във водач на компанията им. Дребничка, на средна възраст и леко пухкава, художничката бе рядка комбинация: едновременно разумна и чувствителна. Сега тя стана, взе шепка кашу и онова, което бе останало от уискито ѝ, и отиде до прозореца. Повечето лампи край площада бяха изгасени. Трите бора спеше. След като наблюдава няколко минути спокойствието отвън, премести поглед към черното

петно на хълма. Постоя така, като отпиваше и дъвчеше. Размишляваше.

Възможно ли бе имението „Хадли“ да е изпълнено с гнева и мъката им? Затова ли привличаше убийци? И духове.

— Мисля, че трябва да го направим — заяви след малко.

— Ох, за бога... — измърмори Питър.

Клара отново погледна за момент през прозореца.

Време бе да усмирят злото.

[1] Не е възможно (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Не, вярно е (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

Мосю Беливо отвори вратата на колата за Мадлен.

— Сигурна ли си, че не искаш да те закарам у вас?

— Няма нужда, ще се справя. Нервите ми почват да се успокояват — излъга тя. Пулсът ѝ бе ускорен и се чувстваше уморена. — Достатъчно е, че ме доведе безаварийно до колата ми. Предпази ме от мечките.

Бакалинът я хвана за ръката. Кожата му бе като оризова хартия — суха и напукана, но имаше здрав захват.

— Те не нападат. Опасни са само ако застанеш между мече и майка му. Гледай да не го правиш.

— Ще го запомня. *Да не дразня мечките.* Сигурен ли си?

Беливо се засмя. Мадлен харесваше смеха му. Харесваше този човек. Запита се дали някога ще събере смелост да му признае тайната си. Би ѝ донесло облекчение. Отвори уста, но пак я затвори. Бакалинът излъчваше такава тъга. Такава добрина. Мадлен не можеше да си позволи да му я отнеме. Още не.

— Ще дойдеш ли до нас за едно кафе? Този път специално ще се погрижа да е безкофеиново.

Мадлен дръпна леко ръката си от неговата.

— Трябва да се прибирам. Денят беше прекрасен. — Наведе се и го целуна по бузата.

— Въпреки че не се появиха духове — с малко съжаление добави Беливо.

Изчака, докато светлините ѝ се отдалечиха по улица „Мулен“, сетне покрай имението „Хадли“, а накрая съвсем изчезнаха. После се обърна и тръгна към къщи. В походката му имаше нова, едва забележима лекота. Малка искрица се бе събудила у него — нещо, което си бе мислил, че е погребал заедно с жена си.

* * *

Мирна пъкна няколко цепеници в печката и затвори вратичката от ковано желязо. Тръгна предпазливо през стаята, като гасеше лампите. Тътреше по навик краката си от килимче на килимче като плувец, който се прехвърля от едно островче на друго. Голямото помещение с тухлени стени и дебели греди на тавана постепенно потъна в сумрак. Остана да свети само лампата до голямото подканващо легло. Мирна остави чашата с топъл шоколад и кутията с какаови бисквити на старата дървена маса и взе книгата, която четеше. Нгайо Марш^[1]. Постоянно препрочиташе класиците. За щастие, в антиквариата ѝ книжарница имаше неограничен запас от такива. Мирна беше най-добрият си клиент. Освен Клара, която купуваше стари детективски романи. Сложи си грейка с топла вода на краката, зави се с юрганчето и отвори книгата. След малко, докато пийваше шоколад и хапваше бисквити, осъзна, че вече десет минути чете една и съща страница.

Мислите ѝ бяха другаде. Сякаш засмукани от мрачното петно между светлините на Трите бора и звездите.

* * *

Одил пъкна диска в уредбата и си сложи слушалките.

С нетърпение бе чакала този момент. Шест дни копнееше за него и с напредването на седмицата копнежът ѝ се засилваше. Не че не харесваше ежедневието си. Дори се удивяваше какъв голям късмет има. Фактът, че Жил прояви интерес към нея, когато бракът му забуксува, още я изненадваше. Харесваше го още в гимназията. Но когато най-сетне събра куража да го покани на бала, получи отказ. Все пак той не я отрязва по най-бруталния начин. Някои момчета бяха жестоки, особено към момичета като Одил. Жил не беше. Винаги се усмихваше и я поздравяваше по коридорите, дори когато приятелите му бяха наблизко.

Одил го обожаваше тогава, обожаваше го и сега.

И все пак всяка седмица копнееше за този момент. В петък Жил си лягаше рано и тя отиваше в скромната им дневна в Сан Реми.

Първите ноти на първата песен прозвучаха в ушите ѝ, тя отпусна рамене и усети как се освобождава от напрежението. Музиката почти

приспиваше бдителността ѝ. Избавяше я от необходимостта да следи всяка дума, всяко действие. Затвори очи и отпи голяма глътка червено вино като удавник, който си поема въздух. Бутилката вече бе полупразна и Одил се уплаши да не би да свърши, преди да се е случила магията. Трансформацията.

След няколко минути стоеше права. Със затворени очи излезе наред окичена с цветя сцена. В Осло. Там беше, нали? Няма значение.

Изтъкнатата публика — хора с вратовръзки, фракове и вечерни рокли — беше на крака. Ръкопляскаше. Не. Плачеше.

Одил спря по средата, за да благодари за овациите. Постави ръка на гърдите си и направи лек реверанс — жест на огромна скромност и достойнство.

Кралят, и той просълзен, я награди с копринен церемониален колан.

— За мен е огромно удоволствие, мадам Монман, да ви връча Нобеловата награда за поезия.

Тази вечер обаче силните аплодисменти не я трогнаха, не я обгърнаха и не я защитиха от подозрението, че околните са открили що за жалка дребна душица е тя. Не я предпазиха от неуспешните опити да се адаптира в свят, където всички, освен нея знаят правилата.

Но Одил бе наясно с нещо, което никой друг не знаеше. Нейната малка тайна. Всички онези хора, присъствали на сеанса, се страхуваха от зли духове, но чудовището не бе от отвъдния свят, а от този.

Одил Монман знаеше кой е злодеят.

* * *

Когато Мадлен се прибра, Хейзъл изглеждаше разсеяна.

— Не можах да заспя — каза и наля по чаша чай. — Сигурно защото се вълнувам, че Софи се прибира.

Мадлен разбърка чая си и кимна. Хейзъл винаги бе малко неспокойна, когато Софи си идваше. Появата ѝ смущаваше спокойния им живот. И не защото беше голяма купонджийка или пък вдигаше много шум. Не, причината беше друга. В уютния им дом изведнъж се появяваше напрежение.

— Занесох храна на горката мадам Белоус.

— Как е тя? — попита Мад.

— По-добре, но още я боли.

— Знаеш, че би трябвало мъжът и децата ѝ да се грижат за нея.

— Да, но не го правят.

Понякога Хейзъл се изненадваше от суровостта, която виждаше у Мадлен. Сякаш не ѝ пукаше за хората.

— Ти си добър човек. Дано поне едно „благодаря“ да ти е казала.

— Бог ще ме възнагради — заяви Хейзъл и театрално вдигна ръка към челото си.

Двете се засмяха. Едно от многото неща, които Мад харесваше у Хейзъл, бе добротата ѝ. Както и факта, че не се взема много на сериозно.

— Ще правим още един сеанс — обяви Мадлен, топна бисквитка в чая си и лапна наквасената тестена маса. — В неделя вечерта.

— Да не би духовете да се оказаха твърде много, за да се справите с тях на един сеанс? На смени ли ги разделихте?

— Прекалено малко са. Медиумката обясни, че бистрото е твърде щастливо място.

— А дали не е казала „гейско“^[2]?

— Възможно е — усмихна се Мад. Знаеше, че Хейзъл и Габри са добри приятели и от години работят заедно в женското дружество към англиканската църква. — Така или иначе, в бистрото няма духове. Затова ще отидем в имението „Хадли“.

Мад наблюдаваше приятелката си. Хейзъл се ококори и след малко попита:

— Сигурни ли сте, че е разумно?

* * *

— Влизал ли си тук? — извика Клара от ателието си.

Питър се вцепени, докато подаваше кучешка бисквита на Люси. Животното замаха още по-енергично с опашка, втренчено в лакомството, сякаш можеше да го премести със силата на желанието си. Ако ставаше така, вратата на хладилника щеше да е постоянно отворена.

Клара надникна от вратата на ателието. На лицето ѝ се четеше само любопитство, но Питър имаше чувството, че тя го обвинява. Опита се да измисли оправдание, но знаеше, че не може да я излъже. Поне за това.

— Влязох, докато беше на сеанса. Имаш ли нещо против?

— Дали имам против? Поласкана съм. Нещо ти трябваше ли?

Дали да каже, че му е трябвало малко кадмиево жълто? Четка номер четири? Линийка?

— Да. — Прегърна я през кръста с дълга ръка. — Трябваше да видя картината ти. Извинявай. Май беше по-добре да изчакам да се върнеш и да те попитам дали може. — Очакваше реакцията ѝ с трепет и свито сърце.

Клара го погледна и се усмихна:

— Наистина ли си искал да я видиш? Това е прекрасно!

Питър потрепери.

— Хайде, ела. — Клара го хвана за ръка и го заведе при онова нещо по средата на стаята. — Каж ми какво мислиш.

Творбата ѝ бе толкова красива, че го болеше да я гледа. Да. Точно така. Болката, която усещаше, не идваше отвътре, не. А извън него.

— Невероятна е, Клара. — Хвана я за ръката и я погледна в ясните сини очи. — Най-красивото нещо, което си правила. Адски се гордея с теб.

Клара отвори уста, но не успя да издаде звук. През целия си живот като творец бе чакала Питър да разбере, да „схване“ някоя от творбите ѝ. Да види нещо повече от платно, изрисувано с бои. Да почувства изкуството ѝ. Знаеше, че не трябва да му отдава чак толкова значение; че това е слабост. Че приятелите ѝ, които се занимават с изкуство, включително Питър, казват, че трябва да твориш заради себе си и да не се интересуващ какво мислят другите.

И тя не се интересуваше от ничие мнение — освен на този мъж. Искаше човекът, който споделя душата ѝ, да споделя и художествените ѝ виждания. Поне веднъж. Само веднъж. Ето че сега се случваше. И, о, блаженство, с картината, която бе най-важна за нея. Онази, която само след броени дни щеше да покаже на най-влиятелния галерист в Квебек. Картината, в която бе вложила целия си талант.

— Обаче дали това е подходящата комбинация на цветовете? — Питър се наведе над платното, после се дръпна назад, без да я

погледне. — Е, предполагам, че е. Ти знаеш какво правиш. — Целуна я и ѝ прошепна на ухо: — Браво!

И излезе.

Клара се върна пред статива и се втренчи в картината. Питър беше един от най-уважаваните и успешни художници в Канада. Може би имаше право. Картината ѝ изглеждаше добре, но все пак...

* * *

— Какво правиш? — попита Оливие.

Беше посред нощ и двамата с Габри стояха насред дневната на пансиона. Бяха си легнали, но Оливие се събуди и когато опипа другата половина на леглото, установи, че е празна. Сега стегна колана на копринения си халат и погледна партньора си със сънени очи.

Габри — по намачкана пижама и чехли — държеше кроасан и като че ли смяташе да го разходи из дневната.

— Прогонвам злите духове, които може да са ме последвали вкъщи след сеанса — обясни.

— С кроасан?

— Ами като нямаме обреден хляб... Не намерих нещо подходящо. А и нали полумесецът е символ на исляма.

Оливие редовно се изненадваше от хрумванията на Габри. От неочакваната му мъдрост и от дълбоката му глупост. Поклати глава и се върна в леглото, сигурен, че на заранта и злите духове, и кроасаните ще са изчезнали.

[1] Нгайо Марш (1895–1982) — писателка от Нова Зеландия, смятана за една от четирите кралици на криминалната проза редом с Агата Кристи, Дороти Сайърс и Марджъри Алингам. — Б.р. ↑

[2] Игра на думи. На английски *gay* означава както „весел“, така и „хомосексуален“. — Б.р. ↑

ГЛАВА СЕДМА

Посрещнаха Велика неделя със сиво небе, но все пак имаше надежда, че дъждът ще се забави, докато мине търсенето на яйцата. По време на църковната служба родителите не внимаваха в думите на свещеника, а постоянно се заслушваха за барабанене на капки по покрива на „Свети Тома“.

В храма ухаеше на момина сълза. На всяка пейка имаше оставени китки от миниатюрните бели камбанки с яркозелени листа. Беше истинска наслада.

Поне докато Полет Лего запрати букет по Тими Бенсън. Тогава настъпи истински ад. Свещеникът, разбира се, се преструваше, че не забелязва.

Децата търчаха напред-назад между пейките, някои родители се опитваха да ги усмирят, а други се правеха, че не ги виждат. И в двата случая резултатът беше същият. Най-сетне вярващите казаха „амин“ и всички хукнаха навън.

Обядът бе организиран от женското дружество към англиканската църква начело с Габри и на градския площад бяха наредени пластмасови масички с червени карирани покривки.

— Приятно търсене на яйца! — извика свещеникът, докато колата му се отдалечаваше нагоре по улица „Мулен“ на път за съседната енория. Беше почти сигурен, че кратката му проповед не е спасила нито една душа. Но пък и не беше погубила никоя, което пак беше добре.

Рут стоеше на върха на църковното стълбище, понесла чиния с дебели сандвичи с пушена шунка и все още топъл хляб от хлебарницата на Сара, домашна картофена салата с яйца и майонеза и огромно парче сладкиш. Мирна се приближи с дъска, отрупана с книги, цветя и шоколадови бонбони, която крепеше на главата си. Хората се разхождаха наоколо или седяха около масите: жени с пищни великденски бонета и мъже, които се преструваха, че не забелязват абсурдните им шапки.

Мирна — също с чиния, която изнемогваше под купчина храна — застана до Рут и двете започнаха да наблюдават лова. Децата тичаха из цялото село и надаваха радостни писъци, щом откриеха дървено яйце. Малката Роуз Трембли падна в езерото, бутната от един от братята си, а Тими Бенсън спря, за да ѝ помогне да излезе. Докато мадам Трембли се караше на сина си, Полет зашлеви Тими. „Сигурен признак на любов“ — помисли си Мирна, радостна, че отдавна не е на десет.

— Искаш ли да седнем заедно? — попита.

— Не, не искам — сопна ѝ се Рут. — Трябва да се прибирам.

— Как са пиленцата? — продължи Мирна. Не се обиждаше на Рут (обратното би означавало постоянно да се чувства обидена).

— Не са пиленца, а патенца.

— Откъде можем да получим истински яйца? — попита Роуз Трембли Рут. Стискаше три изиящни дървени яйца в пухкавите си розови ръчички и приличаше на малката Синди Лу, застанала пред Гринч^[1].

Незнайно защо децата от Трите бора се събираха винаги около Рут като нощни пеперуди около лампа.

— Аз откъде да знам?

— Нали вие сте госпожата с яйцата?

Опакована в мокро одеяло, Роуз малко напомняше на скъпоценните патешки яйца на Рут, завити с фланелена кърпа.

— Моите яйца са си у дома, на топло, а ти би трябвало да последваш примера им. — Рут посочи с бастуна си Клара, която се опитваше да се добере до маса с храна. — Но ако настояваш на това безумие, иди да поискаш от нея.

— Ама Клара няма нищо общо с раздаването на шоколадови яйца! — възкликна Мирна, когато малката Роуз хукна към художничката и извика другите деца. След секунди Клара като че ли бе попаднала в центъра на торнадо.

— Знам — изсмя се Рут и закуцука надолу по стълбите. Когато стигна до долу, се обърна и пак погледна дебелата негърка, която тъкмо поднасяше сандвич към устата си. — Ще ходиш ли довечера?

— На вечерята у Клара и Питър ли? Всички отиваме, нали?

— Знаеш, че нямам предвид вечерята. — Старата поетеса не погледна към имението „Хадли“, но Мирна знаеше, че тъкмо него има

предвид. — Не го правете.

— Защо? Аз постоянно извършвам такива ритуали. Спомни си как след смъртта на Джейн всички жени се събрахме и извършихме ритуала за пречистване. Включително и ти.

Мирна никога нямаше да забрави как всички жени обикаляха селския площад с китки градински чай, за да прогонят с дима страха и подозренията, обхванали Трите бора.

— Сега е друго, Мирна Ландърс.

Мирна не подозираше, че Рут знае фамилното ѝ име. И дори малкото ѝ име всъщност. През повечето време възрастната поетеса просто посочваше и командваше.

— Това не е ритуал. А съзнателно предизвикване на злото. Няма нищо общо с бог или богиня, с духове или духовност. Тук става въпрос за отмъщение.

*Аз бях обесена, защото сама живеях,
защото имам сини очи и загоряла кожа,
защото нося дрипави поли със копчета откъснати,
във ферма буренясала живея
и безотказен лек срещу брадавици забърквам.*

*О, да, и заради гърди налети
и сладка круша, в тялото ми скрита.
Когато демони се търсят,
така избират изкупителните жертви.*

— Не го прави, Мирна Ландърс. Ти знаеш каква е разликата между ритуал и мъст. И това, което обитава имението, също я знае.

— Мислиш, че го правят за отмъщение? — попита смаяно Мирна.

— Разбира се. Оставете го на мира. Оставете онова, което обитава къщата, на спокойствие.

Старицата размаха бастуна си към имението. Ако беше магически жезъл, сигурно щеше да избълва мълнии и да унищожи мрачната къща на хълма, помисли си Мирна. После Рут се обърна и закуцуква към къщи. За да се върне при яйцата си. При живота си.

Мирна остана със спомена за острите сини очи на поетесата, за вечно загорялата ѝ от слънцето кожа, опърпаните поли и липсващите копчета. Проследи с поглед възрастната жена, която се отдалечаваше към къщата си, буренясала с треви и думи.

* * *

Дъждът се забави и Велика неделя препускаше като заек. Тими Бенсън намери най-много яйца и получи за награда огромен шоколадов заек, пълен с играчки. Полет Лего му го открадна, но мосю Беливо я накара да му го върне и да се извини. Тими предвиди какво ще последва, затова отвори кутията, счупи ушите на заека и даде останалото на Полет, която го удари с юмрук.

Вечерта Питър и Клара организираха традиционна великденска вечеря. Жил и Одил донесоха франзели и сирена. Мирна пристигна с пищна подаръчна кошница и я остави по средата на чамовата маса в кухнята. Медиумът Жана Шове донесе китка диви цветя, които бе набрала по поляните около Трите бора.

Софи Смит също беше там — дойде с майка си Хейзъл и Мадлен. Беше пристигнала предния ден с малка синя кола, пълна с мръсни дрехи. Сега си приказваше с другите гости, докато Хейзъл и Мадлен предлагаха поднос със скариди.

— Значи вие сте медиумът — отбеляза Софи, като взе няколко скариди от майка си и ги натопи в сос.

— Казвам се Жана.

— Като Жана д'Арк — засмя се Софи с не много приятен глас. — Внимавайте. Нали знаете какво се е случило с нея.

Висока и стройна, Софи имаше добра стойка, макар да бе леко прегърбена. Косата ѝ беше мръсноруса и стигаше до раменете. Всъщност беше доста привлекателна. И все пак у нея имаше нещо, което накара Жана леко да се отдръпне.

В този момент мосю Беливо дойде с боровинкови сладкиши от пекарната на Сара.

Къщата ухаеше на печено агнешко с чесън и розмарин, пресни картофи, крем супа от праз и още нещо.

— За бога, консервиран грах?! — възкликна Клара, като погледна манджата, която бяха донесли Габри и Оливие.

— Хубаво, от консерва е, какъв е проблемът? — попита Оливие.

— Погледни го! Ужасен е.

— Ако бях на ваше място, бих го приел като лично оскърбление — каза Габри на мосю Беливо, който се приближи с чаша вино и филийка от франзела с парче размекнато бри отгоре. — Купихме консервата от неговия магазин.

— Мадам — заяви сериозно Беливо, — това е най-хубавият консервиран грах, който може да се намери. Доколкото знам, дори ги отглеждат така, направо в кутията. Само военните могат да изобретят абсурден хибрид като граха в шушулка. Нелепо. Отвратително!

Изказването на Мосю Беливо прозвуча толкова искрено, че ако не беше игривата искрица в очите на бакалина, Клара почти щеше да му повярва.

Скоро чиниите бяха препълнени с печено агнешко, ментов сос и зеленчуци. На масата имаше панерчета с топли питки, масло и сирена. Художничката стенеше под апетитния товар, както и гостите. Огромната подаръчна кошница на Мирна беше по средата, протегнала към тавана напъпили вейки. Ябълкови клонки, котенца, форзиция с едва показали се нежни жълти цветчета, ярко розови кичести лалета.

— *Et voila!* — каза Мирна. Бръкна в кошницата и извади шоколадово яйце. — Достатъчно за всички ни.

— Възкресение — заяви Клара.

— Но преди това трябва да има смърт — отбеляза Софи, като се огледа с престорена невинност. — Не е ли така? — Момичето се настани между Мадлен и мосю Беливо. Зае стола точно когато бакалинът посягаше към него. После взе шоколадовото яйце и го постави пред себе си. — Раждане, смърт, прераждане — изрече тържествено, сякаш споделяше някаква мъдра мисъл чак от университета „Куинс“.

В Софи Смит имаше нещо обаятелно, помисли си Клара. Отдавна го бе забелязала. Връщаше се от университета ту руса, ту ярко рижава, понякога пълничка, понякога стройна, с обеци или без. Човек никога не знаеше какво да очаква. Но едно беше постоянно, каза си художничката, като гледаше младата жена с яйцето пред нея. Софи

винаги получаваше онова, което желаше. Но какво ли искаше сега? Защото очевидно не беше само великденското яйце.

* * *

След около час Питър, Рут и Оливие наблюдаваха как приятелите и любимите им хора се отдалечават в нощта — виждаха се единствено поклащащите се светлини на фенерчетата, които носеха. Отначало вървяха скупчени, но после на Питър му се стори, че светлините започнаха да се разделят все повече с приближаването към тъмното имение на хълма, което сякаш ги очакваше. Всеки ходеше отделно от другите.

„Не бъди такъв пъзльо! — каза си художникът. — Това е просто една глупава къща. Какво толкова би могло да се случи?“

Но Питър Мороу усещаше, когато нещо не е наред.

* * *

Клара не се бе чувствала така от дете, когато умишлено се плашеше до безумие, като гледаше „Заклинателят“^[2] или се возеше на влачето на ужасите, където пицеше, лигавеше се и дори веднъж се подмокри.

Беше едновременно вълнуващо, ужасяващо и смайващо. Когато се приближиха към имението, художничката имаше усещането, че къщата идва към тях, а не те към нея. Вече не си спомняше защо го правят.

Чу шумолене и гласове зад себе си. За щастие, си спомни, че там са Мадлен и Одил. Двете изоставаха от групата. Клара си спомни също, че във филмите на ужасите първи умират изостаналите от групата. Но ако я задминеха, тя щеше да остане последна. Затова се забърза. След малко пак забави крачка, раздвоена между желанието си да оцелее и любопитството да чуе какво си приказват двете. След онова, което бе подслушала, докато криеше великденски яйца,

предполагаше, че Одил не харесва Мад. Тогава за какво можеха да си говорят?

— Не е честно — заяви поетесата.

Другата жена отвърна нещо, но Клара не чу добре, а ако забавеше още повече крачка, фенерчето на Мад щеше да освети онова, което по принцип светлина не огрява.

— Беше ми необходима много смелост, за да го направя — заговори по-високо Одил.

— За бога, не говори глупости! — изрече Мадлен ясно и малко грубо. Клара не познаваше тази нейна страна.

Художничката така се бе съсредоточила в подслушването, че се сблъска с човек, който бе спрял пред нея в тъмното. Жил. Клара вдигна очи.

Бяха стигнали.

[1] Герои от книгата на Доктор Сюз „Как Гринч открадна Коледа“ (1957). — Б.р. ↑

[2] Филм на ужасите от 1973 г. — Б.р. ↑

ГЛАВА ОСМА

Скупчиха се в студа и мрака. Светлините на фенерчетата им подскачаха като обезумели по фасадата на порутената къща. Табелата „Продава се“ бе паднала и лежеше като надгробна плоча, забита в меката земя с единия си ъгъл. Клара премести фенерчето и освети още свидетелства на упадък. Знаеше, че имението е изоставено, но не беше подозирала, че постройките се превръщат в развалини толкова бързо. Няколко капака на прозорците бяха провиснали и се тряскаха в тухлената стена. Счупени стъкла стърчаха като хищни зъби. Клара забеляза нещо бяло, свито в основата на къщата, и сърцето ѝ примря. Нещо мъртво и одрано, може би?

Плахо се приближи по неравните разкривени павеа на входната алея. След малко спря и погледна назад. Другите все още стояха скупчени на улицата.

— Елате.

— На нас ли говориш? — попита Мирна. Изглеждаше като вцепенена. Тя също наблюдаваше втренчено белия предмет до стената на къщата.

— Тук няма друг, освен нас, пъзльовци! — каза Габри.

— Какво е това?

Мирна се приближи до Клара и посочи. Забеляза, че трепери. Дали тялото ѝ изпращаше сигнал? Морзов код? Ако бе така, тя се досещаше какво означава: БЯГАЙ!

Художничката отново се обърна към къщата, пое си дълбоко въздух, изрецитира наум „Отче наш“ и пое встрани от пътеката. Почвата беше мека и при всяка крачка като че ли съскаше под краката ѝ. Мирна не можеше да повярва, че приятелката ѝ го прави. Искеше ѝ се да изтича, да я хване, да я притисне силно и да ѝ каже повече да не постъпва така. Но вместо това остана на мястото си.

Клара се приближи до къщата и се наведе. После се изправи и бързо се върна на сравнително по-безопасно място — на пътеката при Мирна.

— Няма да повярвате, но е сняг.

— Не е възможно. Снегът отдавна се стопи.

— Не и тук. — Клара бръкна в джоба си и извади огромен старомоден ключ. Дълъг, дебел и тежък.

— А аз през цялото време си мислех, че просто се радваш да ме видиш.

Художничката се усмихна. Почувства се по-добре и беше радостна, че чувството за хумор не е изоставило Мирна на тъмната алея.

— Жената от агенцията за недвижими имоти с огромно удоволствие ми го даде, — обясни Клара. — Сигурно от месеци не е идвала тук.

— Какво ѝ каза? — попита Мадлен. (След като видяха, че Клара и Мирна са още живи, другите също се претрашиха да дойдат.)

— Обясних ѝ, че ще призовем всички демони и ще изчистим къщата от тях.

— И тя ти даде ключа?

— Буквално ми го хвърли.

Клара пхна ключа в ключалката, но вратата се отвори сама. Пусна го и той изчезна в мрака заедно с бравата.

— Я пак ми напомнете защо го правим? — обади се Беливо.

— За забавление — отговори Софи.

— Не всички сме тук за това — уточни Жана и като ги заобиколи, дребната невзрачна женица смело влезе в къщата.

* * *

Един по един влязоха в имението „Хадли“. Вътре бе по-студено, отколкото навън, и миришеше на мухъл. Електрозахранването отдавна бе прекъснато и сега светлите кръгчета на фенерите затанцуваха по бележите се тапети на цветчета. По тях имаше мокри петна, които всички се надяваха да са просто от вода. Окуражени от светлината, сякаш държат мечове, навлязоха по-навътре в къщата. Дъските скърцаха под краката им, а някъде в далечината се чуваше пърхане.

— Сигурно е птица. Горкото животинче. Тук е като в капан — обади се Габри.

— Да го потърсим — предложи Мадлен.

— Луда ли си? — прошепна Одил.

— Права е — намеси се Жана. — Ако не друго, това е една заблудена душа. Не можем да я оставим така.

— Ами ако не е птица? — прошепна Габри на Хейзъл, която още не можеше да повярва, че е дошла.

Всички се запромъкваха вкупом като едно огромно пълзящо насекомо. С много крака, с много страхове. Продължиха напред, но спираха от време на време, за да се ориентират.

— Гор е — шепнешком каза Жана.

— Естествено — измърмори Жил, — никога не чакат до вратата. Не можеш да ги намериш в розова градина през лятото или в камион за сладолед.

— Това ми напомня за една игра, която играехме с Питър някога — каза Клара на Мирна.

Но на приятелката ѝ сега изобщо не ѝ беше до това. Опитваше се да прецени дали пак тя ще избяга най-бавно от къщата. Може би Хейзъл бе по-бавна и демоните щяха да изядат нея. Тази мисъл ободри Мирна. Но после ѝ хрумна, че желанието да спаси дъщеря си може да даде енергия на Хейзъл. Като психолог Мирна знаеше, че майката е способна на неподозирани неща, когато рожбата ѝ е в опасност. „Проклетият майчин инстинкт пак ще съсипе живота ми“ — помисли си. Тръгна по стълбите, покрити с износена и проядена от молци пътека, и докато изкачваше мъчително стъпало след стъпало, чу как се усилва ожесточеното пърхане.

— Когато гледахме филм на ужасите и някой влезе в къща с духове — продължаваше да бърбори Клара („Хубаво — помисли си Мирна, — така ще привлече духовете към себе си.“), — винаги играехме на „Ти кога би избягал?“. Във въздуха прелитат отрязани глави, чуват се писъци от болка, някой изкормва приятелите им, а героите остават.

— Свърши ли?

— Да.

Клара успя да се наплаши доста и се почуди дали ако това беше филм, Питър щеше вече да ѝ крещи пред екрана да бяга.

— Тук вътре.

— Разбира се — измърмори Жил.

Жана спря пред затворена врата. Единствената затворена врата на целия етаж. Настъпи тишина.

Внезапно се чу отчаяно пляскане на крила срещу вратата, сякаш съществуването се блъскаше в нея.

Жана посегна, но мосю Беливо хвана ръката ѝ и я дръпна от дръжката. После застана отпред и протегна своята.

Отвори вратата.

* * *

Вътре не се виждаше нищо. Колкото и да се взираха, очите им не привикнаха към тъмнината. Но онова, което бе вътре, ги усети. Не птицата, която за момента се укроти. Нещо друго. От стаята лъхна хлад и едва доловим аромат.

Вътре ухаеше на цветя. Свежи пролетни цветя.

Застанала на вратата, Клара бе обхваната от меланхолия — тъга, която сякаш се просмукваше от земните недра в нея. Почувства дълбока скръб в стаята. Отчаян копнеж.

Вдиша дълбоко и осъзна, че е затаила дъх.

— Хайде — прошепна Жана и на Клара ѝ се стори, че чува гласа ѝ от вътрешността на главата си. — Да направим онова, за което сме дошли.

Двете жени първи влязоха в стаята. Другите ги последваха и скоро фенерчетата им осветиха различни части на помещението. Дебелите кадифени завеси висяха накриво. До едната стена имаше легло с високи крака, все още застлано с кремави чаршафи и дантели. На възглавницата имаше вдлъбнатина, сякаш доскоро върху нея е почивала неспокойна глава.

— Познавам тази стая — каза Мирна. Обърна се към Клара и Габри. — Вие също.

— Спалнята на старата Тимър Хадли — възкликна Клара, изненадана, че не се досети по-рано.

Но такава беше силата на страха. Клара бе влизала в стаята много пъти, докато се грижеше за умиращата старица.

Мразеше Тимър Хадли. Мразеше стаята. Мразеше змиите, които бе чула да пълзят в мазето. А преди няколко години къщата за малко не

я уби.

Изпита прилив на омраза. Желание да запали цялата сграда. Това място, събрало всичките им скърби, гняв и страхове, но не от добронамереност. Не. Имението „Хадли“ първо бе създадо тези неща, бе изпратило мъка и ужас във външния свят, а чедата му, синовете и дъщерите му, просто се връщаха у дома за Великден.

— Да се махаме — каза Клара, като се обърна към вратата.

— Не можем — възрази Жана.

— Защо не? — попита мосю Беливо. — Аз съм съгласен с Клара. Имам лошо предчувствие.

— Чакайте — обади се Жил.

Мъжжата стоеше по средата на стаята със затворени очи и извита назад глава, при което рижавата му брада стърчеше към тавана.

— Това е просто къща — добави със спокоен, твърд глас. — И се нуждае от помощта ви.

— Това е абсурд — заяви Хейзъл, докато се опитваше да хване Софи за ръката, въпреки че момичето се дърпаше. — Просто къща ли е, или се нуждае от помощ? Може да е едно от двете, но не и двете заедно. Моята къща никога не ме е молила за помощ.

— Може би не се заслушваш достатъчно — отбеляза Жил.

— Искам да остана — заяви Софи. — Мадлен, ти какво мислиш?

— Не можем ли да седнем?

— Можем и да легнем, ако искате — отговори Габри, като освети леглото.

— Не, благодаря, *mon beau Gabri*^[1]. Още не — усмихна се Мадлен и така разсея напрежението.

Без да обсъждат повече, всички се захванаха за работа. Донесоха столове и ги подредиха в кръг.

Жана сложи на един от тях чантата, която бе донесла, и започна да вади съдържанието ѝ. Клара и Мирна тръгнаха на разузнаване. Надникнаха в камината с тъмна махагонова полица и строг викториански портрет отгоре. Етажерката бе пълна с подвързани в кожа томчета от времето, когато хората наистина са ги чели, а не са ги купували само за украса.

— Къде ли е птицата? — попита Клара, като посегна към предметите върху тоалетната масичка.

— Крие се, горкичката. Сигурно умира от страх — предположи Мирна.

Насочи фенерчето си към един тъмен ъгъл, но не видя и следа от птица.

— Тук е като в музей — отбеляза Габри, като се приближи и вдигна сребърно огледало.

— По-скоро като в мавзолей — поправи го Хейзъл.

Когато се обърнаха, с изненада установиха, че стаята е осветена от свещи. Може би двајсетина на брой, разпръснати навсякъде. Искряха, но тази светлина, толкова топла и внушаваща уют преди малко в дома на Клара и Питър, в това помещение бе сякаш осквернена. Тъмнината изглеждаше по-тъмна, а мъждукащите пламъчета хвърляха зловещи сенки върху пъстрите тапети. На Клара ѝ се прииска да изгаси свещите, да прогони демоните, създадени от собствените им сенки. Дори нейният силует, толкова познат, бе грозен и разкривен.

Когато седна в кръга с гръб към отворената врата, Клара забеляза, че четири от свещите не са запалени. След като всеки си избра стол, Жана бръкна в торбичка. После обиколи кръга, като разпръскваше нещо.

— Сега това е свещен кръг — обяви напевно. Лицето ѝ бе ту осветено, ту потъваше в сянка; очите ѝ приличаха на черни дупки, издълбани в череп. — Солта осветява кръга и предпазва всички, които са вътре.

Клара усети как Мирна стисва ръката ѝ. Единственият шум бяха тихите стъпки на Жана, която обикаляше около тях и ръсеше сол. Художничката бе настръхнала, ослушваше се за най-тихия звук. Очакваше птицата да излети от мрака с крясъци, с извадени нокти и отворена човка, и тази мисъл я плашеше.

Жана драсна клечка кибрит и Клара за малко да подскочи.

— Каня мъдростта от четирите края на света да влезе в нашия свещен кръг, да ни предпазва, да ни напътства и да бди над нашето дело тази нощ, докато прочистваме къщата от духовете, които я угнетяват. От злото, което се е настанило тук. От цялата злоба, страх, жестокост и омраза, които се свързват с тази къща. С тази стая.

— Започна ли забавната част? — прошепна Габри.

Жана запали четирите свещи една по една и се върна на стола си. Изглеждаше спокойна. За разлика от останалите. Сърцето на Клара биеше тревожно и тя дишаше на малки, насечени глътки. До нея Мирна шаваше, сякаш по цялото ѝ тяло пълзят мравки. Всички останали бяха пребледнели и гледаха уплашено. Клара не знаеше дали кръгът е свещен, но определено бе пълен с уплаха. Огледа се и се почуди, ако това бе филм и двамата с Питър го гледаха, свити на дивана, кой от всички ще се паникьоса пръв.

Мосю Беливо — уплашен, съсухрен, скърбящ?

Жил Сандон — едър, силен, свикнал да е в гората, а не затворен във викторианско имение?

Хейзъл — толкова добра и щедра. Или слаба? А може би дъщеря ѝ, ненаситната Софи?

Не. Клара спря поглед на Одил. Поетесата първа щеше да изпадне в паника. Горката добра Одил. Всъщност вече бе изгубена. Най-нуждаеща се и най-малко нужна от всички тях. Тя бе създадена да бъде изядена първа. Клара се засрами малко от тези жестоки мисли. Реши, че къщата е виновна за тях. Тя блокираше доброто и даваше свобода на останалото.

— И сега призоваваме мъртвите — обяви Жана.

Клара, която не очакваше, че може да се уплаши още повече, се ужаси.

— Знаем, че сте тук — заговори с постепенно усиливащ се глас медиумката. — Те идват. Идват от мазето. Идват от тавана. Те са навсякъде около нас. Идват по коридора.

Клара бе сигурна, че чува стъпки. Влачене на крака, куцукане по килима отвън. Представи си как Мумията с протегнати ръце и мръсни гниещи превръзки се влачи към тях по тъмния прокълнат коридор. Защо бяха оставили вратата отворена?

— Явете се! Сега! — изкрещя Жана и плесна с ръце.

В свещения им кръг проехтя писък. После — втори.

Чу се думкане.

Мъртвите бяха тук.

[1] Мой хубав Габри (фр.). — Б.р. ↑

ГЛАВА ДЕВЕТА

Главен инспектор Арман Гамаш вдигна очи от вестника и погледна крадешком внучката си. Бебето седеше в калта на брега на Бобровото езеро и смучеше палеца на крака си. Лицето му бе омазано с кал или шоколад, а може би с нещо друго, за което инспекторът не искаше да си помисли.

Беше понеделникът на Великден и цял Монреал като че ли бе решил да прави едно и също: да се разхожда около Кралския хълм до Бобровото езеро. Гамаш и Рен-Мари се приличаха на пейка и гледаха как синът им и семейството му се наслаждават на последния си ден в града, преди да заминат за Париж.

С радостен писък малката Флоранс се прекатури във водата.

Гамаш хвърли вестника и почти бе станал, когато усети нечия възпираща ръка.

— Даниел е там, *mon cheri*^[1]. Това е негова работа.

Арман спря и загледа какво ще стане, все още готов да реагира. До него се изправи младата му германска овчарка Хенри — беше нащрек, усетил внезапната промяна в настроението на господаря си. Но разбира се, Даниел се засмя, вдигна мъничката си мокра дъщеричка с големи закрилнически ръце и забоденос в коремчето ѝ, при което тя се засмя и започна да прегръща главата на татко си. Гамаш си отдъхна и се обърна към Рен-Мари. Наведе се, целуна я и прошепна, заровил лице в посивялата ѝ коса:

— Благодаря. — После протегна ръка и погали Хенри по гърба. Него също целуна по главата: — Добро куче.

Хенри, вече неспособен да се сдържи, скочи и опря предните си лапи почти на раменете на Гамаш.

— Не! Долу! — Хенри веднага слезе. — Легни.

Кучето легна с виновно изражение. Нямаше съмнение кой е водачът на глутницата.

— Браво — похвали го Гамаш и му даде бисквитка.

— Добро момче — каза Рен-Мари на съпруга си.

— Аз няма ли да получа лакомство?

— В обществен парк ли, *monsieur l'inspecteur*?^[2] — възкликна жена му, като погледна другите семейства, които спокойно се разхождаха из парка „Мон Роял“ под едноименния хълм^[3], надвесен над Монреал. — Макар че сигурно няма да е за първи път.

— За мен ще е — усмихна се Гамаш и леко се изчерви, доволен, че Даниел и семейството му не ги чуват.

— Много си сладък. По един леко недодялан начин.

Рен-Мари го целуна. Гамаш чу шумолене и изведнъж забеляза, че страниците с литературната рубрика са хвъркнали от вестника му. Скочи и хукна след тях, като се опитваше да ги затисне с крак, преди съвсем да са отлетели. Флоранс, увита с одеяло, го видя, започна да сочи и се разсмя. Даниел я остави на земята и тя затропа с крачка. Гамаш затрополи още по-усърдно и скоро Даниел, жена му Розлин и малката Флоранс дружно вдигаха високо крака и тъпчеха въображаеми листа, разлетели се от вятъра, докато Арман гонеше истинския вестник.

— Добре, че любовта е сляпа — засмя се Рен-Мари, щом Гамаш се върна на пейката.

— И не много умна — съгласи се Арман и стисна ръцете ѝ. — Нали не ти е студено? Искаш ли *café au lait*?

— Да, не бих отказала — отговори жена му, като вдигна очи от вестника, който четеше — „Прес“.

— Татко, дай да ти помогна.

Даниел подаде Флоранс на Розлин и двамата мъже отидоха до павилиона в гората, недалеч от езерото. По пътеките в парка имаше много хора, които тичаха за здраве, от време на време по конните алеи се появяваше по някой ездач и отново се скриваше от поглед. Беше ослепителен пролетен ден с истински топлещи слънчеви лъчи.

Рен-Мари ги загледа, докато се отдалечаваха. Бяха като две капки вода. Толкова много си приличаха. Високи и жилави като дъбове. Кестенявата коса на Даниел вече пооредяваше, темето на баща му бе почти голо. Отстрани започваше да се прошарва. И двамата — Арман, който приближаваше шейсет, и синът им, вече на трийсет, колкото и да не ѝ се вярваше — стъпваха уверено.

— Много ли ви липсва? — попита Розлин, като седна до свекърва си и се вгледа в спокойното ѝ, осеяно с бръчки лице.

Обичаше Рен-Мари още от първата вечеря, която възрастната жена бе приготвила в нейна чест. Скоро след като започнаха да излизат заедно, Даниел я представи на родителите си. Розлин бе ужасена. Не само защото още тогава знаеше, че го обича, а и понеже ѝ предстоеше да се срещне лично с прочутия главен инспектор Арман Гамаш. Непоколебим и справедлив, разплитащ и най-сложните случаи, той бе жива легенда в Квебек. Розлин буквално бе израснала с лицето му — инспекторът я гледаше от отсрещната страна на масата, докато баща ѝ четеше за най-новите му успехи по време на закуска. На снимките Гамаш постепенно остаряваше: темето му оплешивя, косата му посивя, лицето му леко се закръгли. Появиха се тънки мустаци и бръчки, които не съвпадаха с гънките на хартията. И изведнъж, да не повярваш, тя щеше да се срещне с истинския човек от плът и кръв.

— *Bienvenue*^[4] — усмихна се Арман Гамаш и направи лек поклон, когато за първи път ѝ отвори вратата на дома си в Отремон. — Аз съм бащата на Даниел. Заповядай, влез.

Носеше сив фланелен панталон, удобен кашмирен пуловер, риза и вратовръзка за неделния обяд. Ухаеше на сандалово дърво, ръката му бе топла и солидна като удобна ръкавица. Розлин познаваше тази ръка. Даниел имаше същата.

От онзи обяд бяха минали пет години и се бяха случили толкова много неща. С Даниел се ожениха, роди се Флоранс. Един ден мъжът ѝ се прибра вкъщи и подскачаше от радост. Оказа се, че фирма за управление му е предложила работа в Париж. Договорът бил само за две години, обясни ѝ, но все пак какво мислела тя.

Нямаше какво да му мисли. Две години в Париж! Една от тях вече бе минала и те обожаваха града. Но близките им липсваха и двамата много добре помнеха покъртителната сцена как двете баби и двамата дядовци на Флоранс целуваха внучката си за довиждане на летището. Колко ли беше мъчително да пропуснеш първите ѝ стъпки и думи, първото зъбче, постоянните промени в лицето и характера ѝ. Розлин очакваше, че нейната майка ще страда най-много, но май на дядо Арман му бе най-тежко. Сърцето ѝ се късаше, когато вървеше по остъкления коридор към самолета и го гледаше опрял длани на прозореца на чакалнята.

Арман Гамаш обаче не каза нищо. Радваше се за тях и им го показваше. С готовност ги пусна да заминат.

— Всички ни липсват — отвърна Рен-Мари, стисна ръката ѝ и се усмихна.

Розлин чакаше второ дете. Бяха съобщили новината на родителите си на Разпети петък и тя бе посрещната с гръмък възторг. Баща ѝ извади шампанско, а Арман изтича до близкия магазин за безалкохолен сайдер, за да може и тя да се чукне с тях.

* * *

Докато чакаха поръчката, Арман хвана сина си за ръка и го заведе малко по-навътре в павилиона, за да се скрият от чужди погледи. Бръкна в джоба на самото си и извади хартиен плик.

— Татко, няма нужда — прошепна Даниел.

— Вземи го, моля те.

Даниел прибра плика.

— Благодаря.

Баща и син се прегърнаха като притиснати един до друг каменни колоси.

Гамаш обаче не бе влязъл достатъчно навътре. Някой ги наблюдаваше.

* * *

Розлин и Флоранс бяха отишли при друго младо семейство и Даниел се присъедини към тях. Гамаш се върна на пейката, подаде кафето на Рен-Мари и взе вестника си. Жена му се бе зачела в първата страница на „Прес“. Беше необичайно да не му обърне внимание, но той знаеше, че и двамата често се увличат в четене. Хенри спеше на слънце в краката му и докато пийваше кафе, Гамаш загледа минавачите.

Беше прекрасен ден.

След няколко минути Рен-Мари остави вестника. Изглеждаше разтревожена. Почти уплашена.

— Какво има? — Гамаш постави широката си длан върху ръката ѝ и се вгледа в очите ѝ.

— Чете ли вестника?
— Засега само страницата за литература. Какво пише?
— Възможно ли е човек да умре от страх?
— В какъв смисъл?
— Пишат, че се е случило. „Жена издъхна от страх.“
— *Mais, c'est horrible.*^[5]
— В Трите бора. — Рен-Мари се вгледа изпитателно в него. — В имението „Хадли“.
Арман Гамаш пребледня.

[1] Мили (фр.). — Б.пр ↑

[2] Господин инспекторе (фр.). — Б.р. ↑

[3] Хълмът Мон Роял, или Маунт Роял, е дал името на Монреал и е емблематичен за града. — Б.р. ↑

[4] Добре дошла (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Но това е ужасно (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

— Влез, Арман. *Joyeuses Paques!*^[1] — Комисар Бребьоф стисна ръката му и затвори очи.

— *Et vous, mon ami!*^[2] — усмихна се Гамаш. — Честит празник!

Изненадата от новината, която му бе съобщила Рен-Мари, бе отминала. Арман прочете статията и точно когато я привърши, телефонът му иззвъня. Беше приятелят му и началник на квебекската полиция Мишел Бребьоф.

— Изникна нещо — заяви Бребьоф по телефона. — Знам, че Даниел и семейството му са ви на гости. Съжалявам. Можеш ли да отделиш малко време?

Гамаш знаеше, че шефът му пита само от любезност. Би могъл просто да му нареди. Но двамата бяха добри приятели, израсли заедно и работили рамо до рамо в полицията. Дори заедно кандидатстваха за комисарската длъжност. Бребьоф спечели, но това не се отрази на приятелството им.

— Довечера летят за Париж. Не се тревожи. Така или иначе, при такива посещения времето никога не стига. Идвам веднага.

Гамаш си взе довиждане със сина си, снаха си и внучката. Целуна жена си:

— Ще се обадя.

Рен-Мари му махна и го изпрати с поглед, докато Гамаш се отдалечаваше целеустремено към паркинга, скрит зад група борове. След малко се изгуби от очи. Но съпругата му остана загледана към мястото, където го видя за последен път.

— Чете ли вестника? — попита сега Бребьоф и се настани на въртящия се стол зад бюрото си.

— Повече го гоних, отколкото четох — отвърна Гамаш и си спомни как се бе опитал да чете текста, замазан под големия отпечатък от подметката му. — Нали нямаш предвид онзи случай в Трите бора?

— Значи си прочел за него.

— Рен-Мари ми прочете статията. Но пишеше, че е естествена смърт. Зловеща, но естествена. Жената наистина ли е умряла от уплаха?

— Така казват лекарите от болницата в Ковънсвил. Сърдечен удар. Обаче...

— Да?

— Ще видиш сам, но доколкото ми разказаха, изглеждаше... — Бребьоф замълча, сякаш го беше срам да изрече следващите думи. — Изглеждаше така, сякаш е видяла нещо.

— Във вестника пишеше, че са правили спиритически сеанс в имението „Хадли“.

— *Сеанс* — изсумтя Бребьоф. — Каква глупост. Разбирам да го правят деца, но възрастни хора... Не знам защо изобщо някой си губи времето с подобни неща.

Гамаш се почуди защо комисарят е дошъл на работа в почивния си ден. Не си спомняше друг път Бребьоф да е обсъждал случай още преди разследването да е започнало.

Защо ли го правеше сега?

— Едва на сутринта съдебният лекар се сетил да пусне кръвен тест. Ето го резултата.

Бребьоф му подаде лист хартия. Гамаш сложи очилата си за четене. Беше преглеждал стотици подобни доклади и знаеше какво да търси. Резултатите от токсикологията.

След малко остави листа и погледна Бребьоф.

— Ефедрин.

— *C'est ça.*^[3]

— Хубаво, но това не означава, че е убийство. Има хора, които вземат ефедрин, нали?

— Той е забранено вещество — изтъкна Бребьоф.

— Да, да — разсеяно измърмори Гамаш и отново зачете доклада. — Хмм, интересно. Чуй това: „Жертвата е висока метър и седемдесет и тежи шейсет и един килограма.“ Изглежда, не е имала нужда от хапчета за отслабване. — Свали очилата си и ги сгъна.

— Повечето хора нямат. Всичко е в главата.

— Интересно колко е тежала преди няколко месеца. Може би така е станала шейсет и един килограма. — Гамаш почука по доклада. — С помощта на ефедрин.

— Може би — съгласи се Бребьоф. — Твоята работа е да разбереш.

— Убийство или нещастен случай?

Гамаш отново се зачете в доклада, като се чудеше какво още може да разбере от него. Знаеше обаче, че хартията рядко дава отговори на въпросите му. Дали е било убийство? Кой е убиецът? Защо е мразел или се е страхувал от тази жена толкова много, че да сложи край на живота ѝ? Защо? Защо? Винаги се пита „защо“ преди „кой“.

Не, отговорите бяха в нечия плът и кръв, не в книга или доклад. Много често дори се съдържаха в нещо нематериално, което не можеш да пипнеш и задържиш. Отговорите на въпросите му се криеха в мрачното минало и емоциите, скрити там.

Листът, който Гамаш държеше, съдържаеше фактите, но не и истината. Затова трябваше да отиде в Трите бора. Затова още веднъж трябваше да посети имението „Хадли“.

— Кого ще вземеш за разследването?

Въпросът го върна в кабинета на приятеля му. Бребьоф се опита да прозвучи небрежно, но не му се получи — въпросът бе твърде странен. Никога досега не беше питал Гамаш, който оглавяваше отдел „Убийства“, за процедури, още по-малко за нещо така маловажно като избора на екип.

— Защо питаш?

Бребьоф взе химикалка и нервно почука с нея по купчина хартия.

— Много добре знаеш защо. Ти привлече вниманието ми върху поведението ѝ. Ще вземеш ли полицай Ивет Никол за това разследване?

Ето каква била работата. Гамаш си бе задал същия въпрос, докато пътуваше към управлението. Дали да включи Никол в екипа? Подходящ ли бе моментът? Дори беше поседял във волвото си на полупразния служебен паркинг, докато се опитваше да вземе решение. И все пак се изненада, че приятелят му попита.

— Ти какво ще ме посъветваш?

— Взел ли си вече решение, или има шанс да ти повлияя?

Гамаш се засмя. Дватамата се познаваха твърде добре.

— Ще ти кажа, Мишел. Вече взех решение. Но знаеш колко ценя мнението ти.

— Да видим какво би предпочел да получиш сега? Козуначена кифла или моето мнение?

— Козуначена кифла — призна Гамаш. — Но ти също би предпочел нея.

— Вярно е. Слушай сега. — Бребьоф заобиколи бюрото си, седна на него и се наведе към приятеля си. — Да я вземеш, би било лудост. Но те познавам. Искаш да я спасиш, да я поправиш. Да ѝ помогнеш да стане добър и достоен полицаи. Прав съм, нали?

Мишел Бребьоф вече не се усмихваше.

Гамаш отвори уста да отвърне, но се отказа. Реши да остави приятеля си да каже всичко, което мисли. И Мишел бе откровен:

— Един ден самолюбието ти ще те убие. Много добре го знаеш. Правиш се на много безкористен, на велик учител. Мъдрият и търпелив Арман Гамаш. Но и двамата знаем, че това е егото ти. Гордостта. Много внимавай, приятелю. Тя е опасна. Сам го каза.

Арман усети как му прикипява и се принуди да поеме няколко пъти дълбоко въздух, за да се успокои. Да не отговаря на гнева с гняв. Знаеше, че Бребьоф му го казва не като началник, а като приятел.

— Време е да сложим точка на случая „Арно“ — заяви твърдо. Сам не повярва, че го изрече. Проклетият Арно гниеше в затвора, но все още го преследваше.

— Мислех, че е приключил — отбеляза Бребьоф, като се върна на стола си.

— Защо си тук, Мишел?

— Къде? В собствения ми кабинет ли?

Гамаш замълча, погледна изпитателно приятеля си. След малко Бребьоф се наведе напред, опря лакти на широкото бюро, сякаш искаше да пропълзи по него и да се увие като змия около врата на Арман.

— Знам какво се случи предишния път в имението „Хадли“. За малко не те убиха и...

— Положението не беше чак толкова сериозно.

— Не ме лъжи, Арман. Искях лично да ти кажа за случая и да видя как ще реагираш.

Гамаш замълча. Почувства се дълбоко трогнат.

— Има нещо в това място — призна след малко. — Ти никога не си бил там, нали?

Бребьоф поклати глава.

— Там има нещо. Някакъв глад, потребност, която трябва да бъде задоволена. Сигурно ти звучи налудничаво.

— Мисля, че в теб също има потребност, която е не по-малко разрушителна. Потребност да помагаш на хора като полицай Никол.

— Не искам да ѝ помогна. А да разоблича нея и онези, които я командват. Мисля, че работи за кликата, която поддържа Арно. Вече ти споделих подозрението си.

— Ами, уволни я тогава! — сопна се Бребьоф. — Не съм го направил аз само защото ти лично ме помоли да се въздържа. Като лична услуга. Виж какво, случаят „Арно“ никога няма да приключи напълно. Засегна твърде дълбоко системата. Всеки служител на полицията е ангажиран с него по един или друг начин. Повечето са на твоя страна, но онези, които не са... — Бребьоф вдигна ръце в жест на безсилие. — Те са силни, а Никол е техните очи и уши. Докато тя е край теб, си в опасност. Тези хора ще те погубят.

— И обратното е в сила, Мишел — възрази вяло Гамаш. Винаги се уморяваше, когато трябваше да говори за бившия комисар Арно. Смяташе, че случаят е приключен. Отдавна забравен и погребан. Но той отново бе изплувал. Сякаш възкръснал. — Докато тя е наблизо, мога да я наблюдавам, да определям какво вижда и прави.

— Глупав човек — поклати глава Бребьоф.

— Горделив, упорит, арогантен — съгласи се Гамаш и се запъти към вратата.

— Хубаво, вземай я тая Никол тогава — измърмори Бребьоф и се обърна с гръб, за да погледне през прозореца.

— *Merci*.

Гамаш затвори вратата и отиде в кабинета си, за да проведе няколко разговора.

След като остана сам, Мишел Бребьоф взе телефона си и набра номер.

— Комисар Бребьоф е. Скоро ще получиш обаждане от кабинета на главен инспектор Гамаш. Не, нищо не подозира. Мисли, че проблемът е Никол.

Пое си дълбоко въздух. Вече само като видеше Гамаш, му идеше да повърне.

Инспектор Жан Ги Бовоар мина по моста „Шамлен“ на река Сейнт Лорънс и продължи на юг към американската граница по магистралата. Преди около година, когато волвото окончателно сдаде багажа, бе предложил на шефа си да купят емджи, но Гамаш, незнайно защо, го взе на шега.

— Какъв е случаят?

— Жена умряла от уплаха в Трите бора снощи — отговори Гамаш, загледан през прозореца.

— *Sacre*.^[4] И какво търсим? Призрак?

— Почти позна. Случило се е по време на спиритически сеанс в имението „Хадли“.

Арман Гамаш погледна красивото слабо лице на младия инспектор. Бовоар стисна устни и пребледня.

— Проклето място — измърмори след малко. — Трябва да го съборят.

— Да не мислиш, че къщата е виновна?

— А вие не го ли мислите?

Това бе странно признание от страна на Бовоар. Изключително практичен и съсредоточен върху фактите, Жан Ги обикновено не вярваше в неща, които не можеш да пипнеш. Като емоциите. Идеално допълваше шефа си, който по мнението на Бовоар губеше твърде много време в опити да надникне в главите и сърцата на хората. Там вътре бе пълен хаос и младият инспектор не беше по тази част.

Но Жан Ги знаеше от личен опит, че ако някъде злото действа с пълна сила, то е в имението „Хадли“. Неочаквано се почувства неудобно и размърда стегнатото си тяло на шофьорската седалка, после погледна шефа си. Гамаш го наблюдаваше замислено. Погледите им се срещнаха. Очите на главния инспектор бяха решителни, спокойни и тъмнокафяви, а на младия му колега — почти сиви.

— Коя е жертвата?

[1] Честит Великден! (фр.) — Б.пр. ↑

[2] И на вас, приятелю (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Точно така (фр.). — Б.пр. ↑

[4] О, боже (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЕДИНАЙСЕТА

След отбивката на магистралата пътят за Трите бора бе един от най-живописните, но и най-опасните, които Гамаш познаваше. Колата друсаше, тракаше и криволичеше рязко между дупките. Двамата инспектори се чувстваха като бъркани яйца.

— Внимавай!

Гамаш посочи голяма дупка. Бовоар я избегна, но влезе в друга, по-голяма, а после почти новото волво занесе върху поредица от напречни улеи, врязани дълбоко в пръстта.

— Още нещо да ме посъветвате? — попита Бовоар, втренчен в пътя.

— Май ще трябва да крещя „внимавай“ на всеки пет секунди. Внимавай!

И наистина в този момент пред тях зейна кратер като от метеорит.

— Мамка му — изруга Жан Ги и рязко завъртя волана настрани. Едва успя да го заобиколи. — Като че ли къщата не иска да стигнем до нея.

— И е заповядала на пътищата да се отворят? — Дори на Гамаш, който приемаше някои нестандартни идеи, тази теория му се стори странна. — Не мислиш ли, че причината е в пролетното снеготопене?

— Е, може и това да е. Опа!

Колата влезе в поредната дупка и двамата залитнаха напред. С друсане, клатене и псуване двамата мъже навлизаха все по-навътре в гората. Черният път криволичеше между борове и кленове, пресичаше долини и се изкачваше по възвишения. Минаваше покрай реки, придошли заради топящия се сняг, и езера, които наскоро се бяха освободили от зимния лед.

Най-сетне стигнаха.

Отпред Гамаш видя позната и странно успокояваща гледка: паркираните автомобили на криминалистите. Имението „Хадли“ още не се виждаше.

Бовоар спря до запуствялата мелница срещу къщата. Гамаш отвори вратата и подуши ухание, толкова сладко, че спря за миг и затвори очи. Вдиша дълбоко и веднага го позна. Бор. Млади пъпки, които все още излъчваха силен аромат. Сложи си гумените ботуши, работното яке „Барбър“ и вълнената шапка. Без да поглежда имението „Хадли“, отиде до ръба на възвишението.

Жан Ги облече италианското си кожено яке върху дебелия пуловер от мериносова вълна и погледна резултата в огледалото на колата. След като се полюбува на отражението си за миг, застана до Гамаш и двамата рамо до рамо се загледаха надолу към долината.

Това бе любимата гледка на Арман Гамаш. Отзад величествено се издигаха планините с обагрени в жълто и зелено склонове. Сега главният инспектор долови не само миризмата на бор, а и уханието на самата земя и множество други аромати. Подобното на мускус ухание на есенни листа, мириса на дим от печки на дърва, който се издигаше от комините долу, и на нещо друго. Вдигна глава и отново вдиша, този път по-леко. Замаскиран сред по-силните миризми, се долавяше и по-нежен аромат. На първите пролетни цветя. Най-младите и най-смелите от тях. Гамаш си спомни скромната, но представителна селска църквица с бяла талашитена куличка. Беше точно под него, малко вдясно. Ходил бе в „Свети Тома“ достатъчно пъти, за да знае, че в прекрасна утрин като тази дневната светлина се излива през цветните стъкла върху лъскавите пейки и дъсчения под на храма. Стъклописът не изобразяваше Исус или светците, а трима младежи, участвали в Първата световна война. Двама бяха в профил и маршируваха. Третият гледаше право напред вярващите в залата. Не обвинително, не с тъга или страх. В погледа му личеше голяма любов, сякаш казваше, че това е неговият подарък за тях. Да го използват добре.

Отдолу бяха изписани имената на загиналите във всички войни, а под тях — едно просто изречение: *Те бяха нашите деца.*

Сега, застанал на ръба на хълма, загледан в най-красивото и най-добро село, което бе виждал, докато се наслаждаваше на аромата на храбрите млади цветя, Гамаш се запита дали младите винаги са били смели. И дали старите са станали страхливци.

Може би и с него се бе случило същото. Арман Гамаш се боеше да влезе в чудовищната къща, чийто дъх усещаше във врата си. А може и да беше дъхът на Бовоар. Знаеше обаче, че се страхува и от друго.

От Арно. Проклетият Арно. От онова, което бе способен да стори от затвора. Особено след като Гамаш го бе вкарал там.

Но дори тези мрачни мисли изчезнаха при гледката, която се разкриваше пред очите му. Как може да се страхуваш, когато виждаш такава красота?

Трите бора се гушеше в малка долина. От каменните комини се издигаше дим, кленовете, черешите и ябълките бяха напъпили — аха-аха да цъфнат. Хората щъкаха насам-натам, едни работеха в градините си, други простираха, трети метяха широките си красиви веранди. Пролетно почистване. Местните сновяха през селския площад с хартиени пликове, пълни с франзели и всевъзможни други продукти. Местни сирена и пастети, домашни яйца и ароматно кафе на зърна — всичко прясно от магазина.

Погледна часовника си. Беше почти пладне.

Гамаш бе идвал в Трите бора при предишни разследвания и всеки път тук се чувстваше като у дома си. Много силно усещане. Все пак къде другаде човек се чувства най-добре, освен у дома?

Искаше му се да слезе по калния склон, да пресече селския площад и да отвори вратата на бистрото на Оливие. Там щеше да стопли ръцете си на огъня, да си поръча анасонова луличка и чинцано^[1]. А може би и вкусна супа от грах. Щеше да почете стар брой от литературното приложение на „Таймс“ и да поприказва с Оливие и Габри за времето.

Как бе възможно най-любимото му място на земята да се намира толкова близо до най-омразното?

— Какво беше това? — Жан Ги Бовоар постави ръка върху неговата. — Чувате ли?

Гамаш се ослуша. Чу птици. Чу шумолене на сухи листа. И нещо друго.

Тътен. Не, друго беше. Приглушен рев. Дали старата къща зад тях се бе съживила? Дали ръмжеше и растеше?

Откъсна поглед от спокойното селце и бавно се завъртя, докато очите му спряха върху имението.

Сградата сякаш също го гледаше — хладно, предизвикателно.

— От реката е, господин главен инспектор — заяви Бовоар и се усмихна глуповато. — Река Бела Бела. Сега е пълноводна. Нищо притеснително.

Гамаш остана втренчен в къщата още няколко секунди, после се обърна към младия си колега и се усмихна леко.

— Сигурен ли си, че не ръмжи къщата?

— Почти сто процента.

— Добре, вярвам ти — засмя се Гамаш. Постави широката си длан върху мекото кожено яке на младия мъж и тръгна към имението „Хадли“.

Когато се приближи, с изненада забеляза обелена боя и стърчащи отломки стъкло от счупени прозорци. Табелата „Продава се“ бе паднала, от покрива липсваха керемиди, дори няколко тухли от комина се бяха откъртили. Сякаш къщата изхвърляше части от себе си.

— Престани! — каза си.

— Какво да спра? — попита Бовоар. Младият инспектор почти подтичваше след шефа си, който с големи крачки вървеше към къщата.

— На глас ли го изрекох? — Гамаш рязко спря. — Жан Ги... — започна, но не знаеше какво да каже.

Докато Бовоар чакаше продължението, на красивото му лице се изписа недоумение.

„Какво искам да му кажа? — запита се Гамаш. — Да внимава? Да помни, че нещата не са такива, каквито изглеждат? И в имението «Хадли», и в това разследване, даже в екипа, с който работим.“

Искаше му се да дръпне Жан Ги настрани от тази къща. Далеч от това разследване. Да го прогони от себе си. Колкото може по-далеч.

Нещата не бяха такива, каквито изглеждаха. Познатият му свят се променяше, изкривяваше. Всичко, което Гамаш бе смятал за даденост, за твърд и неоспорим факт, се разпадаше.

Но Арман Гамаш нямаше да позволи да бъде съсипан заедно с всичко останало. Нямаше да позволи любимите му хора да пострадат.

— Къщата се разпада — каза на колегата си. — Бъди внимателен.

Бовоар кимна:

— Вие също.

Когато влязоха, Гамаш се изненада колко обикновено изглеждаше мястото. Не личеше и следа от зло. Всъщност къщата изглеждаше направо жалка.

— Насам, шефе! — извика полицай Изабел Лакост. Надвеси се над тъмния дървен парапет на стълбището и кестенявата ѝ коса се

залюля пред лицето. — Жертвата е починала в тази стая. — Посочи зад себе си и се скри. — *Joyeuses Paques* — добави след малко, когато Гамаш се качи по стълбите и влезе в стаята.

Лакост се обличаше практично и стилно като повечето жени в Квебек. Все още нямаше трийсет, но бе майка на две деца и не си бе направила труда да отслабва след ражданията. Просто се обличаше добре и бе напълно доволна от резултата.

Гамаш погледна вътре. До едната стена бе опряно голямо удобно легло. Срещу него имаше камина с масивна полица във викториански стил. Дъските бяха застлани с индийски килим в наситеносиньо и виненочервено. Стените бяха облепени с красиви тапети, а лампите (една на стойка и една настолна) — украсени с фестони и ресни. Върху абажур бе метнат изящно пъстър шал.

На Гамаш му се стори, че се е върнал сто години назад във времето.

По средата на стаята имаше наредени в кръг столове. Преброи ги. Десет. Три от тях бяха паднали.

— Внимателно, още не сме приключили — предупреди Лакост, когато Гамаш направи крачка към тях.

— Какво е това? — попита Бовоар, като посочи белия прах на килима.

— Сол. Отначало го помислихме за амфетамин или кокаин, но се оказа, че е обикновена каменна сол.

— Защо са ръсили сол по килима? — попита Бовоар, без да очаква отговор.

— За да прочистят мястото, предполагам — отвърна Лакост, без да съзнава колко странно звучи.

— Моля? — сепна се Гамаш.

— Имало е спиритически сеанс, нали.

— Така чух.

— Не разбирам — каза Бовоар. — Защо сол?

— Ще обясня — усмихна се Лакост. — Има много начини да се направи спиритически сеанс, но само при един от тях се използват сол и четири свещи.

Посочи свещите на килима, във вътрешността на кръга. Гамаш не ги бе забелязал. Едната беше паднала и когато се наведе да погледне, му се стори, че на килима има потекъл восък.

— Поставени са в четирите посоки на света — продължи Лакост.
— На север, юг, изток и запад.

— Знам посоките на света — сопна ѝ се Бовоар. Тая работа започваше да не му харесва.

— Каза, че има само един вид сеанс, при който се използват сол и четири свещи — напомни спокойно Гамаш.

— При уика^[2] — заяви Лакост. — Ритуалът е вещерски.

[1] Марка италиански вермут. — Б.р. ↑

[2] Съвременното вещерство, наричано „уика“, е неопаганистична религия, в чиито основи са залегнали както древни ритуали и обреди, така и модерни окултни практики. Заражда се във Великобритания през първата половина на XX век, през шейсетте години се разпространява и в страни като Австралия и САЩ. Днес уика има последователи в цял свят. — Б.р. ↑

ГЛАВА ДВАНАЙСЕТА

Мадлен Фавро бе умряла от страх.

Имението „Хадли“ я беше убило, Клара не се съмняваше в това. Сега седеше отвън и гледаше укорително къщата. До нея Люси се дърпаше насам-натам на каишката си, нетърпелива да се махне оттук. Клара също не искаше да стои повече. Но чувстваше, че дължи поне това на Мадлен: да се изправи срещу къщата. Да ѝ покаже, че знае.

Нещо се бе събудило предната нощ. Нещо ги бе открило скупчени в тесния приятелски кръг, докато правеха нещо глупаво, наивно, детинско. Безобидно. Не трябваше никой да умира. И никой нямаше да умре, ако бяха направили сеанса на друго място. Никой нямаше да пострада, ако бяха в бистрото.

Но нещо в това зловещо място се бе съживило, дошло по коридора в оплетената с паяжини стая и отнело живота на Мадлен.

Клара щеше да ги помни до края на живота си. Письците. Чуваха се навсякъде. После думкането. Една свещ изгасна. Паднаха няколко стола, когато седящите на тях скочиха да помогнат или да избягат. Сетне запалиха фенерчетата и светлите петна заподскачаха като полудели из стаята. В един момент спряха. И осветиха нещо. Онова лице. Дори сега, под яркото топло слънце, Клара почувства как страхът я обгръща като наметало, от което не може да се отърси.

— Не гледай! — изкрещяла бе Хейзъл, вероятно на Софи.

— *Non!*^[1] — кресна мосю Беливо.

Изцъклените очи на Мадлен още малко щяха да изскочат от орбитите си. Устата ѝ бе отворена, устните — стегнати, застинали в безмълвен писък. Клара стисна ръцете ѝ, за да я успокои, но разбра, че е твърде късно — пръстите ѝ бяха свити като нокти на граблива птица. Вдигна очи и видя нещо да се движи извън кръга, в който бяха седнали. И чу шум.

Пляскане на крила.

* * *

— *Bonjour!* — извика Арман Гамаш, когато излезе от къщата.

Клара се стресна и се върна в реалността. Позна едрия елегантен мъж, който се приближаваше към нея.

— Добре ли сте? — попита я инспекторът, щом видя, че е разстроена.

— Не много — леко се усмихна художничката. — Но след като ви виждам, съм по-добре.

Само че не изглеждаше по-добре. По страните ѝ потекоха сълзи и Гамаш подозираше, че не са първите. Застана тихо до нея, без да се опитва да я успокоява, за да може госпожа Мороу да даде отдушник на мъката си.

— Снощи сте били тук — отбеляза.

Не беше въпрос. Чел бе доклада и името ѝ фигурираше там. Даже беше първо в списъка. Гамаш ценеше мнението на Клара и уменията ѝ да забелязва детайлите, както за видимите, така и за невидимите неща. Знаеше, че може да я смята за заподозряна като всички присъствали на сеанса, но не я подозираше. Смяташе я за ценен свидетел.

Художничката избърса лицето и носа си с ръкава на якето. Като видя резултата, Гамаш извади памучна кърпичка от джоба и я подаде на Клара. Беше се надявала, че сълзите са отминали, но те пак потекоха като водите на придошлата от снеготопенето Бела Бела. Порой от скръб.

Предната нощ Питър се държа прекрасно. Веднага дойде в болницата и нито веднъж не ѝ заяви „Казах ли ти?“, въпреки че тя самата постоянно си го повтаряше наум, докато със сподавен глас му разказваше какво се е случило.

После мъжът ѝ върна нея, Мирна и Габри у дома. Предложи легло и утеха на вцепенената от ужас Хейзъл и странно спокойната Софи. Дали бе скована от скръб? Или просто така им се искаше да вярват както винаги?

Двете отклониха поканата. Дори сега Клара не можеше да си представи колко ужасно е било за Хейзъл да се прибере вкъщи сама. Със Софи, разбира се, но на практика сама.

— Приятелки ли бяхте?

Двамата с Гамаш обърнаха гръб на къщата и заслизаха към селото.

— Да. Беше приятелка с всички.

Главният инспектор вървеше мълчаливо до нея с ръце на гърба и замислено изражение.

— Какво мислите? — попита художничката и след секунда сама отговори на въпроса си: — Че става въпрос за убийство ли?

Отново спряха. Клара не можеше да осмисли тази смайваща мисъл, докато върви. Трудно ѝ бе да остане права дори. Обърна се и се втренчи в Гамаш. „Как може да си толкова недосетлива? — каза си. — Разбира се, че инспекторът подозира това. Иначе защо екип на отдел «Убийства» ще разследва случая?“

Гамаш махна към една пейка на площада.

— За какво са всички тия масички? — попита, след като седнаха.

— Имаме лов на великденски яйца и пикник.

Нима е било едва вчера?

Гамаш кимна. Семейството му също крие яйца за Флоранс, след което се наложи сами да си ги намират. Догодина малката сигурно щеше да може да ги открива и сама.

— Убийство ли е било? — настоя Клара.

— Имаме такива подозрения. — След като ѝ даде няколко секунди да осмисли информацията, Гамаш добави: — Изненадва ли ви това?

— Да.

— Не, почакайте. Моля ви да помислите. Знам, че първоначално всеки е изненадан, когато стане убийство. Но искам да помислите добре. Ако някой убие Мадлен Фавро, бихте ли се изненадали?

Клара го погледна. Дълбоките му кафяви очи бяха умислени, мустаците — подрязани и прошарени, косата под шапката — сресана и леко чуплива. Лицето му бе осеяно с множество бръчици около очите като на човек, който често се смее. От уважение винаги говореше с нея на английски. Владееше езика безупречно и незнайно защо имаше британски акцент. При всяка тяхна среща ѝ се искаше да го пита за това.

— Защо говорите английски като британец?

Гамаш вдигна вежди и я погледна леко изненадано.

— Това ли е отговорът на моя въпрос? — попита я с лека усмивка.

— Не, професоре. Но е нещо, което отдавна искам да ви попитам и все забравям.

— Следвал съм в „Кеймбридж“. История.

— И сте ошлайфали там английския си.

— Там *научих* английски.

Сега Клара се изненада.

— Не сте ли говорили английски преди „Кеймбридж“?

— Едва връзвах две приказки на кръст.

— И кои бяха те?

— „Огън по клингоните“ и „О, боже, адмирале, ужасно е“.

Клара изсумтя.

— Постоянно гледах американска телевизия. Най-вече два сериала.

— „Стар трек“ и „Пътуване до дъното на морето“.

— Ще се изненадате колко безполезни се оказаха тези две фрази в Кеймбридж. Макар че „О, боже, адмирале, ужасно е“ може да се използва в напечени ситуации.

Клара се засмя и си представи младия Гамаш в „Кеймбридж“. Кой отива в чужда държава на другия край на света, без да знае езика?

— Е? — настоя Гамаш и стана сериозен.

— Мадлен беше прекрасна във всеки смисъл на думата. Лесно спечелваше симпатиите на околните и подозирам, че е било лесно да се влюбиш в нея. Не мога да повярвам, че някой би поискал да я убие.

— Заради качествата, която тя притежаваше, или заради тези, които убиецът не е имал?

„Това е въпросът“ — помисли си Клара. Да приеме, че е станало убийство, означаваше да приеме, че има убиец. И то сред тях. Близо. Някой, който почти със сигурност е бил в стаята. Един от онези усмихнати познати хора е криел толкова жестоки мисли, че е могъл да убие.

— Мадлен от колко време живееше тук?

— Всъщност живееше извън селото. Натам. — Клара посочи тучните хълмове. — С Хейзъл Смит.

— Която е била на сеанса снощи. С някоя си Софи Смит.

— Дъщеря ѝ. Мадлен отиде да живее при тях преди около пет години. Бяха стари познати.

В този момент Люси дръпна каишката. Клара видя съпруга си да маха от вратата на двора им, огледа се за коли и откопча каишката. Възрастното куче хукна през площада и се хвърли върху стопанина си, който се преви на две. Чак Гамаш го заболя. Питър се изправи и докуцука до пейката с два кални отпечатъка от лапи между краката.

— Здравейте, инспекторе. — Подаде ръка с неочаквано официален жест. Гамаш стана и я стисна енергично. — Тъжно — измърмори художникът.

— Така е. Тъкмо обяснявах на Клара, че е възможно мадам Фавро да не е починала от естествена смърт.

— Защо така мислите?

— Вие не сте били там, нали? — попита Гамаш, сякаш не е чул въпроса на Питър.

— Не. Снощи имахме гости за вечеря и останах да разтребя.

— Щяхте ли да отидете, ако можехте?

Питър отговори, без дори да се замисли:

— Не. Не одобрявах този сеанс. — Дори в собствените си уши прозвуча като проповедник от деветнайсети век.

— Питър се опита да ме убеди да не ходя — обясни Клара и хвана ръката на мъжа си. — Беше прав. Не трябваше да го правим. Ако бяхме стояли по-далеч от там — кимна към къщата на хълма, — Мадлен щеше да е още жива.

„Може би — помисли си Гамаш. — Но за колко време?“

Има неща, от които човек не може да избяга, и смъртта е едно от тях.

* * *

Бовоар изчака и последният от криминалистите да си събере багажа, после излезе от спалнята и затвори вратата. Откъсна парче жълта найлонова лента от едно руло и го залепи отвън. Сложи повече парчета, отколкото използваше обикновено. Изпитваше вътрешна нужда да запечата сигурно онова, което бе в стаята. Жан Ги Бовоар никога не би го признал, разбира се, но бе усетил, че нещо расте. И

колкото по-дълго останеше тук, толкова повече щеше да расте то. Предчувствие. Не, не предчувствие. Друго беше.

Празнота. Бовоар имаше усещането, че в душата му е зейнала дупка. Изведнъж осъзна, че ако остане тук още малко, тя ще се превърне в бездна.

Изпита непреодолимо желание да се махне. Погледна Изабел Лакост и се почуди дали и тя се чувства така. Познанията ѝ по вещерство бяха подозрително добри. След като измънка едно „Аве, Мария“, Бовоар се дръпна назад, за да се наслади на произведението си. Ако знаеше за художника Кристо^[2], който бе опаковал Райхстага, можеше да види известни прилики. Светът му се стори много по-светъл, а въздухът — много по-свеж, след като запечата тази гробница. Дори ревът на придошлата Бела Бела му звучеше някак успокоително. Естествено.

— Супер. Още си тук.

Бовоар се обърна и видя полицай Робер Лемио да се приближава по коридора. На младото му будно лице грееше усмивка. Лемио работеше отскоро при тях, но вече му бе любимец. Жан Ги харесваше младите полицаи, които показват възхищение към него.

Въпреки това Бовоар се изненада.

— Главният инспектор ли те повика?

Бовоар знаеше, че Гамаш смята да води разследването с минимален брой хора, докато не се изясни със сигурност, че става дума за убийство.

— Не, чух за случая от един приятел в местната полиция — обясни Лемио. — Бях на гости при нашите в съседното градче и реших да се отбия.

Жан Ги погледна часовника си. Беше един следобед. Сега, след като излезе от проклетата къща, се замисли дали празнотата, която бе почувствал, не е всъщност глад. Да, сигурно беше така.

— Идвай с мен. Началникът е в бистрото. Има опасност да изяде и последните кроасани.

Макар да го каза на шега, Бовоар изпита известна тревога. А ако се окажеше вярно? Бързо отиде до колата и с Лемио се спуснаха до Трите бора.

* * *

Гамаш седеше пред камината, пийваше чинцано и слушаше. Дори в края на април топлината на огъня създаваше уют. Оливие го бе посрещнал с прегръдка и анасонова луличка.

— *Merci, patron*^[3] — каза Гамаш, прегърна го на свой ред и взе лакомството.

— Толкова бях шокиран, че още не мога да го осмисля — сподели собственикът на бистрото.

Оливие носеше елегантен панталон от кадифе и широк кашмирен пуловер. И един косъм от хубавата му руса коса не стърчеше, а по дрехите му нямаше дори малка гънка или петънце. За разлика от него, партньорът му Габри бе забравил да си сложи зъбните протези и беше брадясал. Гамаш се одраска на гъстата му черна брада, когато се прегърна с едрия мъж.

Питър, Клара и главният инспектор се бяха настанили на избелелия диван до огъня, а Оливие отиде да им приготви напитки. След малко Мирна се присъедини към компанията.

— Радвам се да ви видя — каза и се настани на фотьойла до тях.

Гамаш погледна едрата негърка с любов. Беше собственичка на любимата му книжарница.

— Защо сте тук? — попита Мирна, като се опита да смекчи грубото звучене на въпроса си.

Детективът се почувства почти като пощаджия от старо време, който доставя тревожни телеграми по време на война. Вестоносец на печални новини. Винаги посрещан с подозрение.

— Подозира, че е било убийство, разбира се — заяви Габри, макар че без зъбната протеза прозвуча като „позира“.

— Убийство? — изсумтя Мирна. — Беше ужасно, свирепо, но не и убийство.

— В какъв смисъл „свирепо“?

— Всички имахме усещането, че нещо ни напада — обясни Клара и другите кимнаха.

В този момент вратата на бистрото се отвори и в заведението влязоха Бовоар и Лемио. Приказваха си. Гамаш им махна. Двамата замълчаха и се приближиха до компанията около камината.

През матовите стъкла проникваше слънчева светлина и в салона се чуваше тихо жужене от разговорите на другите клиенти. Цареше тягостна атмосфера.

— Разкажете ми какво се случи — каза тихо Гамаш.

— Медиумката беше поръсила сол и запалила свещите — заразкава Мирна с широко отворени очи, сякаш виждаше всичко в момента. — Бяхме седнали в кръг...

— Държахме се за ръце — вметна Габри. Дишането му бе плитко и учестено; изглеждаше, сякаш може да припадне от самия спомен. На Гамаш му се стори, че почти чува тупкането на сърцето му.

— Никога не ме е било страх толкова много — призна Клара. — Дори когато съм карала по магистралата в снежна буря.

Всички закимаха. Добре познаваха усещането, че всеки момент ще се простиш с живота си (или ще попаднеш в огнена катастрофа, или ще излетиш от пътя невидим в хаотично завихрящите се снежни парцали).

— Е, нали това бе целта на цялото начинание? — намеси се Питър, седнал на страничната облегалка на креслото на жена си. — Да се уплашите.

„Дали това беше идеята?“ — запита се Клара.

— Отидохме, за да прочистим мястото от зли духове — заяви Мирна, но сега, на ярката дневна светлина, обяснението прозвуча абсурдно.

— И може би малко да се поуплашим — призна Габри. — Вярно е — добави, като видя лицата им.

Клара трябваше да признае, че беше истина. Как можеха да са толкова глупави? Толкова ли заседнал и скучен бе животът им, че да търсят и да създават опасности. Не, не да създават. Опасността винаги е била там. Те я бяха предизвикали. И тя се отзова.

— Жана, медиумката, каза, че може да чуем нещо да идва — обясни Мирна на Гамаш. — За момент всичко притихна, а после ми се стори, че чух нещо.

— Аз също — обади се Габри. — До леглото. Някой се завъртя в леглото!

— Не, беше в коридора — възрази Клара, отмести очи от огъня и се вгледа в лицата им. Спомни си за миналата нощ, когато лицата на всички бяха осветени от пламъците. Отворили бяха широко очи така

напрегнати, сякаш готови всеки момент да хукнат. Представи си, че отново е в онази ужасна стая, която миришеше на цветя като погребално бюро. Отново чу тътрене зад гърба си.

— Стъпки. Имаше стъпки. Жана каза, че те идват. Мъртвите идват.

Бовоар почувства, че сърцето му ще спре, и ръцете му се вкочаниха. Запита се дали Лемьо би имал против, ако стисне ръката му, но реши, че предпочита да умре.

— *Те идват*, така каза — съгласи се Мирна. — После добави още нещо.

— От покрива или нещо такова — опита се да си спомни Габри.

— От тавана — поправи го Мирна.

— И мазето — добави Клара. Гледаше изпитателно Гамаш и ѝ се стори, че инспекторът пребледня. Спомените от подземията на имението „Хадли“ навярно още го преследваха.

— И тогава се случи — каза Габри.

— Не точно — поправи го Клара. — Тя добави още нещо.

— *Те са навсякъде около нас* — прошепна Мирна. — *Явете се. Сега!*

Плесна с ръце и Бовоар за малко да получи удар.

[1] Не! (фр.) — Б.р. ↑

[2] Христо Владимиров Явашев (Христо) е световноизвестен скулптор и художник, прочут с оригиналните си пространствени художествени инсталации, по които дълги години работи заедно със съпругата си Жан-Клод (1935–2009). Роден в Габрово през 1935 г., той емигрира през 1957 г. — Б.р. ↑

[3] Благодаря, хазяин (фр.). Гамаш използва това обръщение, тъй като обикновено отсяда в пансиона на Оливие и Габри, когато е в Трите бора. — Б.р. ↑

ГЛАВА ТРИНАЙСЕТА

— И тогава тя умря — каза Габри.

Оливие се приближи безшумно зад него и постави ръце на раменете му. Габри изпищя:

— *Tabernacle!*^[1] Да ме убиеш ли искаш?

Проклятието изведнъж се вдигна. Стаята отново стана светла и Гамаш забеляза огромен поднос със сандвичи, който се бе появил върху масичката.

— Какво се случи после? — попита, като взе парче разцепена франзела с разтопено козе сирене и рукола.

— Мосю Беливо я свали долу, а Жил хукна да докара колата — отговори Мирна, след като и тя си избра сандвич: печено пиле и манго върху кроасан.

— Кой Жил?

— Сандон. Дървосекач е. Беше на сеанса с гаджето си, Одил.

Гамаш си спомни имената от списъка на свидетелите, който носеше в джоба си.

— Жил я закара. Хейзъл и Софи се качиха при него — обясни Клара. — Другите взехме колата на Хейзъл.

— Боже, Хейзъл! — възкликна Мирна. — Някой чувал ли я е днес?

— Аз се обадох — отговори Клара. Погледна подноса, но нещо не ѝ се ядеше. — Говорих със Софи. Хейзъл била твърде разстроена, за да се обади.

— Хейзъл и Мадлен бяха ли близки? — попита Гамаш.

— Най-добри приятелки. Още от училище — обясни Оливие. — Живееха заедно.

— Не като любовна двойка — уточни Габри. — Поне доколкото знам.

— Стига глупости! Разбира се, че не са любовници — скастри го Мирна. — Мъже! Мислят си, че ако две зрели жени живеят заедно и показват привързаност една към друга, значи са лесбийки.

— Вярно е. Всички правят такъв извод за нас двамата. — Габри потупа Оливие по коляното. — Но ние не се сърдим.

— Мадлен Фавро била ли е някога пълна?

Въпросът на Гамаш беше толкова неочакван, че всички се втренчиха в него с празен поглед, сякаш внезапно бе проговорил на руски.

— Дебела ли имате предвид? — попита Габри. — Не мисля.

Другите също поклатиха глава.

— Само че живее тук отскоро — уточни Питър. — Колко? От пет години?

— Приблизително — потвърди Клара. — Но веднага се вписа в общността. Стана член на женското дружество към англиканската църква заедно с Хейзъл...

— *Merde!*^[2] — възкликна Габри. — Това лято тя трябваше да стане председател. Какво ще правя сега? — Почувства се прецакан, макар и не чак колкото самата Мадлен.

— *Pauvre Gabri*^[3] — обади се Оливие. — Каква трагедия.

— Опитай се ти да ръководиш женското дружество! Като стана дума за убийство — обърна се Габри към Гамаш, — може би Хейзъл го е направила. Какво ще кажете?

— Не, не мисля — сопна се Оливие. — И недей да я питаш точно сега, моля те.

— Възможно ли е в къщата да е имало и друг? — попита Гамаш. — Повечето сте чули шум.

Клара, Мирна и Габри замълчаха — опитваха се да си спомнят зловещите шумове.

— Какво мислите вие, Клара?

Какво мислеше ли? Че дяволът е убил Мадлен? Че злото обитава онази къща, може би изпратено там от тях самите? Може би медиумката беше права и всяка злонамерена мисъл, която са имали някога, е била прогонена от идиличното им селце и погълната от онова чудовище. А то бе ненаситно. Навярно лошите мисли водеха до пристрастяване. Вкусиш ли веднъж от тях, искаш още и още.

Дали обаче всички се бяха освободили от злите си помисли? Дали някой не ги е задържал и трупал? Може би ги е поглъщал и се е тъпчел с тях, докато накрая се е изпълнил с омраза и се е превърнал в

ходещо, дишащо подобие на къщата на хълма. Дали между тях се разхождаше човешки вариант на онова зловещо място?

„Какво мисля?“ — запита се отново. Нямаше отговор.

След малко Гамаш стана и попита:

— Къде мога да намеря мадам Шове? — Бръкна в джоба си, за да плати сандвичите и напитките.

— Отседнала е в пансиона — отговори Оливие. — Да я повикам ли?

— Не, ние ще отидем при нея. Благодаря.

— Аз не отидох на сеанса — прошепна Оливие, докато връщаше рестото на инспектора иззад дългия дървен бар. — Защото ме беше страх.

— Напълно ви разбирам. В онази къща има нещо.

— И в онази жена.

— Мадлен Фавро ли? — неволно зашепна Гамаш.

— Не. Жана Шове. Знаете ли какво каза на Габри още щом пристигна?

— Какво?

— Тук няма секс за теб.

— Сигурен ли сте? Изглежда странно един медиум да се интересува от такива неща. Това не е...

— Разбира се, че не е истина! Дори... няма значение.

Гамаш тръгна към вратата, но преди да излезе, Оливие прошепна предупредително:

— Тази жена е вещица.

* * *

Тримата полицаи тръгнаха по улицата, която заобикаляше селския площад.

— Нещо не разбирам — призна Лемю. Подтичваше леко, за да не изостава от Гамаш. — Убийство ли е?

— Аз също не разбирам, младежо — каза главният инспектор, след което спря и го погледна. — А ти какво правиш тук? Не съм те виждал.

Лемио малко се стъписа от въпроса. Беше очаквал Гамаш да се зарадва, дори да му благодари. Вместо това го гледаше изпитателно.

— Дошъл е да види родителите си за Великден и някакъв приятел от местната полиция му казал за случая — отговори Бовоар.

— Дойдох по своя инициатива. Зле ли постъпих?

— Не, не си направил нищо лошо. Просто искам да водя разследването възможно най-дискретно, докато се убедим, че става дума за убийство — отговори Гамаш.

Усмихна се. Искаше хората му да са инициативни, макар и не чак толкова напористи като този младеж. Скоро ентусиазмът на момчето щеше да охладнее и Гамаш не беше сигурен, че така ще е по-добре.

— Значи все още не сме сигурни, така ли? — попита Лемио и се забърза да догони началника си, който продължи към голямата тухлена сграда на ъгъла.

— Не искам тази информация да се разчува, но жертвата е имала ефедрин в кръвта — обясни главният инспектор. — Знаеш ли за това вещество?

Лемио поклати глава.

— Странно. Обичаш да спортуваш, *n'est-ce pas*^[4]?

Младият полицай кимна. Едно от нещата, благодарение на които се сприятели с Бовоар, бе тъкмо спортът. И двамата подкрепяха „Монреал Канейдиънс“^[5].

— Чувал ли си за Тери Харис?

— Състезателят по американски футбол?

— А за Шеймъс Ригън?

— Бейзболистът? Играеше в „Лайънс“. И двамата умряха. Четох го в „Ало спорт“.

— Вземали са ефедрин. Използва се в хапчетата за отслабване.

— А, да. Харис припаднал по време на тренировка, а Ригън — на мач. Гледах по телевизията. Беше горещо и всички мислеха, че е получил сърдечен удар. Не е ли така?

— Треньорите им казали да свалят килограми. Затова и двамата започнали да пият хапчета за отслабване.

— Това беше преди две-три години — намеси се Бовоар. — Сега ефедринът е забранен.

— И аз така знам, но може и да греша. Ще провериш ли със сигурност? — обърна се към Лемио главният инспектор.

— Разбира се.

Гамаш се усмихна и продължи напред към красивата сграда на пансиона. Харесваше ентусиазма на момчето. Той бе една от причините да поиска младежа в екипа си. Лемио работеше в полицията на Ковънсвил преди, но го впечатли при последното му идване в Трите бора.

Жертвата на тогавашното убийство живееше в имението „Хадли“.

Озоваха се на широката веранда на пансиона. В миналото триетажната тухлена постройка бе служила като междинна станция за дилижансите от Уилямсбърг до Сан Реми по пътя „Олд Стейдж“. Оливие веднъж му бе доверил, че Габри го накарал да я купи, за да може да се хвали на приятелите си, че е бил „на сцената“^[6].

Вътре ги посрещнаха дървен под, пъстри индиански килими и аристократични избелели тапицерии. Пансионът имаше атмосфера на стара селска къща и предразполагаше към почивка.

Но Гамаш не беше тук, за да си почива. Трябваше да открие какво е убило Мадлен Фавро. Дали бе получила сърдечен удар от вълнение и уплаха? Дали бе вземала ефедрин? Или нещо по-злоещо се криеше зад приятната фасада на Трите бора?

Оливие бе казал, че Жана Шове е отседнала в малката спалня на партерния етаж.

— Стой тук — нареди Гамаш на Лемио и тръгна по коридора с Бовоар.

— Да не се опасявате, че ще се окаже по-силна от нас? — прошепна Жан Ги и се усмихна.

— Не е изключено — отговори съвсем сериозно Гамаш и почука на вратата.

[1] По дяволите! (канадски френски). — Б.пр. ↑

[2] По дяволите (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Горкичкият Габри (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Нали? (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Професионален отбор по хокей на лед от Монреал, Канада. — Б.р. ↑

[6] „Олд Стейдж“ (*Old Stage*) се превежда като „стара сцена“ (англ.). — Б.р. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАЙСЕТА

Тишина.

Гамаш и Бовоар изчакаха. През открянатия прозорец в края на коридора влизаха светлина и свеж въздух. Тънките бели завеси се поклащаха от лекото течение.

Изчакаха още. Бовоар го сърбяха ръцете пак да почука. По-силно този път, сякаш настоятелността и нетърпението можеха да материализират някого. Младият инспектор се боеше от срещата с жената, която общуваше с духове. Харесваше ли ги? Затова ли го правеше? Или защото никой жив човек не искаше да е с нея? Може би мъртвите бяха единствената компания, която можеше да намери — те навярно не бяха толкова придилични, колкото живите. Сигурно беше луда, Бовоар не се и съмняваше, че е така. Все пак духове няма. Не съществуват. Освен Светия дух, може би. Но ако... Не. Това не беше разумно. Жан Ги погледна спокойното лице на Гамаш — изглеждаше сякаш точно така би искал да прекара деня. Като стои в коридора и зяпа затворена врата.

— Мадам Шове? Аз съм Арман Гамаш от квебекската полиция. Искам да говоря с вас.

Бовоар се усмихна леко. Главният инспектор като че ли говореше на затворената врата.

— Видях тази усмивчица, Жан Ги. Пробвай ти, ако искаш.

Гамаш се отдръпна и Бовоар застана пред вратата. Задумка с длан:

— Полиция, отворете!

— Гениално хрумване, *top ami*. Така най-добре ще предразположиш една жена, която е сама в стаята си. — Главният инспектор се обърна и тръгна обратно по коридора. Погледна за момент колегата си. — Оставих те да го направиш само защото знаех, че я няма.

— А аз го направих само защото знаех, че ще ви стане забавно.

— На онази кука има ключ — посочи Лемио, когато двамата се върнаха при него. — Дали да не влезем?

— Още не — каза Бовоар. — Без съдебна заповед и без да сме сигурни, че е убийство, няма как.

Все пак насоката на мислене на Лемио му хареса.

— Сега какво ще правим? — обърна се към Гамаш.

— Ще претърсим пансиона.

Докато Бовоар и Лемио търсеха в трапезарията, кухнята, тоалетните и мазето, главният инспектор отиде в дневната и се настани на голямо кожено кресло.

Затвори очи и избистри мислите си. Тревожеше се. Къде ли беше Жана Шове? Какво ли правеше? Какво изпитваше? Вина? Угризения? Задоволство?

Дали приемаше сеанса за грандиозен провал, или го смяташе за бляскав успех?

* * *

Лемио стоеше на вратата между трапезарията и дневната и наблюдаваше главния инспектор.

На моменти го разяждаха съмнения. Криза на вярата, каквато родителите му бяха преживели преди няколко десетилетия. Но сега полицията бе неговата църква — мястото, което го бе приютило и му беше дало цел в живота. Родителите му в крайна сметка бяха напуснали църквата си, но той никога нямаше да изостави своята. Никога нямаше да я напусне, никога нямаше да я предаде. Родителите му го бяха отгледали и възпитали и го обичаха. Но полицията му бе дала истински дом. Лемио обичаше родителите и сестрите си, но само другите полицаи знаеха какво е да служиш. Да излизаш от къщи горд и наперен, но все пак да кажеш на котката си, че я обичаш, в случай че не се върнеш повече.

Докато гледаше как главният инспектор седи със затворени очи, извита назад глава и оголено гърло, толкова доверчив, Лемио се почуди за момент. Наистина ли бе вярно това, което му бяха казали за Гамаш? До неотдавна младият полицай боготвореше шефа си. При първото си посещение в централата на полицията като новобранец бе видял

известния детектив да крачи по коридора, следван от няколко по-млади полицаи. Този човек разплиташе най-сложните и шокиращи случаи. И въпреки това му се усмихна и кимна за поздрав. В полицейската академия изучаваха разследванията му. Видели бяха как Арман Гамаш разобличава корумпирания комисар Арно. И го приветстваха, когато спаси честта на полицията.

Нещата обаче невинаги бяха такива, каквито изглеждаха.

— Нищо — каза Бовоар, като мина покрай Лемиио и влезе в дневната.

Гамаш отвори очи и се обърна към двамата си колеги. Вгледа се в Лемиио.

След секунда премигна и стана от креслото.

— Хайде, достатъчно почивахте. Да се хващаме на работа. Лемиио, остани тук, Жана Шове може да се върне. А ние с теб — обърна се към Бовоар — отиваме при Хейзъл Смит.

Още докато гледаше как двамата инспектори отиват към колата, Лемиио натисна копчето за бързо набиране на телефона си.

— Комисар Бребьоф? Лемиио се обажда.

— Нещо ново? — попита уверен глас от другата страна на линията.

— Две неща, които може да са полезни.

— Добре. Появи ли се полицай Никол?

— Още не. Да попитам ли за нея?

— Не ставай глупак! Разбира се, че не! Разкажи ми всичко.

* * *

От другата страна на линията последва пауза. В кабинета си Бребьоф стисна зъби. Не беше търпелив човек, макар че дълго бе чакал, за да съсипе Гамаш. Бяха израснали заедно, постъпили бяха в полицията заедно, издигнали се бяха заедно в ранг. И двамата кандидатстваха за поста комисар. Бребьоф си го спомняше със задоволство. Този спомен бе като малко лакомство, което пазеше в дълбините на съзнанието си, и му се наслаждаваше в моменти на стрес. Сега отново го направи. Бавно свали маската на усмихнат, съпричастен, насърчаващ приятел, която надяваше в присъствието на

Гамаш. И после извади прекрасния неочакван подарък. Той бе победил. Спечелил бе повишение пред великия Арман Гамаш. И за известно време това му бе достатъчно. До случая „Арно“. Бребьоф бързо уви лакомството в опаковката му и изпрати носещата наслада мисъл в дълбините на паметта си. Сега трябваше да се съсредоточи, да внимава.

— Нали знаеш защо го правим, младежо?

— Да, господин комисар.

— Не позволявай да те омае, да те заблуди. Повечето хора се подлъгват така. Комисар Арно го стори и виж какво му се случи. Трябва да се съсредоточиш, Лемио.

Младият полицай разказа за събитията през деня и Бребьоф се замисли за момент.

— Искам да направя нещо — каза след малко. — Има известен риск, но не мисля, че е голям. — Даде указания на Лемио, после добави с мек глас: — Тази афера скоро ще свърши и когато това стане, полицаите, имали куража да отстояват убежденията си, ще бъдат възнаградени. Ти си храбър младеж и повярвай ми, знам колко ти е трудно.

— Да, господин комисар.

Бребьоф затвори. След края на тази интрига трябваше да реши какво да прави с Робер Лемио. Младият полицай бе твърде впечатлителен.

* * *

Лемио затвори. Усещаше нещо странно в гърдите си. Не стягането, което чувстваше, откакто комисар Бребьоф поиска помощта му, а облекчение, еуфория.

Нима големият началник му предлагаше повишение? Можеше ли хем да постъпи по най-правилния начин, хем да извлече полза? Колко далеч можеше да стигне? В крайна сметка май всичко щеше да се нареди.

* * *

Хейзъл Смит чакаше Мадлен да се прибере у дома. Всеки шум от стъпки, всяко изскърцване на дъските или на брава предвещаваше появата ѝ.

Но тя не се появяваше. Всяка минута от този ден Хейзъл губеше Мадлен отново и отново. Вратата на дневната се отвори и тя вдигна очи. Очакваше да види веселото лице на Мад и поднос с чай — защото все пак беше време за чай. Вместо това видя веселото лице на дъщеря си.

Софи влезе с голяма чаша червено вино в ръка и предпазливо се промъкна до дивана през задръстената с вещи стая.

— Какво има за вечеря? — попита, като се настани на креслото и взе да чете списание.

Хейзъл се втренчи в тази непозната. Имаше чувството, че снощи е изгубила и двете. Мадлен бе мъртва, а Софи — обладана. Не беше същото момиче. Какво се бе случило с мрачната, самовлюбена Софи?

Сега пред нея седеше едно грейнало същество. Като че ли духът на Мадлен бе влязъл в нея. Само че без сърцето. Без душата. Софи не излъчваше радост, любов или топлина.

А щастие. Мадлен бе мъртва — застигнала я бе ужасна, зловеща смърт. И Софи беше щастлива.

Което плашеше Хейзъл почти до смърт.

* * *

Бовоар шофираше, а Гамаш следеше пътя. Опитваше се да се ориентира по картата, докато колата подскачаше по изровения, осеян с дупки път. Не виждаше нищо, освен тресящи се линии и точки. Голям късмет, че не страдеше от морска болест.

— Трябва да е ей тук, след завоя. — Гамаш сгъна картата и погледна напред. — Внимавай!

Бовоар завъртя рязко кормилото, но все пак минаха през дупката.

— Карах си много добре, докато не гледахте пътя.

— Мина през всички дупки от Трите бора дотук. Внимавай!

Колата хлътна в друга дупка и Гамаш се запита колко още ще издържат гумите.

— Трябва да минем през селцето Нотр Дам дьо Покривни конструкции и къщата е от другата страна. Има отбивка вдясно.

— Нотр Дам дьо Покривни конструкции? — Бовоар се усъмни дали е чул правилно.

— Ти какво очакваше? Свети Покривни конструкции?

Името Трите бора имаше някакъв смисъл, помисли си помладият полицаи. Уилямсбърг и Сан Реми звучаха нормално. Но *Покривни конструкции*? С някаква постройка ли беше свързано?

Проклети англосаксонци. Само те можеха да кръстят село с подобно име. Като Кралска банка или Бетонни основи, например. Все строяха нещо, все се хвалеха с нещо. А и този случай! Никой в Трите бора ли не умираше от естествена смърт? Дори убийствата им не бяха нормални. Не можеха ли просто да се наръгват с ножове, да се застрелват или пребиват с бухалки? Не. Все измисляха нещо заплетено. Винаги нещо сложно.

Колко нетипично за Квебек. Квебекчани бяха ясни и откровени. Ако им харесваш, те прегръщат. Ако искат да те убият — *прас* по главата. Или *бам*, готово. Виновен. Давай следващия.

Нямаше ги тия „така ли е, не е ли така“.

Бовоар започваше да приема нещата лично, но все пак се радваше, че разследването му спести търсенето на великденски яйца с тъста и тъщата. Нямаше деца. Бяха само той и жена му Инид. Родителите ѝ очакваха от тях да прекарат сутринта в търсене на шоколадови яйца, които бяха скрили из цялата къща. Дори се пошегуваха, че като детектив сигурно няма да му е трудно. За Бовоар щеше да е по-лесно, ако просто допре пистолет в главата на тъста си и го принуди да признае къде са проклетите яйца. Но спасителното обаждане дойде точно навреме. И го извикаха.

Сега се запита как я кара бедната Инид. Е, нейна си работа. Все пак това бяха *нейните* луди родители.

Минаха селцето Нотр Дам дьо Покривни конструкции за нула време. И наистина, огромна избеляла табела в двора на малка фабрика гласеше: „Покривни конструкции“. Бовоар поклати глава.

* * *

Старата тухлена постройка гледаше към улицата. Няколко големи клена се издигаха отпред, а покрай къщата и входната алея имаше лехи, които след броени седмици щяха да са окичени с пъстри цветя. Малката спретната къщурка създаваше усещане за потенциал. Листата още не се бяха раззеленили, цветята все още не бяха цъфнали, тревата не беше пораснала.

Гамаш обичаше да наблюдава домовете на хората, които бяха свързани с разследванията му. Да изучава избора, който са направили за най-съкровено си пространство. Цветове, украси. Аромати. Къде държат книгите си. Какви заглавия имат.

Каква е атмосферата в жилището.

Беше посещавал колиби наред нищото с изтъркани килими, скъсани тапицери, отлепени тапети. Но когато влезеше, подушваше аромат на току-що сварено кафе или пресен хляб. Стените бяха заети от огромни снимки на усмихнати младежи, които завършват колеж, а на ръждясали метални масички имаше скромни, очукани вазички с приветливи нарциси, котенца или мънички полски цветя, набрани от уморени ръце за очи, които ще им се наслаждават.

Беше влизал в богаташки дворци, които приличат на гробници.

Сега нямаше търпение да види как изглежда домът на Мадлен Фавро. Отвън имаше тъжен вид, но Гамаш познаваше доста места, които излъчват меланхолия напролет, когато блестящият весел сняг се е стопил, а цветята и дърветата още не са разцъфтели.

Първото, което му направи впечатление, когато влезе, беше, че е почти невъзможно да минеш. Дори в тясното антре бяха успели някак да сместят гардероб, етажерка за книги и дълга дървена пейка, под която имаше купища кални обувки и ботуши.

— Казвам се Арман Гамаш — представи се на жената, която отвори. Беше на средна възраст, спретнато облечена с пуловер и панталон. Усмихна му се леко, когато видя служебната му карта.

— Добре, главен инспектор Гамаш. Знам кой сте. — Отмести се, за да влязат.

Първото впечатление на Гамаш бе за възпитан човек, който се опитва да се оправи в конфузна ситуация. Жената им говореше на френски, въпреки че имаше изразен английски акцент. Беше любезна и съдържана. Единственият признак, че нещо не е наред, бяха тъмните сенки под очите ѝ, сякаш скръбта я беше ударила физически.

Гамаш обаче знаеше още нещо. Понякога е необходимо време, докато скръбта те завладее. В първите дни след нещастията роднините и близките приятели на жертвата са в блажено вцепенение. Почти винаги се държат стоически, следват рутинното си ежедневие и страничният наблюдател не би могъл да познае, че съвсем наскоро са претърпели страшна загуба. Повечето хора се сричат постепенно като имението „Хадли“.

Гамаш почти си представяше библейските коне на апокалипсиса надвиснали над Хейзъл: пръхтящи, риещи с копита, дърпащи се да се освободят. Щяха да сложат край на досегашния й живот, на всичко познато и предсказуемо. Тази сдържана жена храбро обуздаваше свирепите орди на скръбта, но скоро те щяха да се освободят, да я прегазят и камък върху камък нямаше да остане.

— Клара Мороу се обади да чуе как съм и предложи да донесе храна. Каза, че може да намине.

— Можех аз да ви донеса храната. Съжалявам — каза Гамаш, докато се опитваше да съблече палтото си, без да фрасне Бовоар, който бе притиснат до затворената врата. Няколко книги паднаха от етажерката и главният инспектор одраска кокалчетата на ръката си в гардероба, но най-накрая успя.

— Няма нищо — отвърна Хейзъл, взе палтото му и се опита да отвори гардероба. — Казах й, че си имаме достатъчно. Всъщност нямам много време. Горката стара мадам Тюкот наскоро претърпя инсулт и трябва да й занеса нещо за вечеря.

Влязоха в къщата.

Минаха през трапезарията едва-едва и когато най-сетне се добраха до дневната, Гамаш се почувства като пътешественик, който е дошъл да изследва тайнствените кътчета на Черния континент. Надяваше се да успеят да се установят на лагер за известно време тук. Ако разчистеха достатъчно място.

В малката стая имаше два дивана (единият бе най-големият, който детективът бе виждал някога), различни столове и маси. Тухлената къщичка бе претърпана, задръстена и тъмна.

— Тук е уютно — каза домакинята, когато тримата се настаниха. Гамаш и Бовоар заеха дивана, тя — износеното кресло насреща.

В краката си жената имаше торбичка с неща за кърпене. Това бе нейното кресло, досети се Гамаш. Но не беше най-доброто място за

сядане в стаята. Имаше друго до камината и то бе празно. На масичката в съседство, под настолна лампа, бе оставена отворена книга. Авторът ѝ беше квебекски писател, който Гамаш обожаваше.

Мястото на Мадлен Фавро. Най-хубавото в стаята. Как го бяха решили? Дали сама се беше настанила там? Дали Хейзъл ѝ го беше предложила? Дали Мадлен Фавро е била агресор? Дали Хейзъл беше професионална жертва?

А може би просто са решавали нещата по приятелски и са се редували на най-хубавото място.

— Не мога да повярвам, че вече я няма — призна Хейзъл. Отпусна се на креслото, сякаш краката ѝ изведнъж омекнаха.

Скръбта има това свойство, помисли си Гамаш. Човек не губи просто някой от любимите си хора. Губи сърцето си, спомените си, смеха си, ума си, дори костите му изневеряват. Постепенно си възвръща всичко, но то вече е различно. Преподредено.

— Отдавна ли познавате мадам Фавро?

— Откакто се помня. Бяхме съученички в гимназията. През първата година живеехме в една стая в общежитието и се сприятелихме. Аз бях малко срамежлива, но тя ме предразположи някак. С нея животът ми стана по-лесен.

— В какъв смисъл?

— Благодарение на приятелството, инспекторе. Достатъчно е да имаш един приятел и животът ти става много по-различен.

— Сигурно и преди сте имали приятели.

— Така е, но не като Мадлен. Когато тя ти е приятелка, се случваше магия. Светът ставаше по-светло място. Разбирате ли какво искам да кажа.

— О, да — кимна Гамаш. — Сякаш някакво було се вдига.

Хейзъл се усмихна благодарно. Инспекторът я разбираше. Но сега булото като че ли започваше бавно да се спуска отново. Мадлен бе починала наскоро, но мракът настъпваше, а с него — и празнотата. Засенчваха хоризонта ѝ.

Едната бе мъртва, другата остана. Отново сама.

— Но невинаги сте живели заедно, нали?

— О, не. — За своя изненада Хейзъл дори се засмя. Може би мракът бе само далечна заплаха. — След гимназията всяка пое по своя

път, но преди няколко години пак се срещнахме. Станаха почти пет години, откакто живее тук.

— Госпожа Фавро била ли е някога с наднормено тегло?

Гамаш беше свикнал хората да реагират с недоумение на въпросите му.

— Мадлен ли? Доколкото ми е известно, никога. След гимназията беше качила няколко килограма, но това беше преди повече от двайсет години. Нормално. Никога не е била дебела.

— Все пак известно време не сте се виждали.

— Да, така е.

— Защо мадам Фавро дойде да живее с вас?

— Бракът ѝ се провали. И двете бяхме сами. Затова решихме да се съберем. Тогава тя живееше в Монреал.

— Трудно ли беше да ѝ освободите място?

— Много дипломатичен въпрос, инспекторе — усмихна се Хейзъл и Гамаш осъзна, че я харесва. — Ако беше дошла дори с една клечка за зъби, щяхме да имаме проблем. За щастие, не носеше нищо. Мадлен донесе само себе си и това бе достатъчно.

Ето на. Проста, непринудена, интимна. Любов.

Хейзъл затвори очи и отново се усмихна. Изведнъж обаче склучи вежди.

Атмосферата в стаята стана тягостна. На Гамаш му се прииска да хване жената за ръце и да я успокои. Всеки друг детектив в полицията би го сметнал не просто за слабост, а за чиста лудост. Арман Гамаш обаче знаеше, че това е единственият начин да разкриеш убиец. Главният инспектор изслушваше хората, водеше си записки, събираше вещественни доказателства като всичките си колеги. Но правеше още нещо.

Събираше чувства. Колекционираше емоции. Защото всяко убийство има дълбоко човешка страна. Не се корени в действията, а в чувствата на хората. Защото оттам започва всичко. Чувства, които някога са били човешки и естествени, се изкривяват. Израждат се. Вкисват се, загниват и накрая разяждат съда, в който са побрани. Докато човешкото съвсем се изгуби.

Години са необходими, за да се получи такова израждане на емоциите. Години на сдържане, криене, оправдаване, подклаждане и най-сетне погребване на чувствата. Живи.

Докато един ден оттам изпълзи нещо ужасно.

Нещо, което има само една цел. Да убива.

Арман Гамаш откриваше убийците, като проследяваше дирята на изродените емоции.

До него Бовоар се размърда неловко. Не защото търпението му се бе изчерпало. Поне засега не беше. А понеже диванът, на който седяха, бе като живо същество и ги боцкаше с микроскопични иглички.

Хейзъл отвори очи и го погледна. Усмихна се благодарно на Гамаш, задето не я прекъсна.

Отгоре се чу думкане.

— Дъщеря ми Софи. Във ваканция е, върна се от университета.

— Тя също е била с вас на сеанса снощи, доколкото си спомням.

— Беше глупост, голяма глупост. — Хейзъл удари с юмрук по страничната облегалка на креслото. — Знаех си, че не трябва да ходим.

— Защо тогава отидохте?

— Не отидох на първия и се опитах да разубедя Мадлен...

— Първия ли? — сепна се Бовоар и моментално забрави за хилядите иглички, които се забиваха в задника му.

— Да, не знаехте ли?

Гамаш винаги се изненадваше и чувстваше известно безпокойство всеки път, когато хората автоматично приемаха, че полицията едва ли не трябва да знае всичко от самото начало.

— Разкажете ни, моля.

— В петък вечерта имаше друг сеанс. На Разпети петък. В бистрото.

— И мадам Фавро е присъствала на него?

— Заедно с куп други хора. Тогава не се случило нищо особено, затова решили да направят друг. Този път на онова място.

Гамаш се запита дали Хейзъл Смит умишлено не спомена имението „Хадли“ по име. Като актьорите, които наричаха „Макбет“ *шотландската пиеса*.

— Преди в Трите бора правени ли са много спиритически сеанси? — попита детективът.

— Не, доколкото знам.

— Тогава защо е имало два за един уикенд?

— Заради онази жена!

За момент спокойната фасада на Хейзъл се пропука и тя извърна поглед. На лицето ѝ пролича гняв.

— Коя жена, мадам? — настоя Гамаш, въпреки че знаеше отговора.

Игличките продължиха да се забиват още по-дълбоко в задника на Бовоар.

— Защо сте тук? — попита Хейзъл. — Да не би Мадлен да е била убита?

— Коя жена имахте предвид? — настоятелно повтори Гамаш.

— Онази вещица. Жана Шове.

„Всички пътища водят към нея“ — помисли си детективът. Но къде беше тя?

ГЛАВА ПЕТНАЙСЕТА

Гамаш отвори стаята на Мадлен Фавро. Това щеше да е най-близкото му запознанство с жената.

— Е, убита ли е? — Думите дойдоха от коридора на горния етаж.

— Вие сигурно сте Софи — каза Бовоар и се приближи към младата жена, задала въпроса. Косата ѝ беше още мокра от банята и дори от няколко крачки той долови свеж плодов аромат на шампоан.

— Познахте — усмихна се момичето. Наклони глава на една страна и му подаде ръка.

Софи Смит беше стройна и загърната в бяла хавлия. Бовоар се запита дали младата жена подозира какъв ефект му оказва това облекло.

Вероятно да. Младият инспектор също се усмихна.

— Споменахте убийство — добави сериозно, сякаш въпросът ѝ му се стори подозрителен. — Често ли ви хрумват опасни мисли?

Софи се изсмя, сякаш Бовоар бе казал нещо едновременно неприлично и остроумно, и го сръга игриво.

Гамаш остави Жан Ги да упражнява съмнителния си чар върху момичето и влезе в стаята на Мадлен.

* * *

В спалнята ухаеше леко на парфюм, или по-скоро на тоалетна вода. Нещо едва доловимо и изтънчено. Не натрапчивата предизвикателна миризма на младата жена, която бе усетил в коридора.

Гамаш се завъртя и се огледа. Стаята бе малка и светла дори на отслабващите слънчеви лъчи. Стените бяха боядисани в чисто, освежаващо бяло, а покривката на леглото бе плюшена, с характерните неравности. Леглото беше двойно (по-голямо едва ли щеше да се побере) и с месингова рамка. Беше красива антика и главният

инспектор си позволи да погали за момент хладния метал с едрата си длан. На всяко от двете нощни шкафчета имаше лампа, на едното бяха струпани купчина книги и списания, а на другото бе сложен будилник. Цифровият дисплей показваше 16:19. Гамаш извади кърпичка от джоба си и през нея натисна копчето на алармата. Показа 7:00.

В гардероба имаше рокли, поли и блузи. Повечето — размер 12, една — размер 10. Най-горното чекмедже на чамовата ракла съдържаше бельо — чисто, но не сгънато, както и сутиени и чорапи. В другите чекмеджета имаше пуловери и няколко фланелки. Личеше, че жената, живяла тук, все още не е сменила зимните с летните дрехи. И никога нямаше да го стори.

* * *

— Е... — Бовоар се облегна на стената. — Разкажете ми за снощи.

— Какво искате да знаете?

Софи също се облегна на около трийсет сантиметра от него. Бовоар се почувства неловко, когато момичето навлезе в личното му пространство. Но все пак сам си го беше изпросил. Освен това беше по-добре, отколкото на бодливия диван.

— Защо отидохте на сеанса?

— Сериозно ли питате? От три дни съм тук, наред пущинака, с две дъртачки. Ако бяха предложили да се къпем в горещо олио, пак щях да отида.

Бовоар се засмя.

— Всъщност нямах търпение да се прибера у дома. Имах толкова мръсни дрехи и така нататък, сецате се. Пък и мама винаги ми готви любимите неща. Обаче, ей богу, след няколко часа вече ми беше писнало.

— Как се държеше Мадлен?

— Кога? Този уикенд или по принцип?

— Имаше ли разлика?

— Отначало, когато дойде, беше готина, предполагам. Останах само една година тук и после заминах за университета. Виждах ги само през ваканциите. Отначало я харесвах.

— Отначало?

— Тя се промени.

Софи опря гръб в стената с изпъчени гърди и изпънати напред бедра, втречена в голата стена насреща. Бовоар мълчеше. Чакаше. Знаеше, че има още, и подозираше, че момичето иска да му го разкаже.

— Спря да е толкова готина. Не знам.

Погледна надолу. Косата ѝ падна пред лицето и Бовоар вече не виждаше изражението ѝ. Момичето измърмори нещо.

— Моля?

— Не съжалявам, че умря — каза Софи в шепи. — Вземаше разни неща.

— Какви? Бижута, пари?

— О, не, не такива. Други неща.

Бовоар се втренчи в косата ѝ, после премести поглед към ръцете. Бяха вкопчени една в друга, сякаш момичето имаше нужда някой да ги подържи, но никой не изявяваше желание да го стори.

* * *

Гамаш взе книгите от нощното шкафче на Мадлен. Бяха на английски и френски. Биографии, история на Европа след Втората световна война и роман на известен канадски писател. Доста разнороден вкус.

Пъхна дългата си ръка между пружината на леглото и дюшека и опипа. От личен опит знаеше, че ако човек има книга или списание, които се срамува да покаже, ги крие точно там.

Следващото най-често използвано скривалище беше не толкова за криене, колкото за съхранение на по-съкровени неща. Чекмеджето на нощното шкафче. Гамаш го отвори и намери книга.

Интересно защо бе отделена от останалите? Дали криеше тайна? На него му изглеждаше съвсем безобидна.

Погледна снимката на корицата — усмихната възрастна жена с вълнени дрехи и дълги пищни гердани. В едната си ръка елегантно държеше чаша с коктейл. „Сара Бинкс“ на Пол Хибърт. Отвори на случайна страница и се зачете. Седна на ръба на леглото и продължи да чете.

След пет минути още четеше. Беше усмихнат, а от време на време се засмиваше с глас. Огледа се виновно, после затвори книгата и я прибра в джоба си.

След минути беше готов с претърсването. Завърши с шкафа до вратата, където Мадлен държеше няколко снимки в рамки. Гамаш взе една, на нея Хейзъл бе с друга жена — стройна, с много къса тъмна коса и блестящи очи. Очи като на сърна, които изглеждаха още по-големи заради прическата. Усмивката ѝ беше сърдечна, у жената не личаха притворство или задни мисли. Хейзъл бе спокойна и се усмихваше до нея. Изглеждаха съвсем естествено заедно. Хейзъл — доволна и спокойна, другата жена — грееща от щастие.

Най-сетне Арман Гамаш се запозна с Мадлен Фавро.

* * *

— Тъжна къща — отбеляза Бовоар, като гледаше в огледалото за обратно виждане. — Дали някога обитателите ѝ са били щастливи?

— Мисля, че преди време това място е било много щастлив дом.

Бовоар разказа на шефа си разговора със Софи. Гамаш се загледа през прозореца, само бледа светлина се виждаше в далечината. Нощта ги застигна по разкъртения път към Монреал.

— Какво е твоето впечатление? — попита главният инспектор.

— Мисля, че Мадлен Фавро е изместила Софи от собствения ѝ дом. Не умишлено, може би, но вече не е имало достатъчно място. И без това човек едва намира къде да стъпи, с присъствието на Мадлен вече е било прекалено. Нещо е станало излишно.

— Нещо е трябвало да се махне.

— Софи.

Гамаш кимна в тъмното и се замисли за любов, толкова лакома, че е могла да изяде и изплюе родната дъщеря на Хейзъл. Как би се почувствала младата жена?

— А вие какво открихте? — попита Бовоар.

Гамаш описа стаята.

— Но нямаше ефедрин?

— Не. Нито в спалнята, нито в банята.

— Какво мислите?

Гамаш извади телефона си и набра номер.

— Мисля, че Мадлен не е взела ефедрината сама. Някой ѝ го е дал.

— В достатъчно голяма доза, че да я убие.

— Да, в смъртоносна доза.

ГЛАВА ШЕСТНАЙСЕТА

— Здравей, татко — чу се тревожният глас на Даниел по телефона. — Къде е зайчето й? Не можем да прекараме в самолета седем часа без зайчето. И пурата.

— Кога тръгвате за летището? — попита Гамаш, като погледна таблото на волвото. Беше пет и двайсет.

— Трябваше да тръгнем преди половин час. Пурата на Флоранс я няма.

На детектива това му прозвуча съвсем логично. Другият дядо на Флоранс, Грегоар, й беше подарил жълт биберон и тя много го обичаше. Веднъж той отбеляза, че момиченцето смучело играчката, както той — пурата си. Така биберонът стана *пурата на Флоранс*. Най-любимият й предмет. Ако не намереха пурата, нямаше да летят.

Гамаш съжали, че не се е сетил да скрие биберона.

— Какво, миличко? — попита Даниел, като отдалечи телефона от устата си. — О, супер! Татко, намерихме ги. Хайде, тръгваме. Обичам те.

— И аз те обичам, Даниел.

Връзката прекъсна.

— Искате ли да отидем до летището? — попита Бовоар.

Гамаш пак погледна часовника. Полетът за Париж беше в седем и половина. След два часа.

— Не, няма нужда. Ще закъснеем. *Merci*.

Бовоар беше доволен, че предложи, и още по-доволен, че началникът му отказа. В гърдите му разцъфна самодоволство. Даниел си заминаваше. Началникът отново щеше да е само за него.

* * *

Не падай духом в бури зли.

*Във вятъра свиреп
бъди непоклатим...*

Одил се втренчи в пликчетата със зърнени закуски на полицата в търсене на вдъхновение.

— *Непоклатим бъди* — изрече и блокира. Трябваше ѝ нещо, което се римува със „свиреп“. — Степ? Чиреп? Вертеп? *Непоклатим бъди кат' чеп?*

О, не. Почти се получи, но не беше съвсем както трябва.

Цял ден търсеше своята муза в магазина в Сан Реми, който държеше заедно с Жил. Заляло я бе вдъхновение и сега тезгяхът бе затрупан с нейни творби, надраскани набързо на гърба на касови бележки и празни хартиени пликкове. Нямаше съмнение, че повечето ѝ стихове бяха достатъчно добри за публикуване. Щеше да ги препише на машина и да ги изпрати до списание „Свине и свиневъдство“. Там почти винаги приемаха стихотворенията ѝ и даже в повечето случаи не ги редактираха. Музата ѝ не беше толкова щедра винаги, но днес Одил за пръв път от месеци се чувстваше така леко.

През целия ден в магазина идваха хора. Повечето си купуваха по нещо дребно, но искаха много информация. Одил им я предоставяше на драго сърце, макар и след кратко увещаване. Не искаше да изглежда твърде нетърпелива. Или самодоволна.

— И ти ли беше там, скъпа?

— Сигурно е било ужасно!

— Горкият мосю Беливо. Беше много влюбен в нея. А жена му почина преди две години.

— От уплаха ли умря?

Това бе сцената, която Одил не искаше да си припомня. Мадлен — вцепенена в безгласен писък, сякаш бе видяла нещо толкова ужасно, че я беше превърнало в камък. Като онова чудо от митологията с косата от змии. Но то не изглеждало толкова страшно на Одил — нейните чудовища се явяваха в човешки облик.

Да, Мадлен умря от уплаха. И така ѝ се падаше заради всички страх, който бе причинила на Одил през последните месеци. Сега обаче страхът на поетесата беше изчезнал като издухана в небитието буря.

Буря! Одил се усмихна и благодари на музата си, че отново ѝ помага.

*Във вятъра свиреп
непоклатим бъди.
И тъй за мен и теб
изчезват всичките беди.*

Минаваше пет и беше време да затваря. Прекрасен ползотворен ден.

* * *

Гамаш се обади на Лемии, който все още беше в пансиона.

— Още не се е появила, господин главен инспектор. Но Габри дойде.

— Дай ми го, ако обичаш.

След кратка пауза се чу познат глас:

— Здравейте, инспекторе!

— Здравсти, Габри! Кажете, мадам Шове с кола ли пристигна?

— Не, просто се материализира... Разбира се, че дойде с кола. Как иначе?

— Колата ѝ там ли е още?

— Добър въпрос. — Гамаш чу как Габри изнася телефона на открито, вероятно на верандата. — *Oui, c'est ici.*^[1] Малко зелено еко.

— Значи не е отишла далеч.

— Искате ли да отворя стаята ѝ? Мога да се престоря, че съм отишъл да почистя. Вземам ключа... — Гамаш чу издрънчаване при откачането на ключа от куката. — И тръгвам по коридора.

— Бихте ли го дали на полицаи Лемии, ако обичате? Той трябва да отвори вратата.

— Добре.

Гамаш долови раздражение в гласа на Габри. След малко се обади Лемии:

— Отключих, господин главен инспектор. — Последва мъчителна пауза, докато младият полицай влезе в стаята и светне лампата. — Няма никого. Стаята е празна. Банята също. Искате ли да претърся чекмеджетата?

— Не, би било прекалено. Искях само да се уверя, че мадам Шове я няма.

— Допускали сте, че е мъртва? И аз си помислих същото, но не е.

Гамаш поиска пак да говори с Габри.

— Приятелю, може да ни потрябват стаи за утре вечер.

— За колко нощи?

— Докато тече разследването.

— А ако не разрешите случая? Завинаги ли ще останете?

Гамаш си спомни елегантните уютни стаи с меки възглавници, чисти чаршафи и легла, толкова високи, че се налага да стъпваш на столче, за да си легнеш. Нощните шкафчета бяха заредени с книги, списания и вода. Красивите бани — със стари плочки и нови тръби.

— Ако правите яйца по флорентински всяка сутрин, ще остана — обеща.

— Вие сте неразумен човек, но ви харесвам — каза Габри. — Колкото до стаите, не се притеснявайте. Имаме достатъчно.

— Дори през великденската ваканция? Не е ли пълно?

— Пълно ли? Никой не знае за нас и се надявам така да си остане — изсумтя хотелиерът.

Гамаш го помоли да му се обади, когато Жана Шове се прибере, и каза на Лемио да се прибира вкъщи. После затвори. Загледа се през прозореца, докато колата пътуваше по магистралата към Монреал, и се замисли.

Къде беше медиумката?

Все се надяваше тайно някакъв глас да му подшушне отговорите на въпросите, които си задава, но пък не знаеше какво ще прави, ако започне да чува гласове.

Изчака за момент и след като не чу глас, взе телефона и набра още един номер.

— *Bonjour*, комисар. Още ли си на работа?

— Тъкмо си тръгвам. Какво откри, Арман?

— Определено е било убийство.

— Това предчувствие ли е, или е доказан факт?

Гамаш се усмихна. Старият му приятел го познаваше добре и подобно на Бовоар таеше дълбоко недоверие към предчувствията му.

— Каза ми го моят дух закрилник.

От другия край на линията последва неловко мълчание. Гамаш се засмя:

— Това беше шега, Мишел. *Une blague*. Имаме доказателство. Ефедринът.

— Доколкото си спомням, аз ти казах за него.

— Да, но в стаята и в банята на жертвата не намерихме ефедрин, нито на друго място, където би могла да го държи. Всички улики сочат, че не е имала нужда да сваля килограми. Не е страдала от хранителни разстройства, които биха я накарали да използва медикамент, известен с опасните си ефекти. Не е била вманиачена по отслабване и диети. Нямаше книги или списания по темата. Нищо.

— Мислиш, че някой ѝ е дал ефедрина, без тя да знае?

— Да. И започвам разследване за убийство.

— Добре. Все пак съжалявам, че трябваше да прекъсна почивката ти. Ще се прибереш ли навреме, за да видиш Даниел, преди да замине?

— Не, вече е тръгнал за летището.

— Арман, много съжалявам.

— Вината не е твоя — увери го Гамаш, макар че Бребьоф го познаваше достатъчно добре, за да долови съжалението в гласа му. — Предай много поздрави на Катрин.

— Разбира се.

След като затвори, Гамаш изпита облекчение. От няколко месеца, а може би и повече, усещаше промяна в приятеля си, сякаш между тях се бе спуснала невидима преграда. Нещо помрачаваше близостта им. Нямаше видима причина и дори се почуди дали не си въобразява, затова попита Рен-Мари след една вечеря със семейство Бребьоф.

— Не мога да посоча нещо конкретно — опита се да ѝ обясни. — Просто...

— Усещане? — усмихна се жена му. Рен-Мари вярваше в интуицията му.

— Малко повече, струва ми се. Тонът му е различен, погледът му е по-суров сякаш. А понякога ми се струва, че казва неща, с които

умишлено иска да ме засегне.

— Като онази забележка, че някои квебекчани отиват да живеят в Париж, защото се имат за нещо повече от другите?

— И на теб ли ти направи впечатление? Той знае, че Даниел се премести там. Подигравка ли беше?

Може би една от многото, които бе чул от Мишел в последно време. Защо?

Прерови паметта си за причина Бребьоф да се държи така, но не си спомняше да го е предизвикал с нещо.

— Той те обича, Арман. Дай му време. Катрин каза, че се притесняват за брака на сина си. Нали се раздели с жена си.

— Мишел не ми е казал.

Гамаш се изненада и даже малко го заболя. Смятал бе, че двамата си споделят всичко. Запита се дали и той не трябва да е малко по-предпазлив, но бързо се отърси от мисълта. Колко лесно беше да помислиш за отмъщение. Реши да даде на Мишел колкото време му е нужно и да го остави сам да се отърси от лошото чувство към него. Естествено беше човек да си го изкарва на най-близките си хора.

Мишел се тревожеше за сина си. Разбира се, че това бе причината за промяната в държанието му. Нямахше как да е свързано с Гамаш, с приятелството им.

Сега обаче, след като затвори телефона, се усмихна. Мишел звучеше като в доброто старо време. Бодрият тон се бе върнал в гласа му. Ако е имало напрежение помежду им, вече го нямаше.

* * *

Мишел Бребьоф затвори телефона и се втренчи в стената. Усмихна се.

Ето, вече имаше отговор на въпроса, който го измъчваше от месеци. Как? Как да съсипеш един невъзмутим човек?

Сега Бребьоф знаеше.

[1] Да, тук е (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДЕМНАЙСЕТА

Полицай Ивет Никол се събуди рано на другата сутрин. Беше твърде развълнувана, за да заспи отново. Денят, за който бе копняла толкова, най-сетне бе настъпил. Денят, когато Гамаш щеше да разбере истинската ѝ стойност.

Погледна се в огледалото. Къса червеникава коса, кафяви очи, кожа със зачервени петна от човъркане. Въпреки че беше слаба, лицето ѝ изглеждаше малко подуто и напомняше на балон с коса.

Засмука бузите си и ги захапа отвътре с кътниците си. Изглеждаше по-добре, но нямаше как да излезе така сред хората.

Наследила бе външността на баща си и характера на майка си. Все така ѝ казваха, макар че тя никога не бе харесвала майка си и се чудеше дали лелите и чичовците ѝ го повтарят само за да я дразнят. Майка ѝ почина внезапно един ден и на другия от нея вече нямаше и помен.

Майка ѝ беше аутсайдер. Многобройните бърборещи лели и чичовци на Ивет я търпяха, но никога не я заобичаха. Не я уважаваха. Не я приемаха. Ивет знаеше, че майка ѝ се старае много. Приела бе всички дребнави предразсъдъци и мнения на Николаеви. Но те само ѝ се надсмиваха и променяха предпочитанията си.

Беше жалка женица. Все се стараше да угоди, да спечели обичта на хора, които никога, никога нямаше да ѝ я дадат и я презираха за опитите ѝ.

„Същата си като майка си“ — тези думи, изречени с тежък акцент, се бяха запечатали в главата на Ивет. Те навярно бяха единственото, което лелите и чичовците ѝ знаеха на френски. Бяха го запомнили като клетва, като псувня. „Мамка ти. Върви по дяволите. Същата си като майка си. Бъди проклета.“

Не, тя обичаше само баща си. Той също я обичаше. И я защитаваше от войнствените акценти, миризми и обиди в собствения ѝ дом.

— Недей да слагаш грим — чу гласа му през вратата на банята.

Никол се усмихна. Татко ѝ очевидно смяташе, че е достатъчно красива и така.

— Без него изглеждаш по-млада. По-уязвима.

— Татко, аз съм полицай. В отдел „Убийства“. Не искам да изглеждам уязвима.

Баща ѝ все се опитваше да я учи как да използва различни трикове, за да се хареса на хората. Но тя знаеше, че триковете са безполезни. Хората не я харесваха. Никога не я харесваха.

Шефът ѝ се бе обадил предния ден, по време на великденския обяд с роднините. Всички мрънкаха колко по-добър бил някога животът в Румъния, Югославия или Чехия. Говореха на своите си езици и вдигаха още по-голяма врява, когато видеха, че тя не разбира. Ивет обаче разбираше достатъчно: питаха баща ѝ защо тя никога не боядисва яйца за Великден и не пече козунак. Постоянно ѝ намираха кусури. Никой не я похвали за новата прическа, за новите ѝ дрехи и не се поинтересува за работата ѝ. Тя беше служител в квебекската полиция, за бога! Единственият успял член на цялата им жалка фамилия. Обаче някой интересуваше ли се от това? Не. Ако беше шарено яйце, щяха да проявят повече интерес.

Когато ѝ се обадиха, Ивет изтича с телефона в спалнята си, та шефът ѝ да не чуе подигравките по неин адрес и кикотенето, което минаваше за смях.

— Спомняш ли си какво говорихме преди няколко месеца?

— За случая „Арно“ ли?

— Да, но повече недей да споменаваш това име. Ясно?

— Слушам.

Началникът ѝ се отнасяше към нея като към дете.

— Изникна един случай. Не е сигурно, че е убийство, но ако е, ще си в екипа. Уредено е. Време е да действаме. Сигурна ли си, че ще се справиш, полицай Никол? Ако не, трябва да ми кажеш още сега. Рискът е прекалено голям.

— Ще се справя. — И наистина вярваше, че ще се справи.

Това се случи вчера. Но дойде днес. Случаят се оказа убийство. И беше време да се действа.

Ивет бе уплашена до смърт. След по-малко от три часа щеше да бъде в Трите бора с екипа. Но докато те се опитваха да разкрият

убиеца, тя щеше да търси предателя в полицията. Не, не просто да го намери. Да го изправи пред правосъдието.

Полицай Никол обичаше тайните. Обичаше да разкрива тези на другите хора, а също и да има свои. Съхраняваше ги в тайната си градина, издигнала бе стена около тях, а те растяха и процъфтяваха.

Умееше да пази тайни. И се питаше дали шефът ѝ не я бе избрал именно затова. Но подозираше, че причината е по-банална. Беше я избрал, защото вече всички я мразеха.

— Ще се справиш — увери Ивет непознатата млада жена в огледалото. Страхът неочаквано я бе загрозил. — Ще се справиш — повтори по-уверено. — Ти си умна, смела и красива.

Вдигна червилото към устните си с несигурна ръка. Спусна го пак и строго погледна момичето в огледалото.

— Не се проваляй!

Стисна китката си с другата ръка и започна да нанася евтиното ярко червило върху устните си, сякаш изписваше великденско яйце. Най-сетне роднините ѝ щяха да се гордеят с нея.

* * *

Огряна от лъчите на яркото утринно слънце, полицай Изабел Лакост стоеше пред имението „Хадли“ и гледаше осеяната с дупки и бабуни пътека към входната врата. Изглеждаше, сякаш някой се е опитвал да се изкопае от земята.

Най-сетне бе достигнала границите на смелостта си. След повече от пет години в отдел „Убийства“, след толкова срещи с побъркани и невменяеми убийци, тази къща успя да я уплаши. Все пак си наложи да остане още малко пред нея. После се обърна и тръгна. Имаше чувството, че къщата я гледа. Лакост ускори ход, докато накрая буквално хукна към колата.

Пое си дълбоко въздух, обърна се и пак се втренчи в къщата. Трябваше да влезе. Но как? Сама нямаше да стане — знаеше, че няма да се престраши да прекрачи прага. Имаше нужда от компания. Погледна към селото с пушещи комини и светли прозорци, представи си хората, седнали на чаша кафе, препечени филийки и мармалад, и се запита кого да избере. Обхвана я силна емоция и се почуди дали така

са се чувствали канадските съдии, когато още са се издавали смъртни присъди в страната.

Спря поглед върху една къща. И осъзна, че от самото начало е знаела кого да избере.

* * *

— Аз ще отворя! — извика Клара от ателието си.

Беше станала рано с надеждата на свежата утринна светлина да види онова, което Питър бе забелязал преди няколко дни: недостатъка в картината ѝ. Цветовете, които не пасваха. Грешен оттенък на синьото, например. Или на зеленото. Дали не трябваше да използва изумрудено вместо морскозелено? Нарочно се беше въздържала да използва моркосиньо, но може би беше грешка...

Имаше само седмица да завърши платното, преди да дойде Дени Фортен.

Времето минаваше. А в творбата ѝ имаше нещо не както трябва, което тя не можеше да определи. Седеше на столчето, пиеше силно кафе, хапваше геврек и се надяваше утринното слънце да ѝ подскаже.

Но то мълчеше.

„Боже мой, какво ще правя?“

В този момент някой почука на вратата. Клара се запита дали не е бог, но реши, че той едва ли ще чука.

— Не, нали работиш — викна Питър от кухнята, като погледна часовника. Минаваше седем. — Аз ще отида.

Чувстваше се ужасно заради онова, което бе казал за картината на Клара. После я убеждаваше да не се впряга толкова. Че нищо ѝ няма на картината. Но постигна обратния ефект. Клара прие уверенията му като проява на снизхождение. Дори за миг не ѝ хрумна, че я е излъгал първия път. Че картината ѝ е великолепна. Че е блестяща и необикновена и заслужава всички други епитети, които му се искаше хората да използват за неговите творби.

Вярно, собствениците на галерии и декораторите обичаха картините му. Питър вземаше обикновен предмет — някое клонче например — и го рисуваше в такива детайли, че го правеше неузнаваем, абстрактен. Критиците използваха думи като

„комплексен“, „дълбок“ и „приковаващ“. И на него всичко това му беше достатъчно, докато не видя картината на Клара. Сега копнееше да се намери един човек, само един, който да погледне творбите му и да ги нарече „блестящи“.

Питър много се надяваше Клара да не промени нищо в тази картина. И в същото време му се щеше да го стори.

Сега отиде до входната врата, отвори и видя полицай Изабел Лакост.

— *Bonjour* — усмихна се тя.

— Бог ли е? — извика Клара от ателието.

Питър изгледа Лакост и поклати глава с виновно изражение.

— Не, скъпа. Не е бог. Съжалявам.

Клара се показа на вратата, като бършеше ръцете си с парцал, и се усмихна приветливо.

— Здравейте, полицай Лакост. Не сме ви виждали отдавна. Искате ли кафе?

Изабел Лакост много искаше. В къщата миришеше на прясно сварено кафе, на препечени гевречета и сгряващ огън в студената пролетна утрин. Искеше да седне и да си поприказва с тези гостоприемни хора, докато топли дланите си на чашата. И да не се връща в онази къща. Можеше да го направи. Никой от екипа на Гамаш не знаеше, че е ходила там. Целта ѝ беше дълбоко лична, малък таен ритуал.

— Имам нужда от помощта ви.

Клара вдигна изненадано вежди. И ги спусна, когато чу какво иска от нея Изабел Лакост.

* * *

Мирна Ландърс си тананикаше и мелеше кафе за стъклената кана. Беконът се пържеше, а на дървения кухненски плот бяха оставени две кафяви яйца, които чакаха да бъдат счупени в тигана. Обикновено сутрин хапваше само препечени филийки и кафе, но от време на време се поглезваше с пълна закуска. Беше чувала да казват, че всички англоезични тайно копнеят да закусват по три пъти на ден. Знаеше, че за нея е абсолютно вярно. Можеше да живее само на бекон,

яйца, кроасани, кренвирши, палачинки с кленов сироп, каша и вкусна кафява захар. На прясно изстискан портокалов сок и силно кафе. Разбира се, ако се хранеше така, щеше да умре за месец.

Да пукне.

Мирна задържа шпатулата над пържещия се бекон. От тигана пръсна мазнина на ръката ѝ, но тя не реагира. Беше се пренесла отново в онази ужасна стая през онази ужасна нощ. Когато обърна Мадлен с лице към себе си.

— Леле, много хубаво мирише! — чу познат глас от другата страна на хола.

Мирна се сепна и се обърна. Видя Клара и друга жена, които тъкмо събуваха калните си обувки. Непознатата се огледа удивено:

— *C'est magnifique!*^[1] — възкликна.

Сега единственото, което Лакост искаше, бе да седне на дългата дървена маса, да хапва бекон и яйца и никога да не си тръгва. Огледа цялата стая. Над главите им имаше голи дървени греди, потъмнели с времето. Стените бяха тухлени, почти розови на цвят, украсени със смели, удивително абстрактни картини и закрити на места от етажерки, претъпкани с книги. От двете страни на дървената камина, разположена в средата на стаята, бяха поставени две стари кресла, а насреща — голям диван. Подът бе с дюшеме от медено жълтеникав чам. Две врати водеха (поне така подозираше Лакост) към банята и спалнята.

Изабел се почувства като у дома си. Изведнъж ѝ се прииска да хване Клара за ръката. Домът ѝ беше тук. В този хол. Но също и с тази жена.

— *Bonjour* — поздрави я дебелата негърка, облечена с кафтан. Приблужи се към нея с протегнати ръце и топла усмивка. — *C'est agent Lacoste, n'est-ce pas?*^[2]

— *Oui.*

Двете жени се целунаха по бузите. После Мирна се обърна и повтори същия ритуал с Клара.

— На закуска ли сте дошли? Има много храна. Може да сложа още. Кой какво ще иска?

Видя напрежение на лицето на Клара.

— Полицай Лакост има нужда от помощта ни.

— Какво мога да направя за вас? — попита Мирна, като погледна младата жена, облечена семпло и елегантно като повечето жителки на Квебек.

Мирна се почувства като грамадна къща до нея. Уютна и щастлива къща.

Лакост ѝ разказа. Имаше чувството, че думите ѝ оскверняват това прекрасно място. Когато свърши, Мирна стоеше неподвижно със затворени очи. След няколко секунди ги отвори и каза:

— Разбира се, че ще ти помогнем, дете.

* * *

Десет минути по-късно, след като Мирна вдигна бекона от огъня, изключи чайника и се облече, трите жени бавно тръгнаха през пробуждащото се село. Над езерото и по склоновете на околните хълмове се стелеше тънка мъгла.

— Спомням си онзи ритуал, който направихте, когато почина съседката ви — каза Лакост на Клара.

Мирна кимна. Помнеше как обикаляха Трите бора със стрък пушеца салвия и ароматна трева. Ритуалът имаше за цел да върне на селото радостта, изгорена при жестокото убийство. Подействал беше.

— Това беше стар езически ритуал от времето, когато езичници са били селските труженици, а те са играли важна роля в обществото — обясни Мирна.

Лакост замълча. Наведе глава и погледна мръсните си гумени ботуши, с които шляпаше в калта. Тук много ѝ харесваше. Никъде другаде не можеше да върви по средата на улицата и да е сигурна, че никой няма да я сгази. Подушваше уханието на пръст и на свежа борова гора.

— Мадлен убита ли е била? — попита Клара. — Затова ли искате да направим това?

— Да, било е убийство.

Мирна и Клара спряха.

— Не мога да повярвам — каза негърката.

— Горката Мадлен — измърмори Клара. — Горката Хейзъл. Тя е толкова всеотдайна, а сега да ѝ се случи това.

„Ако благородните дела можеха да ни предпазят — помисли си Лакост, — светът щеше да е много по-добър. Воден от просветен егоизъм навярно, но все пак просветен. Затова ли правя това сега? За да си спечеля благоволение? Опитвам се да докажа колко съм добра пред Силата, която решава кой ще живее и кой ще умре и раздава блага?“

Трите жени отново погледнаха към целта си, точно над селото. Проклетото имение бе взело още един живот, мислеше си Клара, докато влачеше краката си натам.

Надяваше се къщата да се е заситила, да не е гладна. Радваше се, че не е закусила и не ухае на бекон с яйца.

— Защо го правите? — тихо попита Мирна.

— Защото мисля, че е възможно... — започна Лакост, но замълча. — Защото човек никога не знае.

Мирна се обърна и я хвана за ръка. Полицай Лакост не беше свикнала заподозрени и свидетели да я държат за ръка, но не се дръпна.

— Добре, дете. Погледни ни. Ние сме две дърти вещици. Запалихме китка салвия и ароматна трева и окадихме селото срещу зли духове. Мисля, че те разбираме.

Лакост се засмя. През целия си съзнателен живот се срамуваше от вярванията си. Възпитана бе като католичка, но една студена мрачна утрин, застанала пред яркочервеното петно на мястото, където бе издъхнал един младеж, затвори очи и мислено се обърна към него.

Каза му, че няма да бъде забравен. Никога няма да бъде забравен. И тя ще открие убицеца му.

Това беше първият ѝ случай. Нещата изглеждаха съвсем невинно, но интуицията я предупреди да се пази. Не от мъртвите, а от живите. И когато един колега я разкри, страховете ѝ се оказаха основателни. Започнаха да я подиграват и да ѝ се присмиват безмилостно. Сочеха я из коридорите на управлението и я иронизираха, защото вярвала в духове.

Точно когато бе решила да напусне, даже чакаше пред кабинета на началника с готова молба, вратата се отвори и от стаята излезе главен инспектор Гамаш. Всички го познаваха, разбира се. Беше знаменитост дори без славата, която си спечели със случая „Арно“.

Арман Гамаш я погледна и се усмихна. После направи нещо невероятно. Подаде ѝ едрата си ръка, представи се и каза:

— За мен ще е чест, ако дойдете да работите с мен, полицай Лакост.

Изабел си помисли, че инспекторът се шегува. Но той я гледаше право в очите.

— Моля ви, приемоте.

И тя прие.

Гамаш вероятно знаеше, че на всяко местопрестъпление, след като всички си свършеха работата, екипите се разотидеха и въздухът се успокоеше, Изабел Лакост оставаше.

Говореше с мъртвите. Уверяваше ги, че главен инспектор Гамаш и екипът му разследват смъртта им, че няма да бъдат забравени.

Сега, на бледата слънчева светлина, хванала грубите ръце на Мирна и загледана в топлите сини очи на Клара, Изабел Лакост изля душата си:

— Мисля, че духът на Мадлен Фавро е още там. — Погледна към пустата къща на хълма. — Чака да го освободим. Искам да ѝ кажа, че се опитваме да разкрием убиеца и че няма да я забравим.

— Правиш нещо свещено — увери я Мирна и стисна ръката ѝ. — Благодаря ти, че се обърна за помощ към нас.

Лакост се запита дали след няколко минути жената ще е на същото мнение. Най-сетне трите застанаха рамо до рамо пред имението „Хадли“.

— Хайде — каза Клара. — По-лесно няма да стане. — Устреми се по неравната алея към главния вход и пробва вратата. — Заключено е — установи и веднага си представи как се връщат у Мирна и се гощават с пушен бекон, яйца, топли препечени филийки и домашен мармалад. Бяха положили всички усилия, но не можаха...

— Имам ключ — обяви Лакост.

По дяволите!

* * *

В това време Гамаш и Бовоар влизаха в болницата на Ковънсвил. Няколко души стояха отпред и пушеха цигари, една жена влачеше

кислородна бутилка след себе си. Двамата инспектори я заобиколиха отдалеч.

— Защо се забави толкова?

Ивет Никол стоеше на вратата, до будката за подаръци. Носеше син костюм с панталон, който не ѝ беше по мярка, маншетите на сакото бяха зацапани. Прическата ѝ беше подстригана късо, старомодна, а червилото ѝ стоеше така, сякаш някой бе минал с картофобелачка по устните ѝ.

— Полицай Никол — кимна Бовоар.

От това мрачно, намръщено лице му ставаше лошо. Знаеше, беше сигурен, че Гамаш е направил ужасна грешка, като я е поканил в екипа. По никакъв начин не можеше да си обясни защо началникът е решил да я вземе.

Имаше предположение обаче. Гамаш бе приел за своя лична мисия да помага на всяка провалена, пропаднала и прокудена душа. И не се задоволяваше да им даде по някоя ласкава служебна препоръка например, а ги включваше в екипа си. Избираше ги и ги слагаше в отдел „Убийства“ — най-престижното подразделение на полицията под ръководството на най-известния детектив в Квебек.

Самият Бовоар бе първият.

Толкова го мразеха в участъка на Троа ривиер, че все му възлагаха задачи в хранилището за вещественни доказателства. Беше като в клетка там. Не напускаше само защото знаеше, че присъствието му вбесява шефовете му. Беше озлобен като звяр. Може би мястото му беше в клетката.

Един ден главният инспектор го намери и го взе в „Убийства“, а само няколко години по-късно го направи инспектор и свой заместник. Но Жан Ги Бовоар никога не се освободи напълно от клетката. Тя бе влязла в него и пазеше най-свирепия му гняв добре затворен, за да не може да навреди на никого. Но в тази клетка имаше и друг, по-тих кафез. Там, свито в ъгъла, се таеше нещо, което го плашеше много повече от гнева. Бовоар живееше в постоянен ужас, че един ден то може да се измъкне.

В този кафез държеше заключена любовта си. И ако се измъкнеше, тя щеше да отиде право при Арман Гамаш.

Сега Бовоар погледна Ивет Никол и се запита какво ли държи тя в своята клетка. Каквото и да беше, той се надяваше да е здраво

заклучено. Нещата, на които младата жена даваше свобода, бяха достатъчно зли.

Слязоха в най-дълбокото подземие на болницата, в помещение, където нищо не бе естествено. Нито светлината, нито въздухът (всичко бе пропито с миризма на химикали), нито мебелите (всичко беше от алуминий). Нито смъртта.

Лаборант на средна възраст издърпа чекмедже. Небрежно разкопча найлоновия чувал с тялото на Мадлен Фавро, но в следващия момент се дръпна уплашено.

— Мамка му! — изкрещя. — Какво се е случило на тая?

Въпреки че бяха подготвени за гледката, им трябваша няколко секунди, за да се опомнят. Гамаш възвърна самообладанието си пръв:

— На какво ви прилича? — попита.

Лаборантът се приближи плахо, изви глава, доколкото му бе възможно, и надникна в чувала.

— Проклет да съм — изпъшка. — Не знам, но със сигурност не искам да умра по този начин. — Погледна към главния инспектор. — Убийство?

— Умряла е от уплаха — обади се Никол, която стоеше като хипнотизирана. Не можеше да откъсне очи от това лице.

Мадлен Фавро се беше вцепенила в момент на писък. Очите ѝ бяха изцъкдени, зъбите — оголени, устата — широко отворена и безмълвна. Беше ужасяваща гледка.

Какво можеше да причини такова нещо?

Гамаш се втренчи в трупа. Пое си дълбоко въздух и попита:

— Кога ще дойде доктор Харис?

Лаборантът погледна работния график.

— В десет — отговори рязко, може би за да компенсира за изпищяването си по-рано.

— *Merci*.

Гамаш излезе, следван от двамата си колеги и вонята на формалдехид.

* * *

Мирна, Лакост и Клара се насочиха направо към стълбите. Заради по-късите си крака Клара едва догонваше приятелката си, която вземаше две стъпала наведнъж. Стараеше се да върви точно зад Мирна с надежда духовете да грабнат първо нея. Освен ако не им излезеха в гръб... Погледна назад и в този момент се блъсна в задника на Мирна, която бе спряла рязко в коридора.

— Ако баща ми беше видял това, щеше да ни принуди да се оженим — отбеляза негърката.

— Добре, че още има мъже с такива традиционни разбирания.

Мирна бе спряла, защото Изабел Лакост, която вървеше напред, също спря. Рязко. Насред коридора.

Клара надникна иззад Мирна като зад щит. Стойката на полицайката издаваше силна тревога.

„О, боже — помисли си Клара. — Какво значи това?“

Лакост бавно тръгна напред. Другите две жени я последваха. Изведнъж Клара видя: парчета от жълта найлонова лента, разхвърляни по пода; жълти ивици, които висяха от касата на вратата.

Ограничителната лента не беше просто махната, дори не бе срязана. Раздрана беше. Нещо отчаяно е искало да излезе от стаята.

Или да влезе в нея.

През отворената врата Клара видя мрачното помещение. По средата на кръга от столове, върху наръсената сол, лежеше птичка — червеношийка.

Мъртва.

[1] Прекрасно е! (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Полицай Лакост, нали? (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ОСЕМНАЙСЕТА

Полицай Робер Лемио пхна още цепеници в голямата черна печка по средата на чакалнята на бившата гара. Около него техници поставяха бюра и дъски за писане, инсталираха компютри и принтери. Помещението бе изгубило почти напълно първоначалния си вид, след като Канадските държавни железници го изоставиха. Ако не беше огромната пожарна кола, човек трудно можеше да се досети, че тук се помещава Доброволческата противопожарна команда на Трите бора. Служителите от полицията внимателно свалиха таблата за пожарна безопасност и плакатите с ликове на победители от Литературните награди на генерал-губернатора. На един от последните постери се мъдреше намръщеното лице на самия командир на доброволческия отряд: Рут Зардо. Беше направила физиономия, сякаш някой я е замерил с лайно.

Бовоар се бе обадил предната вечер — нареди на Лемио да отиде в Трите бора и да помогне за преустройването на мястото. Засега единственото, което младият мъж правеше, бе да не се пречка на работниците и да поддържа печката. Отбил се беше и през кафенето на Тим Хортън в Ковънсвил, за да вземе двойни кафета и понички за всички.

— Вече си тук. Това е добре — отбеляза Бовоар, когато влезе. С него беше Ивет Никол и двамата с Лемио се изгледаха на кръв.

Колкото и да напрягаше паметта си, не можеше да си спомни с какво е предизвикал такава враждебност у нея. Беше направил опит да се сприятелят. Така му бе наредил комисар Бребьоф. Да се сближи с всички. И той го бе направил. Откакто се помнеше, Лемио се сприятеляваше лесно с хората. Освен с нея. И това го дразнеше. Самата тя го дразнеше, може би защото показваше истинското си отношение към него, а това го смущаваше и ядосваше. Възприемаше я като представител на опасен непознат вид.

Усмихна ѝ се и полицайката му се озъби в отговор.

— Къде е шефът? — обърна се Лемио към Бовоар.

Около заседателната маса в средата на помещението бяха подредени в кръг пет бюра. На всяко имаше компютър, а техниците тъкмо свързваха телефоните.

— С полицай Лакост. Всеки момент ще дойдат. А, ето ги — каза Бовоар и кимна към вратата.

Гамаш влезе в стаята с палто и каскет, следван от Изабел Лакост.

— Имаме проблем — обяви главният инспектор, след като кимна на Лемьо и свали каскета. — Седнете всички.

Екипът се събра около масата. Техниците, които до един познаваха Гамаш, се опитваха да вдигат възможно най-малко шум.

— Полицай Лакост — каза Гамаш.

Главният инспектор не си даде труд дори да съблече палтото си и Бовоар усети, че има нещо сериозно. Изабел Лакост, която носеше палто и гумени ботуши, свали тънките си ръкавици, опря длани на масата пред себе си и съобщи:

— Някой е влизал в онази стая в имението „Хадли“.

— На местопрестъплението ли? — попита Бовоар. Това почти никога не се случваше. Малко хора бяха толкова глупави. Инстинктивно погледна Никол, но реши, че е малко вероятно да е тя.

— Носех си комплекта за огледи, така че направих снимки и свалих отпечатъци. Когато криминалистите свършат с огледа, ще изпратят и тях в лабораторията. Но ето, погледнете това.

Включи цифровия фотоапарат и го подаде на колегите си. Заснетото щеше да се види много по-ясно, когато снимките се прехвърлят на компютър, но и така успя да стъписа полицаите. Гамаш, който вече бе прегледал кадрите, размени няколко думи с техниците и те веднага промениха приоритетите на задачите си.

За момент Бовоар занемя.

Лентата не беше просто скъсана, а раздрана. Жан Ги се ужаси от реакцията на собственото си тяло. Чувстваше се вцепенен, а главата му бе толкова лека, сякаш се бе откачила от врата и се носеше свободно из въздуха. Опита се да възвърне самообладанието си. Стисна силно юмруци и заби нокти в дланите си.

Това помогна.

— Какво е това? — попита Никол. — Изглежда, сякаш някой се е изсрал.

— Полицай Никол — смъмри я Гамаш, — имаме нужда от конструктивни, а не от детински забележки.

— Точно така изглежда — настоя тя и погледна Лемии и Лакост, които по никакъв начин нямаше да я подкрепят, дори да бяха съгласни с нея.

Бовоар обаче споделяше мнението ѝ. На пода в кръга от столове имаше тъмна купчинка. Приличаше на малко изпражнение. Дали беше мечешко? Това ли бе раздрало ограничителната лента? Скитаща мечка, влязла да се подслони в имението „Хадли“?

Изглеждаше логично.

— Птица е — поясни Лакост. — Малка червеношийка.

Бовоар бе доволен, че не се изказа неподготвен. Мечка. Птичка. Все тая.

— Горката — измърмори Лемии, за което получи свиреп поглед от Никол и лека усмивка от Гамаш.

— Този компютър е готов за работа, господин инспектор — извика един техник. Седна и протегна ръка. Лакост му подаде апарата и комплекта за снемане на отпечатъци.

След броени секунди отпечатъците бяха изпратени в Монреал, а снимките — изкарани на екрана. Един по един се включиха и всички останали компютри с една и съща смуцаваща сцена на монитора като зловещ скрийнсейвър. Раздраната найлонова лента на преден план и мъртвата птичка отзад.

„Какво иска тази къща?“ — запита се Гамаш. Всичко, което влезеше в нея, или умираше, или се променяше завинаги.

— И така — заяви Бовоар, след като се върнаха на заседателната маса, — както всички знаете, вече официално разследваме убийство. Нека ви разясня какво знаем дотук.

Пресегна се и взе една от големите чаши. Сръчно вдигна пластмасовото капаче и отпи. После отвори кутия понички с шоколадова глазура.

Бовоар накратко разказа всичко, което им беше известно за жертвата и убийството. Докато описваше сеанса, в стаята постепенно настъпи пълна тишина. Гамаш вдигна очи и видя, че около тях се е образувал втори кръг от хора. Техниците се бяха скупчили като любопитни слушатели около лагерен огън, до чиито пламъци някой разказва приказки за духове.

— Защо са правили сеанс? — попита Лемيو.

— По-уместен въпрос е кой е дал идеята — намеси се Никол.

— Изглежда, първоначално Габри Дюбо е предложил да направят сеанс в бистрото — отговори Бовоар. — Но не знаем кой е предложил да проведат втория в имението „Хадли“.

— Защо мислиш, че е важно да знаем кой е дал идеята? — обърна се Гамаш към Никол.

— Не е ли очевидно? Ако искате да уплашите някого, няма да го заведете в Дисниленд. Ще изберете място, от което хората вече се страхуват. Като имението „Хадли“.

Младата полицайка само дето не се изплю в лицето на главния инспектор. Всички се умълчаха в очакване на реакцията му. Гамаш се замисли за момент, а после кимна:

— Може би си права.

— Да, обаче тя не е умряла от уплахата — заяви Бовоар на Никол.

Ядоса се на неуважителното ѝ поведение и на Гамаш, че го допускаше. Какво му ставаше? Каква игра играеше, че взе тази жена в екипа? Защо не я сръза, а ѝ даваше много повече свобода, отколкото на всички останали? Най-малкото, това вредеше на дисциплината. Макар че, ако съдеше по възмутените изражения на всички колеги на масата, едва ли някой щеше да вземе пример от полицай Никол.

— Ако не се обаждаш и ме оставиш да се доизкажа, ще разбереш, че е била отровена. Нали?

— Ефедрин — обяви Гамаш. — Отначало съдебният лекар помислил, че е получила инфаркт, но понеже е млада, решил да пусне кръвна проба. Резултатите от изследването показали изключително висока концентрация на ефедрин в кръвта.

Никол скръсти ръце на гърдите си и седна мълчаливо.

— Вчера направих проучване за ефедрина — обади се Лемيو, след като извади бележника си. — Всъщност не става дума за чисто вещество, а за екстракт. От растението *ефедра дис-та-хи-я* — изрече бавно и внимателно латинското название, макар че едва ли някой щеше да го поправи, ако направи грешка. — Разпространено е по целия свят.

— Нещо като марихуаната ли? — попита Лакост.

— Не, не е халюциноген или релаксант. Точно обратното. В китайската медицина се използва като чай при запушен нос... —

Лемио погледна записките си. — Както и за настинка и астма, но предполагам, че някой...

— Не предполагай — тихо го смъмри Гамаш.

— Извинете. — Лемио сведе глава и бързо прелисти записките си, докато другите чакаха. След малко намери каквото търсеше. — Фармацевтична компания на име „Зелцер“ открила, че може да се използва като диетична добавка. Ефедринът ускорява метаболизма и изгарянето на мазнини. Търсенето му се повишило много заради това приложение. Всеки иска да отслабне.

— Но не всеки има нужда — уточни Лакост. — Там е проблемът. Създали са търсене, без да е оправдано.

— Запозната ли си с ефедрин? — попита Гамаш.

— Чувала съм за него, но само толкова. Знам обаче колко е трудно да харесваш собственото си тяло и до какви проблеми води това. Повечето момичета си мислят, че са дебели, нали така?

Лакост направи грешката да погледне Никол, която само сви рамене. Все пак не я беше подкрепила при коментара за лайното, да се оправя сама сега.

— Ниското самочувствие няма връзка със случая — заяви Бовоар, убеден, че се отклоняват от темата.

— А може би има — намеси се Гамаш. — Мадлен Фавро е на четирийсет и четири, в началото на средната възраст. При претърсването на стаята ѝ не намерих нищо, което да сочи, че е имала проблеми с тялото си. Нямахте книги и статии за отслабване, нито дори диетични напитки в хладилника.

Никол се усмихна на Лакост. Шефът не беше съгласен с грубото обобщение, което бе направила.

— Нямаме основание да считаме, че е вземала ефедрин, за да отслабва — заключи Гамаш.

— Възможно ли е да го е вземала за настинка? — попита Лакост, без да се впечатли от враждебното отношение на Никол.

— Вече не се продава като лекарство за хрема — обади се Лемио.

— А дори и да се продаваше, не намерих нито в спалнята, нито в банята ѝ. Ще претърсим пак, но освен ако не го е скрила някъде, а няма причина да смятаме, че го е направила, трябва да приемем, че някой ѝ го е дал.

— Точно затова обявихте случая за убийство — вметна Бовоар.

— Точно затова мисля, че може да има връзка с ниското самочувствие, породено от проблеми с теглото.

Всички погледнаха началника с недоумение. Бяха изгубили нишката на разсъжденията му.

— Мадлен Фавро не е вземала ефедрин, но някой друг е вземал. Вероятно го е купил за себе си, а после го е използвал върху нея.

— Обаче ефедринът е забранен в Канада. Здравното министерство го е изтеглило от пазара още преди години — изтъкна Лемио. — Забранен е също в Съединените щати и Великобритания.

— Защо? — попита Лакост.

Лемио отново погледна записките си. Не искаше да сгреша и една подробност.

— В САЩ са регистрирани сто петдесет и пет смъртни случая и над хиляда други нещастни случаи. Най-често инфаркти и инсулти. И не при възрастни хора. При младежи в отлично здраве. Назначено било разследване и то установило, че ефедринът наистина помага за изгаряне на мазнините, но освен това ускорява пулса и вдига кръвното.

— Освен това е причинил смъртта на двама спортисти — вметна Бовоар.

— Точно така. Един бейзболист и един играч на американски футбол. Точно тогава се е вдигнал големият шум. Назначено било ново проучване и станало ясно, че ефедринът влияе на сърцето, но предимно на хора, които вече имат сърдечни проблеми.

— Значи вдига кръвното налягане при всички — обобщи Бовоар, който обичаше ясните факти повече от всичко. — Но може да е смъртоносен само при хора със сърдечносъдови заболявания. Мадам Фавро имала ли е болно сърце?

— Не намерих такива лекарства в аптеката ѝ — отговори Гамаш. — Трябва да изчакаме доклада на патолога. Ще дойде по-късно днес.

— Чудя се колко хора знаят за ефедрин — каза Бовоар. — Аз не бях чувал, но и никога не съм бил на диета. Но сигурно повечето хора, които са се опитвали да отслабнат, са чували. Вие как смятате?

Погледна Лакост, която се замисли. Изабел се поставяше на диета от време на време. Като при повечето жени огледалото у дома ѝ изглеждаше криво: един ден я показваше дебела, друг — слаба.

— Мисля, че всеки, който редовно спазва диети, трябва да знае за ефедрина — изрече бавно. — Вманиачените на тема отслабване се интересуват от всякакви продукти, които могат да им помогнат.

— Значи търсим човек, който е на диета? — объркано попита Никол.

— Има обаче един проблем — изтъкна Лемиио. — Няма откъде да си купи ефедрин. Нито тук, нито в Щатите.

— Наистина е проблем — призна Гамаш.

— Освен — обади се техникът, който по-рано бе прехвърлил информацията от фотоапарата на компютъра, и надникна иззад монитора — ако не си поръчаш по интернет. — Посочи екрана.

Всички станаха и се събраха около него.

На монитора имаше изкаран дълъг списък със сайтове, които предлагаха доставка на ефедрин за всеки, който бе достатъчно отчаян или достатъчно глупав, за да го взема.

— Обаче само ефедринът не е достатъчен — отбеляза Гамаш, като се изправи. — Когато веществото е попаднало в организма на жертвата, предпоставките са били налице, но убиецът е имал нужда от още нещо. Допълнителен стимул. Имението „Хадли“. — Всички се удивиха, когато той се обърна към Никол. — Ти беше права. Мадлен Фавро е умряла от уплаха.

ГЛАВА ДЕВЕТНАЙСЕТА

Клара се облегна назад и посегна към чашата си. Пред нея бяха остатъците от закуската. Трохи. Чинията ѝ изглеждаше толкова самотна, че сложи две филийки в тостера.

С Мирна бяха останали в имението „Хадли“, докато полицаи Лакоост правеше каквото бе необходимо да се направи. Не достатъчно бързо, ако питаше тях. През повечето време Клара просто стоеше в стаята и гледаше птичката, свита на една страна с притиснати до гърдите крачета — почти като Мадлен, но в умален вариант. И с пера. Е, може би не съвсем като Мадлен. Но все пак имаше прилика. И двете бяха мъртви.

Въпреки че ѝ беше много жал за Мадлен, Клара не чувстваше вина за смъртта ѝ. Тази животинка обаче бе друго нещо. Знаеше, че е допринесла за гибелта ѝ. Онази нощ всички знаеха, че в стаята има птица. Всъщност точно затова бяха решили да проведат сеанса там — за да я спасят.

Но опитаха ли се? Не. Точно обратното. Клара се ужасяваше при мисълта, че птицата може да ги нападне. Вместо да се опита да я спаси, я бе намразила. Искаше птицата да умре, или поне да се махне, да не напада никого.

И ето я сега. Мъртва. Невръстната червеношийка. Мъничка, уплашена до смърт, вероятно бе пропаднала през комина от гнездото си и единственото, което искаше, бе да намери майка си и дома си.

Когато полицаи Лакоост най-сетне си свърши работата, трите жени се хванаха за ръце и се втренчиха в поръсената в кръг сол. И всяка мислено се обърна към Мадлен. Лакоост бе видяла само зловещата ѝ обвивка, но Клара и Мирна си я спомняха жива. Весела и засмяна. Мадлен предразполагаше всеки. Грееше. Когато те слушаше, сякаш попиваше информацията с умните си очи. Живата Мадлен изглеждаше по-истинска. И така трябваше.

После Клара се сети за птичката и ѝ се извини, обеща следващия път да се постарее повече.

Това бяха най-спокойните мигове, които бе прекарвала някога в имението „Хадли“. И все пак никой не възрази, когато дойде време да си тръгват.

Тъкмо излизаха от къщата, когато Гамаш мина с колата и Лакост му помахаша да спре. Другите две жени го поздравиха, след което се върнаха у Мирна. Върнаха бекон на печката да се пържи и Клара се обади на Питър да му каже къде е.

— Видя ли вестника? — попита я той.

— Не, бяхме заети с гонене на духове.

— При Мирна ли си? Стой там. Ей сега идвам.

Приятелката ѝ сложи още бекон и смля кафе; Клара подреди масата и нарязаша още хляб за печене. Когато Питър дойде, закуската беше готова.

— От Сара — обяви той и ѝ подаде хартиено пликче.

Кроасани.

Клара го целуна и ги взе.

Двайсет минути по-късно Питър облиза пръстите си и избърса малко масло от бузата на жена си. Дори не беше близо до устата ѝ. Как бе успяла да се омаже там, почуди се. Сякаш имаше някаква суперсила.

— Минах и през магазина на мосю Беливо — заяви Питър, докато сипваше кафе.

— Отворено ли беше? — попита Мирна. — Не съм забелязала.

— Както винаги. Снощи дойде на вечеря. — Питър отвори няколко бурканчета с конфитюр. Едното все още бе запечатано с восък и се наложи да го остърже с ножа. — Почти нищо не яде.

— Не се изненадвам. Мисля, че беше влюбен в нея.

Клара и Питър кимнаха. Горкият човек. Да изгуби две жени, които е обичал, в рамките на няколко години. Миналата вечер у тях се държа толкова любезно. Дори донесе пай от хлебарницата на Сара. Но енергията му бързо се изчерпа и след половин час вече просто седеше и местеше храната из чинията си. Питър все му доливаше вино, а Клара бърбореше как е започнала да подготвя градината. Това му беше хубавото на приятелството. Никой не очакваше нищо от мосю Беливо и той го знаеше. Понякога е хубаво просто да не си сам. Тръгна си рано, веднага след вечерята. И изглеждаше малко по-ободрен. Клара и Питър взеха Люси и го изпратиха до дома му от другата страна на парка. На верандата го прегърнаха, но не се опитаха да го утешават.

Така биха помогнали само на себе си. Мосю Беливо имаше нужда да пострада малко. После щеше да се почувства по-добре.

Сега, на закуска, Клара и Мирна разказаха на Питър какво са правили сутринта. Той ги изслуша, удивен от смелостта им да се върнат в къщата, а също и от глупостта им. Наистина ли вярваха, че духът на Мадлен витае в стаята и може да ги чуе? Да не говорим пък за духа на мъртвото птиче. И още по-обезпокоително: нима една служителка на квебекската полиция вярваше в подобни неща? Това обаче му припомни нещо. Вдигна вестника и го отвори.

— Слушайте сега.

— Резултати от състезания по голф? — попита Мирна, като си сипа още кафе и предложи на Клара.

Питър бе извадил монреалския вестник „Журне“.

— Това е от рубриката за местни новини — уточни, като надникна иззад страниците.

Мирна си сипваше сметана, а Клара предпазливо вадеше филийките от тостера. Даде една на приятелката си, после взе мармалада и намаза дебел слой на другата. Двете явно изобщо не го слушаха. Питър пак се скри зад вестника и се усмихна. Скоро щеше да привлече цялото им внимание. Започна да чете на глас:

— Повод за загриженост в обществото е фактът, че един висш служител на квебекската полиция живее по-охолно, отколкото позволяват доходите му. Според мои източници човек на такава длъжност не би трябвало да печели повече от деветдесет и пет хиляди долара годишно. Даже това според мен е твърде високо. Но дори при такава свръх щедра заплата начинът му на живот очевидно надвишава доходите му. Модни дрехи, главно внос от Англия. Почивки във Франция. Апартамент в Отремон. И съвсем наскоро си е купил волво.

Питър бавно свали вестника, за да види ефекта. Мирна и Клара го гледаха зяпнали. Бяха застинали, а с тях — и филийките на път за устата им.

Отново вдигна вестника и прочете последния ред. Последният гвоздей в ковчегата:

— И всичко това след злополучния случай с комисар Арно. По какъв начин е спечелил тези пари?

* * *

Габри изчака, докато клиентката изпи последните глътки билков чай и остави чашата. Надничаше зад вратата на кухнята и през пролуката я видя да става.

Жана Шове се беше върнала в пансиона миналата нощ, след вечеря. Тогава Габри се усмихна, даде ѝ ключа от стаята, а после дискретно се обади на Гамаш в дома му.

— Върна се — прошепна.

— *Pardon?*^[1]

— Върна се — повтори Габри по-силно.

— Кой се обажда?

— Ох, за бога — изкрещя хотелиерът в слушалката, — вещицата се прибра!

— Габри?

— Не, Глинда^[2] е. Разбира се, че съм аз! Дойде преди пет минути. Какво да правя?

— Нищо. Само следете да не напуска пансиона, докато дойда утре.

— Кога ще дойдете? Как да я спра? Ало? Гамаш, ало?

Цяла нощ лежа втренчен в тавана и се опитваше да измисли как да задържи жената на долния етаж. И сега моментът настъпи. Жана Шове стана от масата.

Дали тази невзрачна дребна женица беше убийца? Може би. Със сигурност бе виновна за сеанса, който уби Мадлен. Впрочем той за малко не уби и него. Това ли беше намерението ѝ? Нима тази ужасна жена се опитваше да го убие? Той ли беше истинската ѝ мишена? Но на кого му е притрябвало да го убива?

Изведнъж се сети за доста дълъг списък — от момиченцето, което бе тормозил във втори клас, до приятелите, чиито рецепти бе откраднал. Да не говорим за злобните забележки, които бе изричал зад гърба им достатъчно силно, че да го чуят. Остроумни язвителни коментари. Компанията около него се забавляваше, а Габри се наслаждаваше на ефекта от думите си и се опитваше да не забелязва обидата, смайването и болката по лицата на хора, смятали го за приятел.

Нали затова с Оливие решиха да се преместят тук. Отчасти за да се махнат от кашата, която бяха забъркали в живота си дотогава, но също и за да живеят на място, където добротата надделява над многознайството.

Беше започнал нов живот тук, но може би сега миналото се завръщаше да го преследва. Може би един от ония стари педераста го бе открил и платил на тази вещица да го погуби.

Да, това беше единственото разумно обяснение. Ако не го убиеше сега, а в присъствието на Гамаш едва ли би го направила, със сигурност щеше да го прокълне. Да направи така, че някоя част от него да изсъхне и падне. Дано само да не е косата му!

Жана се огледа и бавно тръгна по коридора към стаята си.

„Дали смята да се измъкне през прозореца в другия край?“ — питаше се Габри. Можеше да очаква такъв хитър ход от нея. Отвори вратата още малко и надникна. Котаракът се измъкна и наперено влезе в трапезарията.

— Отиваш при любовницата си, а, мръсно? — изсъска Габри. Беше убеден, че проклетият котарак на Оливие се е сдушил с Жана.

Каквото и да ставаше, не беше за добро. Изви глава и погледна зад вратата. Коридорът бе празен. Отвори вратата възможно най-малко, колкото да измъкне едрото си тяло (тоест доста широко) и излезе на пръсти в коридора. Прозорецът беше откренат, но мрежата против насекоми си беше на мястото.

Габри си каза, че ще е в по-стратегическа позиция, ако застане на рецепцията. След около трийсет секунди зорко наблюдение реши да поиграе пасианс на компютъра, докато чака или Гамаш да дойде, или вещицата да го убие. Нямахше защо да скучае междувременно. Когато премести мишката, на монитора се отвори прозорец с картинка. Ефедрин, гласеше рекламата. Габри я прочете и се замисли дали да си поръча, но реши все пак да се обади на Оливие.

* * *

— Интересно дали го е прочел — измърмори Клара, като остави филийката. Най-сетне се чувстваше нахранена, даже преситена.

— Изглеждаше съвсем спокоен, когато го срещнахме тази сутрин — отбеляза Мирна.

— Едва ли би издал как се чувства, не мислите ли? — изтъкна Питър и взе филийката на Клара.

— Какво общо има със случая „Арно“? — попита Мирна. — Оттогава минаха години.

— Поне пет — съгласи се Питър.

Зае по-изправена поза на стола и опря ръце на масата в добре заучена спокойна стойка. Веднъж Рут го бе смъмрила, че е надменен педант. Питър знаеше, че не е права, но все пак се засегна. Оттогава се стараеше да не се държи твърде официално и високомерно, когато казва на хората неща, които може би не знаят: по какъв начин да режат правилно домати или как да държат вестник, или когато им даваше информация — по случая „Арно“, например.

Навремето бе изчел всичко за него. Нашумя много в новините и месеци наред бе тема номер едно.

— Сега си спомням — обърна се към него Мирна. — Беше се вманиачил по него.

— Не се бях вманиачил. Беше важен случай.

— Да, интересно беше — съгласи се Клара. — Разбира се, тогава още не познавахме Гамаш, но всички бяхме чували за него.

— Той беше една от звездите в полицията — вметна Мирна.

— До случая „Арно“ — уточни Питър. — Защитата го изкара лицемер, който преследва лична изгода. Жаден за почести и власт, но слабохарактерен. Воден от завист и горделивост.

— Точно така — съгласи се Мирна, която си спомни още подробности, след като се замисли. — Защитата не намекна ли също, че той е натопил Арно?

Питър кимна:

— Арно беше комисар в отдел „Тежки престъпления“. На процеса се разбра, че умишлено е спирал разследвания на сериозни случаи, дори на убийства.

— Особено когато жертвите са били индианци — кимна Мирна.

— Точно щях да го кажа. В крайна сметка Арно започнал да заповядва на най-приближените си колеги да убиват хора.

— Защо? — попита Клара, която не си спомняше подробности от толкова отдавна.

Мъжът ѝ сви рамене:

— Появиха се намеци в издания като това — вдигна вестника, който държеше, — че Арно просто е оставял престъпниците да се трепят помежду си, вместо да убиват невинни хора. В полза на обществото.

В хола на Мирна настъпи тишина. Тримата започнаха да си спомнят други шокиращи разкрития. Случаят беше още по-ужасен, защото квебекчани, както говорещите английски, така и франкофоните, имаха дълбоко уважение към местната полиция. До този случай. Процесът срещу Арно ги бе отблъснал.

Питър си спомняше как следеше новините тогава. Как всеки ден висши полицейски началници излизаха с умърлушени лица пред камерите. Как журналистите тикаха микрофони под носовете им. Отначало се появяваха заедно, за да демонстрират единство. Но накрая двама бяха изолирани от стадото.

Гамаш и прекият му началник. Комисар не знам си кой. Единственият, който заставаше до Гамаш открито. Беше почти трогателно да гледаш как двамата мъже стават все по-тревожни с ожесточаването на обвиненията.

Но Гамаш продължаваше да се усмихва, докато репортерите му задаваха все същите глупави, подвеждащи и оскърбителни въпроси. Беше спокоен и любезен по един старомоден начин. Дори когато го обвиняваха в нелоялност. Дори когато накрая го обвиниха в съучастничество. Знаел за убийствата и мълчаливо ги одобрявал. Все пак, намекваше Арно, как би могъл началникът на отдел „Убийства“ да не е наясно?

— Беше ужасно — каза Клара. — Все едно да гледаш катастрофата на „Хинденбург“^[3] на повторение безброй пъти. Как съсипват нещо благородно.

Питър не знаеше дали жена му има предвид Гамаш, или цялата полиция.

— Медиите, разбира се, бяха разделени — отбеляза той. — Повечето подкрепяха Гамаш, но някои го призоваваха да подаде оставка.

— Този специално — добави Мирна и посочи вестника, сгънат отстрани на масата — публикуваше коментари, според които Гамаш трябвало да лежи заедно с Арно. Та двамата да се хванат за гушите.

— Какво се случи с Арно и съучастниците му? — попита Клара.

— Лежат зад решетките някъде. Цяло чудо е, че другите затворници още не са ги очистили.

— Басирам се, че тоя гадняр Арно командва целия затвор — заяви Мирна.

Смачка салфетката си и хвърли хартиената топка по масата с колкото сила имаше. Двамата ѝ гости я погледнаха, изненадани от внезапния ѝ изблик на гняв.

— Какво има? — попита Клара.

— Не разбирате ли? Говорим за този случай, сякаш е епизод от телевизионен сериал. А той е реалност. Този Арно убиваше хора. Същите хора, които трябваше да защитава. Защо? Защото са били индианци, отчаяни и надрусани с кокаин. И единственият, който го спря, единственият, който имаше куража да се изправи срещу Арно и цялата полицейска йерархия, също пострада — опитаха се да го унищожат. Арно е психопат, а аз не поставям с лека ръка такава диагноза. Познавам симптомите. Работила съм години наред с психопати. Не разбирате ли?

Мирна погледна двамата си приятели. Наведе се, взе вестника и го удари в масата, сякаш искаше да го накаже.

— Случаят не е приключил. Аферата „Арно“ продължава.

Телефонът иззвъня и Клара вдигна.

— Оливие се обажда — каза, като закри слушалката. — Ей, благодаря. Ще предам. — Затвори и се обърна към Питър и Мирна: — Чували ли сте за ефедрин?

[1] Моля? (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Добрата вещица от Юга — героиня на Л. Франк Баум от детската книга „Вълшебникът от Оз“ (1900). — Б.р. ↑

[3] При приземяването си в Ню Йорк на 6 май 1937 г. германският дирижабъл „Хинденбург“ (най-големият летателен апарат за времето си) претърпява инцидент, вследствие на който загиват 36 души. Пожарът е широко отразен в медиите, а общественото доверие в безопасността на дирижаблите е силно разколебано, което предвещава и края на тяхната ера. — Б.р. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТА

Бовоар разпредели задачите.

Лакост трябваше да проучи живота на Мадлен Фавро. Ивет Никол — да изготви списък на доставчиците на ефедрин и да провери кой наскоро е изпълнявал поръчки в района. Лемиио щеше да помага на Гамаш и Бовоар.

— Не е честно! — възрази Никол, смаяна от грешната преценка на Бовоар. — Лемиио пръв започна да проучва епилепсията, или каквото там беше.

— Ефедринът — поправи я Бовоар. — Не можа ли да запомниш?

— Нали винаги мога да го проверя.

Бовоар се обърна и изгледа укорително Гамаш, за да даде на шефа си да разбере колко неадекватна е тази жена.

— Искам да кажа — продължи Никол, явно без да съзнава какво впечатление е направила, — че след като е започнал нещо, трябва да го довърши.

— Това някакво ново правило ли е? — сопна се Бовоар. — Тук не сме в детската градина и решенията не се обсъждат. Изпълнявай заповедта.

— Слушам.

Никол сърдито се оттегли към бюрото си, без да обръща внимание на опита на Лемиио да привлече вниманието ѝ и да се усмихне в знак, че съжاليا.

След като началниците излязоха, а техниците отидоха да вършат нещо в друга част на залата, Никол извади мобилния си телефон. Вибрирал бе през цялата оперативка, но нямаше как да вдигне. Можеше да е катастрофално.

— *Oui, allo.*

— Каж ми какво стана — нареди познат глас.

Никол разказа и от другата страна последва пауза.

— Това не ми харесва — каза след малко мъжът. — Трябва да си с Гамаш. Нещо грешно ли направи? Ядоса ли го по някакъв начин?

— Разбира се, че не. Дори уцелих причината за смъртта. Докато всички твърдяха, че е умряла от някакво вещество, аз казах, че е от уплаха. Началникът се съгласи с мен.

— Чакай малко. Изложила си го пред целия екип?

— Не е толкова трудно.

— Аз какво ти приказвах? Какво съм те учил? Недей да му противоречиш.

— Какво? Искаш просто да се съгласявам ли?

— Залогът е много по-голям, отколкото разкриването на едно убийство. Много добре знаеш. Не прецаквай нещата.

— Спри да го повтаряш!

— А ти спри да прецакваш нещата.

Връзката прекъсна.

* * *

Арман Гамаш кимна на двама души, седнали на кръгла масичка пред бистрото на Оливие, за да се възползват от свежото пролетно слънце. При възможност квебекчани оставаха на външните тераси на заведенията до късна есен и излизаха отново напролет, при първа възможност. С пуловери и палта, с шапки и ръкавици търсеха слънчевите лъчи.

Тези двамата топяха бишкоти в капучиното си и разговаряха разпалено. Гамаш долови от дискусията им думи, много напомнящи на онези, които бе чул по-рано в парка, когато минаваше покрай няколко души на разходка с кучетата си.

Днес селото явно пееше само една песен и тя имаше един-единствен стих.

Ефедрин.

Гамаш спря и погледна строго Лемю, който се усмихваше и явно се наслаждаваше на приятния пролетен ден.

— Чу ли това? — попита главният инспектор.

Младият полицай наклони глава на една страна и се послуша.

— Какво е? Червеношийка?

Бовоар поклати глава.

— Заслушай се по-внимателно, ако обичаш — настоя Гамаш.

Лемио се умълча и затвори очи. Чу рева на реката наблизо. Чу птиците, въпреки че може и да не бяха червеношийки. Чу разговорите на хората. И чу „ефедрин“.

Отвори очи и се втренчи в Гамаш.

— Онези двамата, седнали на масата пред бистрото, сигурно са замесени в убийството — прошепна.

В следващия момент пак чу „ефедрин“, този път откъм бакалницата на мосю Беливо.

— Полицай, би ли ми казал как проведе проучването вчера? — попита Гамаш и го погледна строго.

— Ами, докато чаках медиумката да се прибере в пансиона, забелязах компютъра на рецепцията и седнах на него.

— Използвал си компютъра на Габри?

— Да.

— А затвори ли сайтовете, които си проверявал? — попита Бовоар.

— Сигурен съм, че да.

— Аз никога не бих използвал ефедрин, прекалено е опасно — говореше един човек на друг, докато минаваха покрай тримата мъже. Спря и се усмихна на Гамаш, който вдигна каскета си за поздрав. — Но чух, че Габри използвал, или пък беше Оливие? Честно казано, на Мирна няма да ѝ се отразят зле едно-две хапчета.

Гамаш пак си сложи каскета и се втренчи в Лемио. Удостои го с един от най-смущаващите погледи, на които бе способен. Отчасти възискателен, отчасти изпитателен.

— Може и да съм забравил. Съжалявам. Какъв съм глупак! — Лемио сведе очи и поклати глава. — Много съжалявам, господин главен инспектор.

— Знаеш ли какво означава това? — попита Бовоар.

— Да, господин инспектор. Означава, че всички в селото, а може би и в цялата община, знаят, че се интересуваме от ефедрина. И са достатъчно умни, за да се досетят защо.

— Означава, че убиецът знае, че ние знаем, и със сигурност ще се отърве от хапчетата, ако вече не го е направил — каза Гамаш. — Сега Трите бора вероятно е единственото селище в цял Квебек, в което няма и помен от ефедрин.

Лемио изви глава назад и вирна нос право към синьото небе.

— Съжалявам, прав сте. Дори не помислих.

— Как можа да не ти хрумне? Хайде помисли сега. За какво съм ние? — изсъска Бовоар, като се стараеше да не повишава глас, за да не го чуят минавачите. — Тук има убиец. Човек, който не се бои да убива. Знаеш ли какво спира повечето хора да убиват? Страхът. Страхът, че ще бъдат хванати. Ние си имаме работа с човек, който няма страх. Много опасен човек. И ти току-що му даде преимущество, Лемьо.

Гамаш слушаше с интерес, макар да не беше съвсем съгласен. Страхът може и да пречеше на някои хора да извършват убийства, но главният инспектор знаеше със сигурност, че именно страхът е това, което кара повечето хора да убиват. Тъкмо той изкривяваше емоциите и ги превръщаше в нещо извратено. Той бе алхимикът, способен да превърне деня в нощ и радостта в отчаяние. Веднъж вкоренил се в душата, страхът засенчваше слънцето. И Гамаш знаеше какво израства в тази тъмнина. Търсеше го всеки божи ден.

— Да, прав сте. Абсолютно сте прав — каза Лемьо. — Страшно съжалявам.

Погледна внимателно Гамаш, който се взираше в него строго. Но после забеляза смекчаване в погледа на началника си. Младежът се успокои. Бребьоф беше прав. Негова бе идеята Лемьо да изпусне умишлено информацията за ефедрина, да разгневи инспекторите и после да си посипе главата с пепел.

Всеки обича грешниците, но никой повече от Гамаш. И как иначе? След всички грехове, които бе извършил самият той. След като беше натопил Арно и почти съсипал полицията, разбира се, че великият Гамаш щеше да обича грешниците.

Лемьо се запита какво ли ще е, когато той самият стане шеф на отдел „Убийства“. Не веднага, разбира се. Но Бребьоф трябваше да го възнагради. И той бързо щеше да се издигне в йерархията. Когато това свършеше, щеше да има повишение.

— Внимавай — изрече Гамаш и за един ужасен момент Лемьо се почуди дали главният инспектор може да проникне в мислите му с изпитателния си поглед. Дали знаеше?

— В какъв смисъл?

— Трябва да си по-внимателен — повтори Гамаш, без да откъсва очи от него.

„Аз няма да съм слаб като него — помисли си Лемио. — И няма да спра до главен инспектор.“

— Трябва да покрием максимален обем работа за по-кратко време — продължи началникът. — Инспекторе, искам с полицай Лемио да се разделите и да разпитате всички свидетели на убийството.

— А вие? — попита Бовоар.

— Ще говоря с Жана Шове.

Бовоар хвана шефа си за лакътя и го заведе на няколко крачки от Лемио.

— Трябва и аз да дойда — прошепна.

— На разпита на медиумката ли? Защо?

— Ами... — Бовоар погледна към имението „Хадли“, после извърна очи настрани. — Така може би е по-добре. Онзи сеанс не е бил просто гледане на карти или използване на уиджа^[1], с което някога се забавляваха майка ми и приятелките ѝ. Жана Шове е вещица.

— Да не мислиш, че ще призове духовете срещу мен? — Гамаш изрече тези думи сериозно, не с подигравка. Сякаш искрено се интересуваше какво мисли подчиненият му.

— Не вярвам в духове — заяви Бовоар. — Мисля, че са измислени с определена цел.

— Каква?

— Жена ми говори за ангели. Иска ѝ се да вярва в ангелите хранители, защото така се страхува по-малко, чувства се по-малко самотна.

— А злите духове, и те ли са измислени?

— Така мисля. От родителите и църквата, за да се страхуваме и да сме послушни.

— Значи злите духове всяват страх, а ангелите го успокояват?

— Мисля, че всичко е във въображението ни. В убежденията ни. Мадлен Фавро е вярвала в духове и това я е убило. Ако не вярваше, нямаше да се уплаши толкова, че ефедринът да спре сърцето ѝ. Вие самият го казахте. Умряла е от уплаха. Била е убита от това, в което е вярвала. От човек, който се е възползвал от убежденията ѝ. Вие вярвате в неща, в които аз не вярвам. Опасявам се, че тази жена ще се възползва. Ще влезе в ума ви.

— Медиумката ли? Мислиш, че ще се промъкне в главата ми и ще използва срещу мен това, в което вярвам?

Бовоар кимна, без да отмества поглед от този на шефа си, колкото и неловко да се чувстваше. Много мразеше подобни неща — нещата, които не разбираше.

— Знам, че го казваш, защото си загрижен за мен — каза Гамаш, като се вгледа в лицето му. — Но моите убеждения успокояват, не убиват. Те са моята същност, Жан Ги. И никой не може да ми навреди чрез тях, защото те са неразделна част от мен.

— Вие вярвате в духове — не се отказваше Бовоар. — Знам, че не ходите на църква, но вярвате в бог. Представете си, че тя призове злите духове. Какво ще направите тогава?

— Сигурно ще повикам на помощ ангелите — усмихна се Гамаш. — Виж, Жан Ги, рано или късно в живота човек се сблъсква с този въпрос. В какво вярвам? Аз вече имам отговор. И ако той ме убие, така да бъде. Но няма да избягам.

— Не ви карам да бягате, а да приемете помощта ми. Нека да дойда с вас.

Гамаш махна пренебрежително:

— Имаме прекалено много неща за вършене. Хващай се на работа.

Бовоар отново се вгледа в очите на Гамаш, после отмести поглед. Даде си сметка какво ще убие главния инспектор. Нямаше да е зъл дух или демон. А собствената му гордост.

[1] Дъска за контактуване с призраци, върху която най-често са изписани буквите от азбуката, цифрите и думите „да“, „не“, „здравей“ и „дovиждане“, както и различни символи и изображения. — Б.р. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ПЪРВА

— Чух, че сте вещица.

— Предпочитам да ме наричат уиканка. Предполагам, че сте католик.

Гамаш вдигна вежди. Жената пред него навярно бе около четирийсетте, макар че точната ѝ възраст трудно можеше да се определи. Инспекторът си помисли, че сигурно и като дете е изглеждала на средна възраст. Носеше практична пола и обувки с ниска подметка. Пуловерът ѝ бе с добро качество, макар и старомоден. Детективът се запита откъде ли го е взела? От майка си? От магазин за дрехи втора употреба? Оставаше да си сложи сукман и щеше да заприлича на героиня от книгите на Беатрикс Потър^[1], които той купуваше за Флоранс. Чертите ѝ бяха остри, очите — сиви. Гамаш имаше чувството, че разпитва горско същество. Много умно при това.

— Не съм особено религиозен — отвърна.

Дали Бовоар бе прав? Дали тази жена се опитваше да проникне в ума му? Така или иначе, Жан Ги бъркаше — нещата, в които Гамаш вярваше, бяха навсякъде другаде, но не и в главата.

— Уиканка ли? — попита.

— Практикуваща — усмихна се жената леко, но добронамерено.

Седяха в дневната на пансиона, до запалената камина. Очертаваше се топъл ден, но огънят не беше излишен. Стаята бе елегантно и семпло обзаведена — изненада за всеки, който се запознаеше първо с Габри, а после с жилището му. Гамаш се питаше кое е по-искрено: превзетото държание на хотелиера или скромният му уютен дом.

— Търсихме ви вчера. Бихте ли ми казали къде бяхте?

— Разбира се. Но искам първо да ми отговорите на един въпрос. Мадам Фавро убита ли беше?

— Габри не ви ли каза?

— Каза ми. Но също така ми заяви, че е написал „Продуцентите“ и Мел Брукс му е откраднал сценария, а Рут му е баща.

Гамаш се засмя:

— Способен е да казва само по една истина на ден. За съжаление, новината за мадам Фавро е вярна. Била е убита.

Жана затвори очи за момент и въздъхна:

— Ефедрин?

— Значи ви е казал две истини — призна Гамаш. „Този проклет Лемио“, помисли си.

— Какво е ефедрин?

Жана звучеше толкова непринудено, че инспекторът се запита дали е просто любопитна, или е изключително хитра. Ако не знаеше какво причинява ефедринът, значи бе невинна за убийството.

— Първо отговорете на моя въпрос, ако обичате. Къде бяхте вчера следобед?

— Горе, на хълма.

— В имението „Хадли“?

На лицето ѝ се изписа отвращение, сякаш изведнъж се беше повдигнала завеса и Гамаш бе успял да надникне зад нея.

— Не, не на онова място. Надявам се никога повече да не стъпя там.

Жената се втренчи изпитателно в него, сякаш търсеше по лицето му знаци, че възнамерява да я върне там. Гамаш си каза, че този поглед трябва да е много познат на зъболекарите. Поглед на уплашен пациент, който казва: „Моля ви, не искам да ме боли.“

Жана бързо възвърна самообладанието си.

— Бях в малкия параклис.

— „Свети Тома“?

— Да. Прекрасен е. Имах нужда от тихо и спокойно място, за да се помоля. — Жана забеляза недоумението му. — Какво? Вещиците не могат ли да се молят? Или си мислите, че се молим само на паднали ангели, а не на онези, които бдят над „Свети Тома“?

— Не знам нищо за уика. Бих искал да науча повече.

— Ще дойдете ли с мен?

— Къде?

— Страх ли ви е? — засмя се Жана.

Гамаш се замисли за момент. Опитваше се да не лъже заподозрените. Не беше въпрос на етика, просто знаеше, че ако го

усетят, това ще отслаби позицията му. А не искаше да се случва. Най-малкото заради глупава лъжа.

— Винаги се боя малко от неизвестното — призна. — Но не се страхувам от вас.

— Имате ли ми доверие?

— Не — усмихна се Гамаш. — Имам доверие на себе си. Освен това разполагам с пистолет, а вие вероятно нямате.

— Така е, предпочитам други оръжия. Днес е прекрасен ден. Грехота е да стоим вътре. Предлагам да се поразходим. Можем да отидем до параклисчето.

Спряха за момент на голямата веранда, между люлеещите се столове и плетените масички. После слязоха по стълбището и продължиха мълчаливо няколко минути. Беше златен ден, обогрен с всички нюанси на зеленото, които човек може да си представи. Черният път най-сетне бе изсъхнал, а въздухът ухаеше на свежа трева и напъпили дървета. Моравите в парка бяха осеяни с лилави и жълти минзухари. Цели поляни нарциси, завладели зелените площи в Трите бора, поклащаха яркожълтите си фунийки и отразяваха слънцето.

Гамаш съблече палтото си и го преметна на ръката си.

— Много е спокойно — каза Жана.

Гамаш не отговори. Вървеше и чакаше.

— Прилича на вълшебно село, което се появява само за хората, които имат нужда от него.

— Вие от тях ли сте?

— Да. Разбрах за местния пансион и реших да резервирам стая в него.

— Как разбрахте?

— От една брошура. Габри сигурно е пуснал реклама.

Гамаш кимна. Слънцето сгряваше лицето му, без да напича прекалено.

— Досега не ми се е случвало подобно нещо. Никой не е умираал по време на мой ритуал. И никой не е пострадал. Поне физически.

Гамаш понечи да попита нещо, но реши да замълчи.

— Хората често чуват неща, които ги разстройват емоционално — продължи Жана. — Но в повечето случаи контактът с мъртвите е много спокойно, дори нежно преживяване. — Спря и го погледна. — Казахте, че не знаете нищо за уика. Значи не сте наясно и с ритуалите?

— Така е.

— Сеансите не се правят, за да викаме духове и демони. Нито за да ги гоним. Даже не се правят заради мъртвите, въпреки че установяваме контакт с душите им.

— А защо тогава?

— Заради живота. За изцеление. Когато някой поиска спиритически сеанс, най-вероятно има нужда от изцеление. На повърхността може да изглежда, че хората искат да се забавляват или да се посплашат един друг, но всъщност имат необходимост да сложат в ред нещо в собствения си живот. Искат да се освободят от нещо или от някого. Това правя аз. Това е моята работа.

— Лечителка ли сте?

Жана спря и се вгледа в дълбоките кафяви очи на Гамаш.

— Да. Всички последователи на уика са лечители. Ние сме орисници, акушери, знахари. Използваме билки и ритуали, използваме силите на земята, на ума и душата. Използваме също енергията на Вселената и духовете. Правим всичко, което е по силите ни, за да помогнем на ранените души да се излекуват.

— Има много ранени души.

— Точно затова дойдох тук.

— Да намерите нови или да си починете от задълженията?

Жана понечи да отговори, но изражението ѝ внезапно се промени. От сериозно и съсредоточено стана озадачено. Загледа се в нещо зад Гамаш.

Инспекторът се обърна и на неговото лице също се изписа озадачение.

Рут Зардо куцукаше по алеята пред къщата си и крякаше като патица.

* * *

Жан Ги Бовоар лесно намери „Мезон биоложик“. Магазинът за екологични продукти беше на главната улица на Сан Реми, точно срещу минимаркета, където хората купуваха цигари, бира и талони за лотарията. Двата магазина взаимно допълваха клиентелата си, защото търгуваха с надежда. Надежда, че ще изтеглиш печеливш билет;

надежда, че все още не е късно да спрем глобалното затопляне. Надежда, че здравословната храна ще неутрализира влиянието на никотина. Самата Одил Монман обичаше да пали по цигара от време на време, обикновено след чаша или бутилка евтино вино, купено от съседите отсреща.

Когато влезе в празния магазин, Бовоар усети странна миризма: наситен тежък аромат — сякаш различните билки и сухи цветя, тамян и подправки вътре се съревноваваха чие ухание ще надделее.

Накратко, смърдеше.

Зад щанда стоеше хубавка, леко пълна жена около четирийсетте, сложила ръка върху затворена тетрадка. Нескопосано подстриганата ѝ боядисана коса висеше вяло от двете страни на лицето. Изглеждаше любезна и невзрачна. За момент му се стори и подразнена, сякаш бе нарушил личното ѝ пространство. После му се усмихна. Усмивка на човек, който по навик се държи любезно.

— *Oui? Est-ce que je peux vous aider?*^[2]

— Вие ли сте...

Бовоар извади листа с имената на всички, присъствали на сеанса, който му бе дал Гамаш. Вгледа се в списъка и нарочно проточи момента. Искаше да спечели цялото ѝ внимание. Разбира се, много добре знаеше името ѝ. Искаше просто да я смути. Да я изкара от равновесие. Когато отново я погледна обаче, тя четеше нещо в червената тетрадка пред себе си. Изплъзнала му се беше в паузата, която бе направил. Вместо да се смути, тя се бе върнала към това, което правеше.

— Вие ли сте Одил Монман?

— Да — усмихна се жената любезно, почти безизразно.

— Аз съм инспектор Бовоар от квебекската полиция. Отдел „Убийства“.

— Нали не е станало нещо с Жил? — Жената изведнъж се промени. Цялата се скова, на лицето ѝ се изписа страх. Премести ръка от тетрадката върху дървения плот и сякаш се опита да забие пръсти в него.

— Жил ли? — попита Бовоар. Веднага се досети какво си е помислила жената, но не бързаше да разсее страха ѝ.

— Какво се е случило?

Одил имаше чувството, че ще припадне. Главата ѝ се замая, а сърцето ѝ тупкаше толкова силно, сякаш искаше да изскочи от гръдния ѝ кош и да тръгне да търси Жил.

— Идвам във връзка с Мадлен Фавро.

Бовоар я наблюдаваше внимателно. Отпуснато и празно, лицето ѝ внезапно се оживи. В очите ѝ светнаха пламъчета, успя да се съсредоточи. Сега Одил изглеждаше умна. Уплашена. И красива. След миг всичко изчезна. Старата Одил се върна. Хубавка, скучна, сериозна. Но инспекторът бе видял какво се крие зад фасадата. Сигурно малцина подозираха за съществуването на тази жена, дори самата Одил. Умна, красива и динамична, тя живееше като в затвор зад безопасен параван от скука и престорени усмивки, боя за коса и разумни цели.

— Мадлен е била убита? Но тя получи сърдечен удар, сигурна съм.

— *Oui, c'est vrai.*^[3] Но той е бил предизвикан. Някой ѝ е дал медикамент, за да го причини.

— Медикамент ли?

Никой от Трите бора ли не се беше обадил на Одил? Всички се бяха събрали в бистрото на Оливие, за да научат последните новини. То беше информационната им агенция, а Габри — техният новинар. Бовоар стоеше пред единствения човек в района, на когото никой не се бе сетил да позвъни. Изведнъж му стана жал за тази жена с напрегнато, озадачено лице. Стана му жал, но изпита и известно отвращение. Неудачниците по принцип го отблъскваха, което бе и една от причините да не харесва Ивет Никол. От момента, когато я срещна преди няколко години, разбра, че тя не е просто жена в затруднение, а нещо по-лошо: неудачница. От личен опит Бовоар знаеше, че тези хора са най-опасни. Защото рано или късно стигаха до етап, в който не им оставаше какво да губят.

— Казва се „ефедрин“.

Одил запази мълчание за момент, докато осмисли думите му.

— И това е спряло сърцето ѝ? Но защо са я убили по този начин?

Не „защо са я убили“, а „защо са я убили по този начин“. Явно за Одил не бе странно, че някой е убил Мадлен. Озадачаваше я начинът, по който го е сторил.

— Добре ли познавахте мадам Фавро?

— Беше клиентка. Пазаруваше плодове и зеленчуци от нас. Също и витамини от време на време.

— Добър клиент ли беше?

— Редовен. Идваше веднъж седмично.

— Като се изключи това, общувахте ли?

— Никога. Защо? — отговори леко сопнато.

— Ами, в неделя сте вечеряли заедно.

— Е, да, но не по наша инициатива. Клара ни покани и двете след сеанса. Дори не знаех, че Мадлен ще е там.

— Щяхте ли да отидете, ако знаехте?

Бовоар усети, че тук има нещо. Чувстваше го. Виждаше предпазливостта на лицето ѝ, чуваше я в тона ѝ.

Одил се поколеба малко, преди да отговори:

— Сигурно. Нямах нищо против Мадлен. Както казах, беше ни клиентка.

— Но не я харесвахте.

— Не я познавах.

Бовоар остави мълчанието да се проточи. Огледа по-внимателно магазина. Имаше всевъзможни неща. От едната страна бяха хранителните стоки, от другата — дрехите и мебелите. На хранителните щандове видя глинени гърненца с дървени капаци и лъжици, закачени на тях. Имаше груби чували, а върху дървени полици, които стигаха почти до тавана, бяха подредени стотици буркани, пълни с нещо като трева. Дали не бяха наркотици? Взря се по-внимателно в надписите, без да се стеснява от Одил, която го гледаше втренчено. Имаше „монарда“ и „ма хуанг“, „репей“ и любимото му — „клоунско цвете“. Взе буркана, отвори го и плахо помириса съдържанието. Не можеше да повярва, че има растение с името *клоунско цвете*. Почуди се дали са кръстили и село на негово име — близо до Нотр Дам дьо Покривни конструкции, може би.

На полицата за книги имаше издания за екологично земеделие, строителство на автономни къщи и домашно тъкане на платове. Кой изобщо ще тръгне да прави такива неща?

Жан Ги Бовоар не беше безразличен към опазването на околната среда, дори от време на време правеше дарения за каузата — за защита на озоновия слой или за спиране на глобалното затопляне, вече не помнеше точно. Но да започне да живее като първобитните хора

съзнателно, му се струваше абсурдно. Едно нещо все пак му хареса. Гол дървен стол. Дървото беше обелено, полирано и невероятно гладко. Бовоар го погали и не му се щеше да отмести ръката си. Остана дълго загледан в него.

— Пробвайте го — предложи Одил, която все още бе зад щанда.

Бовоар пак погледна стола. Изглеждаше удобен и приканващ. Като комфортно кресло, само че изцяло от дърво.

— Ще ви удържи — увери го жената.

Искаше му се да спре да приказва. Просто да го остави да се наслади на тази прекрасна мебел. Столът бе като произведение на изкуството, което той действително разбираше.

— Жил го направи — отново прекъсна мислите му Одил.

— Жил Сандон ли? Местният?

Жената се усмихна весело:

— Да. Моят Жил. С това се занимава.

— Мислех, че работи в гората.

— Ходи да търси дървета, за да прави мебели.

— Сам си намира дърветата?

— Всъщност казва, че те го намират. Ходи в гората и се ослушва.

Когато някое дърво го повика, отива при него.

Бовоар се втренчи в нея. Разказваше го така, сякаш и от ИКЕА избират по такъв начин материалите си. Сякаш беше абсолютно естествено и нормално да чуваш дърветата. Инспекторът отново погледна стола.

„Всички ли са луди тук?“ — запита се. Столът вече не го привличаше.

[1] Хелън Беатрикс Потър (1866–1943) — известна английска писателка и илюстраторка на детски книги. — Б.р. ↑

[2] Да? Мога ли да ви помогна? (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Да, вярно е (фр.). — Б.р. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ВТОРА

Робер Лемио чакаше в магазина за хранителни стоки на мосю Беливо. Смятал бе, че ще види дупка, в която се продават вредни храни, цигари, евтина бира и вино, всякакви дреболии, които внезапно дотрябват на хората — като пощенски пликове или свещи за торта. Но това си беше истинска бакалница. Класическа, от времето на баба му. По тъмните дървени полици бяха стройно подредени кутии консервирани зеленчуци и туршии, зърнени храни и макаронени изделия, сладка и мармалади, супи и бисквити. Всичко — качествено, всичко — чисто и подредено. Нямаше излишество, нямаше лакомия. Подовата настилка бе износен, но чист линолеум, а един вентилатор на дъсчения таван бавно раздвижваше въздуха.

Зад тезгяха стоеше висок възрастен мъж. Превил се бе на две, за да слуша някаква бабка, която броеше центове, за да плати покупките си, и в същото време не спираше да бърбори. Разказваше му за ставите си. Разказваше му за сина си. Разказваше му за екскурзията си до Южна Африка и колко ѝ харесало там. И накрая с тих и грижовен глас му каза колко съжالياва за загубата му. После вдигна осеяната си със старчески петна и изпъкнали вени ръка и я сложи върху дългите му тънки и много бледи пръсти. Задържа я така. Мъжът не мигна. Не дръпна ръката си. Просто се вгледа във виолетовите ѝ очи и се усмихна.

— *Merci, madame Ferland.*

Лемио изчака бабката да излезе, доволен, че най-сетне бе спряла да бърбори, и зае нейното място.

— Приятна жена — отбеляза, като се усмихна на мосю Беливо.

В това време клиентката отвори вратата, спря на верандата, огледа се в двете посоки, сякаш не знаеше накъде да тръгне, и накрая много бавно се отдалечи от магазина.

— *Oui.*

Цялото село знаеше, че мадам Ферлан бе изгубила сина си предната година, макар че тя никога не говореше за това. До днес. Сега

бе разказала на мосю Беливо, понеже знаеше, че той ще сподели мъката ѝ.

Бакалинът погледна напетия младеж, застанал пред него, с тъмна къса коса и приятно, гладко избръснато лице. Изглеждаше симпатичен.

— Аз съм Робер Лемио. От полицията.

— *Oui, monsieur.* Досетих се. За мадам Фавро ли идвате?

— Чух, че сте имали специални отношения с нея.

— Да, така е.

Беливо не виждаше причина да отрича, макар че сам не знаеше какви са били отношенията им с Мадлен, поне от нейна страна. За своите чувства беше сигурен.

— И какви бяха те? — попита Лемио.

Запита се дали не е прекалено пряк, но знаеше, че може би няма да има много време да разпитва бакалина. Всеки момент можеше да влезе друг клиент.

— Обичах я.

Думите увиснаха помежду им.

Лемио бе подготвен за този отговор. Главният инспектор му беше казал, че вероятно случаят е такъв. Или най-малкото, че отношенията на бакалина с жертвата са били повече от приятелски. И все пак, като гледаше хилавия, сив, мрачен старец пред себе си, не можеше да го разбере. Този мъж бе минал шейсетте, а Мадлен Фавро е била около четирийсетте. Но не го изненадваше възрастовата разлика. На снимките на жертвата, които бе видял, тя изглеждаше красива жена. На всичките беше усмихната, забавляваше се. Грееше от живот и радост. Лемио подозираше, че е можела да има всеки мъж, когото пожелае. Защо би избрала точно този грохнал, прегърбен, мълчалив старик?

Може би не го беше избрала. Може би той я е обичал, а нейните чувства са били други. Може би беше разбила сърцето му и затова той бе поразил нейното.

Дали този старец, който миришеше на курабийки и имаше вид на изсушен парцал за миене на под, бе убил Мадлен Фавро? От любов?

Не, Лемио не вярваше да е така.

— Любовници ли бяхте?

Самата мисъл погнуса младежа, но той си придаде изражение на съчувствие, като се надяваше мосю Беливо да погледне на него като на син.

— Не, не сме правили любов.

— Имате ли семейство, мосю?

— Нямам деца. Бях женен. Но съпругата ми Жинет почина преди две години и половина. На двацет и втори октомври.

При постъпването на Лемиио в отдел „Убийства“ Гамаш му бе провел кратък курс по залавяне на убийци:

— Трябва да слушаш. Ако ти говориш, не научаваш нищо, а нашата работа е да научаваме. И не само фактите. Най-важното, което се научава при разследване на убийство, не може да се види или пипне. Най-важното е как се чувстват хората. — Тук Гамаш се наведе напред и младежът остана с впечатление, че главният инспектор ще хване ръката му. Но не го направи. Просто погледна Лемиио в очите и продължи: — Защото ние търсим някого, който не е съвсем наред. Търсим човек, който изглежда здрав физически и се държи нормално. Но всъщност е много болен. За да откриваме такива хора, не трябва само да събираме факти, а да трупаме впечатления.

— И го правим, като слушаме — вметна Лемиио, който умееше да казва на хората онова, което искат да чуят.

— Има четири неща, които човек трябва да се научи да казва, ако иска да постигне истинска мъдрост. Готов ли си?

Лемиио взе бележника и химикалката си и се приготви да записва.

— Трябва да се научиш да казваш „не знам“, „съжалявам“, „нуждая се от помощ“ и „сгреших“.

Лемиио ги записа. След час отиде при Бребьоф и му ги показа. Вместо да се изсмее, главният комисар стисна зъби и устните му побеляха.

— Бях забравил — измърмори. — Нашият началник ни каза тези неща, когато постъпвахме в полицията. Преди трийсет години. Каза ни ги само веднъж. Бях ги забравил.

— Е, няма голям смисъл да се помнят — отбеляза Лемиио, понеже си мислеше, че главният комисар иска да чуе тъкмо това. Грешеше.

— Ти си глупак, Лемиио. Имаш ли представа с кого си имаш работа? Защо изобщо реших, че мога да те използвам срещу Гамаш.

— Знаете ли — заяви младият полицай, сякаш не е чул упрека, — струва ми се, че главен инспектор Гамаш наистина вярва и тези неща.

„И аз някога вярвах — помисли си Бребьоф. — Едно време, когато обичах Арман. Когато си имахме доверие и се зарекохме да се пазим един друг. Едно време, когато все още бях в състояние да призная пред себе си, че съм сгрешил, че имам нужда от помощ, че не знам нещо. Когато все още можех да кажа, че съжалявам.“

Оттогава обаче бяха минали много години.

— Не съм чак толкова глупав, да знаете — каза тихо Лемيو.

Бребьоф очакваше да последват обичайните оплаквания, съмненията и нуждата от уверения. „Да, постъпваме правилно; да, Гамаш предаде полицията; ти си умен младеж, знам, че си прозрял измамата му.“ Толкова често се налагаше да повтаря тези неща на объркания Лемيو, че самият той почти бе повярвал в тях.

Погледна младежа и зачака. Видя обаче спокоен, хладнокръвен полицай.

Добре. Добре.

Но тънка, студена тръпка прониза сърцето му.

— Той каза още нещо — добави Лемيو, който вече бе на вратата, и се усмихна чаровно. — Матей, 10:36.

Бребьоф изчака с каменно изражение, докато младежът тихо затвори вратата. После отново започна да диша — поемаше си въздух на бързи, плитки глътки. Погледна надолу и видя, че е стиснал ръката си в юмрук и в него е смачканото на топка листче с четирите прости изречения.

В главата му още звучаха последните думи на Лемيو:

Матей, 10:36.

И това беше забравил. Но едно нещо бе сигурен, че ще помни дълго — изражението на Лемيو. Видял бе не нуждаещия се, плах и молец поглед на човек, който иска да го убеждават. А физиономията на човек, на когото вече му е все едно. Човек, който не е просто умен, а хитър.

* * *

Сега Лемيو слушаше внимателно и чакаше Беливо да му разкаже още, но старият бакалин също изглеждаше търпелив.

— От какво почина жена ви?

— От инсулт. Високо кръвно. Не почина веднага. Успях да си я взема вкъщи и да се грижа за нея няколко месеца. Но получи още един. Погребях я в старото гробище зад „Свети Тома“, където са нейните и моите родители.

Според Лемиио нямаше нищо по-лошо от това да те заровят тук. Самият той искаше да го погребат в Монреал, в град Квебек или в Париж като многоуважаемия президент на провинция Квебек. Доскоро полицията му даваше дом и цел в живота. Но Бребьоф неволно му бе дал друго. Нещо, което липсваше в живота му. План.

Планът на Лемиио не включваше да остане в полицията още дълго. Щеше да стои, докато се издигне в йерархията, а щом си създаде име — да кандидатства за обществен пост. Всичко беше възможно. Само веднъж да събори Гамаш. Тогава щеше да е герой. А героите ги възнаграждат.

— *Bonjour, monsieur Beliveau!* — Мирна Ландерс влезе и сякаш изпълни магазина със светлина и усмивки. — Прекъсвам ли нещо?

— Не, изобщо. — Лемиио затвори бележника си. — Само си приказвахме. Как сте?

— Горедолу. — Жената се обърна към Беливо: — А вие как сте? Чух, че снощи сте вечеряли с Питър и Клара.

— О, да. Бяха ми утеха. Колкото до това как се чувствам, можете да си представите.

— Тъжно е — заяви Мирна, след като реши да не се опитва да развеселява мосю Беливо. — Идвам за вестника. „Журне“, ако обичате.

— Днес много се търси.

— Има една странна статия.

Мирна се почуди дали да запази нещата в тайна, но реши, че вече е безсмислено. Плати вестника и го разлисти, докато намери редакторската колонка.

Тримата се наведоха над статията, а после едновременно се изправиха, сякаш бяха вярващи, които изпълняват древна молитва. Двама останаха много притеснени. Третият — силно въодушевен.

Точно в този момент вратата се отвори и от верандата се чу патешко крякане.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ТРЕТА

— Мосю Сандон! — извика Бовоар за милионен път.

Вече започваше да се тревожи. Беше навлязъл навътре в гората около Сан Реми. Одил му бе казала къде да намери камиона на Жил и просеката между дърветата, която да използва. Лесно откри машината — изгуби се само два пъти по пътя до задъненото разклонение, където бе оставена. Но да открие човека, се оказа по-трудно. Дърветата тепърва започваха да напъпват, затова нямаше листа, които да пречат на погледа, но Бовоар напредваше трудно заради падналите стволоче, тресавищата и скалите. Не беше свикнал с такъв терен. Трябваше да се катери по хлъзгави канари и да гази в кални локви, скрити под гниеци есенни листа. Хубавите му кожени обувки (не бяха много практични, знаеше го, но нямаше да падне толкова ниско, че да обуе гумени) се напълниха с вода, кал и клечки.

По-рано, когато излизаше на свеж въздух от натрапчивата воня на магазина за здравословни продукти, Одил изкрещя след него предупреждение, което и сега кънтеше в ушите му:

— И внимавайте за мечки!

На влизане в гората Бовоар бе взел пръчка. За да бие мечките по муцуните. Или това действаше при акулите? Е, поне беше подготвен. Мечката можеше да използва пръчката му като клечка за зъби, след като го изяде.

Имаше пистолет, но беше толкова старателно обучен от Гамаш да не го вади, освен ако не е сто процента сигурен, че ще го използва, че оръжието винаги стоеше в кобура.

Бовоар бе гледал достатъчно репортажи за нападения на мечки, за да знае, че черните обикновено не са опасни, освен ако не става въпрос за женска с малко. Знаеше също, че нападат, ако ги изненадаш. Затова виковете „Мосю Сандон!“ имаха двойно предназначение.

— Мосю Сандоооон!

— Тук съм — чу се неочакван отговор.

Бовоар спря и се обърна.

— Къде? — изкрещя.

— Тук. Аз ще ви намеря.

Инспекторът чу стъпки в сухата шума и пращане на съчки. И все пак не видя никого. Шумът се усили, но отново никой не се показа. Сякаш към него се приближаваше дух.

„По дяволите, трябваше да помисля за това — каза си Бовоар, усетил, че го обхваща страх. — Аз не вярвам в духове. Не вярвам в духове...“

— Кой сте вие?

Бовоар се обърна и на върха на малко възвишение видя огромен мъжага. Як и висок, с масивен гръден кош. Носеше опърпана плетена шапка, а червената му брада стърчеше във всички посоки. Беше омазан с кал и дървени стърготини.

Йети. Голямата стъпка. Навремето баба му бе разказвала за старо създание. Зеленият човек. Наполовина мъж, наполовина дърво. Това беше той.

Бовоар стисна по-силно пръчката.

— Аз съм инспектор Бовоар от квебекската полиция. — Гласът му никога не бе звучал толкова плачливо.

Зеленият човек се изсмя. Не зловещо или заканателно, сякаш се кани да го разкъса, а искрено весело. Слезе от хълмчето, като заобикаляше сърчно стари дънери и фиданки.

— Помислих, че сте дърво, което ме вика.

Мъжагата протегна голямата си мръсна ръка и Бовоар я стисна. Той също се засмя. Нямахше как да не се развесели в компанията на този човек.

— Макар че обикновено не говорят толкова ясно.

— Дърветата ли?

— О, да. Но сигурно не сте дошли, за да си говорим за тях. Или с тях.

Сандон вдигна ръка и я опря на дебел ствол. Не за да се подпре, а сякаш да почерпи енергия от него. Дори без странните коментари на Одил Бовоар виждаше, че този човек има особено отношение към гората. Ако теорията на Дарвин твърдеше, че хората са произлезли от дърветата, Жил Сандон щеше да е липсващото звено.

— Прав сте. Разследвам убийството на Мадлен Фавро. Мисля...

Бовоар замълча. Мъжагата пред него изведнъж отстъпи назад, сякаш детективът го беше ударил.

— Убийство ли? Какво говорите?

— Съжалявам, мислех, че сте чули. Нали знаете, че е мъртва?

— Бях там. Аз лично я закарах до болницата.

— Съдебният лекар установи, че не е починала от естествена смърт.

— Разбира се, че не е. Нямахте нищо естествено в онази нощ. Изобщо не трябваше да предизвикваме духовете. Всичко стана заради онази медиумка.

— Тя е вещица — каза Бовоар и сам не повярва, че подобни думи излязоха от устата му. Но все пак бяха истина, помисли си.

— Не се учудвам — отвърна Сандон, след като се посъвзе от изненадата. — Не трябваше да ходя там. Никой от нас не трябваше да ходи. На този свят стават странни неща. И в отвъдния също. Но ще ви кажа нещо.

Жил се приближи до Бовоар и се наведе към него. Детективът се подготви за характерната воня на човек, който се труди здраво и се къпе рядко, но Сандон миришеше само на свеж въздух и борова смола.

— Най-странното е онова, което се случва между двата свята. Там живеят духове, хванати в капан. Неестествени.

— А да слушаш дърветата естествено ли е?

Сандон, толкова сериозен и разтревожен допреди миг, отново се усмихна:

— Един ден ще ги чуете. Като въздишка наред тишината, която цял живот сте мислили погрешно, че е от вятъра. А всъщност идва от дърветата. Природата ни говори постоянно, просто трябва да я чуем. Е, аз не чувам водата, цветята или скалите. Или по-точно ги чувам, но само малко. Виж, дърветата обаче — техните гласове долавям съвсем ясно.

— И какво ви казват?

Бовоар не можеше да повярва, че задава такъв въпрос. А още по-странното бе, че искаше да чуе отговора.

Жил го погледна изпитателно за момент, преди да отговори:

— Някой ден може да ви кажа, но не сега. Струва ми се, че няма да ми повярвате и само ще си загубя времето. Но един ден, ако

преценя, че няма да се подиграете с чувствата им и да ги нараните, ще ви кажа какво казват дърветата.

За своя изненада Бовоар си даде сметка, че се чувства засегнат. Искаше този човек да му се довери. Искаше да чуе отговора. Но знаеше, че Сандон е прав. Всички тези неща му изглеждаха като пълни глупости. И вероятно бяха.

— Бихте ли ми разказали за Мадлен Фавро?

Сандон се наведе и вдигна пръчка. Бовоар очакваше да я счупи и зачопли с големите си ръце, но мъжagата просто я задържа, сякаш бе детска ръка.

— Беше красива жена. Не ме бива много в думите, инспекторе. Но тя беше като онова.

Жил посочи с пръчката към гората. Инспекторът погледна натам и видя сноп слънчева светлина, огряла светлозелените пъпки и опадалите на земята златни есенни листа. Нямахше нужда от думи.

— Била е нова в района.

— Дойде преди няколко години. Живееше при Хейзъл Смит.

— Мислите ли, че са били двойка?

— Хейзъл и Мадлен ли? — Идеята явно бе нова, макар и неотблъскваща за Сандон. Намръщи се. — Може и да са били. Мадлен беше много обичлива. Такива хора не правят разлика между мъже и жени. Знам, че се обичаха, ако това имате предвид, но май говорите за нещо по-интимно.

— Така е. И казвате, че не би ви изненадало, така ли?

— Не, но само защото мисля, че Мадлен обичаше много хора.

— Включително мосю Беливо?

— Мисля, че ако е изпитвала нещо към този човек, е било само жал. Жена му почина преди около две години. А сега и Мадлен.

Гневът толкова бързо завладя мъжagата, че свари Бовоар неподготвен. На лицето на Сандон се изписа такова изражение, сякаш искаше да удари нещо или някого. Огледа се свирепо, стисна юмруци и очите му се наляха със сълзи. Бовоар видя колебание в погледа му. Дърво или човек, дърво или човек — кое от двете да удари?

„Дърво, дърво, дърво“ — помоли се мислено Бовоар. Но яростта отмина и Сандон се облегна на огромен дъб за опора. Прегърна го, забеляза инспекторът, но нямаше никакво желание да му се подиграва.

Жил се обърна отново към полицая, като прокара ръкава на карираната си риза през лицето, за да избърше сълзите и други неща.

— Извинявайте. Мислех, че съм изкарал всичко, но явно не съм.
— Мъжagата се усмихна глуповато, докато гледаше Бовоар над огромния ръкав, който закриваше лицето му. После свали ръка и обясни: — Дойдох вчера. Тук се чувствам най-много у дома си. Отидох на реката и просто закрепях. Цял ден. Горките дървета. Но явно не им пречеше. Понякога и те крещят, когато се извършва гола сеч. Усещат ужаса на другите дървета. През корените. Крещят и после плачат. Вчера крещях. Днес плаках. Мислех, че е свършило. Съжалявам.

— Вие обичахте ли Мадлен?

— Да. Предизвиквам ви да намерите човек, който не я е обичал.

— Имало е такъв. Някой я е убил.

— Все още не мога да го проумея. Сигурен ли сте?

Бовоар не отговори. Мъжagата кимна, но изглежда, все още се съмняваше.

— Има вещество, наречено „ефедрин“. Чували ли сте за него?

— Ефедрин? Не бих казал, че ми звучи познато, но не съм много по химииите. Имам магазин за здравословни храни в Сан Реми.

— „Мезон биоложик“. Знам. Бях там и говорих с Одил. Тя наясно ли е?

— С какво?

— Че сте обичали Мадлен.

— Вероятно, но сигурно знае, че не е същият вид любов. Мадлен беше човек, когото обожаваш от разстояние. Не съм си и представял да я ухажвам. Вижте ме на какво приличам.

Разбра какво има предвид Сандон. Огромен, мръсен, вечно в гората. Малко жени биха харесали такъв мъж. Одил обаче си беше паднала по него, а Бовоар познаваше жените и разбираше от убийства достатъчно, за да види мотив.

* * *

Рут Зардо вървеше много бавно по алеята от дървената си къщичка към отвора в сухата каменна стена, който водеше към главната улица. Гамаш и Жана я гледаха с интерес. От другата страна

на площада Лемьо, Мирна и Беливо също я бяха зяпнали. Още няколко души се бяха спрели да гледат.

Всички се бяха втренчили в куцукащата бабка, която крякаше като патица.

С леко развята от ветреца бяла коса Рут погледна към земята зад себе си и спря. И тогава стори нещо, което Гамаш никога не и бе виждал да прави. Усмихна се. Безгрижна, спокойна усмивка. И продължи да върви.

Излезе на открито. И зад нея се чу крякане. Следваха я две мънички пухкави патета.

— Коя е тая изкуфелница? — попита Жана.

— Рут Зардо — отговори през смях Гамаш и си помисли, че малцина в селото ще възразят на определението ѝ.

Жана го погледна смаяно:

— Рут Зардо? Поетесата? Онази Рут Зардо, която е написала:

*Не усетих как думата изстреляна улучва
и как като куршум ме поразява.
И не усетих как плътта ми наранена
събира се като вода над хвърлен камък.*

— Същата Рут Зардо?

Гамаш се усмихна и кимна. Жана току-що бе цитирала едно от любимите му стихотворения от Рут: „Полуобесената Мери“.

— Леле — възкликна жената, като почти трепереше. — Мислех, че е умряла.

— Само части от нея. Изглежда, го прави на етапи.

— Тя е легенда в моите среди.

— Вещерските среди ли?

— Рут Зардо. Стихотворението „Полуобесената Мери“. Разказва за реално съществувала жена: Мери Уебстър. Обявили я за вещица и я обесили на дърво. Било е по време на вещерските гонения. Краят на седемнайсети век.

— Тук ли?

Гамаш познаваше добре историята на Квебек и въпреки че бе чел за много странни и жестоки събития, никое не можеше да се сравнява с

лова на вещици.

— Не, в Масачузетс.

Жана все още гледаше Рут, както и всички останали. Старицата бавно тръгна по главната улица, следвана от патетата, които размахваха мъничките си недоразвити крилца и се поклащаха с ципестите си крачка.

— Удивителна жена — изрече като насън Жана.

— Рут или Мери?

— И двете. Чели ли сте стиховете й?

Гамаш кимна:

*Аз бях обесена, защото сама живеех,
защото имам сини очи и загоряла кожа,
защото нося дрипави поли със копчета откъснати,
във ферма буренясала живея
и безотказен лек срещу брадавици забърквам.*

— Точно това е — промълви Жана. Следеше с поглед Рут, както фунийките на грамофончетата следват слънцето.

*Нагоре тръгвам като обрулен плод обратно,
загнила ябълка, политаща обратно на дървото.*

— Невероятно. — Жана най-сетне откъсна очи от Рут и се завъртя бавно в почти пълен кръг. — И все пак съм склонна да го повярвам за това село. Къде иначе ще намери безопасно място човек? Къде ще се спаси от изгарящото време?

— Вие затова ли дойдохте?

— Дойдох, защото бях уморена, прегоряла. Каква игра на думи, а? Прегоряла вещица.

Жана се засмя. Двамата се обърнаха и тръгнаха към малкия дървен параклис отстрани на хълма.

— И все пак се съгласихте да проведете сеанс.

— Заради обучението ми. Трудно ми е да отказвам.

— Заради обучението или характера? Не е необходимо човек да е лечител, за да не може да отказва.

— Така е, винаги ми е било трудно да отказвам.

Стигнаха до „Свети Тома“ и изкачиха няколкото дървени стъпала до верандата. Гамаш отвори голямата дървена врата, но Жана се обърна с гръб към него. Премести поглед от Рут към трите големи бора наред затревения селски площад.

— Това съвпадение ли е? Село, което се казва Трите бора, с три големи бора в центъра?

— Не. Селото е основано от лоялисти, избягали през границата по време на войната с Великобритания. Тогава в района е имало само гора. Май все още е така до голяма степен.

Гамаш застана до нея и двамата рамо до рамо загледаха селото и гъстите гори отзад.

— Лоялистите нямало как да знаят кога са в безопасност. Затова си измислили код. Три бора на широка поляна означавало да спрат да бягат.

— Тук били в безопасност — добави Жана и изведнъж като че ли я обхвана униние. — О, господи, благодаря ти.

Под нежното златно слънце Гамаш чакаше жената да се почувства готова да влезе в параклиса.

* * *

— Бяхме в кръга и онази вещица хвърли сол — разказваше Жил. Двамата с Бовоар седяха на камъните до пълноводната река. Инспекторът слушаше и хвърляше камъчета във водата. Сандон гледаше речната повърхност, покрита с танцуващи сребърни искрици от отражението на слънцето.

— Още тогава трябваше да си тръгна — продължи, — но знам ли, всички бяхме омаяни. Мисля, че бяхме в истерия. Чувах разни неща в тъмното. Беше плашещо.

Бовоар погледна крадешком Сандон, но той не изглеждаше засрамен от признанието си.

— После тя започна да вика духовете, каза, че ги чувала. Аз също ги чух. Беше ужасно. Запали свеци, но те като че ли правеха

мрака още по-тъмен. Изведнъж се чу тътрене. Там имаше нещо, сигурен съм. Онази вещица го извика от света на мъртвите. Дори аз знам, че беше грешка.

— Какво се случи после?

Сандон дишаше тежко. Представяше си се отново в онази стая на злото, заобиколен от мрак, ужас и още нещо.

— Тя чу, че нещо идва. И изведнъж плесна с ръце. Помислих, че ще умра. Чуха се два писъка, може би повече. Ужасни звуци. После — думкане. Бях почти ослепял от страх, но видях как Мадлен пада. Отначало бях твърде уплашен, за да помръдна, но Клара и Мирна веднага отидоха при нея. Докато се опомня, се бяха скупчили няколко души.

— Включително мосю Беливо?

— Не, той не беше там. Стигнах преди него. Мислех си, че Мадлен е припаднала. Радвах се, че е тя, а не аз, честно казано. Но после я обърнах.

* * *

— Не можах да повярвам — каза Жана. Спомняше си онова лице, от което вече два дни се опитваше да избяга. — Опитвахме се да напипаме пулс, да й направим изкуствено дишане, но беше толкова вцепенена, че бе невъзможно. Сякаш беше замръзнала на място, а животът бе изтръгнат от тялото ѝ. Някакъв медикамент, казвате...

Явно не можеше да си спомни името. Гамаш се запита дали не играе театър.

— Забравих името, но причината е било някакво вещество, нали?

— Ефедрин. Всъщност е природно вещество, извлек от растение. Използва се от хора, които искат да отслабнат, но е забранен. Прекалено опасен е. Какво беше впечатлението ви от групата?

— Това всъщност беше вторият ни сеанс. Първият беше в петък в бистрото.

— На Разпети петък.

— Усещах напрежение у двама от мъжете. Не Габри. Другите двама. Високият мрачен мъж и онзи якия, с брадата. Но мъжете често се държат така на сеанси. Или не вярват и са пълни с отрицателна

енергия, или вярват и се срамуват от страха си. Отново отрицателна енергия. Но останах с впечатление, че се чувстват неловко, защото са там. Мисля, че не се харесвах. Якият мъжага го показваше по-ясно, но и бакалинът...

— Мосю Беливо.

— В него има нещо мрачно.

Гамаш я погледна изненадано. От малкото, което знаеше за Беливо, човекът му беше симпатичен. Изглеждаше любезен, даже срамежлив.

— Той крие нещо — заяви Жана.

— Всички крием по нещо — отбеляза детективът.

* * *

— Всеки ден ли идвате тук? — попита Бовоар, след като Сандон завърши разказа си. Прозвуча като заучена реплика и инспекторът почти се изчерви.

— Да. За да търся дърво за мебелите, които правя.

— Видях някои от нещата ви в магазина. Прекрасни са.

— Дърветата ми помагат да ги правя такива.

— И ви позволяват да ги отсечете? — изненада се Бовоар.

— Разбира се, че не. За какъв ме мислите...?

„За убиец ли?“ — довърши наум мисълта му Бовоар. Дали Жил наистина си го бе помислил?

— Идвам в гората за вдъхновение. Използвам само мъртви дървета. Мисля, че двамата с вас имаме много общо.

Незнайно защо това допадна на Бовоар, макар че инспекторът не успя да се сети по какво може да си прилича с този човек.

— И двамата се занимаваме със смъртта, извличаме изгода от нея, ако мога така да се изразя. Без мъртви дървета аз няма да мога да правя мебели. Без мъртви хора вие няма как да си вършите работата. Разбира се, вашите колеги понякога се опитват да ускорят нещата.

— В какъв смисъл?

— Стига, не четохте ли днешния вестник?

Сандон се пресегна зад гърба си и извади сгънат намачкан вестник от задния си джоб. Подаде го на Бовоар и посочи с мръсен

пръст.

— Четете. Мислех, че са вкарали всички корумпирани ченгета в пандиза, но май се оказва, че има още едно. Вие ми изглеждате порядъчен полицай. Сигурно е трудно да имаш продажен шеф.

Бовоар едва чу последния коментар. Имаше чувството, че е паднал във вестника и е попаднал в капана на думите. На едно име.

Арно.

* * *

Жана замълча за миг и огледа малкия дървен храм. Скромни момини сълзи изпълваха помещението с аромат и допълваха уханието на стара дървесина, лимонов ароматизатор и книги. Параклисчето приличаше на скъпоценност. Слънчевите лъчи се оцветяваха в зелено, синьо и червено, когато минеха през стъклописите, най-впечатляващ от които не беше този на възкръсналия Исус зад олтара, а страничният. Трима младежи с униформи. Обагрени от цветовете на войничетата, слънчевите лъчи попадаха върху Жана и Гамаш и те се оказаха обгърнати от самата есенция на момчетата.

— Внимавайте — предупреди жената, дръпна се от Гамаш и погледна червената светлина в краката му.

— Какво искате да кажете?

— Около вас е, виждам го. Внимавайте. Идва.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА

Жан Ги Бовоар намери Гамаш седнал в „Свети Тома“. Главният инспектор и вещицата седяха един до друг и гледаха втренчено напред. Бовоар знаеше, че навярно прекъсва разпита, но не го интересуваше. Носеше вестника, пълен с помия. Гамаш се обърна, видя го и се изправи. Жан Ги се поколеба и пхна вестника в джоба на якето си.

— Инспектор Бовоар, това е Жана Шове.

— Мадам.

Бовоар пое ръката ѝ и се опита да не потрепери. Ако знаеше, че му предстои да се ръкува с вещица, когато се събуди тази сутрин... е, не беше сигурен, че би действал много по-различно. Всъщност това бе едно от нещата, които най-много обичаше в работата си. Непредвидимостта.

— Тъкмо си тръгнах — заяви вещицата, но неизвестно защо не пускаше ръката му. — Вярвате ли в духове, инспекторе?

Бовоар почти изсумтя. Представи си как разпитът постепенно е преминал в дискусия между шефа му и вещицата на разни духовни и божествени теми.

— Не, мадам, не вярвам. Мисля, че това е шарлатанство, начин да се влияе на слаби умове и да се извлича изгода от скърбящи хора. Смятам, че е по-лошо от измама.

Дръпна ръката си от нейната. Започваше да се вбесява. Гневът клатеше клетката си и Жан Ги знаеше, че има опасност да се освободи. Не беше нормален, здравословен гняв, а ярост, която дере и разкъсва безразборно. Сляпа и могъща, без съвест или контрол.

В джоба на якето, до гърдите му, стояха думите, които най-малкото щяха да наранят Гамаш. Може би не само. И тъкмо Бовоар щеше да нанесе удара. Сега той изля яростта си върху дребничката, невзрачна, неестествена жена пред себе си.

— Мисля, че се възползвате от скърбящи и самотни хора. Отвратително! Ако зависеше от мен, щях да хвърля всички като вас в затвора.

— Или да ни обесите на ябълково дърво?

— Не е необходимо да е ябълково.

— Инспектор Бовоар! — Гамаш рядко повишаваше глас, но сега го направи.

Жан Ги разбра, че е преминал границата на допустимото, и то много.

— Моля да ме извините, мадам — озъби се, като едва сдържаше гнева си.

Но дребната женица пред него, така безлична в много отношения, дори не мигна. Беше спокойна и любезна пред лицето на гнева му.

— Няма проблем, инспекторе. — Отдалечи се до вратата. Отвори я и се обърна. Очерта се като черен силует на фона на златния ден. — Аз съм родена с було — каза на Бовоар. — Мисля, че вие също.

Затвори вратата и двамата мъже останаха сами в параклисчето.

— Говореше на вас — заяви Бовоар.

— Наблюдателността ти е остра като всякога, Жан Ги — усмихна се Гамаш. — Какво има? Идваш да се увериш, че не е промила мозъка ми?

Бовоар се почувства неловко. В интерес на истината вещицата се бе държала съвсем прилично. А сега той, а не тя, щеше да всее смут в съзнанието на шефа си. Мълчаливо извади вестника от джоба си и го подаде на Гамаш. Главният инспектор изглеждаше развеселен, но когато видя изражението на по-младия мъж, усмивката му помръкна. Взе вестника, сложи очилата си и в тишината на „Свети Тома“ се зачете.

Изведнъж се вцепени. Сякаш светът около него се забави. Всички детайли станаха много по-ясни. С невероятна яснота видя белите косми в тъмната коса на Бовоар. Имаше чувството, че може да стане, да ги отскубне и пак да се върне на мястото си, без колегата му да усети.

Арман Гамаш изведнъж прозря неща, за които е бил сляп.

— Какво означава това? — попита Бовоар.

Гамаш погледна заглавието на вестника. „Журне“. Парцал от Монреал. Едно от жълтите издания, които го хулеха по време на случая „Арно“.

— Стара история, Жан Ги. — Сгъна вестника и го остави върху якето си.

— Защо отново напомнят случая „Арно“? — попита Бовоар. Опитваше се да звучи спокойно и разумно като шефа си.

— Сигурно няма достатъчно събития. Няма новини. Този вестник е смешка. Къде го намери?

— Жил Сандон ми го даде.

— Намерил си го. Хубаво. Разкажи ми какво ти каза.

Гамаш взе якето си и вестника и докато Бовоар му разказваше за сутрешните разпити на Сандон и Одил, двамата излязоха на слънце и слязоха до бившата гара. Бовоар се радваше, че разговарят нормално. Началникът му просто бе пренебрегнал коментарите във вестника. Сега и двамата можеха да се преструват, че не е станало нищо.

Вървяха в крачка, с наведени глави. Външен наблюдател можеше да ги помисли за баща и син, излезли да се поразходят в хубавия пролетен ден, увлечени в разговор. Но нещо се бе променило.

*Не усетих как думата изстреляна улучва
и как като куршум ме поразява.*

Поразената плът се затвори върху изстреляната дума и Арман Гамаш продължи да върви и слуша с цялото си внимание разказа на инспектор Бовоар.

* * *

Хейзъл Смит се бе върнала от погребалното бюро в Ковънсвил. Софи беше предложила да отиде вместо нея, но толкова дръпнато, че майка ѝ предпочете да отиде сама. Наистина, няколко приятели бяха казали, че могат да я заменят, но тя не искаше да притеснява никого.

Чувстваше се като отвлечена в свят на съчувствени думи, прошепнати за нещо, което все още не искаше да повярва, че е станало. Вместо да иде на среща на Клуба по плетене, трябваше да гледа ковчези. Вместо да заведе горката Еме на химиотерапия или да

пие чай със Сюзан и да слуша за нейните деца с увреждания, се опитваше да измисли надгробно слово.

Как да я нарече? Безценна приятелка? Скъпа спътница? Оставила неутешима празнота... Защо нямаше думи, които да звучат на място? Думи, които веднага усещаш, че са казани от сърце? Които описват каква бездна е оставила Мадлен. Буцата, заседнала в гърлото, която пареше и болеше. Ужасът да заспиш, защото знаеш, че когато се събудиш, скръбта ще се възроди — като Прометей, прикован и изтезаван всеки ден. Всичко се бе променило. Дори граматиката й. Вече живееше в минало време. И в единствено число.

— Мамо — извика Софи от кухнята. — Там ли си? Ела да ми помогнеш.

Хейзъл се върна от далечното място, където се бе пренесла, и тръгна към дъщеря си — отначало бавно, но после се забърза, щом думите достигнаха съзнанието й.

Ела да ми помогнеш.

В кухнята завари Софи, опряла се на плота, с вдигнат крак и болезнено изражение.

— Какво има? Какво се е случило?

Наведе се да пипне крака й, но Софи го дръпна.

— Недей. Боли.

— Седни тук. Дай да видя.

Хейзъл успя да накара дъщеря си да седне на един стол до кухненската маса. Сложи възглавничка на друг стол и внимателно вдигна крака й върху нея.

— Изкълчих го на алеята, в една дупка. Колко пъти съм ти казвала да запълниш тези дупки.

— Знам. Съжалявам.

— Отидох да ти взема пощата и ето какво стана.

— Само дай да видя.

Хейзъл се наведе и с внимателни, умели пръсти заопипва глезена.

Десет минути по-късно Софи лежеше на дивана в дневната с дистанционното за телевизора в ръка, сандвич с шунка и кашкавал в чиния и диетична кола на поднос. Хейзъл бе превързала стегнато глезена й и дори намери чифт стари патерици от последния път, когато Софи се бе осакатила.

Странно, но вече не се чувстваше замаяна, разсеяна и вцепенена. Сега бе съсредоточена върху дъщеря си, която имаше нужда от нея.

* * *

Оливие влезе в задния салон на бистрото с табличка сандвичи. На масичката за сервиране имаше също тенджера с гъбена супа с кориандър, бири и безалкохолни. Когато полицаите дойдоха да обядват, хвана Гамаш за лакътя и го дръпна настрана.

— Видяхте ли днешния вестник? — попита.

— „Журне“ ли?

Оливие кимна:

— Имат предвид вас, нали?

— Мисля, че да.

— Но защо?

— Не знам.

— Често ли правят такива неща?

— Не често, но се случва — отговори Гамаш толкова спокойно, че на Оливие му олекна.

— Ако имате нужда от нещо, само ми кажете. — Излезе бързо, за да обслужва стеклите се за обяд клиенти.

Гамаш си сипа супа, взе сандвич със зеленчуци на скара и козе сирене и седна. Хората му се настаниха около него, хапваха супа и сандвичи и хвърляха кратки погледи към него. Всички, освен Никол, която седеше с наведена глава. Въпреки че се бяха настанили в кръг, тя сякаш бе на отделна маса в съвсем различна стая.

Дали не беше грешка, че я доведе?

Вече две години работеше с нея и като че ли нищо не се бе променило. Това бе най-обезпокоителното. Ивет Никол сякаш привличаше неприязън, привличаше я и даже я създаваше. Беше като малък производител на обиди, сърбежи и дразнения. Фабрика, която работеше ден и нощ и бълваше гняв. Превръщаше добрите намерения в атаки, подаръците в обиди, щастието на другите хора в язвителни забележки. Смехът и усмивките като че ли я увреждаха психически. Хващаше се за всяка неприязън. И не изпускаше нищо. Убягваше й само здравият разум.

И все пак Ивет Никол имаше невероятен усет към убийците. Беше като мъдър идиот, който притежава само една способност — навярно усещаше сродни умове.

Сега обаче младата жена участваше в разследването по специална причина. Причина, която Гамаш пазеше в тайна.

Никол толкова се бе навела над супата си, че топеше коса в нея. Пред лицето ѝ висеше почти непрогледна завеса от кичури. И между потракванията на прибори Гамаш чуваше как тя изсипва и разплисква съдържанието на лъжицата си, преди да я поднесе към устата.

— Сигурно всички сте го прочели — заяви главният инспектор и показва броя на „Журне“.

Останалите полицаи кимнаха.

— Имат предвид мен, разбира се, но това нищо не означава. Днес просто е ден без събития след дългия уикенд и затова са решили да съживят случая „Арно“. Нищо повече. Не искам да се разсейвате. *D'accord?*^[1]

Огледа се. Лемио кимна. Никол попиваше със салфетка супата от краищата на косата си и се държеше, сякаш не е чула. Бовоар го гледа изпитателно известно време, после кимна кратко и грабна огромен сандвич с печено телешко и хрян.

— Полицай Лакост?

Изабел Лакост го гледаше втренчено, застанала неподвижно. Не се хранеше, не кимаше, не казваше нищо. Само го гледаше.

— Кажете ми какво има — подкани я Гамаш, като събра ръцете си в скута, далеч от храната, и насочи цялото си внимание към нея.

— Мисля, че е нещо важно, господин главен инспектор. Вие винаги казвате, че всичко се случва с причина. Мисля, че има причина да го сложат във вестника.

— И каква ще да е тази причина?

— Знаете отлично. Каквато е била винаги. Искат да се отърват от вас.

— Кои?

— Хората в полицията, които все още са верни на Арно. — Дори не се поколеба, не се замисли. Имаше значение, разбира се, че сутринта бе размишлявала доста, докато стигне до този извод.

Гамаш бавно осмисли думите ѝ. Взря се право в очите ѝ. Погледът му бе невъзмутим, замислен, спокоен. В целия хаос, при

всички заплахи и стрес, след всички атаки, вербални и физически, Арман Гамаш не се разколебаваше и продължаваше да търси убийци. Лакост винаги щеше да си го спомня такъв. Главен инспектор Гамаш — спокоен, силен и владеещ положението. Неслучайно беше техен водач. Окоето му не мигваше. Нямахше да мигне и сега.

— Може и да си имат причина — отвърна най-сетне главният инспектор. — Но тя не ме интересува.

Сега дори Никол го гледаше с леко отворена уста.

— Ами другите? — настоя Лакост. — Хората тук. Или другите полицаи в управлението. Може да повярват на тия лъжи.

— И какво, ако го сторят?

— Ами, ще навреди на нас.

— И какво предлагаш? Да пусна съобщение, че не е вярно? Мога да направя две неща. Да се ядосам и да започна да се тревожа или да не им обърна внимание. Досети се кое избирам.

Гамаш се усмихна. Напрежението най-сетне се уталожи и всички се върнаха към обяда и докладите си. Докато Оливие раздигна чиниите и донесе сирената, Бовоар и Гамаш запознаха колегите си с новата информация по случая. Лемيو докладва за разговора си с мосю Беливо.

— Какво знаем за жена му? — попита Бовоар. — Жинет.

— Все още нищо — отговори Лемيو, — починала е преди няколко години. Важно ли е?

— Възможно е. Жил Сандон май намекна, че смъртта на две жени, свързани с мосю Беливо, може да не е съвпадение.

— Така ли? Дърветата ли са му го подсказали? — измърмори Никол.

— Моля? — сепна се Бовоар и я погледна.

— Нищо. — Супата бе покапала от косата ѝ по раменете на евтиното сако с подплънки; по гърдите ѝ имаше трохи. — Просто не мисля, че можем да приемаме на сериозно думите на Сандон. Очевидно е, че е смахнат. Говори с дърветата, за бога. Същото се отнася и за онази вещица. Ръси сол, пали свещи и разговаря с мъртвите. И вие обърцате внимание на приказките ѝ? — обърна се към Гамаш.

— Ела с мен, полицай Никол.

Гамаш внимателно остави салфетката си на масата и стана. Без да добави друго, отвори плъзгащата се врата в задната част на бистротото, която водеше към вътрешен двор с изглед към реката.

Бовоар за момент се наслади на фантазията как шефът му хвърля Никол във водата, за да бъде отнесена след седмица в клетия Атлантически океан. Последното, което щяха да видят от нея, бе как мята отчаяно ръце в бялата пяна.

Само че членовете на полицейския екип наблюдаваха как Никол енергично ръкомаха и дори тропа с крака, докато Гамаш я слуша със строго, сериозно изражение. Не чуваха нищо от бученето на реката. По едно време главният инспектор вдигна ръка и младата жена изведнъж млъкна. Каза й нещо. Никол кимна и тръгна нанякъде.

Гамаш се върна в стаята. Изглеждаше обезпокоен.

— Тръгна ли си? — попита Бовоар.

— Отиде в щаба.

— А после?

— После ще дойде с мен в имението „Хадли“. Искам и ти да дойдеш — заяви Гамаш на Лакост.

Бовоар се въздържа от коментар и дори изслуша доклада на Изабел Лакост, въпреки че умът му работеше трескаво. Защо шефът бе извикал Никол? Защо? Ако за всичко си имаше причина, значи и за нейното присъствие тук имаше обяснение! Със сигурност беше така, Жан Ги бе убеден.

— Мадлен Фавро е била на четирийсет и пет години — докладва Лакост с ясен, отчетлив глас. — Моминското ѝ име е Мадлен Мари Ганьон, родена в Монреал, израснала в квартал „Нотр Дам дьо Грас“. На улица „Харвард“. Семейство от средната класа, англоезични.

— Наистина ли? — изненада се Лемио. — С тази фамилия?

— Е, наполовина. Бащата на Мадлен Фавро е франко канадец. Името ѝ е френско, но възпитанието — предимно англосаксонско. Учила е в кварталната гимназия. Училищната секретарка дори каза, че в главния коридор още има две-три нейни снимки. Била е спортист на годината и председател на ученическия съвет. Едно от онези деца, които сами изпъкват. Освен това е била мажоретка.

Гамаш беше доволен, че Никол не е в стаята. Представяше си какво би могла да направи, ако чуе да възхваляват чужд успех.

— Оценки?

— Секретарката обеща да провери дневниците. Би трябвало да е готова, когато се върнем в щаба. След гимназията...

— Един момент — прекъсна я Гамаш. — Попита ли за Хейзъл Смит? Били са съученички.

— Да, попитах. Хейзъл Ланг. На четирийсет и четири години. Живяла на Мелроуз авеню в „Нотр Дам дьо Грас“.

Гамаш познаваше квартала. Имаше стари, удобни къщи. Дървета и скромни градини.

— Секретарката ще провери и нея.

— Но не си я спомни веднага, така ли?

— Не, но оттогава са минали много години. След гимназията Мадлен е следвала инженерство в „Куинс“, а после е работила в „Бел Канада“. Напуснала преди четири години и половина.

Бовоар погледна Гамаш. Не можеше да спре да мисли за скарването с Никол. Ако друг от екипа проявеше подобно отношение към главния инспектор, щеше да изхвърчи моментално. И честно казано, на никого не би му минало през ум да говори на Гамаш по този начин. Не от инстинкт за самосъхранение, а защото твърде много го уважаваха.

Защо Никол се държеше така с шефа им и защо Гамаш го допускаше?

— Жената от телефонната компания, с която говорих, беше от друг отдел и на по-нисък пост — продължи Лакост, — но ми каза, че мадам Фавро била добър началник и много умна. Хората я харесвали. Освен това говорих за кратко с шефа ѝ. — Лакост погледна записките си. — Пол Маршан. Той е заместник-директор на „Изследователска дейност и развитие“. Мадлен си е сътрудничела често и с отдела по маркетинг.

— Значи, когато са излизали нови продукти, като телефони и други, тя е работила с тях? — намеси се Лемю.

— Била е специалист по информационни технологии. Много актуална сфера. Според шефа ѝ получила тази квалификация малко преди да напусне.

Гамаш слушаше внимателно. Изабел Лакост бе един от най-добрите полицаи, с които бе работил, и ако инспектор Бовоар напуснеше по някаква причина, тя беше естественният избор за негов заместник. Докладите ѝ бяха подробни, ясни и точни.

— Омъжила се за Франсоа Фавро, но бракът им не вървял. Развели се преди няколко години. Маршан я попитал защо, но тя отговорила уклончиво. Във всеки случай решението е било нейно.

— Той има ли някакви предположения? — попита Гамаш.

— О, да. Преди шест години на Мадлен ѝ открили рак на гърдата. Мосю Маршан смята, че една от причините за болестта може да е бил разводът. Съчувстваше ѝ. Долових го в гласа му, харесвал я е.

— А дали я е обичал?

— Не знам. Но мисля, че е таял привързаност, която е надминавала обикновеното уважение. Съжалявал е, че е напуснала.

— А после е дошла тук — измърмори Гамаш и се облегна назад.

Оливие почука на вратата и донесе кафе и десерт. Помота се изстаята малко повече от необходимото, но накрая излезе само с останките от франзелите и нито трохичка информация.

— Няма ли деца? — попита Лемьо.

Лакост поклати глава и се пресегна за порция шоколадов мус, бухнал много над кристалната паничка и украсен с истинска сметана и една малинка. Взе чаша силно черно кафе, доволна от доклада и обяда си.

Бовоар забеляза, че е останал само един мус. За негово облекчение Лемьо бе взел плодова салата, но това го изпълни и с известно подозрение. Кой би предпочел плодова салата пред шоколадов мус? Сега обаче Жан Ги бе изправен пред ужасна дилема, кулинарен кръстопът. Имаше един мус. Дали да го вземе за себе си, или да го остави за Гамаш?

Втренчи се в купичката и когато вдигна очи, видя, че шефът също гледа. Но не десерта. А него. На лицето му имаше тънка усмивка и още нещо. Нещо, което Бовоар рядко виждаше.

Тъга.

Тогава изведнъж разбра. Разбра всичко. Разбра защо Никол все още е в екипа. Разбра дори защо Гамаш я вземаше със себе си.

Ако полицаите, лоялни на Арно, искаха да съсипят главния инспектор, как можеха да го направят най-добре? Като внедрят човек в екипа му. Гамаш сигурно се бе досетил. И вместо да я уволни, бе решил да играе тази опасна игра. Да я задържи. И нещо повече. Държеше я близо до себе си, за да я наблюдава. Така можеше да я

държи и настрана от хората си. Гамаш се хвърляше със собственото си тяло върху гранатата Ивет Никол. Заради тях.

Жан Ги Бовоар протегна ръка, взе шоколадовия мус и го постави пред Арман Гамаш.

[1] Разбрано? (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ПЕТА

Клара Мороу прокара ръце през косата си и се втренчи в статива. Как творението ѝ се бе превърнало от шедьовър в боклук толкова бързо? Взе четката, но пак я остави. Трябваше ѝ по-фина. След като намери подходящата, я потопи в зелената маслена боя, добави малко жълто и я приближи към картината.

Не, не можеше. Вече не знаеше какво иска да направи.

Омазана със синьо и жълто, косата на Клара стърчеше от двете страни на главата ѝ. Трябваше да стане клоун. Дори лицето ѝ беше омазано, а очите ѝ биха уплашили всяко дете, което се приближи към нея.

Стреснати, уплашени очи. До идването на Дени Фортен оставаше по-малко от седмица. Беше се обадил сутринта, за да каже, че ще доведе и няколко колеги. Тази дума винаги бе интригувала Клара. Художниците нямаха колеги. Почти нямаха приятели дори. Но сега тя мразеше думата. Мразеше телефона. И мразеше нещото на статива, което бе очаквала, че ще я изкара от неизвестността и ще я направи прочута в света на изкуството.

Дръпна се от статива, сякаш се боеше от картината си.

— Виж това.

Питър се показа на вратата. Клара вече обмисляше да я държи затворена. Стига толкова разсейване. Тя никога не го прекъсваше, докато работи, а той смяташе за нормално не само да ѝ приказва, а и да я кара да зареже работата си, за да „види това“. И какво беше то? Филия с дупка, която прилича на кралицата? Как Люси лежи, завряла глава под килима? Някой кардинал, кацнал на хранилката за птички? Прекъсваше работата ѝ дори с най-незначително основание. Но Клара си даваше сметка, че не е съвсем честна. Макар да не разбираше изкуството ѝ, съпругът ѝ бе най-големият ѝ поддръжник.

— Ела бързо — каза Питър. Даде ѝ знак и се скри.

Преди да излезе от ателието, Клара свали престилката и омаза ризата си с боя. Изгаси лампата и колкото и да не ѝ харесваше, изпита

облекчение.

— Погледни!

Питър буквално я завлече до прозореца.

Рут беше на затревения площад и говореше на някого. Само дете беше сама. В което нямаше нищо странно. Всъщност щеше да е странно, ако имаше някой, готов да я слуша.

— Чакай малко — изрече Питър, усетил нетърпението на Клара.
— Гледай сега — добави триумфално.

Рут каза още нещо, после се обърна и тръгна бавно по тревата към дома си. Носеше чанта с продукти. Когато тръгна, два камъка я последваха. Клара се вгледа по-внимателно. Всъщност бяха две пухкави топчета. Птички. Може би синигерите, които се срещаха навсякъде. После едната топка се изправи леко и размаха крилца.

— Патета — усмихна се Клара. При тази гледка напрежението я напусна.

Рут и двете патета пресякоха цялата ливада и в индианска нишка стигнаха до къщата си от другата страна на площада.

— Не видях кога е отишла да пазарува при мосю Беливо, но Габри я е забелязал. Обади се и ми каза да погледна. Дребосъците я изчакали пред магазина и после пак тръгнаха след нея.

— Интересно, какво ли им говори?

— Сигурно ги учи да псуват. Представяш ли си? Това ще е нашата туристическа забележителност. Селото с говорещите патки.

— И какво ще казват? — развеселено попита тя.

— *Мамица!* — изрекоха двамата едновременно.

— Само поетеса може да има патица, която казва „мамица“ — засмя се Клара.

Изведнъж забеляза, че полицаите излизат от бистрото и се насочват към бившата гара. Поколеба се дали да излезе да ги поздрави и може би да ги подпита за информация по случая, но в този момент инспектор Бовоар дръпна Гамаш настрана. Младият полицай започна да говори и заръкомаха енергично, а главният инспектор слушаше.

* * *

— Това ли правите? — Бовоар се постара да не повишава глас. Протегна ръка и извади сгънатия вестник, който се подаваше от джоба на шефа му. — Това не е нищо. Нещо е, нали?

— Не знам — призна Гамаш.

— Заради Арно е, нали? Заради проклетия Арно както винаги.

— Трябва да ми се довериш, Жан Ги. Тази афера с Арно продължава твърде дълго. Време е да я прекратим.

— Ама вие не правите нищо. Това е силен удар срещу вас — изтъкна Бовоар, като размаха вестника.

От прозореца на къщата си Питър и Клара видяха вестника, който младият полицаи размахваше като палка. Клара знаеше, че щом те гледат, сигурно и други жители на селото надничат през прозорците. Гамаш и Бовоар не можеха да изберат по-публично място за спора си.

— От месеци, от години знаете, че случаят „Арно“ не е приключил — изтъкна Бовоар. — Но мълчите. Вече никой не се допитва до мнението ви, когато се вземат важни решения...

— Това е друго. Висшите началници го правят не защото подкрепят Арно. Наказват ме, понеже се противопоставих на решението им. Знаеш, че е така. Различно е.

— Но не е правилно.

— Така ли смяташ? Мислиш ли, че когато арестувах Арно, не очаквах да стане нещо подобно?

Бовоар застина с ръка във въздуха, стиснал вестника. Гамаш сякаш го хипнотизира. Кафявите му очи бяха толкова съсредоточени, гласът му — толкова дълбок и властен. Главният инспектор прикова цялото му внимание.

— Знаех, че ще стане така. Висшето началство не можеше да ме остави да наруша безнаказано заповед. Това е тяхното наказание. И е правилно. Точно както стореното от мен е правилно. Не бъркай двете неща, Жан Ги. Без значение е, че повече няма да видя повишение и вече не участвам във вземането на решения в полицията. Бях го предвидил.

Гамаш внимателно взе вестника от Бовоар с големите си ръце. Понижи глас, докато почти зашепна. В Трите бора като че ли всичко притихна. Сякаш дори катеричките и птичките напрегнаха слух да чуят. Главният инспектор знаеше много добре, че хората със сигурност слухтят.

— Това е друго — каза, като вдигна вестника. — Скалъпено е от Пиер Арно и хората, които все още са му верни. Отмъщение е, а не цензура. И не е официалната политика на полицията.

„Дано“ — помисли си Бовоар.

— Не съм го очаквал — призна Гамаш, като погледна вестника. — Особено толкова години след арестуването и осъждането на Арно. Толкова време след като убийствата, извършени от него, станаха обществено достояние. Предупреждавах ме, че случаят „Арно“ не е приключил, но аз подцених лоялността, на която Пиер все още се радва сред някои полицаи. Изненадан съм.

Поведе Бовоар към каменния мост на река Бела Бела. Когато мина по него, спря и за момент се вгледа в разпенените води, които влачеха листа и кални буци.

— Арно ви сварва неподготвен, господин главен инспектор — обади се Жан Ги.

— Не съм съвсем. Макар че, трябва да призная, това ме изненада. — Гамаш отново потупа по джоба, в който бе прибрал вестника. — Знаех, че ще пробва нещо, но нямах представа какво и кога. Очаквах, че атаката ще е по-директна. Тази публикация демонстрира хитрост и търпение, каквито не подозирах, че притежава.

— Не е дело на Арно. Поне не пряко. Сигурно има вътрешни хора в полицията. Знаете ли кои са?

— Мога само да гадая.

— Комисар Франкьор?

— Не знам, Жан Ги. Не мога да кажа. Имам само подозрения.

— Но Никол е работила при него в отдел „Наркотици“. Франкьор и Арно бяха добри приятели. Извади късмет, че не го арестуваха за съучастие в убийствата. В най-лошия случай е знаел какво прави Арно.

— Не можем да сме сигурни.

— И Никол е работила при него. Той я премести в „Убийства“. Спомням си, че спорихте за това.

Гамаш също си спомняше. Онзи напевен, убедителен глас, който се изливаше като сироп от телефонната слушалка. Още тогава Гамаш разбра. Досети се, че има причина да му изпрацат отново Никол, след като веднъж я бе уволнил.

— Тя работи за него, нали. — Бовоар го изрече като твърдение, а не като въпрос. — Изпратена е да ви шпионира.

Гамаш го погледна изпитателно.

— Знаеш ли какво е „було“?

— Какво?

— Жана Шове каза, че е родена с було и смята, че ти също си. Знаеш ли какво е?

— Нямам представа и не ме интересува. Тя е вещица. Наистина ли я приемате сериозно?

— Аз приемам сериозно всеки. Внимавай, Жан Ги. Имаме си работа с опасни времена и опасни хора. Нужна ни е всяка помощ, до която можем да се доберем.

— Включително от вещици?

— Дори от дървета, може би — усмихна се Гамаш и вдигна иронично вежди. Посочи буйната река, чийто рев пречеше на хората отстрани да ги подслушват. — Водата е наш съюзник. Сега, ако намерим и човек, който говори с камъни, ще бъдем непобедими.

Гамаш огледа земята. Бовоар — също, макар и неволно. Вдигна камък, затоплен от слънцето, но главният инспектор вече бавно вървеше към местния щаб, спокойно събрал ръцете си зад гърба и вдигнал лице към небето. Бовоар видя, че шефът му леко се усмихва. Понечи да запрати камъка в реката, но се спря. Не искаше да го удави. „По дяволите — помисли си, като подхвърляше камъка и вървеше към щаба, — посее ли се веднъж семенцето, прецаква целия ти живот.“ Сега как щеше да цепи дърва или дори да коси тревата, щом не му стискаше да удави един камък.

Проклетата вещица.

Проклет Гамаш.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ШЕСТА

Хейзъл Смит се дръпна от вратата и избърса ръце в памучната си престилка.

— Влезте. — Усмихна се любезно, но само толкова.

Бовоар и Никол я последваха в кухнята. Всички тенджери бяха извадени — или пълни с нещо, или сложени в мивката. На печката имаше кафяв глинен гювеч с дръжки от двете страни. Печен боб с меласа, кафява захар и пръжки. Класическа квебекска гозба. Стаята бе изпълнена с наситен, сладък аромат.

Печен боб се приготвя трудно, но лекарството на Хейзъл за този ден, изглежда, бе здравата работа. На кухненския плот като батальон от танкове бяха подредени тенджери. И Бовоар изведнъж си даде сметка за каква битка са строени. За война срещу скръбта. Героично и отчаяно усилие да спрат врага на портите. Но напразно. За Хейзъл Смит варварите бяха на хълма и всеки момент щяха да хукнат надолу, за да опожарят и разрушат всичко по пътя си. Без изключение, безмилостно. Жената можеше да забави скръбта, но не и да я спре. Можеше дори да стане по-лошо, ако бягаше.

Бовоар погледна Хейзъл и разбра, че тя всеки момент ще бъде съсипана, насилена, унищожена. Собственото ѝ сърце накрая щеше да я предаде и да отвори портите за скръбта. Мъка, печал и отчаяние ръмжаха, риеха на място, канеха се и се събираха за последния щурм. „Ще оцелее ли тази жена?“ — запита се Бовоар. Някои не оцеляваха. Повечето в най-добрия случай се променяха завинаги. Някои ставаха по-чувствителни, по-състрадателни. Но мнозина се озлобяваха. Затваряха се в себе си. Не искаха да рискуват да преживеят такава загуба никога вече.

— Сладки?

— *Oui, merci.*

Бовоар си взе курабийка, Никол — също. Хейзъл чевръсто грабна чайника и пусна чешмата, за да сложи чай. През цялото време говореше. Като картучница. Софи си била изкълчила крака. Горката

госпожа Бъртън трябвало да бъде закарана на хемодиализа по-късно следобед. Том Чартранд не бил добре, а собствените му деца никога нямало да дойдат от Монреал, за да му помогнат, разбира се. И така нататък. Бовоар не знаеше за мъката, но той самият бе готов да капитулира.

Хейзъл сложи чая на масата и приготви табличка, която да занесе горе.

— За дъщеря ви ли е? — попита Бовоар.

— В стаята си е, горкичката. Трудно се движи.

— Дайте да ви помогна.

Взе табличката и се качи по тесните стълби, облепени с цветни тапети. Горе се спря пред затворената врата и почука с крак. Чу две тежки стъпки и вратата се отвори.

Софи се показа с отегчено изражение. Но когато го видя, веднага се усмихна, наклони леко глава и бавно, много бавно вдигна изкълчения си крак.

— Моят герой — каза, като закуцука назад и му даде знак да остави таблата на тоалетното шкафче.

Бовоар я погледна за момент. Беше привлекателна, не можеше да се отрече. Стройна, със светла кожа и лъскава, буйна коса. Отврати го. Седеше си в стаята и се преструваше на болна, като очакваше скърбящата ѝ майка да я обслужва. И Хейзъл го правеше. Беше безумно. Що за човек, що за дъщеря беше това момиче? Наистина, Хейзъл бе невъзможна в момента с цялото маниакално готвене и говорене като картечница, но не можеше ли Софи поне да бъде до нея? Не беше задължително да ѝ помага, но и не трябваше да увеличава бремето на майка си.

— Може ли да ви задам няколко въпроса?

— Зависи.

Опитваше се да звучи съблазнително. Бовоар си помисли, че Софи е от онези жени, които полагат усилия да си придават сексапилен тон и не успяват.

— Знаехте ли, че Мадлен има рак на гърдата? — попита, като постави табличката на тоалетното шкафче и избута една чантичка с гримове.

— Знаех, но нали се беше излекувала. Беше си екстра.

— Така ли? Мислех, че трябва да изтекат пет години, преди да се потвърди, че няма разсейки, а оттогава не е минало толкова време.

— Почти. Изглеждаше съвсем добре. И ни казваше, че е.

— И за вас това е достатъчно?

Всички двацет и една годишни жени ли бяха така самовлюбени? Така безчувствени? Софи, изглежда, наистина не се интересуваше от жената, живяла в една къща с нея, боледувала от рак и брутално убита пред очите ѝ.

— Как живеете след идването на Мадлен?

— Не знам. Тогава отидох в университета. Отначало Мадлен правеше голямо шоу, когато си идвах, но после двете с мама просто спряха да се интересуват.

— Не мога да повярвам.

— Ами, така си е. Първоначално дори нямаше да уча в „Куинс“. Приеха ме в „Макгил“. Мама искаше да се запиша там. Но Мадлен беше завършила „Куинс“ и много говореше за там. Имало прекрасно студентско градче, стари сгради, езеро. Представи го в романтична светлина. Затова подадох документи, без да кажа на никого, и ме приеха. Реших да уча в „Куинс“.

— Заради Мадлен?

Софи го погледна сурово, устните ѝ бяха побелели от стискане. Сякаш лицето ѝ се бе превърнало в камък. И тогава Бовоар разбра. Докато майка ѝ отчаяно се опитваше да попречи на скръбта да проникне в сърцето ѝ, Софи водеше друга битка. Да я задържи вътре.

— Обичахте ли я?

— Мадлен не се интересуваше от мен. Изобщо. Само се преструваше. А правех всичко за нея, всичко. Дори смених проклетия си университет. Отидох чак в Кингстън. Имате ли изобщо представа къде е? На осем часа с кола, по дяволите!

Бовоар знаеше, че Кингстън не е на осем часа с кола. По-скоро на пет-шест.

— Цял ден трябва да пътувам, за да се прибера у дома. — Софи започваше да губи самообладание. Като скала, която се превръща в лава. — Ако бях в „Макгил“, можех да се прибирам всеки уикенд. Накрая разбрах каква е работата. Боже, колко съм била глупава! — Софи се обърна и си зашлеви плесница толкова силно, че даже Бовоар го заболя. — Изобщо не я беше грижа за мен. Искала е само да ме

разкара. Да се махна възможно по-далеч. Не съм била аз тази, която е обичала.

Софи стисна юмруци и заудря бедрото си. Бовоар направи крачка към нея и хвана ръцете ѝ. Запита се колко ли синини има по тялото ѝ на места, където не се виждат.

* * *

Гамаш застана на вратата на спалнята и погледна вътре. Двамата му подчинени стояха до него смутени.

Лъчите на следобедното слънце проникваха през прозорците на имението „Хадли“, но като че ли се стъписваха и не успяваха да придадат на мястото ведър вид. Всъщност заради тях носещите се из въздуха пращинки изпъкваха още повече. В светлината бавно, като оживели, се въртяха години на безстопанственост и разпад. Колкото по-навътре в къщата навлизаха тримата полицаи, толкова по-запуснато ставаше, а прахта, която се вдигаше изпод краката им и замъгляваше въздуха, нарастваше.

— Искам да се огледате и да ми кажете дали има нещо променено.

Тримата спряха на вратата. От касата на парцали висеше раздрана ограничителна лента. Гамаш вдигна една ивица. Беше скъсана и разтегната. Не беше отрязана чисто. Някой я беше драл с нокти.

Зад него Изабел Лакост дишаше тежко, сякаш едва си поема въздух. От другата страна на Гамаш полицаи Лемии пристъпваше нервно от крак на крак.

Касата ограждаше сцената на убийството като рамка на картина. Масивните мебели, камината с тъмна полица, леглото с четирите дебели крака изглеждаха така, сякаш някой току-що се бе събудил и излязъл, макар че стаята не се използваше от години. Всички тези неща бяха потискащи, но естествени. Гамаш насочи поглед към неестественото.

Наредените в кръг столове. Солта. Четирите свещи. И последното допълнение. Птичката, паднала на една страна с леко разперени криле, сякаш поразена по време на полет. Крачетата ѝ бяха

сгънати пред червените гърдички, очичките ѝ — широко отворени и безжизнени. Дали беше стояла на комина с братчетата и сестричетата си, вперила поглед към широкия свят и готова да полети? Дали другите, застанали на самия ръб, бяха полетели една по една? Но какво се беше случило с това дребосъче? Вместо да хвъркне, бе паднало. Винаги ли има някой, който не успява, който пада?

Птичката беше млада червеношийка. Символ на пролетта и възраждането. Мъртва.

Дали и тя бе издъхнала от уплаха? Главният инспектор предположи, че да. Нима всичко, което влезеше в тази стая, умираше?

Арман Гамаш прекрачи прага.

* * *

Ивет Никол обикаляше из кухнята. Не издържаше вече на бърборенето. Другата жена не спираше да мели. В началото Хейзъл седеше на евтината маса, но по едно време стана, за да нагледа курабийките и да прибере изстиналите в кутия.

— За мадам Бремър — обясни, сякаш на Никол ѝ пукаше.

Докато Хейзъл бърбореше, полицайката обикаляше стаята, разглеждаше готварските книги и колекцията от синьо-бели чинии. Отиде при хладилника, окичен със снимки главно на две жени. Хейзъл и още една. Мадлен, предположи Никол, въпреки че усмихнатата привлекателна жена и застиналото в ням писък същество в моргата изобщо не си приличаха. Снимки, снимки. Пред коледната елха, на някакво езеро, на ски, в градината през лятото, на поход в планината. На всички снимки Мадлен Фавро се усмихваше.

Тогава Ивет Никол разбра нещо. Нещо, което знаеше, че никой друг няма да види. Мадлен Фавро беше изкуствена, престорена, играеше роля. Защото Никол знаеше, че никой не може да бъде толкова щастлив.

Вгледа се в снимка от рожден ден. Хейзъл Смит гледаше втренчено нещо извън кадъра и носеше смешна бебешка шапка с лъскави дрънкулки; Мадлен Фавро стоеше в профил и слушаше, опряла глава на едната си ръка. Съзерцаваше Хейзъл с неприкрито

обожание. До Мадлен седеше млада дебеланка, която се тъпчеше с торта.

Мобилният телефон на Никол завибрира и като пъхна снимката в джоба си, тя отиде в претъпканата дневна, където се препъна в крака на дивана.

— *Merde. Oui, allo?*

— Напсува ли ме току-що?

— Не — бързо отрече Никол по навик.

— Можеш ли да говориш?

— За кратко. В къщата на една заподозряна сме.

— Как върви разследването?

— Бавно. Нали го знаеш Гамаш. Само се мотае.

— Нали си с него. Това е добре. Не го изпускай от очи. Залозите са твърде големи.

Никол мразеше тези обаждания, ненавиждаше се, че изобщо вдига телефона. Мразеше възбудата, когато го чуеше да звъни. И после неизбежното разочарование. За пореден път се отнасяха към нея като с дете. Нямаше начин да признае, че всъщност е с Бовоар. Трябваше да е с главния инспектор, но в последната минута двамата детективи отидоха в стаичката отстрани на залата за оперативки и когато излязоха, Бовоар се показа на вратата и я извика да дойде с него.

Ето как се беше озовала в тази потискаща дневна. Напомняше ѝ на домовете на многобройните ѝ лели и чичовци, пълни с вехтории. „От родината“, твърдяха, но кой може да пренесе контрабандно през океана цяла холна гарнитура от Румъния, Чехословакия или Полша? Къде ще скриеш розовите плюшени килими, дебелите завеси и безвкусните картини, когато бягаш през граница? И все пак миниатюрните им домове бяха претъпкани със семейни реликви. Столове, маси и дивани, разхвърляни навсякъде като боклук, оставени в стаята като ползвани и изхвърлени кърпички. Всеки път, когато Никол ходеше при роднините, у тях се появяваха все повече и повече „семейни ценности“, докато накрая в помещенията вече нямаше място за хората. И може би такава беше целта.

Тук го имаше същото усещане. Вещи. Твърде много вещи. Едно нещо обаче привлече вниманието ѝ. Годишник, оставен на дивана. Никол го отвори.

* * *

Пронизителен писък раздра тишината. Лакост се вцепени. Гамаш се обърна, за да види откъде идва звукът.

— Извинете. — Лемио стоеше с виновно изражение на вратата с ивица найлонова лента в ръка, след като я беше откъснал от касата. — Ще се опитам да не вдигам толкова шум.

Изабел Лакост поклати глава и сърцето ѝ бавно възвърна нормалния си ритъм.

— Има ли нещо променено в стаята? — попита Гамаш.

Лакост се огледа.

— Изглежда ми същата, господин главен инспектор.

— Някой е влизал с взлом. Не мога да си представя човек да дойде тук, ако няма ясна цел. Но каква?

Инспекторът бавно огледа стаята — вече позната, но не по-малко смуцаваща. Липсваше ли нещо? Защо някой е решил да скъса полицейската лента и да влезе? За да вземе нещо? Да смени нещо?

Имаше ли друга причина?

Единственото, което очевидно бе различно в стаята, беше птицата. Нарочно ли беше убита? И защо такова малко птиче? Ако беше жертвоприношение, не трябваше ли да е по-едро животно? Крава, куче, котка? Даде си сметка, че само гадае. Всъщност не знаеше нищо за жертвоприношенията. Тази работа изглеждаше много зловеща.

Гамаш коленичи и наклони глава, за да види по-добре птицата. Едри кристали сол изскърцаха под краката му.

— Да я прибера ли в плик за улики? — попита Лакост.

— Когато му дойде времето. Имате ли хипотеза?

Гамаш знаеше, че Лакост не е била тук сутринта, за да огледа местопрестъплението, а за да извърши тайния си ритуал.

— Птицата изглежда умряла от страх. Или само ми се струва така?

— На балкона имаме хранилка за птици — заяви Гамаш и се изправи. — При хубаво време прием сутрешното си кафе там. Всяка птичка, която кацне, изглежда, сякаш умира от страх.

— Е, вие с мадам Гамаш сте доста страшни хора — отбеляза Лакост.

— За нея съм сигурен — усмихна се началникът. — Направо се сковавам, като я видя.

— Горкият.

— За съжаление, не мисля, че можем да гадаем по изражението на мъртва птичка.

— Добре, че има чаени листенца и животински вътрешности.

— И мадам Гамаш така казва.

Усмивката на инспектора помръкна. Вгледа се в птицата, свита в краката му като тъмно петно на фона на бялата сол. Запита се какво ли е видяла с черните си празни очички.

* * *

Хейзъл Смит затвори годишника и оправи подвързията от изкуствена кожа. Притисна книгата до гърдите си, сякаш така можеше да запуши рана, да спре онова, което изтичаше от нея. Чувстваше го. Усещаше, че силите я напускат. Твърдата, ъгловата книга се заби в меката ѝ гръд. Притисна я още по-силно — вече не просто я прегръщаше, а се беше вкопчила в нея, сякаш искаше да вкара в сърцето си това свидетелство за младежките им мечти. Физическата болка носеше облекчение и дори ѝ се прииска ъглите на книгата да бяха толкова остри, че наистина да наранят плътта ѝ. Това беше болка, която Хейзъл разбираше. Другата бе ужасяваща. Беше черна, празна и завинаги.

Колко още можеше да живее без Мадлен?

Тепърва започваше да осъзнава целия ужас на загубата.

С Мад животът ѝ бе пълен с доброта и грижа. С нея Хейзъл беше друг човек. Безгрижна, спокойна, весела. Не се боеше да изказва мнението си. Дръзваше да има такова. А Мадлен я изслушваше. Невинаги се съгласяваше с нея, но поне я изслушваше. Погледнато от страни, вероятно изглеждаше, че водят незабележителен, дори скучен живот. Но отвътре бе истински калейдоскоп.

Хейзъл бавно се беше влюбила в Мадлен. Не физически. Нямахше желание да спи с нея, дори да я целуне. Макар че понякога вечер,

когато Мад седеше на дивана и четеше книга, а тя плетеше на креслото, Хейзъл си представяше как става, отива при приятелката си и притиска главата ѝ до гърдите си. Точно където държеше годишника сега. Погали книгата и си представи, че на нейно място е прекрасната глава на Мадлен.

— Мадам Смит — прекъсна мислите ѝ Бовоар.

Главата, опряна на гърдите ѝ, стана твърда и студена. Превърна се в книга. Къщата стана студена и празна. Хейзъл за пореден път изгуби Мадлен.

— Може ли да погледна този годишник? — Детективът протегна колебливо ръка.

Преди малко Ивет Никол бе видяла книгата в хола и я взе в кухнята, но не очакваше реакцията на Хейзъл. Реакция, която никой не можеше да очаква.

— Това е мое! Дайте ми го! — изръмжа скърбящата жена. Приблужи се към Никол толкова заплашително, че младата полицайка веднага ѝ даде годишника. Хейзъл го взе, седна и го притисна до гърдите си. За първи път от пристигането им насам млъкна.

— Може ли? — повтори Бовоар и посегна.

Хейзъл като че ли не разбра. Погледна го, сякаш инспекторът се канеше да откъсне ръката ѝ. След няколко секунди пусна книгата.

— От годината на завършването ни е — обясни, като се наведе към него и разлисти годишника. — Това е Мадлен.

Посочи едно усмихнато, щастливо момиче. Под снимката пишеше: *Мадлен Ганьон. Най-вероятно бъдеща обитателка на „Танге“.*

— Това е шега. — „Танге“ беше женският затвор в Квебек. — Всички знаеха, че Мад ще преуспее. И постоянно се шегуваха с нея.

Жан Ги Бовоар бе готов да повярва, че Хейзъл наистина го мисли, но знаеше, че във всяка шега има частица истина. Дали съученичките на Мадлен бяха видели и друго в нея?

— Имате ли нещо против да го вземем? Ще ви го върнем после.

Хейзъл очевидно имаше против, но поклати глава.

Годишникът напомни на Бовоар за друго. Нещо, което Гамаш му бе заръчал да попита.

— Какво знаете за Сара Бинкс?

От изражението ѝ пролича, че въпросът ѝ звучи като безсмислица. Дрън-дрън.

— Главен инспектор Гамаш е намерил книга, озаглавена „Сара Бинкс“, в нощното шкафче на Мадлен.

— Наистина ли? Странно. Не съм чувала това заглавие. Да не би да е...

— Порнографско романче? Не мисля. Главният инспектор много се смя, докато я четеше.

— Съжалявам, но не мога да ви помогна.

Хейзъл изрече думите учтиво, но Бовоар забеляза, че има още нещо. Жената изглеждаше смутена. Дали заради книгата, или заради факта, че най-добрата ѝ приятелка е държала в тайна четивото?

— Разказахте ни вече за нощта, когато е починала Мадлен, но няколко дни преди това е имало друг сеанс.

— В петък вечерта в бистрото. Аз не отидох.

— Но мадам Фавро е била там. Защо?

— Това не ви ли го разказах? На главния инспектор? — На Хейзъл вече всичко ѝ се губеше.

— Разказали сте, но понякога хората са малко объркани, когато ги попитаме нещо за първи път. Хубаво е отново да чуем какво си спомняте.

Хейзъл се почуди дали наистина е така. Вместо да се прояснява, умът ѝ като че ли все повече се замъгляваше.

— Не знам точно защо отиде Мад. Габри беше сложил обява в църквата и бистрото, че прочутата екстрасенска мадам Блаватски е отседнала в пансиона и се е съгласила да призове мъртвите. Само една вечер. — Хейзъл се усмихна. — Не мисля, че някой го е приемал сериозно, инспекторе. Мадлен със сигурност не е. Мисля, че очакваха просто да се позабавляват. Малко разнообразие.

— Вие обаче не одобрявахте, нали?

— Мисля, че има неща, с които е по-добре да не си играем. В най-добрия случай е губене на време.

— А в най-лошия?

Хейзъл не отговори веднага. Погледът ѝ блуждаеше, сякаш търсеше безопасно място, където да се спре. Но понеже не намери, отново се върна върху лицето му.

— Беше Разпети петък, инспекторе. *Le Vendredi Saint*.

— Е, и?

— Ами, замислете се. Защо Великден е най-важният християнски празник?

— Защото тогава е бил разпнат Христос.

— Не. Защото тогава е възкръснал.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И СЕДМА

Докато Лакост правеше снимки на спалнята в имението „Хадли“, а Лемьо прибираще найлоновата лента, Гамаш провери чекмеджетата на скриновете, нощното шкафче и тоалетната масичка. После отиде до библиотеката.

Какво би могъл да иска човек от тук толкова отчаяно, че да скъса полицейска лента?

Гамаш се усмихна, когато видя събраните съчинения на Паркман^[1] — тази ужасна история на Канада, преподавана в училищата преди повече от век, за да се внуши на децата, че индианците са били диваци, а европейците са донесли цивилизацията по тукашните брегове.

Отвори един от томовете на случайна страница.

В образа на зверове и в други форми, ужасяващи и неопишимо изродени, изчадията адови, виещи в безсилна ярост, почнали да трошат клоните на горското жилище.

Гамаш затвори книгата и отново с изненада погледна корицата. Наистина ли беше от събраните съчинения на Паркман? Суха, тягостна и гарантираща стопроцентова скука? „Изчадията адови“? Да, наистина беше Паркман. А разделът, на който бе отворил, беше посветен на Квебек.

— Полицай Лакост, елате. — Подаде ѝ книгата. — Бихте ли я отворили?

— Да я отворя ли?

— *S'il vous plait.*^[2]

Изабел Лакост взе томчето с напукана кожена подвързия и бавно го разтвори. Крехките страници се разпериха като ветрило и след миг се разделиха на две. Гамаш се наведе и прочете: „В образа на зверове и други форми, ужасяващи и неопишимо изродени...“

Книгата сама се отваряше на тази страница.

Инспекторът се втренчи в нея за момент, после я върна на полицата и взе съседната. Библията. Почуди се дали е съвпадение, или този, който ги е подреждал, е знаел, че едната книга допълва другата. Но коя беше по-основната? Погледна Библията и я пъкна в джоба си. Знаеше какво още трябва да направи, но всяка дреболия беше от полза. В тъмната празнина на полицата, където бе стояла Библията, се виждаше корицата на друга книга. На гръбчето ѝ не бе написано нищо.

Лакост не забеляза, че Гамаш прибра втората книга в джоба си. Но Лемио го видя.

Главният инспектор знаеше, че си губи времето. Слънцето скоро щеше да залезе, а той не искаше да прави по сумрак онова, което бе намислил.

— Ще ида да претърся къщата. Ще се справите ли без мен тук?

Лакост и Лемио го погледнаха така, както децата му Даниел и Ани, когато навремето им заяви, че е време да се опитат да преплуват залива без спасителна жилетка.

— Вече сте достатъчно добри плувци.

Децата не можеха да повярват, че ги кара да го направят.

— Аз ще съм до вас с лодката — добави Гамаш.

Все още помнеше колебанието в очите на Даниел. Но Ани веднага влезе във водата. Синът му за нищо на света не би останал назад, затова и той тръгна.

Даниел — як и издръжлив — лесно преплува залива. Ани едва стигна до другия бряг. Беше дребничка и хилава като Рен-Мари на нейната възраст. Но за разлика от брат си, не загуби енергия заради страха. И все пак беше толкова млада, а заливът — така широк, че едва успя. Последните няколко метра почти започна да се дави и се справи единствено благодарение на насърченията на баща си, който буквално я извлече на брега с думите си. Те бяха като възета, прикачени за прекрасното ѝ малко телце. На два пъти се бе изкушил да се пресегне и да я измъкне от водата, но я изчака да намери сили да продължи.

На брега въодушевените малчугани бяха увити веднага в сухи, затоплени на слънцето кърпи, но докато разтриваше децата с големите си, силни ръце, Гамаш се запита дали е допуснал грешка, като накара Ани да пробва заедно с Даниел. Не защото дъщеря му можеше да не успее, а точно защото успя. Когато прегърна сина си, отначало усети

лека съпротива, но след няколко минути момчето най-сетне се укроти и прие да бъде прегърнато, утешено и поздравено.

Макар че беше едър и силен, Даниел бе крехка душа. Нуждаеше се от подкрепа. И все още беше така.

Като погледна Лакост и Лемيو, Гамаш остана със същото впечатление. Но кой от двамата беше силният и кой имаше нужда от подкрепа? И имаше ли значение изобщо? Вярваше в тях така, както и в децата си.

— Имате ли нужда от помощ? — попита Лакост, готова да се захване с ужасната задача вместо него, ако той пожелае.

— Имате достатъчно работа, благодаря. След като свършите, върнете се в щаба. Дано съдебният лекар вече да е изпратил доклада си.

След тези думи главният инспектор изчезна в тъмния коридор, сякаш къщата го погълна.

Лакост остана сама. С Лемيو. Харесваше колегата си. Беше млад и мотивиран. Дватама никога не се съревноваваха за надмощие. Удоволствие бе да се работи с него. За разлика от Никол, която бе истинско бедствие. Самодоволна, намръщена, самомнителна. Лакост се безпокоеше защо главният инспектор я държи в екипа. Веднъж я беше уволнил, но после, когато началството отново я изпрати в отдел „Убийства“, Гамаш просто се предаде. Без бой.

Сега тя пак беше при тях. Гамаш можеше да я прикрепи към разследване в някое забутано село. Можеше да ѝ възложи административна работа в управлението. Но вместо това я вземаше за най-сложните случаи. Със себе си.

Всичко става с причина, казваше шефът ѝ. Всичко. И Лакост бе сигурна, че и за това си има причина. Много искаше да знае каква.

— Как върви? — попита я Лемيو.

— Почти свърших. А ти?

— Имам да свърша още няколко неща. Можеш да тръгваш.

— Не, ще те изчакам. — Лакост не искаше да оставя колегата си сам на това ужасно място.

Телефонът на Лемيو вибрираше от пет минути и той нямаше търпение да вдигне. Защо Лакост не искаше да си тръгва?

— Защо?

— Не го ли усещаш?

Младият полицай знаеше, че трябва поне да се преструва, че се чувства неловко, но истината бе, че имението „Хадли“ не му влияеше по никакъв начин. Виждаше обаче, че другите — дори Гамаш (а може би най-вече той) — реагират странно.

— Сякаш освен нас тук има още нещо — продължи Лакост. — Сякаш нещо ни гледа.

Двамата застанаха неподвижно. Свърхнапрегнатата, Лакост се слушваше за всяко изскърцване и тракане, а Лемиио се бе съсредоточил изцяло върху вибриращия телефон в джоба си.

— Внимавай — предупреди я. — Ще си докараш някой инфаркт от уплаха.

— Убиецът е направил добър избор. Това място може да уплаши и самия дявол.

— Слушай, имаш достатъчно работа в щаба. Аз ще се справя и сам тук. Наистина.

— Наистина ли? — попита Лакост, сякаш не искаше да повярва.

„Тръгвай!“ — искаше му се да изкрещи Лемиио.

— Да, наистина. Прекалено глупав съм, за да ме е страх — усмихна се Лемиио. — Не мисля, че дяволът напада глупави хора.

— Аз пък мисля, че напада само тях — възрази Лакост. Искаше й се да не говорят за дявола точно в имението „Хадли“. — Е, добре, до скоро. Телефонът нали е у теб? За всеки случай...

— „За всеки случай“ — подразни я Лемиио и се опита да я избута по-бързо към вратата. — Да, у мен е.

Изабел Лакост излезе в тъмния коридор, който бе покрит с износен килим и миришеше на мухъл и гнило. Изчака Лемиио да се обърне с гръб и хукна към стълбите, като едва не се препъна надолу, после изскочи навън през входната врата като изплюта от мрачна утроба.

* * *

— Знаехте ли, че Мадлен Фавро е имала рак на гърдата? — попита Бовоар.

— Разбира се — изненадано отговори Хейзъл.

— Но не ни казахте.

— Сигурно съм забравила. Никога не съм я възприемала като жената с рак на гърдата, нито пък тя се определяше така. Почти не говорехме за болестта ѝ. Преодоля я и продължи напред.

— За нея сигурно е било шок, когато е научила. Била е около четирийсетте.

— Така беше. Изглежда, че все по-млади жени страдат от заболяването. Но когато е научила диагнозата, не поддържахме връзка. Обади ми се по време на лечението. Предполагам, че се случва често. Старите приятели изведнъж стават отново важни. Не се бяхме чували от гимназията, но тя неочаквано ми телефонира един ден и дойде. Чувството беше, сякаш сме се разделили вчера. Тя бе изнемощяла от химиотерапията, но прекрасна както винаги. Изглеждаше като на осемнайсет, само че без коса, което я правеше още по-красива. Странно беше. Понякога се питам дали химиотерапията пренася хората в друг свят. Изглеждат толкова спокойни. Лицата им стават гладки, очите им заблестяват. Мадлен буквално грееше.

— Но не излъчваше радиация, нали? — вметна Никол.

— Полицай Никол! — изрева Бовоар. Напипа в джоба си камъка, който бе намерил край реката. Идеше му да хване Ивет Никол и да я бие по главата, докато счупи черепа ѝ и размаже малкия ѝ недоразвит мозък. И да остави камъка на мястото му. Кой щеше да забележи разликата? — Това беше неуместно.

— Пошегувах се.

— Дебелашка шега. Трябва да се съобразявате. Извинете се веднага!

Никол погледна хладно Хейзъл:

— Извинете.

— Няма проблем.

Никол знаеше, че е стигнала твърде далеч. Но така бе инструктирана. Да смуцава, да дразни, да разконцентрира екипа — това бе задачата ѝ.

Беше готова да го направи в името на полицията. Щеше да го стори заради шефа си, когото едновременно обожаваше и мразеше. И щом погледна красивото лице на инспектор Бовоар, почервенияло и разярено, се убеди, че се е справила добре.

— Мадлен се върна в Монреал и завърши химиотерапията — продължи Хейзъл след неловка пауза. — Но после идваше всеки

уикенд. Не беше щастлива с мъжа си. Нямаха деца.

— Защо не е била щастлива?

— Каза, че просто са се отчуждили. А и мислеше, че мъжът ѝ не понася да живее с преуспяваща съпруга. Тя се справяше добре с всичко, което подхване. Винаги. Такава беше моята Мадлен.

Хейзъл погледна Бовоар като горда майка. Инспекторът си каза, че би могла да е добра майка. Добра и любяща. Подкрепяща. И все пак точно тя бе отгледала разглезеното момиче горе. Някои деца просто са неблагодарни.

— Сигурно е трудно — вметна Хейзъл.

— Кое? — сепна се Бовоар, вгълбен в собствените си мисли.

— Да живееш с човек, който винаги преуспява. Особено ако ти самият не си уверен в себе си. Мисля, че мъжът на Мад е бил неуверен. Вие как смятате?

— Знаете ли къде можем да го открием?

— Все още е в Монреал. Името му е Франсоа Фавро. Приятен човек. Виждали сме се няколко пъти. Мога да ви дам адреса и телефона му, ако искате.

Хейзъл стана и отиде до раклата. Разрови горното чекмедже с гръб към полицаите.

— Защо отидохте на втория сеанс, мадам Смит?

— Мадлен ме покани — отговори Хейзъл, докато разместваше някакви листове.

— На първия също ви е поканила, но вие не сте отишли. Защо на втория?

— А, намерих го. — Хейзъл се върна и подаде на Бовоар бележник, който той връчи на Никол. — Какво питахте, инспекторе?

— За втория сеанс, мадам.

— А, да. Ами, доколкото си спомням, имаше комбинация от фактори. Първо, Мадлен, изглежда, се беше забавлявала на първия. Каза, че било глупаво, малко като в увеселителен парк. Сецате се, както някога ходехме да се спускаме с влачето и в къщата на ужасите, за да се плашим. Прозвуча ми забавно и дори съжалих, че съм пропуснала първия сеанс.

— А Софи?

— Тя беше „за“ от самото начало. Малко развлечение в нашето „скучно село“, както се изрази. Цял ден чакаше с нетърпение да дойде

моментът.

Развълнуваното лице на Хейзъл бавно помръкна. Бовоар почти успя да проследи по изражението ѝ как спомените от фаталната нощ преминават през съзнанието ѝ, докато образът на живата Мадлен се смени с този на мъртвата.

— Кой би могъл да има мотив да я убие — попита Бовоар.

— Никой.

— Някой е имал.

Инспекторът се опита да придаде на заключението си възможно по-мекко звучене, както би сторил Гамаш, но то прозвуча като обвинение дори в собствените му уши.

Хейзъл грациозно размаха ръце пред себе си, сякаш дирижираше или внимателно улавяше думите във въздуха:

— Мадлен беше слънчев човек. Когато влезеше в нечий живот, донасяше светлина в него. И не го правеше нарочно. — Посочи към полка от тенджери. — Аз тичам насам-натам и помагам на хората, без да са ме молили. И знам, че понякога е дразнещо. Мадлен караше другите да се чувстват по-добре, като просто им обръщаше внимание. Трудно е да се обясни.

„И все пак ти си жива, а тя е мъртва“ — помисли си Бовоар.

— Предполагаме, че Мадлен е поела ефедрина по време на вечерята. Оплаквала ли се е от храната?

Хейзъл се замисли, но поклати глава.

— Изобщо оплаквала ли се е от нещо в онази нощ?

— Не. Изглеждаше щастлива.

— Разбрах, че е излизала с мосю Беливо. Какво мислите за него?

— О, харесвам го. С жена му бяхме приятелки. Тя почина преди близо две години. После двете с Мадлен едва ли не го осиновихме. Смъртта на Жинет го съсипа.

— Но май лесно я е преодолял.

— Да, да, така изглежда — съгласи се Хейзъл с малко по-голяма готовност от необходимото.

Бовоар се запита какво се крие зад нейното малко, спокойно и тъжно лице. Какво ли бе истинското мнение на Хейзъл Смит за мосю Беливо?

[1] Франсис Паркман-син (1823–1893) — американски историк и автор. — Б.р. ↑

[2] Ако обичате (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ОСМА

Гамаш обикаляше кухнята на имението „Хадли“ и си пееше. Тананикането не беше нито достатъчно силно, за да уплаши духовете, нито достатъчно мелодично, за да го успокои. Но беше човешко и естествено и му правеше компания.

Главният инспектор излезе от кухнята и от зоната си на комфорт. Застана пред затворена врата. Като човек, разследващ убийства, винаги се боеше от затворени врати, както в буквалния, така и в преносния смисъл, макар да знаеше, че отговорите обикновено се крият точно зад тях.

Но понякога отзад дебнеше нещо друго. Нещо старо и гнило, изкривено от времето и нуждата.

Гамаш знаеше, че хората са като къщи. Весели и лъчезарни или пък мрачни. Някои бяха хубави отвън и окаяни отвътре. А понякога домовете с най-непривлекателна външност се оказваха топли и уютни.

Знаеше също, че първите няколко стаи са за показ. За да види истинската същност на жилището, трябваше да навлезе по-навътре. Накрая неизбежно попадеше в последната стая — онази, която държим заключена с резета и решетки дори от самите себе си. Най-вече от себе си.

Тъкмо тази стая Гамаш търсеше при всяко разследване. Там се пазеха тайните. Там чакаха чудовищата.

* * *

— Какво чакаш, та не се обаждаш? — прозвуча гневният глас на Мишел Бребьоф. Комисарят не обичаше да чака, още по-малко някакъв си нисш служител, който не му вдига. — Не се ли сети, че съм аз?

— Знаех, че сте вие, но не можех да вдигна. Зает бях.

Робер Лемии вече не звучеше угоднически. От последния им разговор в кабинета на комисаря нещо се беше променило. Силите някак се бяха разместили и Бребьоф не можеше да разбере как. Нито защо. И не знаеше какво да прави.

— Да не се повтаря. — Каза го като предупреждение, но прозвуча кисело и капризно. Лемии затвърди позицията си, като не коментира. — Къде си сега? — попита комисарят.

— В имението „Хадли“. Гамаш претърсва останалата част на къщата, а аз съм в стаята на убийството.

— Близо ли е до разрешаване на случая?

— Шегувате ли се? Допреди минути говореше с умрели пилци. Главният инспектор е много далеч от разплитане на случая.

— А ти?

— Какво аз?

— Разкри ли кой е убил жената?

— Това не ми влиза в работата, забравихте ли?

Главен комисар Бребьоф забеляза, че що се отнася до това кой командва, Лемии е изоставил всички преструвки. Дори бе спрял да използва уважителното „господин комисар“. Любезният, мек, амбициозен, но глупавичък млад полицаи се бе превърнал в нещо съвсем друго.

— Как се справя полицаи Никол?

— Пълна катастрофа. Не знам защо искахте да участва.

— Има причина.

Бребьоф бавно отпусна раменете си, които несъзнателно бе свил почти до ушите. Имаше поне една тайна от Лемии. Ивет Никол.

— Чуйте, трябва да ми кажете защо е тук — настоя младият мъж. След кратка пауза добави: — господин комисар.

Бребьоф се усмихна самодоволно. Жива и здрава да е полицаи Никол. Окаяната, неориентирана полицаи Никол.

— Главният инспектор видя ли вестника?

Последва кратка пауза, докато Лемии превключи от темата за Ивет Никол.

— Да. Говори за статията на обяд.

— И?

— Не изглеждаше притеснен. Дори се засмя.

„Засмял се е — помисли си Бребьоф. — Подложен е на директна, лична атака, а му е смешно.“

— Няма проблем. Очаквах го.

Наистина го очакваше. Но се надяваше на друго. В мечтите си виждаше познатото лице смаяно и наранено. Дори си беше представял как Гамаш се обажда на най-добрия си приятел за подкрепа и съвет. И какъв съвет само бе готов да му даде Мишел Бребьоф! „Не им позволявай да те победят, Арман. Съсредоточи се върху разследването и остави останалото на мен.“

Гамаш щеше да се успокои, уверен, че най-добрият му приятел ще го защити. Щеше да насочи цялото си внимание върху разкриването на убиеца и нямаше да види какво се промъква зад гърба му. От дългата, тъмна сянка, която сам бе създал.

* * *

Гамаш вече бе претърсил таванското помещение. Подплаши няколко прилепа с фенера си, а с тях — и себе си. Огледа всички спални, бани и килери. Пресече решително оплетената в паяжини дневна с масивна полица и орнаменти на камината и влезе в трапезарията.

Там се случи нещо странно. Изведнъж долови апетитния аромат на току-що приготвена вечеря. Миришеше на печено месо със сос, картофи и сладки репички. Дори подуши карамелизираните лукчета, пресния, все още топъл хляб и червеното вино.

Чу смях и говор. Спря се като хипнотизиран наред тъмното помещение. Дали къщата се опитваше да го съблазни? Да притъпи бдителността му? Тази опасна сграда може би знаеше какъв ефект има върху него миризмата на храна. Но от друга страна, остана със странното усещане за вечеря, приготвена преди дълги години за хора, отдавна починали и погребани. Хора, които някога са били щастливи тук. Беше само въображение, знаеше го. Само въображение.

Гамаш излезе от столовата. Ако в къщата имаше нещо или някой, знаеше къде ще го намери.

В мазето.

Хвана дръжката. Беше керамична и студена. Вратата се отвори със скърцане.

* * *

— А, ето ви! — Изабел Лакост махна за поздрав на Бовоар и се направи, че не забелязва Никол. — Как мина?

— Взехме това. — Инспекторът хвърли на масата годишника на Мадлен и разказа какво са научили от Хейзъл и Софи.

— Как мислиш? — попита Лакост, след като се замисли върху чутото. — Софи обичала ли е Мадлен, или я е мразила?

— Не знам. Сложно е. И двете са еднакво вероятни.

Лакост кимна:

— Много момичета си харесват някоя по-възрастна жена. Учителка, писателка, спортистка. Аз например харесвах Хелън Келър^[1].

Бовоар не беше чувал името, но идеята за страстна връзка между Лакост и тази дама го накара да спре за момент, докато събличаше якето си. Представи си лъщящите им от пот сплетени тела...

— Била е сляпа и глуха — уточни Лакост, тъй като го познаваше достатъчно добре, за да предугади реакцията му. — И е покойница.

Това определено промени фантазията му. Жан Ги премигна, за да пропъди образите.

— Каква партия само.

— Освен това е била гениална.

— Но е покойница.

— Така е. Опасявам се, че това малко осакати връзката ни. Но все още я обожавам. Удивителна жена. Нейни са думите: *Всичко има своите чудеса, дори мракът и тишината*. — Лакост се усети. — Та, за какво приказвахме?

— За влечения — обади се Никол и веднага се смъмри мислено, че си е отворила устата. Искаше двамата да забравят, че е там.

Бовоар и Лакост се обърнаха и я погледнаха, изненадани от присъствието ѝ и от факта, че е казала нещо полезно.

— Наистина ли си харесвала Хелън Келър? — добави. — Тя е била луда. Гледах филма.

Лакост я изгледа с пълно пренебрежение. Дори не с презрение. За нея младата полицайка не съществуваше.

„Мракът и тишината невинаги са чудесни“ — помисли си Никол. Бовоар и Лакост ѝ обърнаха гръб и се отдалечиха.

— Казваш, че е нормално за момиче на годините на Софи да е объркано, така ли? — попита инспекторът.

— С много млади жени е така. Емоциите са извън контрол. Нормално е да заобича Мадлен Фавро, а след това да я намрази. После пак да я обожава. Виж какви отношения имат някои момичета с майките си, например. Обадих се в лабораторията — смени темата Лакост. — Докладът от влизането с взлом ще излезе чак утре сутринта, но доктор Харис е изпратила предварителния и пише, че ще се отбие на път за вкъщи. Иска да се види с началника в бистрото след около час.

— Къде е той?

— Все още е в имението „Хадли“.

— Сам ли?

— Не. Лемьо е там. Трябва да поговорим за нещо.

Лакост погледна Никол, която седеше на бюрото си и зяпаше монитора. Сигурно редеше пасианс.

— Хайде да се поразходим — предложи Бовоар. — Да глътнем малко чист въздух преди бурята.

— Каква буря?

Двамата отидоха до вратата. Бовоар отвори и кимна навън.

Лакост видя само синьо небе и няколко облачета. Беше прекрасен ден. Погледна го. Инспекторът се открояваше на светлината в профил и също гледаше небето с мрачно изражение. Изабел Лакост се вгледа по-внимателно. И наистина, точно над тъмната борова гора на хребета, зад имението „Хадли“, я видя.

Черна ивица. Сякаш небето бе купол — светъл и красив, и изкуствен. И нещо го отваряше.

— Какво е това?

— Просто буря. На открито изглеждат по-страшни. В града не се виждат добре от високите сгради — обясни Бовоар, като махна небрежно към черната ивица, сякаш зараждането на всяка буря приличаше на приближаването на нещо зловещо.

Облече якето си, излезе и тръгна към каменния мост, който водеше към Трите бора. Лакост обаче се подвоуми.

— Имаш ли против да отидем натам — подхвърли и кимна в противоположната посока.

Бовоар погледна натам и видя приятна наглед алея, която криволичеше навътре в гората. Старите дървета надвесваха клони над нея и почти се докосваха. През лятото там щеше да е дълбока сянка, но сега, рано напролет, клоните бяха едва напъпили, сякаш покрити със зелени станиолчета, и слънчевите лъчи лесно проникваха през тях. Двамата мълчаливо навлязоха в свят на ухания и птичи песни. Бовоар си спомни твърдението на Жил Сандон. Дърветата говорели. И може би понякога пеели.

Лакост най-сетне се увери, че никой не може да ги чуе. Най-вече Никол.

— Разкажи ми за случая „Арно“.

* * *

Гамаш се взря в тихото тъмно помещение. Беше слизал веднъж в мазето. Отворил бе същата тази врата в разгара на свирепа буря, в мрака, с отчаяна надежда да открие една отвличена жена. И бе стъпил в празното пространство. Като в сбъдващ се кошмар. Прекрачи прага и изпадна в нищото. Нямаше лампа, нямаше стълби.

Падна. И повлече другите със себе си. Стовариха се долу като потрошена, кървава купчина.

Имението „Хадли“ се защитаваше. Изглежда, къщата търпеше дребни смущения с мрачно благоволение. Но ставаше все по-злонамерена, колкото по-дълбоко в нея навлизаш. Инстинктивно Гамаш бръкна в джоба на панталона си, но не напипа нищо.

Спомни си, че Библията е в джоба на якето му, и малко му олекна. Въпреки че не ходеше на църква, познаваше силата на вярата. И на символите. Сега обаче се замисли и за другата книга, която бе намерил и бе взел от местопрестъплението, и моментното спокойствие отново го напусна. Сякаш се изтръгна от него и се сгромоляса в празното пространство отпред.

Освети с фенерчето надолу. Вече имаше стълби. Предпазливо постави крак на първото стъпало и провери дали ще издържи тежестта му. Пое си дълбоко въздух и тръгна надолу.

* * *

— Моля? — възкликна Бовоар.

— Трябва да разбере всичко за случая „Арно“.

— Защо?

Жан Ги спря по средата на алеята и се обърна. Лакост го погледна решително.

— Не съм глупава. Виждам, че става нещо, и искам да знам какво.

— Сигурно си следила новините по телевизията и във вестниците.

— Да. И в полицейския колеж всички говореха за случая „Арно“.

Бовоар се върна мислено към онова ужасно време, когато полицията се тресеше от скандала. Когато лоялната и единна организация започна война сама със себе си. Свои стреляха по свои. Беше ужасно. Всеки полицай знаеше, че силата на службата е в лоялността. Животът им зависеше от нея. Но случаят „Арно“ промени всичко.

От едната страна стояха комисар Арно и двамата му съучастници, обвинени в убийство. От другата — главен инспектор Гамаш. Да се каже, че полицията се раздели на два лагера, би било грешно. Всеки служител, когото Бовоар познаваше, се отвърщаваше от Арно. Но и мнозина не одобряваха стореното от Гамаш.

— Значи знаеш всичко — каза й.

— Не зная всичко, много добре ти е известно. Какво става? Защо ме държите в неведение? Знаем, че нещо се случва. Случаят „Арно“ не е приключен, нали?

Бовоар се обърна, тръгна бавно по пътя и навлезе по-навътре в гората.

— Какво става? — изкрещя след него Лакост.

Но Жан Ги не й отговори. Събра ръце зад гърба си и продължи да върви бавно и да размишлява.

Дали да ѝ каже всичко? Как щеше да реагира Гамаш? Имаше ли значение изобщо? Началникът невинаги беше прав.

Спря и погледна назад. Изабел Лакост стоеше упорито по средата на пътя. Бовоар ѝ даде знак и когато тя се приближи, му каза:

— Разкажи ми какво знаеш.

Това просто изречение го изненада. Свикнал бе да го чува от Гамаш.

— Знам, че Пиер Арно е бил комисар в квебекската полиция.

— Да, най-главният от всички комисари. Беше се издигнал от „Наркотици“ в „Тежки престъпления“.

— Но с него се случило нещо — вметна Лакост. — Станал жесток, циничен. Често се случва, знам. Но при Арно е имало и друго.

— Искаш ли неофициалната версия?

Изабел кимна.

— Арно беше обаятелна личност. Хората го харесваха, дори го обичаха. Срещал съм го няколко пъти и също го усетих. Беше висок, суров мъж. Изглеждаше така, сякаш е способен да пребори мечка с голи ръце. И беше умен. Умът му бе като бръснач.

— Това, което всеки мъж иска да види в огледалото.

— Именно. Караше подчинените си да се чувстват силни, избрани. Могъщи.

— Ти беше ли привлечен от чара му?

— Кандидатствах за отдела му, но не ме приеха. — Бовоар бе признавал това само на Гамаш. — По онова време работех в участъка на Троя ривиер. Както и да е, сигурно си чувала, че Арно се радваше на почти митична лоялност от страна на хората си.

— Но?

— Беше грубиян. Искаше пълно подчинение. В крайна сметка истински добрите полицаи отпаднаха от отдела му и при него останаха само подлизурковците.

— Самите те грубияни или твърде страхливи, за да се противопоставят на такъв — вметна Лакост.

— Нали каза, че не знаеш неофициалната версия.

— Не, но познавам училищните дворове. Навсякъде е едно и също.

— Това не е училищен двор. Отначало започна тихо. Нерегистрирани случаи на насилие в индиански резервати. Потулени

убийства. Арно беше решил, че ако туземците искат да се избиват помежду си, това си е тяхна вътрешна работа и не трябва да им се месим.

— Но тези престъпления са попадали в неговите правомощия.

— Точно така. Заповяда на подчинените си, които отговаряха за резерватите, да не правят нищо.

Изабел Лакост знаеше какво означава това. Деца и кокаин. Дишали лепило и бензинови пари, докато младите им мозъци се разкапят. Докато станат безчувствени към насилие, тормоз и отчаяние. И вече не се интересуват от нищо. Не ги е еня за никого. Млади момчета се застрелвали помежду си, а после се самоубивали. Момичета ставали жертва на изнасилвания и умирали след побои. Може би в отчаянието си някои от тях са се опитвали да се свържат с полицията, но никой не им е вдигал. Дали полицаите до телефона — почти винаги новобранци на първата си служба — са гледали звънящия апарат със самодоволна усмивка, понеже са угодили на шефа си? Един дивак по-малко. Или и те самите са били уплашени до смърт? Когато са знаели, че още един млад индианец умира, дали и те са умирали вътрешно?

— Какво се случи после?

[1] Хелън Адамс Келър (1880–1968) — американски автор, политически активист и лектор. — Б.р ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТА

Когато си уплашен, всяко скърцане звучи страшно. Гамаш си спомни тези думи на Еразъм^[1] и се запита дали наистина е чул скърцане, или е било просто плод на страха му. Завъртя се и насочи фенера към стълбището зад себе си. Нищо.

Подът беше от гола пръст, уплътнена с годините. Миришеше на паяци, гниеща дървесина и плесен. Миришеше на гробница, в която си влязъл, за да ексхумираш трупа на човек, напуснал света преди отреденото му време.

Какво бе погребано тук? Сигурен беше, че има нещо. Чувстваше го. Къщата сякаш се опитваше да го дере, да го смачка и задуши; сякаш имаше тайна, толкова страшна и жестока, че нямаше търпение да я разкаже.

И отново. Изскърцване.

Гамаш се завъртя и мижавият светъл кръг от фенерчето се замята между грубите каменни стени, гредите, колоните и отворената дървена врата.

Мобилният му телефон завибрира.

Номерът му беше познат.

— Ало.

— *C'est moi*^[2] — каза Рен-Мари, усмихна се на колежката си и тръгна между шкафовете с книги в Националната библиотека. — На работа съм. Ти къде си?

— В имението „Хадли“.

— Сам ли?

— Надявам се — засмя се.

— Арман, видя ли вестника?

— Да.

— Толкова съжалявам. Но го очаквахме. Идва почти като облекчение.

Арман Гамаш никога не се бе чувствал по-щастлив, че е женен точно за тази жена, която приемаше неговите битки за свои. Тя стоеше

твърдо зад него и дори понякога се опитваше да излезе напред. Особено в такива моменти.

— Опитвах се да се свържа с Даниел, но не отговаря. Оставих му съобщение.

Никога не поставяше под въпрос преценката на Рен-Мари. Така не създаваше напрежение във връзката им. Но сега не можеше да разбере защо жена му е решила да звъни на сина им в Париж заради някаква си клеветническа статия.

— Ани се обади преди малко. Видяла е статията и каза да ти предам, че те обича. Добави също, че ако искаш да убиеш някого, тя ще го направи вместо теб.

— Колко мило.

— Какво ще правиш сега? — попита Рен-Мари.

— Честно казано, мислех да не й обръщам внимание.

Последва кратка пауза.

— Чудя се дали да не се обадиш на Мишел.

— Бребьоф ли? За какъв дявол?

— Ами, след първата статия и аз не мислех, че има нужда, но сега се питам дали нещата не отиват твърде далеч.

— Първата статия ли? Какво искаш да кажеш?

Светлината на фенерчето му премигна. Гамаш го разтръска и лъчът отново се усили.

— Снощният вестник. Ранното издание на „Журнал де ну“. Арман, не го ли видя?

Фенерчето изгасна. След няколко секунди пак светна, но вече съвсем слабо. Главният инспектор отново чу изскърцване. Този път зад себе си. Завъртя се и насочи фенерчето към стълбата, но беше празна.

— Арман?

— Слушам те. Разкажи ми за статията.

Докато слушаше, мъката на имението „Хадли“ го обгърна. Пропълзя зад него и изяде последната му светлина. Остави го в пълен мрак в самата утроба на старата къща.

* * *

— Индианците се избиваха едни други, но това не стигаше на Арно — продължи Бовоар. С Лакост вървяха рамо до рамо в избледняващата вечерна светлина. — Наредил бе на двамата си най-близки подчинени да обикалят резерватите и да подклаждат размирици. Агенти провокатори.

— И после?

Беше почти непоносимо, но тя трябваше да знае. Да чуе за всички ужасни неща, докато се разхожда в спокойната гора.

— После Пиер Арно заповяда на хората си да убиват.

На Бовоар му беше трудно да го изрече. Спря и се взря навътре в гората. След малко бученето в ушите му спря и той отново чу песен. На червеношийка? Сойка? Бор? Това ли правеше Трите бора толкова забележително място? Дали трите грамадни дървета по средата на затревения селски площад пееха понякога? Прав ли беше Жил Сандон?

— Колко са били убитите?

— Хората на Арно не водели статистика. Екип на полицията все още издирва всички останки. Ликвидирали са толкова много, че не си спомняха къде са заровили всички тела.

— Как така никой не е разбрал? Близките на жертвите не са ли се оплаквали?

— На кого да се оплачат?

Лакост наведе глава и се загледа в земята под краката си. Предателството беше пълно.

— На полицията — прошепна.

— Една майка от племето кри не се отказала. Три месеца продавала стари велосипеди и собственоръчно плетени шапки и ръкавици, докато събрала достатъчно пари за самолетен билет. Еднопосочен. До град Квебек. Нарисувала плакат и отишла да протестира пред местното правителство. Стояла цял ден пред сградата на парламента, но никой не ѝ обърна внимание. Накрая охраната я изгонила, но тя се върнала. Ходела там всеки ден в течение на месец. Спяла на пейка в парка. И всеки ден я гонели.

— От парламента? Няма право да я гонят. Нали е обществена собственост.

— Всъщност не била пред сградата на парламента. Мислела, че е там, но ходела да протестира пред хотел „Шато Фронтенак“. Никой не ѝ казал. Никой не ѝ помогнал. Всички ѝ се присмивали.

Лакост добре познаваше град Квебек. Представи си внушителния хотел с кули като на замък, който се издигаше на скалистия бряг на река Сейнт Лорънс. Разбираемо беше човек, който не познава града, да сбърка, но там със сигурност имаше надпис. Със сигурност е могла да попита някого. Освен ако...

— Не е знаела френски.

— Нито английски. Само кри — потвърди Бовоар.

Настъпи тишина и Лакост си представи великолепния хотел, а Бовоар — дребната, сбръчкана старица с блестящи очи. Майка, която отчаяно искала да разбере какво е станало със сина ѝ, но нямала думи да попита.

— Какво се случило после? — попита Лакост.

— Не се ли досещаш?

Отново спряха и Бовоар се вгледа в разтревоженото изражение на Изабел Лакост. Изведнъж лицето ѝ се проясни.

— Главен инспектор Гамаш я е намерил.

— Случайно отседнал в „Шато Фронтенак“ — обясни Бовоар. — Видял жената, когато излизал сутринта, и забелязал, че е още там, когато се прибрал по-късно. Заговорил я.

Лакост си представи сцената. Как началникът ѝ, едър и вежлив, отива при самотната индианка. Жената сигурно го е погледнала със страх, помислила го за поредния чиновник, дошъл да я изгони, за да не се пречка пред погледите на порядъчните граждани. И сигурно не е разбрала какво ѝ говори Гамаш. Опитал е на френски, после на английски, а тя просто го е гледала неразбиращо и тревожно. Едно обаче сигурно е прозряла. Че той е добър човек.

— Плакатът ѝ, разбира се, бил на езика кри — продължи Бовоар. — Началникът я оставил и се върнал след известно време с чай, сандвичи и преводач от Центъра за туземни езици. Било ранна есен и седнали до фонтана пред хотела. Нали го знаеш?

— Онзи в парка? Под старите кленове? Много добре го знам. Винаги, когато съм в Стария Квебек, ходя там. Можеш да гледаш уличните артисти долу пред кафенетата.

Бовоар кимна.

— Да. Седнали там, пийнали чай и хапнали сандвичи. Началникът ми разказа, че старицата произнесла кратка молитва,

преди да започне да се храни. Очевидно умираше от глад, но отделила време да се помоли.

Бовоар и Лакост вече не се гледаха. Стояха един срещу друг на слънчевата горска алея, но обърнати в различни посоки. Всеки бе вгълбен в собствените си мисли и си представяше посвоему сцената в Стария Квебек.

— Разказала му, че синът ѝ е изчезнал. Разказала му, че не е единственият. Разказала му за селото си на брега на залива Джеймс, което допреди година било на сух режим. Никакъв алкохол, така бил решил племенният съвет. Но вождът бил убит, старейшините — сплашени, женският съвет — разпуснат. И докарали алкохол с хидроплан. За броени месеци мирното им село било съсипано. И това не било най-лошото.

— Разказала му за убийствата? И той ѝ повярвал?

Бовоар кимна. Не за първи път се питаше какво би направил той в подобна ситуация. И не за първи път стигаше до грозния отговор. Той също би ѝ се присмял като всички други. А ако все пак бе проявил любезността да ѝ обърне внимание, щеше ли да повярва на разказа ѝ за сплашване, предателство и убийство?

Сигурно не. Или по-лошо — щеше да повярва, но пак да ѝ обърне гръб. Да се престори, че не е чул. Че не е разбрал.

Надяваше се, че вече не е такъв човек, но не можеше да бъде сигурен. Единственото, което знаеше, бе, че старата индианка е имала късмет.

Отначало Гамаш не разказа на никого за тази среща, дори на Жан Ги.

Седмици наред обикаля резерватите в Северен Квебек и когато откри отговорите на въпросите си, вече започваше да вали сняг.

Вярваше на жената, откакто се взря в очите ѝ в онзи парк в Стария Квебек. Беше потресен и възмутен, но не се усъмни дори за миг, че му казва истината.

Престъпленията бяха дело на полицаи. Жената бе виждала как униформени мъже отвеждат момчета в гората. После те се връщали, а младежите — не. Синът ѝ Майкъл бе един от изчезналите. Кръстен на архангела, той бе паднал в гората. Майка му го търсила ли, търсила, но не го открила.

Вместо него намерила Гамаш.

* * *

— Кой е? — извика главният инспектор. Застана абсолютно неподвижно. Очите му се бяха нагодили към тъмнината, наострил бе слух.

Скърцането се усили и се приближи. Гамаш се опита да не мисли за думите на Рен-Мари, а да се съсредоточи върху шума, който като че ли идваше от всички страни. Най-сетне иззад една от вратите на мазето се появи нещо по-тъмно. Черният връх на обувка. После пред очите на инспектора бавно се очерта човешки крак. С абсолютна яснота видя ръка с револвер.

Гамаш стоеше неподвижно. Остана по средата на помещението и зачака.

Двамата се озоваха един срещу друг.

— Лемио — прошепна главният инспектор.

Позна го още щом видя револвера. Но с това опасността не премина. Знаеше, че извади ли веднъж оръжието, човекът, който го държи, е готов да стреля. Внезапна уплаха можеше да го накара да дръпне спусъка.

Лемио обаче не трепваше. Стоеше неподвижно, с револвер на нивото на кръста, насочен към Гамаш.

След малко смъкна бавно дулото.

— Вие ли сте, господин главен инспектор? Стреснахте ме.

— Не ме ли чу, че викам?

— Вие ли бяхте? Не различих думите. Прозвуча ми, сякаш някой стене. Мисля, че тази къща почва да ме подлудява.

— Имаш ли фенерче? Моето изгасна. — Гамаш приближи младежа. В краката му се появи светло петно. — Прибра ли револвера?

— Да, господин главен инспектор. Чакайте само другите да разберат, че съм ви извадил оръжие.

Лемио се изсмя напрегнато. На Гамаш не му беше смешно. Продължи да гледа втренчено младежа. Когато най-сетне заговори, гласът му беше суров:

— Това, което току-що направи, може да ти докара уволнение. Никога, абсолютно никога не трябва да вадиш оръжие, ако няма да го

използваш. Много добре го знаеш, но все пак пренебрегна правилото. Защо?

Младият полицай бе възнамерявал да шпионира Гамаш. Но се оказа, че шефът му има твърде остър слух. Елементът на изненадата се загуби, но можеше да постигне друго. Щом като инспекторът се плашеше от къщата, защо да не го стресне още малко? Как ли щеше да реагира Бребьоф, ако Лемио реши проблема му, като докара смъртоносен инфаркт на главния инспектор? Младежът хвърли няколко камъчета и Гамаш се обърна. После дръпна едно въженце, за да създаде шум, сякаш нещо пълзи, а Гамаш направи крачка назад. Накрая Лемио извади револвера.

Инспекторът обаче произнесе името му, сякаш през цялото време бе знаел, че е той. И Лемио изгуби преимуществото си. По-лошо — Гамаш увеличи своето. Сега стоеше абсолютно хладнокръвно пред Лемио и лицето му излъчваше не гняв, не страх, а власт. Авторитет.

— Попитах те нещо, полицай Лемио. Защо извади револвера?

— Съжалявам — отговори младежът със заекване, прибегнал към проверената тактика на разкаяние и изповед. — Хвана ме страх, защото останах сам.

— Нали знаеше, че съм тук.

Гамаш не се оставяше да бъде подлъган от плачливите му преструвки.

— Тръгнах да ви търся, господин главен инспектор. И чух нещо. Гласове. Знаех, че няма с кого да приказвате, затова помислих, че има други хора. Може би онзи, който е скъсал ограничителната лента. Реших, че може да имате нужда от помощ. Но — Лемио сведе глава — нямам извинение. Можех да ви застрелям. Искате ли револвера ми?

— Искам истината. Не ме лъжи, момче.

— Не ви лъжа, господин главен инспектор, наистина. Знам, че звучи жалко, но се уплаших.

Гамаш мълчеше. „Нима този път номерът няма да мине?“ — запита се Лемио.

— Ох, голям съм некадърник! Първо тая работа с ефедрина, сега това...

— Беше грешка — изрече Гамаш малко по-меко.

Лемио пак спечели. Какво бе казал Бребьоф? „Всеки харесва разкажали се грешници, а най-много от всички — Гамаш. Той вярва, че

може да спаси давеците се. Твоята работа е да се давиш.“

Лемио успешно играеше ролята си. Умишлено бе оставил отворени страници за ефедрина на компютъра на Габри, за да го хванат и да му простят. Сега отново се остави да го хванат. Да вади оръжието си, бе голяма глупост, но все пак съумя да превърне грешката в предимство. И Гамаш, жалкият слаб Гамаш, пак му прости. Това бе най-големият наркотик за главния инспектор — слабостта. Той обожаваше да прощава.

— Намерихте ли нещо, господин главен инспектор?

— Не. Къщата не е готова да ни разкрие тайните си.

— Тайни? Къщата има тайни?

— Къщите са като хората, полицай Лемио. Имат тайни. Ще ти кажа нещо, което съм научил. — Гамаш понижи глас толкова, че младият полицай трябваше да напрегне слух, за да го чуе. — Знаеш ли кое ни съсипва?

Младежът поклати глава. Тогава в мрака и тишината чу отговора:

— Собствените ни тайни ни съсипват.

В този момент зад него леко изскърцване проряза тишината.

[1] Еразъм Ротердамски (1466–1536) е бил виден мислител, философ и теолог. — Б.р. ↑

[2] Аз съм (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТА

— После какво се случи? — попита Лакост.

Вече се връщаха към щаба. Излезли бяха изпод короните на дърветата и виждаха растящия буреносен облак. Вече заемаше една четвърт от небето. Напредваше бавно, но неумолимо.

— *Pardon?* — каза Бовоар, разсеян от облака.

— Главният инспектор. Имал е доказателства срещу Арно и другите. Какво е направил с тях?

— Не знам.

— О, я стига. Трябва да знаеш. Разказал ти е всичко друго. Историята на индианката не беше разкрита в съда.

— Не. Решили да я запазят в тайна, за да не пострада. Не трябва да казваш на никого.

Лакост понечи да възрази, че всеки, който би поискал да навреди на индианката, вече е зад решетките, но си спомни статията от сутрешния вестник. Явно все още имаше засегнати.

— Няма да казвам.

Бовоар кимна и продължи по пътя.

— Има още нещо — настоя Лакост, като го настигна. — Какво е то?

— Ивет Никол.

— Какво за нея?

Бовоар знаеше, че е отишъл твърде далеч. Предупреди се да спре. Но думите сами се изплъзнаха от устата му в отчаян опит да намери съмишленик, да срещне разбиране.

— Изпратена е от комисар Франкьор да шпионира главния инспектор.

Самите думи сякаш воняха.

— *Merde!* — възкликна Лакост.

— *Merde* — съгласи се Бовоар.

— Не, буквално. Лайно.

Лакост посочи земята. И наистина, отстрани на пътя имаше огромно, изпускащо пара изпражнение.

— Боже, отврат! — Бовоар вдигна крак. Меката италианска кожа на обувката бе омазана с мека, смрадлива субстанция. — Собствениците на кучета не са ли длъжни да чистят след любимците си?

Опита се да се избърше в пътната настилка, но я омаза и с кал, освен с лайна.

— Не е кучешко лайно — обади се авторитетен глас.

Полицайте се огледаха, но не видяха никого. Бовоар надникна в гората. Нима някое от дърветата бе спряло да пее, за да им проговори? Нима първите думи, които чуваше от дърво в живота си, бяха „Не е кучешко лайно“? Обърна се и видя към тях да се приближават Питър и Клара Мороу. „Явно не“ — отговори си и се запита колко време са били там двамата и какво са чули.

Питър огледа внимателно изпражнението. „Само селянин може да се впечатлява толкова от лайна — помисли си Бовоар. — Селянин или родител.“

— Мечка — заяви Питър и се изправи.

— Ама ние минахме отгук преди няколко минути. Искате да кажете, че мечката е била зад нас?

„Нещо се опитват да ни бъзикат ли?“ — запита се полицаят. Но Клара и мъжът ѝ бяха абсолютно сериозни. Питър Мороу държеше навит на руло вестник.

— Главният инспектор наблизил ли е?

— Не, съжалявам. Мога ли да ви помогна?

— Рано или късно ще го прочете — каза Клара на Питър.

Питър кимна и подаде вестника на Бовоар.

— Прочетохме го сутринта — заяви инспекторът и му го върна.

— Погледнете по-добре.

Бовоар въздъхна и отвори вестника. Беше „Журнал де ну“, а не „Журне“, както бе очаквал. А на централно място имаше снимка на главния инспектор със сина му Даниел. Намираха се в каменна сграда. Приличаше на гробница. И Гамаш подаваше плик на Даниел. Под снимката пишеше: „Арман Гамаш дава плик на непознат мъж.“

Бовоар прегледа набързо статията, после се наложи да я прочете още веднъж, вече по-бавно. Беше толкова разстроен, че едва

осмисляше написаното. Думите се размиваха, потъваха, давеха се в преливащия му гняв. Накрая Бовоар свали задъхан вестника и в този момент видя Гамаш да минава по моста с Робер Лемю. Погледите им се срещнаха и главният инспектор се усмихна радушно, но когато видя вестника в ръцете на по-младия си колега, усмивката му помръкна.

— *Bonjour*. — Гамаш се ръкува с Питър и леко се поклони на Клара. — Виждам, че сте прочели последните новини. — Кимна към вестника в ръцете на колежата си.

— А вие? — попита Бовоар.

— Не, но Рен-Мари ми го прочете по телефона.

— Какво ще правите сега? — Бовоар изрече думите, сякаш околните ги нямаше и единственото, което съществуваше, бяха главният инспектор и растящият буреносен облак зад него.

— Ще изчакам. — Гамаш кимна на другите и тръгна към щаба.

— Чакайте! — извика Бовоар и хукна след него. Препречи пътя на Гамаш на вратата. — Не можете да позволите да говорят такива неща за вас. Това е клевета. Най-меко казано. Боже мой, мадам Гамаш всичко ли ви прочете? Чуйте това! — Отвори вестника и зачете: — *Квебекската полиция дължи на гражданите обяснение. Как един корумпиран служител все още е на работа? И то на влиятелен пост? По време на процеса „Арно“ стана ясно, че главен инспектор Гамаш също е бил замесен и е имал лични сметки за уреждане с началника си. Сега обаче, изглежда, самият той е влязъл в схемата. Кой е мъжът, на когото подава плика, какво има в него и за каква услуга му плаща?*

Бовоар смачка вестника и погледна Гамаш в очите.

— Това е синът ви. Давате плика на Даниел. Няма никакво основание да пишат такива клевети. Хайде, вземете телефона и се обадете в редакцията. Обяснете какво правите на снимката.

— Защо? — попита спокойно Гамаш. В очите му не личеше гняв. — За да измислят още лъжи? За да им покажа, че са ме засегнали? Не, Жан Ги. Фактът, че мога да опровергая обвиненията, не означава, че трябва да го сторя. Имай ми доверие.

— Все това повтаряте, сякаш е нужно да ми напомняте да ви вярвам. — Бовоар вече не се интересуваше кой може да ги чуе. — Колко пъти трябва да докажа лоялността си, преди да спрете да казвате „имай ми доверие“?

— Извинявай. — За първи път Гамаш видимо се смути. — Прав си. Не се съмнявам в теб, Жан Ги. Никога не съм се съмнявал. Имам ти доверие.

— И аз на вас — увери го Бовоар вече с по-спокоен глас.

За момент си представи, че Гамаш заменя тези думи с други, но знаеше, че и „Имам ти доверие“ е достатъчно. Погледна едрият мъж до себе си и осъзна, че той все още не е стъпил накриво. И не по неговите италиански обувки имаше размазано изпращане.

— Правете каквото трябва. Аз съм зад вас.

— Благодаря ти, Жан Ги. Сега трябва да се обадя на Даниел. В Париж става късно.

— Началник — намеси се Лакост, когато прецени, че е уместно. — Патоложката иска да поговори с вас. Каза, че ще ви чака в бистрото в пет.

Гамаш погледна часовника си.

— Открихте ли нещо в стаята, което би могло да обясни влизането с взлом?

— Не. А вие?

Какво да й отговори? Че е открил скръб, страх и истина? „Собствените ни тайни ни съсипват“ — беше казал на Лемю. Гамаш бе излязъл от онова прокълнато мазе, обременен с нова тайна.

* * *

Жил Сандон прегърна един крак и започна да го гали. Мъчително бавно движеше грубата си ръка нагоре-надолу. При всяко движение преместваше дланта си по-нагоре, докато накрая достигна края на крака.

— Толкова си гладък — каза му, духна върху него и изтръска няколко микроскопични частици. — Чакай да те намажа. С прекрасно тунгово масло.

— С кого говориш?

Одил се опря на касата на вратата. Течността се завъртя в чашата й; работилницата на Жил пред очите й — също. Обикновено трансформираше гнева си във вино и го поглъщаше, но в последно време този трик не вършеше работа.

Жил вдигна очи стреснат, сякаш са го хванали да прави нещо унизително и сексуално. Износеното парче шкурка падна на пода. Мъжът подуши виното. Часът бе пет. Може и да не беше чак толкова лошо. Много хора пийват в пет. Все пак всеки знае прочутата квебекска традиция *cinq a sept* — „от пет до седем“.

— Говорех на крака — отвърна и за първи път думите му прозвучаха абсурдно.

— Не е ли глупаво?

Жил погледна крака, който трябваше да стане част от красива маса. Честно казано, никога не му беше хрумвало, че е глупаво. Не беше глупак и знаеше, че повечето хора не си говорят с дърветата, но смяташе, че това си е техен проблем.

— Работя по ново стихотворение. Искаш ли да го чуеш?

Без да изчака отговора му, Одил се отдели от касата на вратата и бавно, предпазливо тръгна към главния щанд на магазина. Върна се след малко с тетрадката си.

— Слушай.

*Как често бедният човек
на страх и мъка се поддава,
със тръни пътя си нелек
посипва и той по-труден става.*

— Чакай — добави, когато той равнодушно ѝ обърна гръб. — Има още. И остави това проклето нещо.

Жил наведе очи и осъзна, че е стиснал дървения крак, сякаш иска да го удуши. Пръстите му бяха побелели, като че ли кръвта се бе просмукала от тях в дървото. След момент на колебание грижливо положи крака на земята, върху купчина меки стърготини.

*И не за него птици църкат,
ни жаби крякат във реката,
ни щъркът зарад него отърква
клюна си царствен във перата.*

Одил го изгледа с мъдро изражение. Кимна няколко пъти, затвори бележника и изключително съсредоточено се върна в магазина. Жил я изпрати с поглед и се зачуди какво ли се опитва да му каже. Как бе възможно да разбира дърветата, а Одил — не?

Изведнъж се почувства неловко, сякаш го полазиха мравки. Вдигна дървения крак пред лицето си и вдиша дълбоко. Пренесе се отново в гората. В грижовната, бдителна гора. В безопасност. И все пак мислите му го върнаха към реалността.

Какво знаеше Одил? Нали „перата“ се използваха за писане. Да не би да планираше да напише нещо по-разбираемо за него? Да го предупреди ли искаше? Ако бе така, трябваше да я спре.

Замисли се, докато ритмично потупваше изящния дървен крак с дланта си.

* * *

Седнал на бюрото си, Арман Гамаш изглади намачкания вестник. До този момент само бе слушал други да му го четат и изживяването беше достатъчно шокиращо. Но когато погледна снимката, сърцето му се сви. Даниел бе хванал плика, който той самият го принуди да приеме. Даниел, красивият Даниел, едър и як. Не беше ли очевидно, че са баща и син? Редакторите нарочно ли си затваряха очите? Гамаш знаеше отговора. Някой ги подтикваше да не се вслушват в здравия разум.

Взе телефона и се обади на сина си.

* * *

Доктор Шарън Харис паркира пред бистрото. През прозорците видя семейство Мороу и още неколцина души, които бегло познаваше. Видя проблясващия огън зад решетката на камината и Габри, който държеше поднос с напитки и забавляваше група клиенти с развлекателен разказ. В следващия момент Оливие ловко взе подноса от ръцете му и занесе напитките при друга група. Габри седна, кръстоса дебелите си крака и продължи да разказва. На доктор Харис ѝ

се стори, че го видя да отпива от чуждо уиски, но не беше сигурна. Обърна се и се загледа към селото. Прозорците на къщите започваха да светват и във въздуха се разнасяше уханието на горящи цепеници. Трите огромни бора наред площада хвърляха дълги сенки. Погледна небето. Стъмваше се, но не само заради настъпващата нощ. Доктор Шарън Харис бе чула прогнозата, докато пътуваше насам, и дори метеорологичната служба изглеждаше изненадана от внезапно появилите се буреносни облаци. Но какво носеха? Синоптиците не знаеха. В този сезон можеше да е всичко — дъжд, суграшица, сняг.

Тъй като не видя главен инспектор Гамаш в бистрото, доктор Харис реши да седне на пейка на площада и да подиша чист въздух. Когато се настани, погледна под пейката и нещо привлече вниманието ѝ. Вдигна го, разгледа го и се усмихна.

Отсреща вратата на Рут Зардо се отвори и възрастната жена се показва навън. Спря на прага и Харис остана с впечатление, че жената говори на невидим човек. След малко старицата закуцука надолу по стълбите и когато слезе, отново каза нещо на призрачния си спътник.

„Накрая съвсем се е чалнала — помисли си съдебната лекарка. — Мозъкът ѝ е изфирясал от толкова стихоплетстване.“

Рут се обърна и направи нещо, което ужаси патоложката (Харис познаваше твърде слабо тази мизантропка) — усмихна се и ѝ помахна. Съдебната лекарка също ѝ махна и се запита що за зловещ план е замислила старицата, за да е толкова щастлива. После видя причината.

Старицата закуцука през улицата и след нея като на опашка тръгнаха две птичета. Едното размахваше крилца, другото леко накуцваше и изоставаше. Рут спря да ги изчака, после пак тръгна, но по-бавно.

— Симпатично семейство — отбеляза Гамаш и седна до Харис на пейката.

— Вижте какво открих.

Доктор Харис разтвори ръката си и там, върху дланта ѝ, Гамаш видя мъничко яйце. Беше синьо като яйце на червеношийка, но не съвсем. Имаше също зелени и розови шарки, толкова сложни и деликатни, че се наложи инспекторът да си сложи очилата, за да ги оцени напълно.

— Къде, за бога, го намерихте?

— Тук, под пейката. Представяте ли си? Мисля, че е дървено.

Подаде му яйцето. Гамаш го вдигна на височината на лицето си и се втрени в него така съсредоточено, че очите му се кръстосаха.

— Красиво е. Интересно откъде се е взело.

Доктор Харис поклати глава:

— Невероятно място. Как ще обясните съществуването на село като Трите бора, където поетеси разхождат патета, а произведения на изкуството падат от небето?

При споменаването на небето и двамата се взряха в буреносния облак, затулил почти наполовина небосклона.

— Не очаквам да срещна някой Рембранд, като гледам това — отбеляза Гамаш.

— Рембранд — не. По-скоро някой абстрактен художник, не толкова класически.

Детективът се засмя. Харесваше доктор Харис.

— Горката Рут. Представете си, преди малко ми се усмихна.

— Усмихна ли се? Нали не мислите, че скоро ще умре?

— Тя не. Но онова мъниче вероятно да.

Доктор Харис посочи по-малкото пате, което едва се провираше през тревата към езерото. Двамата с Гамаш продължиха да наблюдават поетесата, която се върна при изоставашото мъниче и тръгна много бавно редом с него. Закуцукаха заедно като майка и дете.

— От какво е умряла Мадлен Фавро, докторе?

— От ефедрина. В организма ѝ имаше доза, пет-шест пъти по-висока от препоръчителната.

Гамаш кимна:

— Това пишеше и в доклада от токсикологията. Възможно ли е да го е поела по време на вечерята?

— Би трябвало. Ефедринът действа доста бързо. И не мисля, че е било трудно да го сипят незабелязано в храната ѝ.

— Има обаче и друга причина, нали? Не всеки, предозирал с ефедрин, умира с изражение на ужас на лицето си.

— Така е. Искате ли да знаете какво всъщност я е убило?

Гамаш кимна.

Шарън Харис погледна силното му, спокойно лице и кимна към хълма.

— Ето това я е убило. Имението „Хадли“.

— Стига, докторе. Къщите не убиват — опита се да прозвучи убедително Гамаш.

— Къщите може би не, но страхът убива. Вярвате ли в духове? — Инспекторът не отговори и тя продължи: — Аз съм лекар, учен, но съм влизала в къщи, които ме плашат до смърт. Канили са ме на гости на съвсем прилични места, дори в нови къщи. И пак съм изпитвала страх. Усеждала съм присъствие.

Поколеба се. Дали да му разкаже всичко? Дали да признае? Знаеше, че трябва да го направи. За да помогне за откриването на убиеца, трябваше да сподели тайната си. Знаеше също, че никога не би признала тези неща пред друг полицай.

— Вие вярвате ли в къщи с духове? — попита Гамаш.

Доктор Харис изведнъж стана отново на единайсет. Пак се промъкваше през боровата гора към къщата на Трембли: погребана в пущинака, изоставена, тъмна, зловеща.

— Преди години там са убили някого — прошепна приятелката ѝ. — Момче. Било е удушено и наръгано с нож.

Чувала беше, че е било пребито до смърт от чичо си, но други твърдяха, че е умряло от глад.

Духът му обаче се върнал и още бил в къщата. Чакал. Чакал да обладае тялото на друго дете. За да се възроди и да отмъсти за смъртта си.

Промъкнаха се на метри от къщата на Трембли. Беше нощ и тъмната гора ги заобикаляше отвсякъде. Всичко, което изглеждаше познато и успокояващо през деня, сега беше зловещо. Чу се пращане на клонки като приближаващи стъпки, после нещо изскърца и малката Шарън Харис побягна. Тичаше през гората, препъваше се, клоните деряха лицето ѝ, а зад гърба ѝ се чуваше задъхано дишане. Дали бе на приятелката, която тя изостави? Или мъртвото момче се опитваше да я хване? Почти усети как то я сграбчва за раменете със студените си ръце и се опитва да изтръгне живота от тялото ѝ.

Колкото повече бягаше, толкова по-голям ставаше ужасът ѝ. Накрая изскочи от дърветата. Разплакана, уплашена до смърт и сама.

Дори сега, когато се взреше в огледалото, различаваше миниатюрните белези, оставени от клоните и от собствения ѝ страх. И си спомняше онази нощ, в която бе изоставила приятелката си да бъде погубена от духовете вместо нея. Разбира се, другото момиче изскочи

от гората секунди след нея също разплакано. И двете разбраха, че мъртвото момче все пак е откраднало нещо от тях. Приятелското им доверие.

Шарън Харис не знаеше дали има къщи, обладани от духове, но беше сигурна, че има такива хора.

— Дали вярвам в къщи с духове ли, инспекторе? Сериозно ли ме питате? Мен, лекаря, човека на науката?

— Да, точно това ви питам — усмихна се Гамаш.

— А вие вярвате ли?

— Достатъчно добре ме познавате, докторе. Аз вярвам във всичко.

Шарън Харис се поколеба още малко, но се реши. „Какво толкова?“

— Там има нещо. — Не се наложи да сочи, и двамата знаеха кое място има предвид. — Но какво, не знам. Мадлен Фавро е наясно, но е трябвало да умре, за да разбере. Аз поне не съм чак толкова любопитна.

Известно време поседяха мълчаливо на пейката, наред спокойното селце. Докато те си говореха за духове, демони и смърт, край тях хората разхождаха кучетата си, приказваха си, работеха в градините. Гамаш чакаше доктор Харис да продължи и гледеше как Рут се опитва да подмами двете пухкави топчици да влязат в езерото.

— Днес направих малко проучване за ефедрата. — Харис извади бележник от джоба си. — Спада към голосеменните.

— Това е растението, от което се извлича ефедринът, нали?

— Знаете ли вече?

— Полицай Лемю ми каза.

— Ефедрата расте навсякъде. Използва се при хрема и алергии. Китайците я познават от векове като ма хуанг. По-късно фармацевтичните компании започват да извличат чист ефедрин.

— Казахте, че расте навсякъде...

— Питате се дали я има и тук? Да, има я. Вижте там. — Харис посочи голямо дърво на моравата.

Гамаш стана, отиде там и се наведе, за да вдигне сухо кафяво листо, останало от есента.

— Това е гинко — обясни патоложката, като отиде при инспектора и вдигна друго листо. Беше с необичайна форма, като

ветрило с дебели жилки. — То също е от семейството на голосеменните.

— От него може ли да се извлече ефедрин? — попита Гамаш.

— Не знам дали се извлича от листата, от кората или от друга част на растението. Пък и фактът, че принадлежат към едно и също семейство, не гарантира, че във всичките се съдържа ефедрин. Едно мога да кажа със сигурност: сама по себе си комбинацията от ефедрин и уплаха не би могла да причини смърт.

Двамата се върнаха на пейката. Гамаш потърка листото между пръстите си и усети допира на скелета от сухи жилки.

— Трябвало е да се случи още нещо, така ли?

— Необходимо е било още нещо — кимна Харис.

— Какво? — попита инспекторът с надежда отговорът да не е „дух“.

— Мадлен Фавро е имала болно сърце.

— Така ли?

— Да. Ако съдя по аутопсията, сърцето ѝ е било сериозно увредено. Почти със сигурност от рака на гърдата.

— Ракът на гърдата уврежда сърцето?

— Не самият рак, а лечението. Химиотерапията. При млади жени ракът на гърдата може да бъде изключително агресивен, затова лекарите предписват медикаменти във високи дози. Обикновено информират всяка пациентка за рисковете: постоянно гадене в продължение на месеци, опадване на косата и опасност от сърдечни проблеми. Другият вариант е сигурна смърт от рак.

— Жесток избор — измърмори Гамаш.

— Така е.

— Изглеждате адски сериозни — отбеляза Рут Зардо и се приближи до пейката им. — Омазвате случая „Фавро“ ли?

— Вероятно. — Гамаш стана и се поклонил на поетесата. — Познавате ли доктор Харис?

— Не сме се виждали.

Двете жени се ръкуваха. Шарън Харис се запознаваше с Рут за около десети път.

— Радвахме се на децата ви — заяви Гамаш и кимна към езерото.

— Имат ли си имена? — поинтересува се Харис.

— Голямата е Роза, а малката — Лилия. Защото ги намерихме между цветята, които растат край езерото.

— Красавици.

В това време Роза се гмурна в езерото. Лилия направи крачка и се препъна. Макар да бе с гръб към птиците, Рут явно усети, че нещо не е наред, и бързо закуцука към брега. Извади по-малкото пате прогизнало, но живо.

— За малко — отбеляза, като нежно избърса главицата на мъничето с ръкава си.

Шарън Харис се запита дали не трябва да каже нещо. Нима Рут не виждаше колко крехка е Лилия?

— Задава се буря — отбеляза патоложката, като кимна към небето. — Не искам да съм на път, когато започне. Но имам да ви съобщя още нещо, което може да ви е полезно.

— Какво? — попита Гамаш, докато я изпращаше до колата ѝ.

Рут се запъти обратно към дома си, следвана от крякащата Роза и с Лилия в ръка.

— Съмнявам се да има общо със смъртта ѝ, поне не пряко, но изглежда странно. Ракът на Мадлен Фавро се е активизирал. При това сериозно. Имаше метастази в черния дроб. Не големи, но по моя преценка е нямало да доживее до Коледа.

Гамаш се замисли върху току-що наученото.

— Дали е знаела?

— Нямам представа. Възможно е да не е била наясно. Но има жени с рак на гърдата, които познават телата си почти на телепатично ниво. Това е изключително силна връзка. Декарт не е бил прав. Няма разделение между разум и тяло. Тези жени знаят не само първоначалната диагноза. Разбират, когато ракът се върне.

Шарън Харис се качи в колата и потегли точно когато се появиха първите големи дъждовни капки, вятърът се усили, а небосводът стана тъмнолилав и непроницаем. Гамаш се добра до бистрото, преди небето да се продъни. Настани се в едно кресло, поръча си уиски и анасонова луличка и се загледа през прозореца към развихрящата се буря. Питаше се кой ли би желал да убие вече умираща жена.

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ПЪРВА

— Интересна ли е книгата?

Мирна се наведе над рамото на Гамаш. Инспекторът се бе вгълбил толкова, че отначало не я забеляза.

— Не знам — призна и ѝ подаде четивото си. Изпразнил бе джобовете си от книгите, които беше събрал. Чувстваше се като ходеща библиотека. Останалите детективи събираха пръстови отпечатъци и други улики, а той — книги. Не всеки би се съгласил, че подходът му е правилен.

— Ужасна буря. — Мирна се тръшна в голямото кресло срещу него и поръча червено вино. — Слава богу, че не трябва да излизам. Всъщност, ако поискам, мога никога да не излизам. Всичко, от което имам нужда, е тук.

Жената доволно разтвори ръце и пъстрият ѝ кафтан се разпери върху страничните облегалки на креслото.

— Храна от Сара и мосю Беливо, компания и кафе...

— Виното, Ваше Величество! — обяви Габри и постави тумбеста чаша върху тъмната маса пред тях.

— Свободен си. — Мирна кимна с удивително царствен маниер. — Имам вино, уиски и всички книги, които бих пожелала някога да прочета.

Вдигна чашата си за наздраве и Гамаш стори същото.

— *Sante*.^[1]

Двамата се усмигнаха и загледаха как дъждовната вода облива матовите стъкла на прозорците.

— Да видим сега какво имаме тук. — Мирна сложи очилата си и заразглежда подвързаното с кожа томче, което Гамаш ѝ беше дал. — Къде намерихте това? — попита след малко, като остави очилата да увиснат на връвчицата си и да се приземят върху широката ѝ гръд.

— В стаята, където е умряла Мадлен. Беше в библиотеката.

Мирна веднага остави книгата, сякаш злото бе заразно. Илюстрацията на корицата беше простичка, но впечатляваща. Малка

ръка, очертана в червено. Приличаше на кръв, но Гамаш се успокояваше, че е просто мастило.

— Това е книга за магия — каза Мирна. — Не видях издателство и идентификационен номер. Вероятно е апокрифно издание.

— Имате ли представа от коя година е?

Мирна се наведе над книгата, но не я докосна.

— Кожата на гърба се е напукала малко, а част от страниците изглеждат отлепени. Сигурно лепилото се е разсъхнало. Предполагам, че е отпреди Първата световна война. Има ли надпис?

Гамаш поклати глава.

— Виждали ли сте нещо подобно в книжарницата? — попита.

Мирна се престори, че мисли, но от самото начало знаеше отговора. Щеше да си спомни нещо толкова зловещо. Тя обичаше книгите. Всички книги. Имаше окултни и няколко за магия. Но ако между тях се появеше издание като това, много бързо щеше да я даде. На човек, когото мрази.

— Не, никога.

— А като тази?

Гамаш бръкна във вътрешния си джоб и извади книгата, която току-що бе прочел от кора до кора. Не му се искаше да свършва.

Очаквал бе любезен, любопитен поглед. Може би усмивка и разпознаване. Но не очакваше ужас.

— Къде намерихте това?! — Мирна грабна книгата от ръката му и я бутна отстрани на креслото.

— Какво има? — попита Гамаш, изненадан от реакцията ѝ.

Жената сякаш не го чу. Трескаво заоглежда стаята. Мосю Беливо бе застанал на вратата, изглеждаше объркан. След секунда влезе.

Мирна вдигна отново книгата и я постави на масата. Отгоре вече имаше малка купчина: странното подвързано с кожа томче с червена ръка на корицата, една Библия и тази книга със смешна илюстрация, която бе причинила толкова тревога.

— Коя е Сара Бинкс? — попита Гамаш, като почука по корицата.

— Сладкодумницата от Саскатун — отговори Мирна, сякаш това обясняваше всичко.

Инспекторът вече бе потърсил информация за „Сара Бинкс“ в интернет и знаеше, че книгата е написана като шеговита биография на

най-лошата поетеса в света. Беше сърдечна, топла и смешна, а Мадлен я бе държала скрита.

— Намерих я в дъното на едно чекмедже в спалнята на Мадлен.

— Била е у Мадлен?

— Очаквахте, че ще е при друг ли?

— Не мога да следя книгите. Хората си ги разменят. Това е проклятие за книжаря. Вместо да купуват, си ги заемат.

Мирна очевидно беше разстроена, но не от нерегламентираното разменяне на книги. Постоянно се озърташе, изглеждаше изнервена и нащрек.

— Какъв е проблемът? — попита Гамаш.

Бързо се досети за отговора. Мирна спря поглед върху слабия мъж на бара. Мосю Беливо изглеждаше тъжен и объркан.

— Винаги е такъв — отбеляза тя, взе шепа кашу и разсипа няколко ядки по масата. Гамаш разсеяно ги взе и ги лапна.

— Какво искате да кажете?

Мирна се поколеба за миг, преди да отговори:

— Знам, че има причина. Жена му боледува дълго, преди да почине. А сега и смъртта на Мадлен. И все пак той е в състояние всеки ден да излиза, да отваря магазина си и да работи, сякаш всичко е наред.

— Може би е свикнал със скръбта. Превърнала се е в нормално състояние за него.

— Може би. Ако жена ви почине, ще отидете ли на работа на следващия ден?

— С Мадлен не са били женени — изтъкна Гамаш, като побърза да прогони идеята за смъртта на Рен-Мари.

— Но Жинет му беше съпруга, а той отвори магазина на следващия ден. Дали просто има кураж, или виждаме близката противоположност?

— Какво?

— Близката противоположност е понятие в психологията. Две емоции, които изглеждат еднакви, но всъщност са противоположни. Едната се проявява като другата, или така ни се струва, но едната е здравословна, а другата — вредна, извратена.

Гамаш остави чашата си. Пръстите му бяха навлажнени от кондензираната вода. Или беше от пот, внезапно избила по дланите

му? Тътенът на бурята, дъждът и градушката, които шибаха ожесточено прозорците, разговорите и смехът в бистрото заглъхнаха.

Инспекторът се наведе и понижи глас:

— Бихте ли ми дали пример?

— Има три такива двойки — обясни Мирна, като също се наведе и зашепна, макар че не знаеше защо. — Привързаност, замаскирана като любов, жалост като състрадание и равнодушие като самообладание.

Гамаш замълча за момент. Вгледа се в очите на жената и се опита да вникне в дълбокия смисъл на онова, което бе казала. Сигурен беше, че то има по-дълбок смисъл. Току-що бе чул нещо много важно.

Но не можеше да разбере съвсем. Премести поглед към камината, а Мирна отново се облегна назад и разклати червеното вино в тумбестата чаша.

— Не разбирам — призна след малко детективът и отново погледна събеседничката си. — Бихте ли обяснили?

Жената кимна:

— Жалостта и състраданието са най-лесни за разбиране. Състраданието включва емпатия — да възприемаш страдащия човек като равен. При жалостта е друго. В този случай изпитваш превъзходство.

— Така е. Но двете трудно се разграничават.

— Именно. Дори от човек, който усеща съответните емоции. Почти всеки твърди, че чувства състрадание. То е благородно чувство. Но в действителност много хора изпитват жалост.

— Значи жалостта е близката противоположност на състраданието?

— Точно така. Прилича на състраданието, проявява се като него, но всъщност е негова противоположност. И докато има жалост, няма място за състрадание. Тя унищожава, прогонва по-благородната емоция.

— Защото се заблуждаваме, че изпитваме едното, но всъщност чувстваме другото.

— Заблуждаваме себе си и околните.

— А любовта и привързаността?

— Отношенията майка — дете са класически пример. Някои майки се стремят да подготвят децата си за самостоятелен живот в

широкия свят. Да ги научат да бъдат независими, да си изберат половинка и да станат добри родители. Да живеят както искат и да вършат това, което ги прави щастливи. Това е любов. Други, каквито срещаме постоянно, се вкопчват в децата си. Преместват се да живеят в същия град, в същия квартал. Живеят чрез тях. Задушават ги. Манипулират ги, вменяват им вина, осакатяват ги.

— Осакатяват ли ги? Как?

— Като не ги научават да бъдат независими.

— Но това не важи само за майките и децата.

— Не. Същото е в приятелствата, в брака. Във всяка интимна връзка. Любовта е да желаеш най-доброто за другия. Привързаността е да го държиш като заложник.

Гамаш кимна. Беше виждал доста такива случаи. Заложниците не могат да избягат, а когато се опитат, се случват трагедии.

— А последният пример? — Инспекторът отново се наведе към Мирна.

— Равнодушие и самообладание. Мисля, че е най-лошият и най-вреден случай на близки противоположности. Самообладанието е баланс. Когато в живота ни се случи трагедия, страдаме силно, но успяваме да я преодолеем. Сигурно сте виждали такива случаи. Хората, които някак преживяват загубата на дете или на половинката си. Като психолог го виждам постоянно. Невъобразима болка и скръб. Но дълбоко в себе си хората намират опора. Това е самообладание. Способността да приемеш нещата и да продължиш напред.

Гамаш кимна. Виждал бе силно опечалени семейства, преодолели убийството на любим човек. Някои дори бяха събрали сили да простят на убиеца.

— А какво е равнодушието? — попита, като все още не разбираше връзката.

— Помислете. Всички тези стоици. Стиснали устни. Спокойни пред лицето на трагедията. Някои наистина са храбри. Но други — Мирна понижи глас — са психопати. Не чувстват болка. И знаете ли защо?

Гамаш не отговори. Бурята биеше по прозорците, сякаш ожесточено се опитваше да прекъсне разговора им. По стъклата дрънчаха ледени парчета, лепеше се сняг, който постепенно закриваше

гледката към селото, докато двамата с Мирна се почувстваха изолирани в собствен свят.

— Психопатите не ги е грижа за другите. Не изпитват емоциите, които ние чувстваме. Те са като Невидимия^[2], увит с човешка обвивка, но кух отвътре.

Гамаш го побиха тръпки.

— Проблемът е как да различиш едните от другите — прошепна Мирна и отново спря поглед върху бакалина. — Хладнокръвните хора са невероятно смели. Приемат болката, изпитват цялата ѝ жестокост и после се отърсват от нея. И знаете ли какво?

— Какво?

— Изглеждат по абсолютно същия начин като онези, на които изобщо не им пука, равнодушните. Невъзмутими, спокойни и уравновесени. Ние им се възхищаваме. Но кой е храбър и кой — близката противоположност?

Гамаш се облегна в креслото, затоплено от огъня, осъзнал, че врагът е близо.

* * *

Лакост и Лемьо си бяха тръгнали и Бовоар беше сам в оперативната зала. Ако не броим Никол. Тя седеше приведена пред компютъра, а лицето ѝ бе бледо като на мъртвец.

Часовникът показваше шест. Време беше да тръгва. Жан Ги взе коженото си яке и отвори вратата. Затвори я бързо.

— Мамка му!

— Какво?

Никол се приближи. Бовоар се дръпна и я остави да пробва лично. Тя го погледна подозрително и бързо се опита да отвори.

Веднага я удари порой от леденостудени капки. Но не беше просто дъжд. Когато отскочи назад, видя нещо да се търкаля по пода. Парченца лед. Град, по дяволите! Вятърът започна да тряска вратата и когато младата жена посегна да затвори, видя и друго във вихрушката.

Сняг, мамка му!

Дъжд, град и сняг? Къде беше мъглата?

В този момент се чу телефонен звън. Металическа мелодия на мобилен апарат. Мелодията му бе позната, но Бовоар не можа да се сети откъде. Със сигурност не беше неговият телефон. Погледна Никол — жената най-сетне имаше вид, сякаш малко кръв е стигнала до лицето ѝ. Изглеждаше като гримирана от отмъстителен погребален агент, който е намацал големи червени петна по бузите и челото ѝ. Останалата кожа бе като от восък.

— Мисля, че е твоят телефон.

— Не е моят. Сигурно Лакост е забравила своя.

— Твоят е. — Бовоар направи крачка към нея. Досещаше се кой звъни. — Вдигни.

— Сигурно е грешка.

— Ако не отговориш, ще го направя аз. — Пристъпи към нея и тя започна да отстъпва назад.

— Не, аз ще вдигна.

Никол бавно долепи телефона до ухото си. Явно се надяваше да ѝ затворят, преди да се наложи да натисне копчето. Но мобилният продължаваше да звъни. Бовоар я притисна. Полицайката отскочи назад, но твърде късно. Бърз като мълния, инспекторът грабна телефона:

— Ало.

Връзката прекъсна.

* * *

Бистротото бе почти празно. Огънят пращеше тихо зад решетката и хвърляше в стаята кехлибарена и алена светлина. Беше топло, уютно и тихо. Само от време на време някой по-силен порив на вятъра разклащаше прозорците.

Бовоар извади книга от чантата си. Годишникът на Мадлен.

— Чудесно — каза Гамаш и го взе. Облегна се назад, сложи очилата си, взе чашата си с червено вино и сякаш изчезна от стаята.

Жан Ги не си спомняше да е виждал шефа си по-щастлив, отколкото в моментите, когато бе с книга в ръце.

По-младият детектив взе филийка хрупкава франзела, намазана с дебел слой пастет, и отхапа. Отвън вятърът виеше. Вътре всичко бе

спокойно и безгрижно.

След минути вратата се отвори и в стаята влетя Жана Шове с полепнала по лицето коса и шокирано изражение. Гамаш стана и леко ѝ се поклони за поздрав. Жената се настани на маса, доста отдалечена от тяхната.

— Готов съм да се обзаложа, че Никол я е изгонила от пансиона. Само тя може да уплаши жена, която възкресява мъртвите, толкова, че да хукне навън в подобна буря.

Ордъворите дойдоха. Габри постави крем супа с омар пред Гамаш и френска лучена супа пред Бовоар.

Инспекторите започнаха да се хранят и продължиха разговора си. За Бовоар това бе любимата част от разследването. Когато се съветваха за случая. Обменяха идеи. Нищо официално, не водеха записки. Просто разсъждаваха на глас. Докато хапват и пийват.

— Какво ти направи впечатление? — попита Гамаш и почука по годишника. Супата му имаше прекрасен вкус на омар с лек аромат на коняк.

— Струва ми се, че надписът под снимката ѝ от завършването има някакво значение.

— Забележката за женския затвор ли? Да, и аз си го помислих.

Гамаш отново отвори на снимките от завършването, но този път се загледа в Хейзъл. Очевидно бе посетила козметичен салон, преди да се снима. Косата ѝ беше бухнала, очите — очертани с твърде много грим и изпъкнали. Отдолу пишеше: „Хейзъл обичаше физическото и театралния клуб.“ И после едно странно твърдение на английски: „Тя никога не стана гневна.“

Никога не се е ядосвала, замисли се Гамаш и се почуди дали това е пример за самообладание, или за равнодушие. Що за човек не се ядосваше никога?

Отвори на страницата на театралния клуб. Там имаше снимка на Хейзъл, усмихната и прегърнала силно гримирана актриса. Отдолу бе изписано: „Мадлен Ганьон като Розалинда в «Както ви харесва». Програмата на суперуспешната училищна пиеса бе написано лично от продуцента ѝ Хейзъл Ланг.“

— Чудя се как Мадлен е имала време за всичко. Да спортува, да играе в училищната трупа — сподели Бовоар. — Дори е била мажоретка. — Обърна на съответната страница. — Ето, вижте. Тук.

И наистина, там също беше Мадлен. Ухилена до уши, с лъскава коса дори на черно-бялата снимка. Всички носеха къси полички. Прилепнали пуловерчета. Свежи, весели лица. Всичките — млади, всичките — красиви. Гамаш прочете имената на мажоретките: Моника, Джоана, Мадлен, Жоржет. Само една липсваше. Някоя си Жана. Жана Потвен.

— Забеляза ли името на липсващата мажоретка? — попита Гамаш. — Жана.

Завъртя годишника към Бовоар и погледна към самотната жена на далечната маса.

— Мислите ли... — започна Бовоар и кимна натам.

— И по-странни съвпадения съм виждал.

— Като сеанси и духове? Мислите ли, че е възможно с помощта на магия да се е трансформирала от мажоретка в това?

Двамата мъже погледнаха изпитателно невзрачната жена, облечена в сив пуловер и панталон.

— *Видях сред камънака цвете да цъфти/и мъже с лица уродливи да вършат добрини*^[3] — издекламира Гамаш, без да изпуска Жана Шове от поглед.

В този момент влезе Оливие с основното. За Бовоар удоволствието бе двойно: не само дойде вечерята, но и шефът му спря да рецитира стихове. На младия детектив му беше писнало да се преструва, че разбира неща, които му бяха напълно непонятни.

От порцията *соф ау вин*^[4] на Гамаш се носеше наситен аромат с неочаквано загатване за клен. В отделна бяла чиния бяха подредени крехки млади фасулчета и карамелизирани морковчета. Пред Бовоар се озова пържолка на скара с пържен лук. Отделно го чакаше и цяла купчина пържени картофи.

Младият инспектор можеше да умре щастлив още в този момент, но щеше да изпусне десерта — крем брюле.

— Според вас кой го е извършил? — попита шефа си, докато хапваше картопки.

— За жена, която всички толкова обичат, списъкът на заподозрените е твърде дълъг. Убита е от човек, който има достъп до ефедрин и е знаел за сеанса. Но вероятно е бил наясно и с друго.

— Какво?

— Че Мадлен Фавро е имала болно сърце.

Гамаш разказа на Бовоар за доклада на съдебния лекар.

— Но никой от хората, с които говорихме, не го спомена — изтъкна Бовоар, като отпи глътка бира. — Възможно ли е убиецът да не е знаел? Да си е мислел, че ефедринът и уплахата в имението „Хадли“ ще са достатъчни.

Гамаш топна парче топъл хляб в соса на ястието си.

— Възможно е — кимна.

— Но ако Мадлен е имала болно сърце, защо го е държала в тайна?

„И какви други тайни е отнесла в гроба?“ — запита се главният инспектор.

— Може убиецът просто да е извадил късмет — предположи Бовоар.

Но и двамата знаеха, че макар убиецът да е разчитал на много неща, късметът не е бил сред тях.

[1] Наздраве (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Главният персонаж от повестта „Невидимият“ (*The Invisible Man*) на американския писател Хърбърт Уелс, Грифин, е млад учен без хуманни ценности. — Б.р. ↑

[3] Гамаш цитира английския поет Джон Мейсфийлд (1878–1967). — Б.р. ↑

[4] Пилешко с вино (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ВТОРА

Жана Шове седеше с гръб към салона и се преструваше, че ѝ харесва да е сама. Преструваше се, че се люби на топлия, весел огън. Преструваше се, че не се чувства съблечена и насилена от хладните погледи на клиентите, жестоки почти колкото бурята вън. Преструваше се, че ѝ е добре тук. В Трите бора.

Почувствала се бе уютно на това място още щом малката ѝ кола зави по улица „Мулен“ преди няколко дни. Когато видя селото под яркото слънце; дърветата, осеяни с резедави пъпки; усмихнатите хора, които си кимаха любезно един на друг. Някои дори се поздравяваха с леки поклони, както Гамаш бе сторил преди малко, по един изтънчен, вежлив начин, който май съществуваше единствено в тази вълшебна долина.

Жана Шове познаваше света, този и отвъдния, достатъчно добре, за да може да разпознае едно омагьосано място. А Трите бора беше такава. Стори ѝ се, че цял живот е плувала в океана и изведнъж е стигнала до остров. Същата нощ легна в стаята си в пансиона, сгуши се в чистите чаршафи и се остави да я приспи жабешкият хор от езерцето. Умората, натрупана с годините, започна да намалява. Не беше изтощение, а отпадналост, сякаш самите ѝ кости се бяха вкаменили и я теглеха надолу, към тинесто дъно.

В онази нощ разбра, че селото Трите бора я е спасило. От момента, в който получи брошурата по пощата, бе дръзнала да се надява.

В петък обаче, на сеанса, видя Мадлен и островът ѝ потъна като Атлантида. Тази среща отново я върна в блатото.

Сега Жана отпи от силното ароматно кафе с цвят на карамел заради сметаната, която ѝ бе донесъл Оливие, и се престори, че жителите на селото, толкова радушни при пристигането ѝ, не са станали студени, жестоки и безмилостни. Представяше си ги как тръгват срещу нея с факли в ръце и страх в очи.

И то само заради Мадлен. Някои неща не се променяха. Единственото, което Жана искаше, бе да си намери дом, а Мадлен ѝ го беше отнела.

— Може ли да седнем при вас?

Стресна се и вдигна очи. Гамаш и Бовоар я гледаха: първият — с приветлива усмивка и грижовни очи, вторият — с кисело изражение.

„Присъствието ми не му харесва“ — помисли си Жана, макар че не бе необходимо да си медиум, за да се досетиш, че е така.

— Заповядайте. — Посочи им креслата от двете страни на камината, затоплени от огъня.

— Мислите ли да се местите още? — измърмори Габри.

— Вечерта едва започва — усмихна се Гамаш. После се обърна към Жана: — Да ви почерпя нещо?

— Кафето ми стига, благодаря.

— Мислехме да поръчаме аперитив. Нощта предразполага — отбеляза Гамаш и погледна към прозореца, в който се отразяваше вътрешността на бистрото.

Старите стъкла потрепериха от поредния порив на вятъра, а леко почукване подсказа, че градушката още не е спряла.

— Боже — въздъхна Габри, — как може да живеем в страна, която ни причинява това?

— За мен еспreso, коняк и бенедиктин — поръча Бовоар.

Гамаш погледна медиумката. Незнайно защо в компанията му Жана се чувстваше, сякаш е с баща си или може би с дядо си, въпреки че главният инспектор едва ли бе с повече от десет години по-възрастен от нея. В него имаше нещо старомодно, сякаш идваше от друга епоха. Запита се дали му е трудно да оцелява в този свят. Едва ли.

— С удоволствие ще пийна и аз. Бих искала... — Замисли се за момент, като погледна рафта с алкохолни напитки зад бара. Ликьор „Тиа Мария“, мента, коняк. Обърна се към Габри. — Чаша коантро, *s'il vous plait*.

Гамаш също поръча и тримата започнаха да обсъждат времето, Източните провинции и състоянието на пътищата, докато напитките им пристигнат.

— Винаги ли сте били медиум, мадам Шове? — попита Гамаш, след като Габри се отдалечи неохотно.

— Мисля, че да, но бях на десет, когато за първи път осъзнах, че не всички виждат света, както аз.

Жана вдигна чашката към носа си и подуши течността. Имаше дъх на портокал, сладък и някак топъл. Очите ѝ се насълзиха от самата миризма. Вдигна напитката до устните си и ги накваси с гъстата течност. Свали чашата и ги облиза. Искаше този момент да продължи вечно. Тези вкусове, аромати, гледки. Компанията.

— Как разбрахте?

Рядко говореше за тези неща, но пък и хората рядко я питаха. Замисли се, втрещена в Гамаш за няколко минути.

— Бях на рожден ден на приятелка — заговори след малко. — Погледнах опакованите подаръци и установих, че знам какво има във всеки от тях.

— И ако бяхте си замълчали, всичко щеше да е нормално — досети се Гамаш, като се вгледа по-внимателно в нея. — Но вие не сте го сторили.

Бовоар леко се стъписа от тази ясновидска способност на шефа си. Все пак нали на него бяха казали, че е роден с було. След като Никол се измъкна и хукна към пансиона, той бе прекарал целия следобед в интернет, за да проучва за родените с було. Имаше всякаква информация. Пусна търсене в гугъл и всичко си дойде на мястото. Животът ни сервира изненади всеки божи ден.

Отначало си мислеше, че Жана има предвид, че е роден с някаква глупаво покривало за булки. Но после на монитора се появи нещо зловещо.

— Да — потвърди медиумката. — Бях посочила половината пакети и казаха какво има вътре пред всички, когато рожденичката се разрева. До ден-дневен си спомням как се огледах и всички момиченца, моите приятелки, ме гледаха. Ядосани и разстроени. А зад тях — майките им. Уплашени. След този ден всичко се промени. Мисля, че винаги съм виждала скрити неща, но съм приемала, че и всички останали ги виждат. Чувах гласове, виждах духове. Знаех какво ще стане. Не всичко. Беше избирателно. Но се случваше достатъчно често.

Гласът ѝ беше безгрижен, но Гамаш знаеше, че не ѝ е било лесно. Погледна клиентите, които вечеряха тихо и спокойно на другите маси.

Никой не беше седнал близо до Жана. Побърканата, медиумката. Вещицата. Знаеше, че са добри хора. Но и добрите хора се страхуват.

— Сигурно ви е било трудно — отбеляза.

— За други е било много по-трудно. Повярвайте ми, знам за такива случаи. Не съм ничия жертва, инспекторе. Пък и никога не си губя ключовете. Вие можете ли да го кажете за себе си?

Докато говореше, гледаше Гамаш, но после се обърна към Бовоар и усмивката ѝ посърна. Изражението ѝ бе толкова състрадателно, така разбиращо, че Жан Ги почти призна, че и той никога не е губил своите.

Наистина се оказа, че е роден с було на лицето. Обади се на майка си. Попита я и след кратко колебание тя призна.

— *Mais, tatan*, защо не си ми казала?

— Притеснявах се. В онези времена се смяташе за срамно, Жан Ги. Дори монахините в болницата бяха разстроени.

— Но защо?

— Бебе, което се роди с було от плацентата върху лицето, е или прокълнато, или благословено. Означава, че виждаш неща, знаеш неща.

— А виждал ли съм?

Почувства се като глупак, че пита. Все пак той самият би трябвало да знае.

— Нямам представа. Когато казваше нещо странно, гледахме да не ти обръщаме внимание. След време престана. Съжалявам, Жан Ги. Може би сме сгрешили, но не исках да си прокълнат.

„Аз или ти?“ — изкуши се да попита.

— Но може и да съм благословен, *tatan*.

— Това също е проклятие, миличък.

Майка му го бе родила с глава, цялата покрита с було от плацентата. Нещо, което го изолираше от света. Мембрана, която е трябвало да остане в утробата, но някак си се беше залепила по него. Беше рядко и смущаващо явление и дори днес, ако можеше да се довери на прочетеното в интернет, хората вярваха, че на родените с було е отредена необикновена съдба. Живот, пълен с духове, с мъртви и умиращи. И със способност да предсказват бъдещето.

Затова ли работеше в отдел „Убийства“? Затова ли прекарваше дните си с наскоро умрелите и преследваше хора, които създават духове? Повече от десет години иронизираше и критикуваше главния

инспектор, задето разчиташе на интуицията си. А шефът му просто се усмихваше и продължаваше, докато Бовоар се прекланяше пред съвършенството на фактите, пред нещата, които можеш да пипнеш, видиш и чуеш. Сега не беше толкова сигурен.

— Какво ви доведе тук? — попита Гамаш.

— Получих брошура по пощата — отговори Жана. — Изглеждаше прекрасно, а имах нужда от почивка. Мисля, че вече ви го казах.

— Да си медиум, е уморително, така ли? — неочаквано прояви интерес Бовоар.

— Да работиш като секретарка във фирма за употребявани коли, е уморително. Трябваше да си почина, а Трите бора изглеждаше идеалното място.

Дали да разкаже останалото? За надписа върху брошурата? Беше видяла същата листовка в пансиона и там нямаше такъв надпис. Дали някой специално бе написал онова странно послание върху нейната брошура, за да я примами в селото? Или си въобразяваше?

— Откъде сте? — попита Гамаш.

— От Монреал. Там съм родена и израснала.

Главният инспектор ѝ подаде годишника.

— Познато ли ви е?

— Годишник. И аз имам такъв от училище. Не съм го отваряла от години. Може дори да съм го изгубила.

— Не казахте ли, че никога нищо не губите? — попита Бовоар.

— Нищо от нещата, които не искам да изгубя — усмихна се Жана и върна годишника на Гамаш.

— В коя гимназия сте учили? — попита главният инспектор.

— В „Гарет Джеймс“, във Вердюн. Защо?

— Опитвам се да свържа някои факти. — Гамаш бавно завъртя коняка в чашата си. — Хората рядко убиват някого, когато не познават. В този случай има нещо странно.

Главният инспектор остави нещата така. Не смяташе за необходимо да обяснява повече. След малко Жана каза:

— Има някаква задушевност около този случай. Нещо повече, изглежда пренаселен.

Гамаш кимна, все още загледан в кехлибарената течност:

— В неделята на Великден миналото е застигнало Мадлен в имението „Хадли“. Вие сте съживили нещо.

— Не е честно. Накараха ме да проведе сеанса. Идеята не беше моя.

— Можете да откажете. Току-що казахте, че знаете, чувствате, виждате нещо. Не усетихте ли, че нещо се мъти?

Вятърът виеше навън. Жана Шове се замисли за онази нощ в същото това бистро. Някой бе предложил да направят втори сеанс. В имението „Хадли“. И настъпи промяна. Жана я усети. Някакъв страх се промъкна във веселия им кръг. Погледна крадешком към Мадлен и красивата, радостна жена ѝ се стори нервна и тревожна. Дори не я позна.

Още тогава видя зле прикритото отвращение на Мад от идеята за сеанс в имението. И това ѝ бе достатъчно. Колкото и опасно да бе мястото, единственото, което Жана виждаше, бе начин да уязви Мадлен.

Дори за миг не ѝ хрумна да откаже втория сеанс.

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ТРЕТА

— Не трябва ли да си в ателието? — попита Питър, сипа си още едно кафе и отиде при дългата чамова маса в кухнята.

Беше се зарекъл да не коментира нищо. И в никакъв случай да не напомня на Клара, че времето минава. Последното, което ѝ трябваше сега, бе да ѝ натякват, че Дени Фортен ще се появи след броени дни. За да види незавършената ѝ картина.

— Той ще дойде след по-малко от седмица — чу собствения си глас. Думите сякаш сами излизаха от устата му.

Клара седеше втренчена в сутрешния вестник. На първа страница пишеше за ужасната буря, която бе изкоренила дървета, затворила пътища и причинила спирания на тока из цял Квебек, преди да изчезне безследно.

Денят бе започнал с облаци и ръмеж. Обикновен априлски ден. Снегът и ледът от градушката се бяха стопили до сутринта и единствените следи, оставени от бурята, бяха изпочупените клони и съборените цветя.

— Сигурен съм, че ще се справиш. — Питър седна до нея. Клара изглеждаше смазана от умора. — Но може би имаш нужда от малко почивка. Опитай се да не мислиш известно време за картината.

— Луд ли си? — Жена му го погледна. Дълбоките ѝ сини очи бяха кървявали и той се запита дали не е плакала. — Това е големият ми шанс. Нямам време.

— Но ако отидеш в ателието сега, може да объркаш нещата още повече.

— Още повече?

— Извинявай. Не исках да прозвучи така.

— Боже, какво ще правя?

Клара избърса с ръка уморените си очи. Цяла нощ не бе мигнала. Отначало си легна и се опита да заспи. След като не успя, започна да мисли за картината. Вече не знаеше какво да прави с нея.

Дали бе толкова разстроена от смъртта на Мадлен, че не чуваше достатъчно ясно собствените си мисли, за да твори? Удобна и успокоителна мисъл.

Питър хвана малките ѝ ръце и забеляза, че са омазани със синя маслена боя. Дали не ги беше измила предния ден, или тази сутрин вече бе ходила в ателието? Инстинктивно прокара палец по петното и размаза боята. От сутринта беше.

— Слушай, защо не си спретнем едно малко вечерно парти. Може да поканим Гамаш и още няколко приятели. Сигурно си умира за домашна гозба.

Още докато изричаше думите, Питър остана поразен от жестокостта на всяка от тях. Това бе последното, което Клара трябваше да прави. Жена му не биваше да се разсейва, трябваше да работи, за да преодолее страха, да рисува, без никой да я безпокои. Точно в този момент едно вечерно парти щеше да е катастрофа.

„Луд ли е?“ — запита се Клара. Картината ѝ беше доникъде, а той предлагаше да канят гости! Но макар да бе изгубила таланта, музата, вдъхновението и куража си, тя все още вярваше безрезервно, че Питър ѝ желае най-доброто.

— Хубава идея — отговори и се опита да се усмихне.

Установила бе, че паниката е изтощителна. Погледна часовника. Седем и половина. Клара взе кафето си и извика Люси, златния им ретривър. Сложи палто, гумени ботуши и шапка и излезе.

Въздухът ухаеше на свежо и чисто, или ако не на чисто, то поне на природа. На пръст. Миришеше на свежи листа и гора. На вода. На дим от горящи цепеници. Навън ухаеше прекрасно, но беше като бойно поле. Всички млади лалета и нарциси бяха повалени от бурята. Клара се наведе и повдигна едно цвете с надеждата, че ще му даде кураж да се изправи, но веднага щом го пусна, то клюмна.

Никога не се беше занимавала сериозно с градинарство. Цялата си творческа енергия влагаше в рисуването. За щастие, Мирна обожаваше градинската работа и по една още по-щастлива случайност нямаше собствен двор.

В замяна на храна и филми приятелката ѝ бе превърнала скромната им градина в прекрасна композиция от рози, божури, делфиниуми и дигиталиси. В края на април обаче цъфтяха само пролетните луковици, а ето какво се случи с тях.

* * *

Гамаш се събуди от леко чуване на вратата му. Електронният будилник до леглото показваше шест и десет. В удобната стая проникваше бледа светлина. Инспекторът се послуша и отново чу тропане. Стана, сложи си халат и отвори. Беше Габри с буйна тъмна коса, килната на една страна. Беше брадясал и носеше опърпан халат и пантофи. На Гамаш му се струваше, че с колкото повече вкус се обличаше Оливие, толкова по-запуснат ставаше Габри. Равновесието на природата.

Днес Оливие сигурно бе особено елегантен, помисли си Гамаш.

— *Desole*^[1] — прошепна Габри. Вдигна ръка и Гамаш видя вестник. Сърцето му се сви. — Сега дойде. Реших, че е добре да го видите преди всички други.

— Всички?

— Е, аз го видях. Оливие също. Но никой друг.

— Много любезно, Габри. *Merci*.

— Ще направя кафе. Слезте, когато сте готов. Поне бурята отмина.

— Мислите ли? — усмихна се Гамаш.

Затвори вратата, остави вестника на леглото и отиде да се изкъпе и обръсне. Върна се освежен в спалнята и се втренчи във вестника, който стоеше като сивкавочерно петно на белия чаршаф. Бързо го разлисти, докато все още имаше кураж.

Беше по-лошо, отколкото очакваше.

Стисна зъби. Усети как дишането му се учестява, докато се взираше в снимката. Дъщеря му Ани. С някакъв мъж. Целуваха се.

„Ан-Мари Гамаш и нейният любовник Пол Мирон от прокуратурата.“

Гамаш затвори очи. Когато ги отвори, снимката още бе там.

След няколко минути позвъни на Рен-Мари и я събуди.

— *Bonjour, Armand*. Колко е часът?

— Почти седем. Добре ли спа?

— Не особено. Доста се въртах. А ти?

— И аз — призна Гамаш.

— Имам лоша новина. Хенри изяде един от любимите ти пантофи.

— Не може да бъде. Никога досега не го е правил. Странно защо точно сега?

— Липсваш му. На мен също. Любовта му е неразумна, но силна.

— Нали ти не си изяла другия ми пантоф?

— Само малко го нагризах в края. Почти не личи. — Последва кратка пауза. — Какво е станало? — попита след няколко секунди Рен-Мари.

— Още една статия.

Гамаш си я представи в скромното дървено легло. Сигурно седеше облежната на две пухени възглавници, покрила голото си тяло с чистия бял чаршаф. Не от свенливост или срам, а за да се стопли.

— Много ли е зле?

— Доста. Свързано е с Ани. — Гамаш чу рязко поемане на въздух. — Снимали са я с някакъв мъж, за когото твърдят, че е Пол Мирон. Прокурор. Семеен.

— Както и тя. Ох, горкият Дейвид. Горката Ани. Не е вярно, разбира се. Ани никога не би го причинила на Дейвид. На никого. За нищо на света.

— И аз така мисля. Статията внушава, че за да избегна обвиненията по аферата „Арно“, съм накарал Ани да спи с прокурора.

— *Armand! Mais, c'est epouvantable!*^[2] Как може да пишат такива неща? Не разбирам какъв човек трябва да си, за да го сториш.

Гамаш затвори очи и усети огромна празнина в гърдите си, където бе мястото на Рен-Мари. С цялото си сърце желаше сега да е с нея. Да я притисне до себе си, да я прегърне със силните си ръце. И тя да прегърне него.

— Арман, какво ще правим?

— Нищо. Ще бъдем непоклатими. Ще се обадя на Ани да поговорим. Снощи говорих с Даниел. Стори ми се спокоен.

— Какво искат тези хора?

— Искат да си подам оставката.

— Защо?

— Отмъщение заради Арно. Аз се превърнах в символ на позора, който се стовари върху полицията.

— Не, не е това причината, Арман. Мисля, че ти стана твърде влиятелен.

След като затвори, Гамаш се обади на дъщеря си и също я събуди. Тя се измъкна тихо в друга стая, за да поговорят, но след малко чу съпруга си да мърда в леглото.

— Татко, трябва да поговоря с Дейвид. Ще ти се обадя по-късно.

— Ани, страшно съжалявам.

— Вината не е твоя. Боже, той слиза да вземе вестника. Трябва да вървя.

За момент Гамаш си представи сцената в дома им в монреалския квартал „Плато Мон Роял“. Дейвид — разрошен и сащисан. Толкова влюбен в Ани. А тя — пламенна, амбициозна, кипяща от живот. И толкова влюбена в Дейвид.

Проведе още едно обаждане. Със своя приятел и началник Мишел Бребьоф.

— *Oui, allo* — чу се познатият глас.

— Притеснявам ли те?

— В никакъв случай, Арман. — Гласът на Бребьоф бе любезен и приятелски. — Тъкмо щях да ти се обаждам. Видях вчерашните вестници.

— Видя ли сутрешния?

Последва пауза и Гамаш чу Мишел да вика:

— Катрин, дойде ли вестникът? Да? Би ли ми го донесла? Един момент, Арман.

Гамаш чу шумолене от разлистване на вестника. След малко спря.

— *Mon Dieu. Armand, c'est terrible. C'est trop.*^[3] Говори ли с Ани? Мишел беше неин кръстник и много я обичаше.

— Току-що. Не беше видяла статията. В момента говори с Дейвид. Не е вярно, разбира се.

— Ти какво, да не помисли, че ще повярвам? Разбира се, че е клевета. И двамата знаем, че Ани никога не би имала извънбрачна връзка. Арман, нещата стават опасни. Някой може да повярва на тези лъжи. Може би трябва да дадеш обяснение.

— На теб ли?

— Не на мен. На журналистите. Онази първа снимка, на която се вижда, че говориш с Даниел. Защо не се обадиш на редактора да

изясниш нещата? Сигурен съм, че имаш обяснение за плика. Какво имаше в него всъщност?

— Онзи, който дадох на Даниел ли? Нищо важно.

Последва пауза. След малко Бребьоф отново заговори със сериозен тон:

— Арман, вътре воал ли имаше?

— Как позна, Мишел? — засмя се Гамаш — Точно това имаше. Стар семеен воал от баба ми.

Бребьоф също се изсмя, но отново стана сериозен:

— Ако не спреш тези инсинуации, ще станат още повече. Свикай пресконференция, кажи на всички, че Даниел ти е син. Кажи им какво е имало в плика. Кажи им за Ани. Какво ще ти навреди?

Какво щяло да навреди.

— Клеветите никога няма да спрат, Мишел. Много добре знаеш. Това е чудовище с безброй глави. Отсечеш ли една, израстват нови, по-силни и по-свирепи. Ако отговоря, ще им покажа, че са ме уязвили. Няма да го направя. Нито ще се оттегля.

— Говориш като дете.

— Децата понякога са мъдри.

— Децата са капризни и егоисти — сопна се Бребьоф.

Настъпи мълчание. Мишел Бребьоф си наложи да замълчи. Да преброи до пет. Да създаде впечатление, че мисли дълбоко. След малко заговори:

— Ти печелиш, Арман. Но нека поработя зад кулисите. Имам познати в пресата.

— Благодаря ти, Мишел. Ще съм ти задължен.

— Хубаво. А сега се връщай на работа и се съсредоточи върху разследването. Не оставяй тази работа да те разсейва и не се тревожи. Аз ще се погрижа.

* * *

Арман Гамаш се облече и докато слизаше по стълбите, постепенно се потопи в засилващия се аромат на силно кафе. Отдели няколко минути за събуждащата течност, бухнал кроасан и сладки приказки с Габри. Рошавият хотелиер му разказа как е разгласил за

сексуалната си ориентация, как е казал на близките си и колегите в инвестиционната къща, където работел, че е гей. И докато го слушаше, Гамаш осъзна, че събеседникът му разбира как се чувства той в момента. Гол, изложен на показ, принуден да се срамува от нещо, което не бе срамно. По свой особен, тих начин Габри му казваше, че не е сам. Гамаш му благодари, сложи си гумените ботуши и непромокаемото работно яке и излезе да се поразходи. Имаше да мисли за много неща и знаеше, че на всичко може да намери отговор, докато се разхожда.

Ръмеше леко и всички весели пролетни цветя бяха повалени като млади войници, загинали в сражение. Двайсетина минути Гамаш вървя с ръце, склучени зад гърба. Обикаля улиците на тихото селце, докато то бавно се събуждаше — прозорците светваха, кучета излизаха на разходка, огньовете пламваха в камините. Беше мирна сцена.

— Здравейте — извика Клара Мороу. — Беше застанала в градината си с чаша в ръка и мушама, наметната върху халата. — Излязох да видя пораженията. Довечера свободен ли сте за вечеря? Решихме да поканим няколко души.

— Звучи чудесно, благодаря. Ще дойдете ли да ми правите компания? — Гамаш посочи маршрута си около градския парк.

— С удоволствие.

— Как върви рисуването? Чух, че Дени Фортен ще идва скоро. — Видя изражението ѝ и разбра, че е настъпил нещо лепкаво и смрадливо. — Май не трябваше да го споменавам.

— Не, не. Просто съм в малко затруднение сега. Неща, които преди няколко дни ми се струваха съвсем ясни, сега са замазани и объркани. Нали знаете как е?

— Знам — унило отговори Гамаш.

Клара го погледна. Често се чувстваше глупаво и неадекватно в чужда компания. Но до инспектора винаги се чувстваше пълноценна.

— Какво беше мнението ви за Мадлен Фавро?

— Харесвах я — отговори Клара, след като се замисли за момент. — Даже много. Не я познавах добре. Наскоро бе станала член на женското дружество към англиканската църква. Голям късмет за Хейзъл.

— Как така?

— Тя трябваше да поеме председателското място от Габри този септември, но Мадлен каза, че ще я замести.

— Това не подразни ли Хейзъл?

— Явно никога не сте били член на подобно дружество.

— Даже не съм англиканец.

— Много е забавно. Правим благотворителни обеда, а два пъти годишно — разпродажби. Но е ад да го организираш.

— Ад, значи — усмихна се Гамаш. — Само извършили смъртни грехове ли стават председатели на женското дружество към англиканската църква?

— Сто процента. Нашето наказание е да прекараме вечността в набиране на доброволци.

— Значи, Хейзъл е била доволна, че това ѝ се маха от главата, така ли?

— На върха на щастието беше. Може би точно с тази цел доведе Мадлен. Двете бяха добър екип, макар и коренно различни.

— В какъв смисъл?

— Ами, Мадлен винаги те караше да се чувстваш добре. Смееше се много и умееше да изслушва. Беше много забавна. Но ако си болен или се нуждаеш от нещо, тогава на помощ идваше Хейзъл.

— Мадлен повърхностен човек ли беше? Как мислите?

Клара се подвоуми, преди да отговори:

— Струва ми се, че Мадлен бе свикнала да получава каквото пожелае. Не че беше алчна, просто все така ставаше.

— Знаехте ли, че има рак?

— Да. На гърдата.

— А дали е била здрава?

— Мадлен ли? — Клара се засмя. — По-здрава от мен и вас. Беше в страхотна форма.

— Забелязахте ли промяна у нея през последните няколко седмици или месеци?

— Промяна ли? Не, не мисля. Изглеждаше ми същата.

Гамаш кимна и продължи:

— Смятаме, че веществото, което я е убило, е било сипано в храната ѝ на вечеря. Да сте видели или чули нещо странно?

— В онази групичка ли? По-скоро бих се притеснила, ако чуя нещо нормално от тях. Но казвате, че я е убил някой, който е бил на

вечерята у нас, така ли? Дал ѝ е ефедрина?

Гамаш кимна.

Клара се замисли, опита се да си спомни събитията по време на вечерята. Как бе донесена храната, затоплена, подготвена, сипана в чинии. Как хората седнаха. Как си подаваха различните ястия.

Не, всичко изглеждаше естествено и нормално. Ужасно бе да си помисли, че някой от седящите край масата е отровил Мадлен, но трябваше да признае, че не се изненада. Ако беше убийство, го бе извършил някой от тях.

— Сипвахме си от едни и същи чинии. Възможно ли е отровата да е била за друг?

— Не — отговори Гамаш. — Изпратихме остатъците от вечерята за изследване и в никое от ястията нямаше ефедрин. А и всички сте си сипвали от общите чинии, нали? За да е сигурен, че точно определен човек ще вземе ефедрина, убиецът е трябвало да го даде директно на Мадлен. Да го сипе в нейната чиния.

Клара кимна. Представяше си ръката, сложила отровата, но не и човека. Спомни си всички гости, които бяха у тях онази вечер. Мосю Беливо? Хейзъл и Софи? Одил и Жил? Наистина, Одил убиваше стиховете, но нищо друго...

Рут?

Питър казваше, че старата поетеса е единственият човек, когото познава, способен на убийство. Тя ли го бе извършила? Та Рут дори не бе на сеанса. Но може би не е било необходимо...

— Сеансът има ли нещо общо с убийството? — попита Клара.

— Мисля, че той е бил една от съставките. Като ефедрина.

Клара отпи глътка студено кафе.

— Това, което не мога да разбера, е защо извършителят е решил да убие Мадлен точно в онази нощ.

— Не ви разбрах.

— Защо ѝ е дал ефедрина по време на партито? Ако е искал да го извърши по време на сеанс, защо не в петъчния?

Това бе въпрос, който и Гамаш си задаваше. Защо е чакал до неделя? Защо не я е убил още в петък?

— Може би се е опитал — отбеляза Гамаш. — В петъчната вечер не се ли случи нещо странно?

— По-странно от призоваване на мъртвите ли? Не си спомням.

— Мадлен с кого вечеря тогава?

— С Хейзъл, предполагам. Не, чакайте. Тогава не се прибра вкъщи. Остана тук.

— В бистрото ли вечеря?

— Не, с мосю Беливо. — Клара погледна голямата недодялана дървена постройка срещу площада, която бе негов дом. — Аз го харесвам. Повечето хора го харесват.

— Повечето, но не всички.

— Нищо ли не ви убягва? — засмя се Клара.

— Когато ми убягват неща или ги пропускам, те се натрупват, надигат се и накрая отнемат живот. Затова се старая да не го правя — усмихна се Гамаш.

— Разбирам. Единственият човек, за когото знам, че не обича мосю Беливо, е Жил Сандон. Но пък той е странен екземпляр. Познавате ли го?

— Работи в гората, нали?

— Прави удивителни мебели, но си мисля, че има причина да работи с дървета, а не с хора.

— Какво е отношението на мосю Беливо към него?

— О, съмнявам се, че изобщо забелязва обидите му. Толкова мил човек е. Дойде на сеанса само за да прави компания на Мад. Виждаше се, че заниманието изобщо не му харесва. Вероятно заради покойната му жена.

— Уплашил се е, че може да се върне?

— Може би — засмя се Клара. — Бяха много близки.

— Мислите ли, че е очаквал да се появи?

— Жинет ли, покойната му съпруга? Никой от нас не очакваше нищо. Поне на първия сеанс в бистрото. Беше на шега. И все пак мисля, че го разстрои. Каза, че вечерта след него не е спал добре.

— Но вторият сеанс е бил различен — отбеляза Гамаш.

— Беше лудост да отидем там.

Клара стоеше с гръб към имението „Хадли“, но имаше чувството, че къщата я гледа.

Гамаш се обърна. Усети студ отвътре, който се усилваше и се сливаше с хладния влажен въздух край него. Хълмът ги заплашваше, дебнеше ги, чакаше подходящия момент да ги връхлети. Но не, помисли си Гамаш. Злото от имението „Хадли“ нямаше да връхлети.

То щеше да *пропълзи*. Бавно. Почти незабележимо, докато някоя сутрин се събудиш погълнат от отчаянието и скръбта му.

— Когато се качвахме по хълма онази нощ, стана нещо странно — спомни си Клара. — Тръгнахме заедно, приказвахме си, но когато приближихме имението, се умълчахме и разделихме. Мисля, че къщата създава изолация. Аз бях почти най-отзад. Мадлен вървеше последна.

— Мосю Беливо не беше ли с нея?

— Не, и това е странно. Приказваше си с Хейзъл и дъщеря ѝ. Не беше виждал Софи отдавна. Може би са приятели, защото тя седна до него на вечерята. По едно време задминах Одил, която беше спряла. После чух двете с Мадлен да си говорят.

— Необичайно ли ви се стори?

— Не беше нещо нечувано, но не мисля, че двете имаха допирни точки. Не си спомням какво точно си приказваха. Останах с впечатление обаче, че Одил беше разпалена. Разправяше на Мад колко била красива и как всички я обичали. Нещо от този род, но странното е, че това май смути Мадлен. Опитах се да чуя повече, но не можах.

— Какво мислите за Одил?

Клара се разсмя, но се спря.

— Ох, извинете, не беше много учтиво. Но всеки път, когато си помисля за нея, се сещам за стихотворенията ѝ. Не мога да си представя защо изобщо ги съчинява. Дали си мисли, че е добра?

— Сигурно е трудно да се прецени — отбеляза Гамаш и Клара усети как змията на съмнението отново стяга сърцето ѝ и пропълзява в главата ѝ.

Обхвана я страх, че и тя е заблудена като Одил. А ако Фортен дойдеше и ѝ се изсмееше? Вярно, беше виждал някои от творбите ѝ, но може би тогава е бил пиян или не съвсем в час. Може би е видял картините на Питър и ги е помислил за нейните. Сигурно така е станало. Нямаше начин великият Фортен наистина да хареса произведенията ѝ. И какво да хареса? Онова недовършено недоразумение в ателието ѝ?

— Одил и Жил отдавна ли са заедно? — попита Гамаш.

— От няколко години. Познават се отдавна, но се събраха едва след развода му.

Клара замълча и отпи глътка кафе.

— Какво има? — попита Гамаш.

— Мислех си за Одил. Сигурно ѝ е трудно.

— Кое?

— Имам чувството, че се старая прекалено много. Като катерач. При това не много добър. Вкопчена отчаяно, за да спаси живота си, като се опитва да не показва колко е уплашена.

— Вкопчена в какво?

— В Жил. Тя започна да пише стихове едва след като двамата се събраха. Мисля, че иска да бъде част от неговия свят. Света на творците.

— А тя към кой свят принадлежи?

— Към рационалния. Света на фактите и числата. Справя се отлично с търговията. Направи магазина печеливш. Обаче не иска и да чуе похвала за това. Исква да чува само, че е велика поетеса.

— Интересно защо е избрала точно поезията, след като една от най-големите канадски поетеси ѝ е съседка — отбеляза Гамаш.

В този момент Рут слезе по стълбите на верандата си. Спря, наведе се, после пак се изправи.

— Аз пък съм омъжена за един от най-големите канадски художници — напомни Клара.

— Нима виждате себе си в Одил? — удиви се Гамаш.

Художничката не отговори.

— Клара, виждал съм картините ви. — Инспекторът спря, погледна я в очите и за миг змията в сърцето и ума ѝ изчезна. — Гениални са. Пълни със страст и изразност. С надежда, вяра, съмнение. И със страх.

— От последното имам в изобилие. Искате ли малко?

— В момента не мога да се оплача от недостиг, благодаря. Но знаете ли какво? — Гамаш се усмихна. — Всичко ще бъде наред, ако всеки от нас прави най-доброто, което може.

Рут спря на моравата пред дома си и погледна надолу. Когато се приближиха, Гамаш и Клара видяха двете патета.

— Добро утро — поздрави Клара и ѝ махна.

Поетесата я погледна и изръмжа.

— Как са мъничетата?

В следващия момент Клара видя. Малката Роза крякаше, пощеше се и крачеше напето наоколо. Лилия стоеше неподвижно и гледаше

втречено напред. Изглеждаше уплашена като птичката в имението „Хадли“. Гамаш се запита дали и тя е родена с було на главата.

— Отлично се чувстват — сопна се Рут, сякаш ги предизвикваше да възразят.

— Организираме вечерно парти — каза Клара. — Ако искаш, ела.

— Тъкмо това планирах да сторя. Свърши ми уискито. Вие там ли ще сте? — попита поетесата Гамаш и той кимна. — Хубаво. Като герой от древногръцка трагедия сте. Мога да напиша поема за вас. Така животът ви ще има някакъв смисъл.

— Ще е голямо облекчение, мадам — отвърна Гамаш и се поклони леко. — Бих искал да поканите още един човек — заяви на Клара, след като продължиха разходката си. — Жана Шове.

Художничката не каза нищо. Продължи, като гледаше право напред.

— Какво има? — попита инспекторът.

— Тя ме плаши. Не я харесвам.

Гамаш рядко чуваше такива думи от Клара. Над тях имението „Хадли“ като че ли растеше.

[1] Съжалявам (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Арман! Но това е ужасно! (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Боже мой, Арман, това е ужасно. Това е прекалено (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА

Изабел Лакост се навърташе около лабораторията. Беше сигурна, че докладът за пръстовите отпечатащи е готов. Просто не можеха да го намерят.

Вече бе разпитала Франсоа Фавро, бившия съпруг на Мадлен. Беше красавец. Като бивш манекен. Висок, красив и умен. Достатъчно интелигентен, за да отговаря ясно на въпросите ѝ.

— Чух за смъртта ѝ, разбира се. Но от доста време не поддържахме връзка и не исках да притеснявам Хейзъл.

— Дори за да ѝ изкажете съболезнования?

Франсоа премести чашата си с кафе един сантиметър вляво. Лакост забеляза, че кожичките на пръстите му са нагризани. Тревогите винаги намират начин да се проявят.

— Просто мразя тези неща. Никога не знам какво да кажа. Ето, вижте това.

Взе някакви листове от бюрото си и ѝ ги подаде. На тях бе надраскано: „Страшно съжалявам за загубата ти, сигурно е оставила голям... Хейзъл, искам... Мадлен беше толкова прекрасен човек, сигурно е...“

И така три страници. Недовършени изречения, недоизмислени съболезнования.

— Защо просто не ѝ кажете какво чувствате?

Мъжът я погледна по начин, който ѝ бе много познат. Така я гледаше понякога съпругът ѝ. С раздражение. Сякаш за нея бе толкова лесно да чувства и изразява тези неща. А за него — невъзможно.

— Какво ви мина през ума, когато чухте, че е убита?

От опита си Лакост знаеше, че хората, които не умеят да изразяват чувствата си, успешно изразяват мислите си и често двете се преплитат. Или се сблъскват.

— Запитах се кой би могъл да го извърши. Кой би могъл да я мрази толкова много.

— Какво изпитвате към нея сега? — попита го тихо, спокойно. Подканващо.

— Не знам.

— Сериозно?

Настъпи неловко мълчание. Франсоа очевидно се бореше с емоциите, опитваше се да не им се поддаде, да се задържи за солидната скала на разума. Но в крайна сметка скалата поддаде и той падна с нея.

— Обичам я. Винаги съм я обичал. — Бавно наведе глава и я подпря с ръце. Зарови дълги тънки пръсти в тъмната си коса.

— Защо се разведохте?

Мъжът потърка лицето си и я погледна. Изведнъж ѝ се видя плачлив.

— Беше по нейна инициатива, но мисля, че аз я подтикнах. Бях прекалено голям страхливец, за да го направя сам.

— Защо искахте да се разведете?

— Не издържах повече. В началото беше прекрасно. Мад беше толкова красива, добра и любяща. Освен това преуспяла. Всичко, което правеше, ѝ се удаваше. Буквално блестеше. Живеех твърде близко до слънцето.

— А то заслепява и изгаря.

— Да. — Фавро изглеждаше облекчен, че Лакост му подсказва точните думи. — Беше болезнено да си толкова близо до Мадлен.

— Наистина ли се чудите кой може да я е убил?

— Да, но...

Лакост мълчеше и чакаше. Гамаш я бе научил на търпение.

— Но не бих казал, че се изненадах. Мад не нараняваше хората умишлено, но го правеше. А когато се почувствах достатъчно наранен...

Нямаше нужда да довършва изречението.

* * *

Робер Лемю се бе отбил през „Тим Хортънс“^[1] в Ковънсвил на път за Трите бора и сега по средата на масата имаше няколко двойни кафета и шарени кутии с понички.

— Браво, момче! — възкликна Бовоар, когато ги видя, и потупа младежа по гърба.

Лемио натрупа още червени точки, тъй като бе запалил старата чугунена печка в средата на помещението.

Вътре миришеше на картон и кафе, на понички и сладникав дим от горяща дървесина.

Бовоар обяви началото на сутрешната оперативка точно когато влезе Ивет Никол — закъсняла и рошава както винаги. Всички докладваха какво са свършили, а Гамаш завърши с доклада от аутопсията.

— Значи Мадлен Фавро е имала болно сърце — обобщи Лемио. — Убиецът би трябвало да го е знаел.

— Вероятно. Според съдебния лекар е трябвало да се комбинират три неща. — Бовоар застана до статив с няколко големи листа бяла хартия. Размаха маркера си като магическа пръчка и започна да изброява: — Първо, конска доза ефедрин. Второ, уплаха по време на сеанса. И трето, болно сърце.

— Защо тогава не я е убил по време на сеанса в петък? — попита Никол. — И трите елемента са били налице. Или поне два от тях.

— Точно това се опитвам да си обясня — заяви Гамаш, който слушаше разговора и пиеше кафе. Пръстите му лепнеха от шоколадовата глазура на поничките. Избърса ги в малка салфетка и се наведе напред. — Дали сеансът на Разпети петък е бил генерална репетиция? Или прелюдия? Дали Мадлен е казала, или е направила нещо, което е довело до убийството ѝ два дни по-късно? Има ли връзка между двата сеанса?

— Съвпадението би било твърде голямо, ако не са — отбеляза Лемио.

— Ох, стига. Не му се подмазвай — измънка Никол, като махна с ръка към Гамаш.

Лемио замълча. Получил бе нареждане да се подмазва. Беше специалист по подмазване и си мислеше, че го прави много фино. Но тази кучка разваляше всичко. Фасадата му на умен и многострадален младеж се пропукваше под насмешките на Никол. Мразеше я и ако нямаше по-важна задача, щеше да се занимае с нея.

— Помислете само — продължи Никол, без да го удостои с повече внимание. — Ясно е като бял ден. Въпросът е не къде е

връзката, а къде липсва връзка. По какво се различават двата сеанса?

Облегна се назад и изгледа всички победоносно.

Странно, но никой не скочи да я поздравява. Мълчанието се проточи. Гамаш бавно се изправи и отиде при Бовоар.

— Може ли?

Взе маркера от ръката му и започна да пише на нов лист: „По какво се различават двата сеанса?“

Никол се усмихна самодоволно и Лемио кимна, но под масата бе стиснал ръцете си в юмруци.

* * *

След срещата с Франсоа Фавро Изабел Лакост отиде направо в гимназията на Мадлен. Беше голяма червена тухлена сграда с надпис, който гласеше, че е построена през 1867 година. Не приличаше на нейното училище нито по външен вид, нито по атмосфера. Това на Лакост бе модерно, голямо, френско. Но щом влезе в старата сграда, моментално се пренесе в оживените училищни коридори от детството си. Как се опитваше да си спомни комбинацията за шкафчето си, как се стараяше да приглади косата си или да я срещне назад — в зависимост от модата на деня. Все се стараяше. Като каякар, който се спуска по бърза река и има чувството, че все изостава с едно загребване.

Звучите бяха познати — ек на гласове в широко помещение, тътрене на крака по мозайката, но окончателно я върнаха назад във времето миризмите. На книги и почистващ препарат, на домашни сандвичи, които престояваха и гниеха в шкафчетата. И на страх. Училищата миришеха най-много на това, повече дори от миризмите на потни крака, евтини парфюмчета и развалени банани.

— Събрах каквато информация намерих — заяви госпожа Планта, училищната секретарка. — Още не съм била тук, когато Мадлен Ганьон е била ученичка. Всъщност не е останал никой от учителите и другите служители от онова време. Било е преди трийсет години. Но всички архиви са в компютъра. Разпечатах списък с оценките ѝ през годините и намерих някои други неща, които може да ви заинтересуват. Включително това. — Планта постави ръка върху купчина годишници.

— Много сте любезна, но мисля, че списъкът с оценките е достатъчен.

— Ама вчера изгубих половин ден да ги търся в хранилището.

— Благодаря ви. Сигурна съм, че са много интересни.

Лакост взе купчината с разпечатките и двете излязоха от кабинета.

— Имаме нейни снимки на стената — похвали се Плант и тръгна напред. Коридорите започваха да се пълнят, да кънтят с неразбираемите кръсъци на хлапета, които се поздравяваха и ругаеха.

— Ето тук. Всякакви снимки. Сега трябва да се връщам на работа. Ще се справите ли?

— Много ни помогнахте. Ще се справя.

Лакост тръгна бавно по дългия коридор и заразглежда поставените в рамки снимки на училищни отбори и треньорите им след победи. Там беше и младата Мадлен Фавро, по баща Ганьон. Усмивната и в отлично здраве, тя навярно бе очаквала да има дълъг и вълнуващ живот. Докато децата, изпълнили коридора, я блъскаха, полицайката се запита как Мадлен е възприемала училището. И тя ли е надушвала страха? Не изглеждаше уплашена, но повечето хора, които се страхуват, не го показват.

* * *

Гамаш седна и взе чашата с кафе. Всички гледаха новия списък. Под въпроса „По какво се различават двата сеанса?“ инспекторът бе написал:

Хейзъл.

Софи.

Вечерно парти.

Имението „Хадли“.

Жана Шове — по-сериозна.

Разказа им за признанието на медиумката, че не е била подготвена за първия сеанс, замислен като шега от Габри, затова не го приела сериозно. Преценила, че компанията е просто група скучаещи провинциалисти, които си търсели развлечение. Дори им сервираха евтината холивудска версия. Глупава мелодрама. Но когато ѝ казали за имението „Хадли“ и някой дал идеята да призоват мъртвите там, вече приела нещата сериозно.

— Защо? — попита Лемьо.

— Толкова ли си глупав? — сръза го Никол. — Имението „Хадли“ има славата на къща, обитавана от духове. Жената си изкарва хляба, като говори с духове. Ку-ку!

Бовоар не коментира думите ѝ. Стана и написа:

Свещи.

Сол.

— Нещо друго? — попита. Обичаше да пише разни неща на дъската. Винаги му беше харесвало. Обичаше миризмата на маркер. Обичаше скърцането му. И реда, който слагаше в хаотичните идеи.

— Заклинанията ѝ — вметна Гамаш. — Те са важни.

— Да бе — измърмори Никол със скептична физиономия.

— За създаването на подходяща атмосфера — уточни главният инспектор. — А тя е била решаваща. Доколкото разбрах, сеансът в петък е бил страшничък, но този в неделя е бил наистина ужасяващ. Може би извършителят се е опитал да убие Мадлен в петък, но не е успял да я уплаши достатъчно.

— Кой е дал идеята за сеанс в имението „Хадли“? — попита Лемьо и погледна Никол, сякаш я предизвикваше пак да му се присмее.

Младата полицайка само се озъби и поклати глава. Лемьо усети как гневът напирва в гърдите му, кипва и заплашва да изври през гърлото му. Достатъчно вбесяващо беше да му се присмива, да го обижда, да го обвинява, че се подмазва. Но пренебрежителното ѝ отношение бе най-лошо.

— Не знам — каза Гамаш. — Питам, но никой не си спомня.

— Но ако мислите, че преместването в имението „Хадли“ е решителният елемент, това изключва Хейзъл и Софи — изтъкна Бовоар.

— Защо? — попита Лемю.

— Не са били там в петък, за да дадат идеята.

Настъпи мълчание.

— Единствено Софи е отишла само на втория сеанс — намеси се Никол. — Не мисля, че първият е имал нещо общо с убийството. По-скоро идеята е хрумнала на някого едва по-късно. И то защото този някой не е бил на първия сеанс.

— Ама Софи не е единствената! — възрази Лемю. — Майка ѝ също е била само на втория сеанс.

— Да, но е можела да отиде на първия. Била е поканена. Ако е искала да убие Мадлен, е щяла да отиде.

— А може би затова е отишла на втория — изтъкна Гамаш. — На първия не е станало, затова е решила да се погрижи лично.

— И да вземе дъщеря си? Хайде стига! — Никол отвори бележника си и извади снимката, която бе взела от хладилника на Хейзъл Смит. — Погледнете.

Хвърли я на масата. Бовоар я подаде на Гамаш, който се вгледа внимателно във фотографията. На снимката имаше три жени. Мадлен бе в профил по средата и гледаше с голяма неприкрита любов Хейзъл, която носеше смешна шапка и се усмихваше. Изглеждаше щастлива и на лицето ѝ също бе изписана голяма обич. В профил беше и гледаше настрани от обектива. В другия край на кадъра седеше дебеличка млада жена, която се канеше да отхапе от парче торта. На преден план беше самата торта със свещи за рожден ден.

— Откъде я взе?

— От къщата на семейство Смит. От хладилника.

— Защо я взе? Какво интересно видя на снимката? — попита Гамаш, като се намръщи и внимателно се вгледа в Никол.

— Заради лицето. То казва всичко.

Младата полицайка изчака да види дали другите ще разберат. Щяха ли да забележат, че Мадлен Фавро, толкова красива и усмихната, е фалшива? Никой не можеше да е толкова щастлив. Със сигурност се преструваше.

— Права си. — Гамаш се обърна към Бовоар. — Виждаш ли? Нея? — Посочи на снимката.

Бовоар се наведе и се вгледа в снимката. Изведнъж разшири очи от изненада.

— Това е Софи! Момичето, което се кани да отхапе от тортата. Софи.

— По-дебела — кимна Гамаш.

Обърна снимката. Отзад пишеше кога е направена. Преди две години.

Само за две години Софи Смит бе свалила десет-петнайсет килограма.

Телефонът на Гамаш извънтя точно когато оперативката свършваше.

— Началник, аз съм — каза Лакост. — Най-сетне получих доклада за отпечатъците. Знаем кой е проникнал в стаята на убийството в имението „Хадли“.

* * *

Хейзъл Смит изглеждаше, сякаш трудно функционира. Като играчка на батерии, която даваше на късо. Ту се втурваше да върши нещо с мълниеносна скорост, ту спираше внезапно, а после отново се забързваше.

— Имаме няколко въпроса, мадам Смит — заяви Бовоар. — И ще трябва да претърсим щателно къщата ви. Няколко колеги от Ковънсвил ще дойдат скоро. Имаме заповед.

Бръкна в джоба си да извади документа, но Хейзъл го спря:

— Няма нужда, инспекторе. Софи! Сооофиии.

— Какво има? — капризно извика момичето.

— Пак са от полицията — почти напевно съобщи майка ѝ.

Софи се показа и закуцуква с патериците по стълбите. Глезенът ѝ бе превързан по-стегнато. Ако се съдеше по болезнената ѝ физиономия, травмата явно се влошаваше. А може би изобщо нямаше изкълчване, помисли си Бовоар.

Извади снимката и я показа на двете жени.

— Тази беше на хладилника — каза Хейзъл и посочи електроуреда. Енергията сякаш отново я бе напуснала и тя едва говореше. Държеше главата си наведена, сякаш ѝ тежеше, а при всяко вдишване леко я повдигаше и отново я оставяше да увисне.

— Кога е правена? — попита Бовоар.

— О, преди цяла вечност — отговори Софи и посегна, но инспекторът дръпна снимката. — Преди пет-шест години поне.

— Не е възможно, миличка — изрече Хейзъл, сякаш всяка дума ѝ костваше усилия. — Косата на Мадлен е дълга. Вече е пораснала. Преди две години трябва да е било.

— Това вие ли сте? — осведоми се Бовоар, като посочи пълничкото момиче.

— Не мисля — отговори Софи.

— Дайте да видя — намеси се Хейзъл.

— Не, мамо, няма нужда. Глезенът много ме боли. Май го ударих по стълбите, докато слизах.

— Горкичката.

Хейзъл отново получи прилив на енергия. Завтече се към един кухненски шкаф. Вътре Бовоар видя различни шишенца с лекарства. Отиде при нея и надникна, докато тя ровеше зад първата редица хапчета. След секунда спря ръката ѝ.

— Може ли?

— Ама Софи трябва да изпие един аспириин.

Бовоар взе шишенцето от полицата. Аспириин в ниска доза. Хейзъл го гледаше тревожно. „Тя знае — помисли си инспекторът. — Знае, че дъщеря ѝ симулира изкълчване, затова е взела по-слаби хапчета.“ Подаде таблетка на Хейзъл, после си сложи тънки, фини ръкавици. Нещо му подсказваше, че в тази сбирщина от хапчета има и друго, освен аспириин. Беше решил, че щом е роден с було на лицето, трябва да започне да се доверява на интуицията си.

Десет минути по-късно бе заобиколен от шишенца. Хапчета за главоболие, за лумбаго, за менструални болки, за инфекция. Витамини. Дори шишенце с желирани бонбони.

— Ползвам го, когато дойде някое детенце — обясни Хейзъл.

В шкафа имаше всевъзможни хапчета, но не и ефедрин.

Екипът от местния участък бе пристигнал и вече претърсваше къщата. За съжаление, трябваша десет пъти повече хора, за да се

справят с цялото това бунище. Оказа се по-зле, отколкото Бовоар бе очаквал, а той бе специалист по лоши очаквания.

Минаха два часа и единственото по-значително нещо, което стана в това време, бе, че изгубиха двама от хората си. Намериха ги в мазето. Бовоар си взе почивка и седна на диван в дневната, набутан до един шкаф, сбутан до друг диван. Отпусна се на него и той моментално го изхвърли. Отблъсна го. Инспекторът се опита да седне по-леко. Този път усети твърдите пружини и му се стори, че се дръпват надолу и се канят да го изстрелят отново. Почувства се като цирков акробат.

Един от хората му го извика от горния етаж и когато Бовоар се качи, видя шишенце с лекарство.

— Къде го намерихте?

— В кутия с гримове. — Полицаят посочи стаята на Софи.

От стълбите се чу бързо потропване на патерици. След секунди то спря и Бовоар чу забързани стъпки, сякаш някой вземаше по две стъпала наведнъж.

— Какво е това? — чу се гласът на Хейзъл.

Бовоар показва шишенцето на двете жени.

— Ефедрин — прочете Хейзъл на етикета. — Софи, нали обеща!

— Млъкни, мамо. Не е мой.

— Намерихме го във вашата кутия с гримове — изтъкна Бовоар.

— Не знам как е попаднал там. Не е мой.

Беше уплашена, личеше си. Но дали казваше истината?

* * *

Когато Гамаш влезе, в къщата миришеше на препечени филийки и кафе. Беше много тихо и уютно. Широките дъски на пода бяха в наситен кехлибарен цвят. В камината нямаше огън, но Гамаш видя пепел и недогоряла цепеница. Стаята бе приветлива и светла дори в този мрачен ден, с големи прозорци и плъзгаща се врата, която водеше към задния двор. Мебелите бяха стари и удобни, а на стените бяха закачени пейзажи от района и няколко портрета. Където нямаше картини, имаше етажерки с книги.

При други обстоятелства на Гамаш би му било приятно да прекара повече време в тази стая.

— Някой е влизал без позволение в стаята, където преди две нощи е била убита Мадлен — заяви главният инспектор. — Знаем, че сте били вие.

— Прав сте. Аз бях.

— Защо?

— Искях къщата да вземе и мен — отговори мосю Беливо.

Разказа всичко ясно, като търкаше ръце, сякаш имаше нужда от човешки контакт.

— Беше в деня, след като почина Мадлен. Не знам дали сте губили обичан човек, инспекторе, но тогава целият свят изведнъж се преобразява. Храната има друг вкус, домът ви вече не е дом, дори приятелите ви се променят. Колкото и да искат, не могат да ви последват по този път. Всичко изглежда далечно, заглушено. Дори не разбирах какво говорят хората. — Мъжът неочаквано се усмихна. — Горките Питър и Клара. Поканиха ме на вечеря. Мисля, че се тревожеха за мен, а аз с нищо не успокоих притесненията им. Искяха да ми покажат, че не съм сам, но аз бях.

Спря да търка ръце и стисна едната с другата.

— Още по време на вечерята осъзнах, че трябва да умра. Болката беше твърде силна. Докато Питър и Клара говореха за градината, за готвене, за случките от деня, аз обмислях начини да се самоубия. Тогава ми дойде идеята. Реших да се върна в онази стая, да седна и да чакам.

Нищо не помръдваше. Дори часовникът над камината бе замлъкнал, сякаш времето беше спряло.

— Знаех, че ако чакам достатъчно дълго в тъмното, онова, което обитава къщата, ще ме намери. И то наистина дойде.

— Какво се случи?

— Нещото, което уби Мадлен, дойде.

Беливо изрече думите без чувство за вина, без смущение. Просто като факт. Някакво създание бе дошло от отвъдното, за да го отнесе.

— Дойде по коридора. Чух го как драци и стърже. Беше непрогледна тъмнина и аз седях с гръб към вратата, но знаех, че е там. Внезапно запищя като онази нощ. Запищя точно до ухото ми. Вдигнах ръце, за да го отблъсна.

Мосю Беливо размаха хилави ръце около главата си, сякаш си се представяше отново в онази стая.

— После хукнах да бягам. Избягах с крясъци от стаята.

— Избрали сте да живеете.

— Не. Бях твърде уплашен, за да умра. Във всеки случай, не исках да е по този начин. — Беливо се наведе и се вгледа напрегнато в Гамаш. — В онази къща има нещо. Нещо, което ме нападна.

— Вече не, мосю. Вие сте го убили.

— Така ли? — Беливо се облегна, сякаш тази идея го блъсна назад физически.

— Била е мъничка червеношийка. Вероятно уплашена колкото вас.

На мъжа му трябваха няколко секунди, за да осмисли чутото.

— Значи съм бил прав все пак. Нещото, което носи смърт, е било в стаята — изрече бавно. — Това съм бил аз.

[1] Популярна канадска верига ресторанти, известна с кафето и поничките си. — Б.р. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ПЕТА

— Много ми харесва как сте преобразили мястото — заяви Оливие, докато подреждаше салфетки и чинии в бившата гара. Тъкмо оставяше купичка супа на шкафчето, при списъка със заподозрените, когато с радост забеляза, че името му не е сред тях, и с още по-голяма — че това на Габри е. Чакай само да му каже! Щеше да се побърка от страх.

По средата на масата имаше гореща пилешка яхния с кнедли.

Главният инспектор се бе отбил в бистрото, за да помоли Оливие да донесе обяд.

— Как е мосю Беливо? — попита ресторантьорът. Беше видял Гамаш да идва от къщата на бакалина.

— Бил е и по-добре, предполагам.

— И по-зле. Спомням си колко скърби след смъртта на Жинет. Добре, че бяха Хейзъл и Мадлен. Те му помогнаха да се съвземе. Канеха го по всякакви поводи, особено на важни дни като Коледа. Спасиха му живота.

Гамаш се питаше дали и Беливо им бе толкова благодарен. Замисли се също за Хейзъл, останала съвсем сама, и дали в крайна сметка двамата ще се сближат.

Малко след като главният инспектор бе влязъл в оперативната зала, Бовоар се бе върнал от претърсването на дома на Хейзъл. Минути по-късно дойде и Лакост от Монреал и всички се събраха около масата. Оперативката бе в разгара си, когато Оливие донесе обяда.

Ресторантьорът нарочно се замота по-дълго, но те не казваха нищо интересно. Накрая Бовоар любезно го изпрати до вратата и затвори след него. Оливие се облегна за момент на студения метал, но не чу нищо отвътре.

Нямаше и какво толкова да чуе, освен дрънкане на чинии, докато полицаите си сипваха супа с червена леща, къри и ябълка и ароматна яхния с големи парчета месо, и отваряне на безалкохолни напитки. Гамаш си взе бира.

— Докладвайте.

— Намерихме ефедрин — съобщи Бовоар и постави шишенцето на масата. — Снехме отпечатъци и ги пратихме в Монреал.

Вече бе информирал Гамаш, но сега разказа за претърсването на останалите членове на екипа.

— Софи Смит отрича, че е неин, но това се очакваше. Преди това призна, че е имала силни, може би маниакални чувства към Мадлен. И е лъжкиня. От самото начало се съмнявах, че глезенът ѝ е изкълчен, и наистина, когато ѝ се наложи, започна да стъпва на него съвсем добре. Да бяхте видели лицето на майка ѝ.

— Ядоса се, че дъщеря ѝ се е преструвала? — попита Лемиио.

— Ох, как може да си толкова глупав? — присмя му се Никол и той я погледна на кръв.

— Полицай Никол, предупреждавам те — сръза я Гамаш.

— Не се ядоса — заяви младата полицайка. — Как е възможно да се роди такъв като теб? — обърна се към Лемиио, който стисна гневно края на масата. — Хейзъл Смит се *встреци*, когато открихме ефедрин в чантата на дъщеря ѝ — изрече бавно в лицето му. — Това е разследване на убийство. Не лекарски кабинет. Само на пълен кретен може да му дреме за един шибан глезен.

— Прекаляваш. Веднага при мен! — не издържа Гамаш. Стана и тръгна към вратата, като взе шишенцето с ефедрин.

Никол улови погледа на Лемиио и кимна по посока на шефа.

— Има предвид теб, малоумнико.

Лемиио понечи да стане.

— Полицай Никол! — извика строго Гамаш.

Младата полицайка се усмихна подигравателно на Лемиио и стана, като прошепна „некадърник“, преди да се отдалечи.

— Какво има, господин инспектор? — попита, когато отиде при Гамаш. Сега, когато бяха само двамата, цялата ѝ дързост бе изчезнала.

— Прекаляваш. Трябва да си ходиш.

— Уволнявате ли ме?

— Още не. Изпращам те в Кингстън. Ще проучиш всичко за Софи Смит в университета „Куинс“.

— В Кингстън ли? Но дотам е половин ден път. Ще стигна чак вечерта.

— Даже по-късно. Когато минаваш през Монреал, остави това в лабораторията. Искам резултатите утре.

Никол го погледна мрачно.

— Мисля, че допускате грешка, господин главен инспектор — изрече тихо.

Гамаш я погледна в очите. Когато заговори, гласът му бе все така спокоен и равен, но пак накара Никол да направи половин крачка назад.

— Знам какво правя. Тръгвай. Веднага.

Изчака на вратата, докато тя се отдалечи. Тромава както винаги, Никол мина по моста и изрита един камък в реката.

Гамаш се върна на масата. Атмосферата му се стори по-лека без Никол. Лемии изглеждаше по-спокоен.

Оливие бе донесъл също браунита и сладки с фурми. Докато хапваха десерта и пиеха кафе, полицаите изслушаха историята на Мосю Беливо.

— Отишъл е там да умре? — измърмори Лакост и остави сладката си. — Колко тъжно.

Тъжно. Пак тази дума, замисли се Гамаш. Горкият тъжен Мосю Беливо. Но изведнъж се замисли не за уморения стар бакалин, а за малката червеношийка. Пищяща от страх. Загинала, защото е търсила сродна душа.

Лакост докладва за ходенето си в Монреал.

— Секретарката на гимназията ми даде някои неща. — Постави на масата две папки. — Данни за училищния успех на Мадлен и Хейзъл. Още не съм ги прегледала. Изглежда, Мадлен е била жива легенда в училище.

Бовоар посегна към папките. Лакост отново се наведе под масата и извади още нещо.

— Опитвах се да се отърва от тези, но тя ми даде и тях. — Остави на масата училищните годишници и пак посегна към браунито. Беше ароматно и домашно приготвено, с дебела пухкава глазура.

— Говори ли с бившия мъж на Мадлен? — попита Гамаш.

— Франсоа Фавро не помогна много. Идеята за развода била на Мадлен, но той призна, че сам я е подтикнал към това с поведението си. Каза също, че все още я обича, но животът с нея бил като живот в опасна близост до слънцето. Красив, но опасен.

Всички се умълчаха: хапваха и мислеха. Лакост се замисли за жената, убита заради прекаления си успех; Лемю — за проклетата Никол; Бовоар — за Софи, която по всяка вероятност бе убила жената, която е обичала; а Арман Гамаш — за Икар^[1].

* * *

Бовоар шофираше. Гамаш гледаше през прозореца и се опитваше да не обръща внимание на дупките, коловозите и рововете по пътя. В тях можеха да се поберат цели цивилизации.

Отново се замисли за разследването.

Софи Смит притежаваше ефедрин. Беше отишла на втория сеанс, но на първия — не, което можеше да обясни защо убийството е извършено тогава. Признала бе и за силните си чувства към Мадлен. Имаше и още нещо. Когато Клара му го каза, не направи впечатление на Гамаш, но сега то също хвърляше вината върху Софи. Въпросът, който го интересуваше, бе как ефедринът е сложен в храната на Мадлен. Според Клара Софи бе побързала да седне до мосю Беливо. Но така бе седнала също до Мадлен. Нарочно бе заела стола между тях.

Защо?

Имаше две възможни причини. Толкова е ревнувала, че е застанала между тях. Буквално. Или е искала да сипе ефедрин на Мадлен.

Или и двете.

Момичето имаше и мотив, и възможност.

След обяда Гамаш изпрати патрулна кола да наблюдава къщата на семейство Смит, но не смяташе да предприема нищо, преди да получи доказателство, че шишенцето е на Софи. На заранта щеше да има арест.

Дотогава трябваше да си отговори на още въпроси.

Погледна часовника си.

— Първото издание на вестника ще пристигне до час — отбеляза Бовоар. — Мосю Беливо ще ни запази един брой.

— *Merci*.

— Радвам се, че отпратихте Никол. Така ще е по-лесно. — След като началникът не отговори, Бовоар продължи: — Така и не сте ми казвали какво се случи, след като осъзнахте какво прави Арно. Някои подробности се чува в съда, но знам, че има още.

Гамаш гледаше преминаващия край прозореца пейзаж. Дърветата започваха да се събуждат. Почувства се, сякаш става свидетел на момента, в който се заражда животът.

— Беше свикан спешен съвет — заговори.

Вече не виждаше чудото на новия живот, а студената заседателна зала в главното управление на полицията. Членовете на ръководството идваха един по един. Никой, освен него и Бребьоф не знаеше какво става. Пиер Арно се усмихваше безгрижно. Приказваше си с комисар Франкьор, седнал до него, и двамата се засмяха.

— Изгасих лампите и започнах да прожектирам снимки на стената. Снимки на момчета от училищни дневници. После снимки на същите младежи мъртви. Един след друг. Прочетох показанията на свидетели и докладите от лабораторията. Всички бяха като сащисани. Не можеха да разберат какво става. После един по един млъкнаха. Освен Франкьор и Арно.

Видял бе онези сини очи, студени като стъклени мъниста. Усетил бе как Арно трескаво осмисля всички факти и търси начин да ги оспори. Отначало се държеше спокойно, уверен в преимуществото си, сигурен, че никой не може да го пипне. Но с напредването на заседанието стана неспокоен, потаен.

Гамаш се бе подготвил добре. Работеше по случая от близо година — без много шум, в свободното си време и в празничните дни. Погрижил се бе всеки път за бягство, който Арно би могъл да използва, да е преграден, затворен и надеждно заключен.

Знаеше, че има право само на един изстрел — днешното заседание. Ако Арно си тръгне безпрепятствено, той и мнозина други, включително Бребьоф, бяха обречени.

Фактите бяха на негова страна, но знаеше, че Пиер Арно може да използва едно мощно оръжие. Лоялността. Служителите в управлението бяха готови по-скоро да умрат, отколкото да изменят на колегите си и полицията. Арно изискваше безпрекословна вярност.

И победи.

Изправен пред фактите, той призна вината си в подтикване към убийства и дори в самото им извършване. Но убеди съвета в името на високия му чин и дългите години служба той и другите двама полицаи, замесени в престъпленията, да не бъдат арестувани. Още не. Обеща, че щели да сложат в ред нещата си, да се сбогуват с близките си и после да отидат в ловната хижа на Арно в района на Абитиби. Там щели да се самоубият.

Така щели да избегнат позорния процес. Да спестят на полицията публичното унижение.

Гамаш категорично се противопостави на тази лудост. Но съветът, който се страхуваше от Арно и от общественото мнение, се наложи.

Пиер Арно си тръгна свободен. Не за дълго. Но човек като него можеше да причини много пакости за кратко време.

— И тогава поехме онова разследване в Бе де Мутон, нали? — попита Бовоар.

— Да, възможно най-далеч от Монреал.

Гамаш бе изпратил Рен-Мари в провинцията и беше помолил приятеля си Марк Бро от монреалската полиция да постави охрана на децата му. Самият той взе самолет от град Квебек до Бе Комо, после за Наташкуан, Харингтън Харбър и накрая пристигна в рибарското селце Бе де Мутон. Отиде да търси убиец, а намери себе си. В едно мизерно ресторантче на скалистия бряг. Вътре миришеше на риба, сурова и пържена, и един опърпан, обрулен рибар, сякаш самият той одялан от груба скала, седнал сам в едно сепаре, го погледна и му се усмихна с такава неочаквана лъчезарност, че детективът веднага разбра какво трябва да направи.

— Тогава се върнахте в Монреал — каза Бовоар. — И неочаквано всички вестници започнаха да пишат за Арно и двамата му съучастници.

Каква ирония наистина, помисли си Гамаш и се опита да не поглежда отново към часовника си.

Гамаш отиде в Абитиби, за да предотврати самоубийството. През целия път обратно другите двама полицаи, пияни и в истерия от облекчение, плакаха. Арно — не. Седя изпънат между тях и през цялото време гледа Гамаш в огледалото за обратно виждане.

Още с влизането си в хижата бе осъзнал, че Арно не възнамерява да се самоубие. Другите — да. Но не и Арно. В продължение на четири часа в развихрилата се снежна буря Гамаш търпя този поглед.

В медиите го възпяха като герой, но той знаеше, че не е такъв. Истинският герой никога не би се поколебал. Истинският герой нямаше да избяга.

— Каква беше реакцията, когато се появихте с Арно и другите двама? — попита Бовоар.

— Развълнувано посрещане, както може да се очаква — усмихна се Гамаш. — Членовете на съвета направо побесняха. Бях пренебрегнал волята им. Обвиниха ме в нелоялност и бяха прави.

— Зависи към какво са очаквали да сте лоялен.

— Попречих на виновниците да се самоубият. Майките заслужаваха нещо повече от мълчание — заговори отново Гамаш след кратка пауза. — Старата индианка, която бях срещнал, и другите като нея заслужаваха публично извинение, обяснение и обещание, че това никога няма да се повтори. Някой трябваше да излезе и да поеме вината за станалото с децата им.

Като повечето служители на квебекската полиция Бовоар бе изпитал отвращение и срам, когато чу за деянията на Арно. Но Арман Гамаш изми позора им, доказа, че не всички полицаи са злодеи. Голямото мнозинство от служителите с различни чинове застанаха твърдо и непрекословно зад него. Както и повечето вестници.

Но не всички.

Някои обвиниха шефа му в конфликт на интереси, пишеха, че имал лични сметки за уреждане с Арно. Дори намекваха, че самият той бил един от убийците, решил да натопи ползващия се с голяма популярност комисар.

Сега отново хвърляха същите обвинения.

— Колко поддръжници на Арно са останали в службата? — попита Бовоар с делови тон. Не водеше непринуден разговор. Събираше тактическа информация.

— Не искам да се замесваш.

— Не ми дреме.

Жан Ги Бовоар никога не бе държал такъв тон на началника си, така че сега и двамата останаха като втрещени.

Бовоар спря встрани от пътя.

— Как не ви е срам? Писна ми да се държите с мен като с дете. Знам, че сте с по-висок чин. Знам, че сте по-стар и по-опитен. Ето, доволен ли сте? Но е крайно време да ми позволите да застана до вас. Престанете да ме бутате все отзад. Престанете.

Удари по волана с такава сила, че едва не го счупи, а ръцете си натърти почти до кокал. От очите му потекоха сълзи на ужас. От болка, опита се да си внуши, само от болка.

Но клетката в дълбините на съзнанието му беше празна. Не бе погребана достатъчно дълбоко. Любовта му към Гамаш се беше освободила и сега го разкъсваше.

— Слизай — прошепна Гамаш.

Бовоар непохватно се заигра със закопчалката на колана и когато най-сетне я отвори, се измъкна на черния път. Наоколо бе пусто. Дъждът беше спрял и слънцето се мъчеше да пробие, както той самият се опитваше да намери себе си.

Гамаш застана твърдо до него.

— Майната ти — изкрещя Бовоар с все сила.

Искаше да зареве. Да стисне юмруци, да започне да удря нещо или някого и да крещи. Вместо това заплака. Размаха ръце и започна да раздава удари на сляпо. Не знаеше колко продължи това, но постепенно дойде на себе си. Първо видя светлина, после чу птиците, долови аромата на влажна гора. Бавно сетивата му се пробудиха, сякаш се раждаше повторно. И до него стоеше Гамаш. Не беше мръднал. Не се бе опитал да го усмири, да го спре. Да го успокои. Просто го бе оставил да плаче и да размахва ръце.

— Искам само... — започна Бовоар, но замълча.

— Какво искаш? — тихо попита Гамаш. Слънцето бе зад него и по-младият мъж го виждаше само като силует.

— Искам да ми имате доверие.

— Струва ми се, че има още нещо.

Бовоар бе изчерпан, изнемощял, изтощен. Двамата се вгледаха един в друг. По клоните на дърветата висяха водни капчици и блестяха на слънцето.

Гамаш много бавно се приближи до колегата си и протегна ръка. Жан Ги я погледна — голяма и силна. И сякаш наблюдаваше сцената отстрани, видя как неговата собствена ръка се вдига и бавно се отпусна в дланта на другата. Ръката му изглеждаше крехка в тази на началника.

— От момента, в който те видях — гневен и обиден, заточен в хранилището на участъка в Троя ривиер, го знам — заговори Гамаш. — Защо, мислиш, те взех, когато никога друг не те искаше? Защо те направих мой заместник? Да, ти си талантлив детектив. Имаш дарбата да откриваш убийци. Но има и нещо повече. Между нас двамата има връзка. Връзка, която чувствам с всеки член на екипа, но с теб — най-силно. Ти си моят наследник, Жан Ги. Следващият в йерархията. Обичам те като син. И имам нужда от теб.

Носът и очите на Бовоар смъдяха и от гърлото му се изтръгна стон, който бързаше да настигне останалите, вече понесени от вятъра, сякаш емоцията му бе нещо толкова естествено, колкото и дърветата.

Двамата мъже се прегърнаха и Бовоар прошепна в ухото на Гамаш:

— И аз ви обичам.

Разделиха се. Без неловко усещане. Бяха баща и син. И цялата ревност на Бовоар към Даниел изчезна, изпари се.

— Трябва да ми разкажете всичко.

Гамаш още се колебаеше.

— Незнанието няма да ме предпази — настоя Бовоар.

Тогавя Арман Гамаш му разказа всичко. Разказа му за Арно, за Франкър, за Никол. Бовоар го изслуша смаян.

[1] Герой от древногръцката митология. Баща му, майстор Дедал, изработил криле от пера, залепени с восък, и предупредил сина си да не лети твърде високо. Но той не го послушал. Издигнал се твърде близо до слънцето и горещината му разтопила восъка. Икар паднал в морето и се удавил. — Б.р. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ШЕСТА

Одил Монман бе заета с клиент, който разпитваше за разликата между твърдото и мекото тофу. Докато тя се занимаваше с него, Гамаш и Бовоар обикаляха магазина и разглеждаха рафтовете с биохрана и бурканите с чайове и билки. В дъното бяха произведенията на Сандон. Гамаш обожаваше антикварни мебели — особено тези от квебекски чам. Съвременният дизайн често го смущаваше. Но като гледаше масите и столовете на Жил, дървените паници и бастуните, у него оставаше усещането за забележителен синтез между старо и ново. Дървото изглеждаше създадено, за да образува тези форми, сякаш стотици години в горите на Квебек е расло и чакало този мъж да го намери и вкара в употреба. При все това хрумванията на Сандон бяха далеч от традиционни. Бяха модерни и смели.

— Искате ли някой от тях? — попита Одил.

Гамаш подуши миризма на евтино вино в дъха ѝ, зле замаскирана от ментова дъвка. Беше отвратителна комбинация и той положи голямо усилие да не се отдръпне.

— Да, но не днес. Опасявам се, че трябва да ви зададем още няколко въпроса.

— Няма проблем. Денят не е натоварен. Както повечето.

— Така имате свободно време да съчинявате стихове, предполагам.

Одил веднага се оживи:

— Чували сте за стихотворенията ми?

— О, да, мадам.

— Искате ли да ви прочета едно?

Бовоар се опита да привлече вниманието на шефа си, но Гамаш, изглежда, не забелязваше мимическите упражнения на по-младия си колега.

— За мен ще е чест, ако не е затруднение за вас, мадам.

— Добре, сядайте тук.

Жената буквално го насади в един от столовете на Жил. Гамаш очакваше да чуе силно скърцане — от счупването на стола и банковия му баланс. Но нищо такова не стана. Столът и спестяванията му си останаха непокътнати.

Одил дойде с изтърканата си тетрадка — онази, която Бовоар я бе видял да затваря гневно при предишното си идване. Покашля се и се изпъчи като войник, готов да отблъсне врага.

*Над блатото по здрач препускат
зловеци облаци, а ние
срещу дъжда безмилостен вървим —
аз, моята любов и аз.*

*Проплаква чайка и тръстики
огъват се, но дружни ние
решими срещу вятъра вървим —
аз, моята любов и аз.*

— Казва се „Аз, моята любов и аз“.

Гамаш занемя. Бовоар се опомни пръв:

— Прекрасно е. Може ли да го видя цялото?

Беше напълно искрен. Свикнал бе да слуша мъглявите цитати на Гамаш, извадени главно от неразбираемите творения на Рут, които дори нямаха рима. Сега най-сетне чу нещо смислено. Представи си птицата, чу крясъка ѝ, видя дъжда.

— Искате ли да ви прочета още едно?

— За съжаление, трябва да ви зададем няколко въпроса. — Гамаш потупа стола до себе си. — Но стихотворението наистина е прекрасно.

Одил седна и леко се олюля в опит да се закрепни.

— Какво беше мнението ви за Мадлен Фавро?

— Свястна жена. Идваше от време на време в магазина, но не я познавах добре. Съжалявам за смъртта ѝ. Имате ли представа кой го е извършил?

— А вие? Някакви предположения?

Жената се замисли.

— Мисля, че е била онази нейна приятелка. Хейзъл. Винаги толкова любезна. Прекалено любезна. Направо да те подлуди. Със сигурност трябва да е сред заподозрените. Макар че всъщност е вероятно нея да убият. Сигурни ли сте, че убиецът е очистил правилния човек?

— Разговаряли сте с Мадлен, докато сте отивали към имението „Хадли“.

— Наистина ли? Не си спомням. — Уменията на Одил да лъже съперничеха на поетичния ѝ талант.

— Да. Чули са ви.

— А, ами приказвахме си за разни работи.

— Чули са ви да спорите, мадам — заяви Гамаш тихо, но твърдо. Виждаше Одил в профил, отпуснатата ѝ брадичка.

— Не сме спорили.

Гамаш знаеше, че просто трябва да почака. И да се надява да не влезе нов клиент.

— Опитваше се да омае Жил — избълва Одил и лошият ѝ дъх лъхна главният инспектор със сила, сякаш жената бе задържала думите твърде дълго в устата си. — Знам, че това целеше. Все му се усмихваше, все го докосваше. — Имитира как Мадлен е галила ръката на Сандон. — Постоянно се домогваше до вниманието му, а той не я забелязваше.

— Сериозно?

— Самата истина! Той ме обича. — Изрече последните думи едва доловимо. Устата ѝ увисна и дълга лига се проточи по брадичката ѝ. Носът ѝ течеше, от очите ѝ закапаха сълзи. Лицето ѝ се деформира като разядено от киселина.

„Дали наистина Мадлен е искала да отнеме Жил от Одил?“ — запита се Гамаш. Ако бе така, имаше двама души с мотив за убийство. Одил — да убие съперничката си. И мосю Беливо — от ревност. Какво бе казала Клара? Мадлен винаги получавала онова, което иска. Но какво е искала? Кого е искала? Жил или Беливо? Или нито един от двамата?

— За какво спорихте онази нощ? — настоя детективът.

— Казах ѝ да престане. Доволен си сте? Помолих я да стои далеч от Жил. Можеше да има всеки мъж. Беше красива и умна. Всеки искаше да е с нея. Кой не би искал? А аз? Знам какво мислят хората за

мен. Че съм глупава, скучна и ме бива само с числата. Цял живот обичам Жил и най-сетне той ме избра. Мен. Не исках никой да ми го отнеме. Помолих я да ми го остави.

— А тя какво каза?

— Отрече всичко. Остави ме да се държа като глупачка, да се унижа, а после дори нямаше куража да признае каква е курва.

Когато си тръгнаха, Гамаш стисна ръката ѝ, влажна и лепкава. Но докосването на скръбта често е такова. Бовоар успя да се изниже без ръкуване.

* * *

Намериха Жил Сандон навътре в гората. Ориентираха се по ударите от брадва, а след като преваляха ниско възвишение и прескочиха един паднал, изгнил дънер, видяха якия мъжага да работи с брадвата върху отсечено дърво. Постояха да погледат известно време мощните и грациозни движения на огромните ръце, с които мъжът вдигаше древния инструмент и го спускаше върху дървото. В един момент той спря, обърна се и ги погледна. Тримата останаха втренчени един в друг няколко секунди, след което Сандон им махна.

— Върнахте се — каза на Бовоар.

— Този път идвам с шефа.

Сандон се приближи и няколко клонки изпрацяха под краката му.

— Тук няма шефове — отвърна. Обърна се и изгледа Гамаш. — Вие сте оня от вестниците.

— Да — спокойно отговори главният инспектор.

— Не приличате на убиец.

— Защото не съм.

— И трябва да ви повярвам?

— Вярвайте в каквото искате. Не ме интересува.

Сандон изръмжа. Посочи един пън, сякаш бе кресло с копринена тапицерия.

— Работили сте като дървосекач — отбеляза Гамаш, след като се настани там.

— В един мрачен период от живота си, да. Вече не се срамувам от това. Тогава не знаех.

Все пак изглеждаше засрамен.

— Какво не знаехте?

— Казах ви. Не знаех, че дърветата са живи същества. Тоест всички знаем, че са живи, но не ги възприемаме като същества. А те са. Не можеш да убиеш живо същество. Не е правилно.

— Как разбрахте? — попита главният инспектор.

Сандон бръкна в джоба си и извади мръсна кърпичка. Започна да бърше острието на брадвата, докато говореше:

— Работех като дървосекач към една от местните дъскорезници. Всеки ден ходех в гората с бригадата. Сечахме дървета и ги теглехме с трактори на пътя, за да ги извозват. Смазваща работа, но ми харесваше. На открито, на чист въздух. Без шеф.

Погледна подозрително Гамаш. Обруленото му лице бе обрасло с прошарена рижа брада, погледът му бе остър, но замислен.

— Един ден дойдох в гората с брадвата и чух стенание. Звучеше като бебешки плач. Беше през същия сезон, в който сме сега. Най-доброто време за сечене на дървета. Но тогава и на животните им се раждат малки. Бригадата започваше да се събира, а стенанията се усилиха. Изведнъж чух писък. Извиках на момчетата да спрат, да запазят тишина и да се послушат. Стоновете бяха преминали в плач. Чуваше се навсякъде около нас. Усещах го. Винаги съм се чувствал в гората като у дома, но изведнъж ме хвана страх. „Не чувам нищо“ — каза един от мъжете и отново удари дървото с брадвата. И пак чух писък. Можете да се досетите какво стана после. За една нощ всичко се преобърна. Аз се бях променил. Започнах да чувам дърветата. Мисля, че винаги съм чувал радостта им. Навярно затова съм се чувствал толкова щастлив в гората. Но вече чувах и болката им.

— Какво направихте?

— Какво можех да направя? Вие какво бихте сторили? Трябваше да ги спра. Трябваше да спра това избиване. Представяте ли си да сечете гора, която пици от болка?

Бовоар си представяше, особено ако по цял ден не спира да пици.

— Но през повечето време дърветата са тихи. Просто искат да ги оставим на мира — продължи Жил. — Странно как се научих на

свобода от същества, които са вечно закотвени на едно място.

На Гамаш това му звучеше съвсем логично.

— Уволниха ме, но и без това щях да напусна. В онзи ден влязох в гората като дървосекач, а излязох съвсем друг човек. Светът вече не бе същият. Нямахме как да бъде. Жена ми се опита да ме разбере, но не можеше. Не издържа и си тръгна с децата. Върна се в Шарлевоа. Не й се сърдя. Всъщност ми олекна. Тя все ми повтаряше, че дърветата не говорят, не пеят и със сигурност не пицят. Обаче те го правят. С нея живеехме в различни светове.

— Одил във вашия свят ли живее? — поинтересува се Бовоар.

— Не. Не съм срещал човек, който да живее в него. Но тя го приема. Не се опитва да ме промени или да ме убеди, че греша. Приема ме такъв, какъвто съм.

— А Мадлен?

— Тя беше красиво и екзотично същество. Все едно да се разхождаш в гората и изведнъж да срещнеш палма. Няма как да не привлече вниманието ти.

— Имахте ли любовна връзка с нея? — попита Бовоар по-рязко, отколкото на Гамаш му се искаше, но такъв беше неговият стил.

— Не. Беше достатъчно да й се възхищавам отдалеч. Може да приказвам с дърветата, но не съм луд. Тя нямаше интерес към мен. Всъщност и аз не се интересувах от нея. Може би съм си фантазирал, но нищо в реалния свят.

Бовоар се запита какво според Сандон е „реалният свят“.

— Защо не харесвате мосю Беливо? — попита Гамаш.

На Сандон му трябваха няколко секунди, за да превключи от мислите за Мадлен към аскетичния бакалин. Погледна големите си ръце и зачопли един мазол.

— На негова земя имаше прекрасен дъб. Беше ударен от мълния и един клон висеше отчупен. Чух дървото да плаче и помолих Беливо да отреже клона. Той отказа.

— Защо?

— Каза, че ще убия цялото дърво, ако отреже клона. Признах, че има такъв риск, но му казах, че дървото го боли и би било по-хуманно да му помогнем да оздравее или да умре по-бързо.

— Но той не ви повярва?

Сандон поклати глава:

— Дървото се мъчи четири години, преди да умре. Чувах го как плаче за помощ. Умолявах Беливо, но той не искаше да чуе. Мислеше си, че дъбът е на път да оздравее.

— Не е знаел — отбеляза Гамаш. — Било го е страх.

Жил сви рамене пренебрежително.

— И фактът, че той излиза с Мадлен, нямаше нищо общо?

— Той трябваше да я предпази. Трябваше да защити и дървото. Изглежда много добър, но всъщност е лош човек.

Как се беше нарекъл мосю Беливо? Гамаш се опита да си спомни. „Нещото, което носи смърт.“ Точно така. Първо жена му, после Мадлен, птичката. Дървото. Около Беливо все нещо умираше.

Мъжете замълчаха. Вдишваха приятния, смолист аромат на мокри борове, есенни листа и млади пъпки.

— Сега идвам в гората, намирам дървета, които вече са мъртви, и правя от тях мебели.

— Давате им нов живот — отбеляза Гамаш.

Сандон го погледна:

— Предполагам, че не чувате дърветата.

Детективът се ослуша, после поклати глава. Сандон кимна.

— Наблизо има ли гинко? — попита Гамаш.

— Гинко ли? Сигурно има няколко. Произлизат от Азия, доколкото знам. Много са стари.

— Имате предвид, че живеят дълго?

— Това също, макар и не колкото секвоите. Някои от тях са на хиляди години, представяте ли си? Бих искал да си поговоря със секвоя. Гинкото не живее дълго, но е най-древното известно дърво. Праисторическо. Жива вкаменелост. Представяте ли си?

Гамаш остана впечатлен. Сандон знаеше доста за гинкото. А то бе представител на древното семейство растения, които произвеждаха ефедрин.

* * *

Вестникът бе оставен грижливо сгънат на бюрото в оперативната зала. Беше пет и Лемьо работеше на компютъра си. Вдигна очи и им

махна, после за момент погледна към вестника, сякаш съчувстваше на Гамаш.

Главният инспектор посегна към изданието. Бовоар бе до него. Гамаш си спомни едно предаване за горилите, което бе гледал. Когато са в опасност, те се втурват напред, като гледат нападателя право в очите, реват и се бият по гърдите. Но от време на време протягат ръка и докосват горилата до себе си, за да се уверят, че не са сами.

Сега горилата до него бе Бовоар.

На първа страница имаше снимка на Гамаш с глупава физиономия, притворени очи и уста, разкривена в странна гримаса.

SOUL^[1]! — пишеше отдолу с главни букви.

— Виждам, че сте пияница, изнудвач, сутеньор и убиец — измърмори Бовоар.

— Всестранно развита личност — поклати глава Гамаш.

Все пак леко си отдъхна, когато прегледа статията за имената на Даниел, Ани и Рен-Мари. Намери само своето и на Арно. Винаги свързани, сякаш не можеха да съществуват един без друг.

Обади се на семейството си и им отдели половин час, за да ги увери, че всичко е наред.

„Колко е странен светът — помисли си, докато отиваха към пансиона с училищните данни и годишниците от гимназията на Мадлен, — щом можеш да смяташ деня си за добър, ако единственото, в което са те обвинили, е пиянство и некадърност.“

[1] Пиян! (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И СЕДМА

За първи път от двайсет и пет години насам Клара Мороу затвори вратата на ателието си. Щяха да идват Оливие и Габри. Арман Гамаш и другият инспектор, Жан Ги Бовоар, тъкмо бяха дошли. Мирна се появи по-рано с овчарски пай и огромна подаръчна кошница с цветя, напъпили клонки и нещо, което приличаше на боне.

— Има подарък за вас — каза на Гамаш.

— Наистина ли? — изненада се инспекторът, като се надяваше Мирна да няма предвид бонето.

Клара покани Жана Шове в хола, където се бяха събрали всички. Гамаш погледна домакинята и се усмихна за благодарност. Тя му отвърна със същото, макар че изглеждаше уморена.

— Добре ли сте? — попита я инспекторът, като взе таблата с напитки от ръцете ѝ и я остави на обичайното ѝ място върху пианото.

— Само малко стресирана. Днес се опитах да рисувам, но Питър беше прав. Ако музата я няма, по-добре да не се напъваш прекалено. За щастие, се разсеях с организирането на вечерята.

Клара обаче изглеждаше, сякаш предпочита да откъсне собствения си крак, вместо да присъства на вечерното парти.

Оливие взе порцелановата купа с домашен пастет от черен дроб от Габри, който по принцип трябваше да го предлага на гостите, но се бе спрял до камината и говореше с Жана.

— Пастет? — предложи на Бовоар, който взе голямо парче франзела и си намаза дебел пласт от лакомството.

— Разбрах, че сте вещица — каза Габри на Жана и всички в стаята замлъкнаха.

— Предпочитам да се наричам уиканка, но да — спокойно отвърна тя.

— Пастет? — попита Оливие, доволен, че може да се скрие зад ордъврите.

— Благодаря — кимна Жана.

След малко във веселата стая нахълта Рут. Бовоар използва разсейването, за да заговори Жана.

— Полицай Лемю е проверил къде сте учили — каза ѝ, като я дръпна в един ъгъл.

— Така ли? Интересно.

— Да, наистина. Оказва се, че няма такова училище.

— Моля?

— В Монреал няма гимназия „Гарет Джеймс“.

— Невъзможно. Аз съм завършила там.

Жана видимо се притесни, Бовоар обичаше заподозрените точно такива. Изобщо не харесваше тази жена, тази вещица.

— Училището е изгоряло преди двайсет години. Удобно, не мислите ли? — добави и стана, без да ѝ даде шанс да отговори.

— Къде ми е пиячката? — Рут доуцуква до пианото. — Искан да дойда по-рано, преди да сте излочили всичко — каза на Гамаш.

Оливие бе доволен, че най-сетне е дошъл някой, по-непохватен от Габри.

— Скрил съм бутилки из цялата къща и ако бъдете любезна с мен, мадам Зардо, ще ви издам къде са някои от тях — заяви главният инспектор и леко се поклони.

Рут се замисли, но явно реши, че ще ѝ коства твърде много главоболия. Грабна една водна чаша и я подаде на домакина:

— Скоч!

— Как е възможно да си поетеса? — възкликна Питър.

— Ще ти кажа как. Не си хабя думите за такива като теб. — Старицата взе чашата и отпи глътка. После се обърна към Гамаш: — Кажете сега защо сте се пропили.

— Това във вестника е пълна лъжа — заяви Бовоар. — Той не пие.

— Какъв вестник? — попита Рут. — А какво е това? — добави, като посочи чашата уиски в ръката на Гамаш.

— Пия за разпускане — отвърна главният инспектор. — А вие?

Поетесата го погледна, но всъщност видя двете новоизлюпени патенца, сгущени на топло във фурната ѝ, в гнездо от кърпи и водни грейки. Беше нахранила Роза и се опита да даде храна на Лилия, но тя не искаше да хапва.

Рут ги бе целунала нежно по меките главички, при което по тънките ѝ стари устни полепна тънък слой пух. Отдавна не бе целувала нещо. Ухаеха на свежо и бяха топли. Лилия наведе глава и леко клъвна ръката ѝ, сякаш също я целуваше. Рут смяташе да тръгне по-рано за Питър и Клара, но изчака патетата да заспят. После взе кухненския таймер, нагласи го на два часа и половина и го пъхна в проядения си от молци пуловер.

Сега отпи голяма глътка шотландско уиски и се замисли. Защо пиеше?

— Пия, за да не полудея — изрече след малко.

— Май няма голяма полза — измърмори Мирна.

На дивана Габри отново бе хванал Жана на тясно:

— Та, с какво се занимават вещиците?

— Габри, би ли сервирал ти този път — каза Оливие и се опита отново да му подаде купата с пастет, но Габри само гребна за себе си и го остави да я държи.

— Лекуваме.

— Мислех си, че правите точно обратното. Няма ли зли вещици?

— Господи, не му позволявай да ни изпрати в Страната на мънчките^[1] — измърмори Оливие на Питър и двамата се отдалечиха.

— Има, но не толкова много, колкото си мислите — усмихна се Жана. — Вещиците са като всички други хора, но с по-развита интуиция.

— Значи не е магия — намеси се Бовоар, който подслушваше, въпреки че се опитваше да не го прави.

— Ние не призоваваме нищо, което вече не съществува. Просто виждаме неща, които другите хора не виждат.

— Като мъртви хора — вметна Габри.

— О, това е елементарно — намеси се Рут, като избута Мирна с лакти и се настани на дивана. — Аз ги виждам постоянно.

— Така ли? — изненада се книжарката.

— Да, и сега виждам — заяви Рут и всички в стаята млъкнаха. Дори Питър и Оливие се върнаха при компанията.

— Къде? — попита Клара. — В къщата ли?

— Най-вече тук.

— Сега ли?

— Ето там — каза Рут и посочи с пръст. Към Гамаш.

— Мъртъв? Той ли е мъртъв? — прошепна Клара.

— Мъртъв ли? Не говорехме ли за *мърляви* хора? Както и да е.

— Как е възможно тази жена да е поетеса? — попита Питър и заведе Оливие в другия край на стаята, за да му покаже последния си пъзел.

— И така, кой го е извършил? Знаете ли кой е убил Мадлен? — попита Рут. — Или сте твърде зает да бутате рушвети и да пиете, за да си вършите работата?

Бовоар отвори уста да възрази, но Гамаш вдигна ръка, разпознал шегата на поетесата.

— Все още не знаем, но съвсем скоро ще разберем.

Бовоар се изненада, но се опита да не го показва.

— Знаехте ли, че е имала рак? — попита Гамаш.

Всички се спогледаха и кимнаха.

— Но това беше преди години — уточни Мирна.

Главният инспектор изчака малко и реши да зададе въпроса по-ясно:

— Беше ли излекувана, доколкото ви е известно?

Всички отново се спогледаха, този път озадачено, като опит за телепатична връзка между добри приятели.

— Не съм чувал да е имала проблеми — каза Питър.

Никой от другите не възрази. Гамаш и Бовоар се спогледаха. Разговорите се възобновиха и Питър отиде в кухнята, за да провери яденето.

Главният инспектор влезе след него и го завари да бърка агнешка яхния. Взе една франзела и ножа за хляб и ги показа на Питър, който се усмихна благодарно.

Двамата мълчаливо се заеха да приготвят храната, като слушаха разговорите в другата стая.

— Чух, че утре най-сетне ще е хубаво времето — отбеляза след малко домакинът. — Слънчево и топло.

— Април си е такъв, нали? — отговори Гамаш.

Продължи да реже франзелата и да подрежда филийките върху чиста кърпа, постлана в дървена купичка. Повдигна леко кърпата и погледна пирографирания подпис върху дървото. Беше дело на Сандон.

— Непредвидим, това ли искате да кажете? — попита Питър. — Труден месец.

— Днес слънчево и топло, утре сняг — съгласи се Гамаш. — Шекспир говори за „несигурната слава на април“^[2].

— Предпочитам Т. С. Елиът: „Април е най-жестокият месец“^[3].

— Защо?

— Вижте покосените пролетни цветя. Случва се почти всяка година. Топлината ги подлъгва да се покажат, да цъфнат. Да се отворят. И не само пролетните луковички. Също и пъпките на дърветата. Розите и останалите растения. Всички радостно се подават навън. И изведнъж „бум“! Свирепа снежна буря ги убива.

Гамаш имаше чувството, че вече не говорят само за цветя.

— Как иначе да бъде? — попита инспекторът. — Те трябва да цъфнат, дори да е за съвсем кратко. И пак ще се появят на следващата година.

— Не всички. — Питър се обърна към детектива. От дървената лъжица в ръката му капеше гъст сос. — Някои не успяват да се съвземат. Имахме една прекрасна роза. Преди няколко години тъкмо бе напъпила, когато дойде убийственият мраз и я уби.

— *А вдругиден студ свива смъртоносен...* — цитира детективът. — *И изведнъж захвапва го във корена и ей го загинал като мене!*^[4]

Питър трепереше.

— Кой загива, Питър? Клара ли?

— Никой. Аз няма да го позволя.

— Странно как в Канада обичаме да говорим за единственото, което не можем да контролираме. Времето. Не можем нито да спрем убийствения мраз, нито да попречим на цветята да правят това, за което са създадени. По-добре да разцъфтиш, пък дори само за миг, ако това диктува природата ти, отколкото вечно да се криеш.

— Не съм съгласен — възрази Питър, обърна се с гръб към госта си и буквално направи яхнията на пюре.

— Извинявайте, не исках да ви засегна.

— Не сте ме засегнали.

Гамаш занесе хляба на дългата чамова маса, подредена за вечеря, и се върна в хола. Размишляваше за Т. С. Елиът и си каза, че поетът е нарекъл април най-жестокият месец не защото убива цветята и пъпките на дърветата, а защото понякога не го прави. Колко ли мъчително бе за

онези, които не разцъфтяваха, когато наоколо кипи от нов живот и надежда?

* * *

— Нека да изясним нещата — заяви Оливие.

— Той почти никога не говори така — обясни Габри на Клара. После се обърна към подноса със скариди, които партньорът му се опитваше да му даде за сервиране, и си взе една.

— Великден не е ли християнски празник? — продължи Оливие.

— Християнски е — потвърди Жана.

Дребната невзрачна женица някак бе успяла да се превърне в център на вниманието в стая, пълна със силни личности. Седеше свита в ъгъла на дивана, притисната между страничната облегалка и Мирна, и всички погледи бяха насочени към нея.

— Обаче в древността църковните власти не са знаели точно кога е бил разпнат Христос, затова са избрали дата от календара на езическите ритуали.

— Защо? — поинтересува се Клара.

— В първите години от съществуването си църквата е трябвало да печели нови последователи, за да оцелее. Били са опасни и деликатни времена. За да надделее над езичниците, е приела някои техни празници и ритуали.

— Окадяването с тамян е като ритуала, който ние направихме — съгласи се Мирна. — Когато запалихме сухи билки, за да очистим селото от духове.

Погледна към Клара, която кимна. Но онова бе успокоителен ритуал, пълен с радост, а не мрачното и леко заплашително размахване на църковна кадилница. Художничката никога не бе възприемала двете неща за сходни и се запита какво ли биха казали свещениците за това сравнение. Или вещиците.

— Така е — потвърди Жана. — Същото е с празниците. Понякога наричаме Коледа Юлтайд^[5].

— Поне в някои коледни песни — съгласи се Габри.

— И имаме бъдник^[6] — изтъкна Оливие.

— Юл е древното название на зимното слънцестоене. Най-дългата нощ в годината. Около двацет и първи декември. Това е езически празник. Затова в периода на зараждането си църквата решила да сложи Коледа тогава.

— Хайде бе. За да накара вещиците да празнуват Рождество? — изсумтя Рут. — Не се ли мислите за по-важни, отколкото сте в действителност?

— Абсолютно. В течение на столетия църквата изобщо не се интересувала от нас, освен може би като подпалки за клади, както сама знаете.

— Какво искате да кажете? Какво се предполага, че знам?

— Вие многократно описвате древните вярвания. Темата се появява в много от стихотворенията ви.

— Четете прекалено много, Жана д'Арк.

*Аз бях обесена, защото сама живеех,
защото имам сини очи и загоряла кожа...
О, да, и заради гърди налети...
Когато демони се търсят,
така избират изкупителните жертви.*

Жана изрецитира стихотворението, като внимателно наблюдаваше Рут.

— Да не би и Рут да е вещица? Това ли искате да кажете? — попита Габри.

Набръчканата стара поетеса се наежи, но Жана бързо отвлече вниманието от нея.

— Според философията на уика старите жени съхраняват мъдростта, лековете, древните сказания. Те са пазителките.

— Вярно е, всички се пазят от нея — обяви Габри и останалите прихнаха да се смеят, дори Жана се усмихна.

— В древността повечето хора били езичници и празнували старите празници. Юл и Остара. Пролетното равноденствие. Великден. Вие извършвате ли ритуали? — обърна се Жана към Мирна.

— Случва се. Празнуваме равноденствието и понякога окадяваме. Някакъв миш-маш от индиански и езически ритуали.

— Пълна каша — намеси се Рут. — Била съм на такива изпълнения. Два дни смърдах на изгоряла салвия. Хората в аптеката помислиха, че се друсам.

— Понякога магията действа — каза Мирна на Клара през смях.

— Вечерята! — провикна се Питър от кухнята.

Когато отидоха там, вече бе сложил тенджерите с яхнията и зеленчуците на масичката за сервиране, при чиниите. Клара и Бовоар обиколиха и запалиха свещите, наредени из цялата кухня, и когато всички седнаха, помещението вече беше като затъмнен планетариум, пълен с точкови лампички.

Когато напълниха чиниите с агнешка яхния, овчарски пай, пресен хляб и гладко, пухкаво картофено пюре със зелен фасул, всички се настаниха удобно и се разприказваха за градини, за бурята, за женското дружество към англиканската църква и за състоянието на пътищата.

— Обадох се на Хейзъл да поканя и тях, но ми отказа — съобщи Клара.

— Тя почти винаги отказва — отбеляза Мирна.

— Наистина ли? — попита Оливие. — Не съм забелязал.

— И аз не съм — призна Клара, като си взе още пюре. — Но сега, като се замислям, след смъртта на Мадлен се опитахме да я каним, но тя не искаше и да чуе.

— Има такива хора — каза Мирна. — Винаги са готови да помагат на другите, но не желаят да приемат помощ от никого. Жалко, наистина. Сигурно преживява ужасен период. Не мога да си представя какво ѝ е.

— Какво оправдание измисли, за да не дойде днес? — поинтересува се Оливие.

— Каза, че Софи си е изкълчила глезена — отговори Клара и се намръщи. Всички около масата се разсмяха, а тя обясни на Гамаш: — Откакто я познавам, Софи все е болна или контузена.

— Какво мислите за това? — обърна се детективът към Мирна.

— За Софи ли? От ясно по-ясно. Търси внимание. Ревнува мама и Мадлен... — Осъзна как могат да се изтълкуват думите ѝ и замълча.

— Не се безпокойте — успокои я Гамаш. — Вече се досетихме. Освен това наскоро е свалила килограми.

— Тонове — потвърди Габри. — Но теглото ѝ постоянно варира. Ту отслабне, ту пак надебелее.

— Това наследствено ли е? Теглото на Хейзъл също ли е колебливо?

Останалите отново се спогледаха. Само Рут използва момента да открадне една филийка от чинията на Оливие.

— Хейзъл си е такава, откак я помня — каза Клара.

Гамаш кимна и отпи глътка вино.

— Прекрасна вечеря, Питър. Благодаря. — Вдигна чашата си към домакина, който върна тоста.

— Бях сигурен, че ще има пиле — обади се Оливие. — Не е ли това специалитетът ви за гости тази година?

— Да, но вие не сте гости. Готвим го само за нормални хора.

— Май прекарваш твърде много време в компанията на Рут.

— Всъщност мислехме да направим пиле, но решихме, че сега няма да искаш да ядеш — каза Питър на поетесата. — Покрай твоите бебета.

— Какво искаш да кажеш?

Рут изглеждаше искрено озадачена и Гамаш се почуди дали не е забравила, че патетата ѝ всъщност не са човешки деца.

— Значи нямаш нищо против да ядеш пилешко? — попита Питър. — Дори патица от езерото Брюм? — изненада се. — Мислехме да метнем на скарата една патица.

— Роза и Лилия не са нито кокошки, нито патици — заяви Рут.

— Не са ли? — попита Клара. — А какво са?

— Сигурно са летящи маймуни — подхвърли Габри на Оливие, който изсумтя.

— Канадски гъски.

— Сигурна ли си? Изглеждат доста дребни, особено Лилия — изтъкна Питър.

Всички изведнъж млъкнаха и ако Клара беше по-близо, щеше да го изрита. Вместо това ритна Бовоар. Още един пример за потиснатия гняв на англосаксонците, помисли си младият инспектор. Не можеше да им се вярва.

— И какво? Тя винаги си е била дребничка — не се впечатли поетесата. — Когато се излюпваха, едва излезе от яйцето. Роза беше

вече навън и крякаше, но да бяхте видели само как Лилия се мяташе и мърдаше крилца, докато се опитваше да счупи черупката.

— Вие какво направихте? — попита Жана. Беше осветена от свещите като останалите гости, но докато светлината правеше техните лица по-привлекателни, на нейното придаваше демонично изражение с хлътнали тъмни очи и подчертани сенки.

— А вие как мислите? Счупих яйцето. Отворих го достатъчно, за да излезе.

— Спасила си й живота — отбеляза Питър.

— Може би — каза Жана и се облегна назад, при което почти изчезна в мрака.

— Как така „може би“? — наежи се Рут.

— Императорската пеперуда — намеси се Габри.

— Правилно ли чух? — попита Клара. — Императорската пеперуда ли спомена?

— Точно така, при това с причина. — Габри замълча за момент, за да се увери, че всички го слушат внимателно. — Години са необходими, докато яйцето се развие във възрастна пеперуда. В последния стадий гъсеницата се завива в пашкул и там всичките й тъкани се втечняват и превръщат в нещо коренно различно. Преобразява се неузнаваемо. Превръща се в огромна императорска пеперуда. Но не е толкова лесно. За да излезе на бял свят, възрастната пеперуда трябва да разкъса собствения си пашкул. Не всички успяват.

— Ако аз съм там, ще успеят — каза Рут, като отпи глътка уиски.

Габри запази несвойствено за него мълчание.

— Какво? Какво има?

— Трябва сами да се измъкнат от пашкулите. Така заякват крилата и мускулите им. Тъкмо борбата ги прави годни да оцелеят. Без това усилие излизат сакати. Ако помогнеш на императорската пеперуда да излезе, ще я убиеш.

Ръката на Рут застина във въздуха, докато тя поднасяше чашата към устата си. За първи път, откакто я познаваха, старицата отказа пиене. Тропна чашата на масата и течността се разплиска.

— Глупости. Какво разбираш ти от природа.

Настъпи неловко мълчание.

След минута Гамаш се обърна към Мирна:

— Много красива подаръчна кошница. И май казахте, че в нея има нещо за мен?

— Да, има. Но трябва да го откриете сам.

Главният инспектор стана и внимателно разтвори клонките. Там, наред гората, имаше книга. Той я извади и седна.

— „Енциклопедия на магичните места“ — прочете на корицата.

— Последно издание.

— Още вълшебни места ли са намерили? — попита Оливие.

— Явно. Видях какво четяхте в бистрото вчера и реших, че това също може да ви е интересно — каза Мирна на Гамаш.

— Какво сте чели? — поинтересува се Клара.

Гамаш отиде в антрето и донесе книгите, които бе събрал. Сложи ги на другата маса. Най-отгоре беше онази с малката ръка, очертана с червено на фона на черна кожена корица. Никой не посегна да я пипне.

— Къде я намерихте? — попита Жана. Изглеждаше разтревожена.

— В имението „Хадли“. Позната ли ви е?

Дали му се стори, или тя наистина се колебаеше? Жана протегна ръка и той ѝ подаде книгата. След като я огледа за няколко секунди, тя я остави.

— Това е хамса. Древен символ за защита срещу завистници и уроки. Наричат го още Ръката на Мириам. Или Мария.

— Мария ли? — попита Клара, като бавно се облегна назад на стола. — Богородица?

Жана кимна.

— Глупости! — заяви Рут, която бе избърсала от масата капчиците уиски с пръст и сега го облизваше.

— Не вярвате ли в магията? — попита я Жана.

— Не вярвам в магии, не вярвам в бог. Няма такива неща като ангели, феи, край на света или рай. Няма нищо такова. Единствената магия е това. — Старицата вдигна чашата си.

— Помага ли? — попита Гамаш.

— Гледайте си работата.

— Сладкодумна, както винаги — отбеляза Габри. — Аз вярвах в бог навремето, но го заряхах заради постите.

Оливие се изсмя.

— Искате ли да знаете в какво вярвам? — попита Рут. — Ето, дайте ми това.

Без да чака, поетесата се наведе и грабна втората книга от масата. Напуканата и износена Библия, която Гамаш бе взел от имението „Хадли“. Рут присви очи и я доближи до една свещ, докато търсеше желаната страница. Всички в стаята млъкнаха и единственият шум идваше от пращането на свещите.

— *Ето, една тайна ви казвам* — започна да чете Рут с глас, износен като книгата, която държеше. — *Не всички ще починем, но всички ще се изменим, в една минута, в миг на око, при последната тръба; защото тя ще затръби, и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим.*^[7]

Всички я гледаха занемели.

Мъртвите ще възкръснат.

В този момент таймерът на Рут иззвъня.

[1] Измислена страна, която се споменава за първи път в романа за деца на Л. Франк Баум „Вълшебникът от Оз“ (1900). — Б.р. ↑

[2] Шекспир, „Двамата веронци“ (1598). Превод Валери Петров, 1997. — Б.р. ↑

[3] Т. С. Елиът, „Пуста земя“ (1922). Превод Цветан Стоянов, 1993. — Б.р. ↑

[4] Шекспир, „Хенри VIII“ (1613). Превод Валери Петров, 1981. — Б.пр. ↑

[5] *Yuletide* („времето на Юл“) обхваща периода на зимните празници от 24 декември до 6 януари. — Б.р. ↑

[6] Английското му название *yule log* се превежда буквално като „юлова цепеница“. — Б.р. ↑

[7] Коринтяни I, 15:51, 52. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ОСМА

Гамаш не можеше да спи. Будилникът показваше 2:22. Лежеше буден и гледаше ярките червени цифри, откакто показваха 1:11. Събуди се не от кошмар, от безпокойство или от пълен пикочен мехур. Събудиха го жабите. Дървесници. Цяла армия невидими земноводни в езерото огласяха нощта с любовни песни. Очакваше, че ще е изморен в този час, но не беше. Заранта жабешкото крякане действаше ободряващо, след вечерята създаваше атмосфера. В два през нощта беше просто досадно. Всеки, който твърди, че на село е спокойно, никога не е бил там. Особено пролетно време.

Стана, сложи си халата и чехлите, взе няколко книги от шкафчето и слезе на долния етаж.

Запали камината и си направи чаша чай, после седна, загледан в огъня, и се замисли за вечерното парти.

Рут си бе тръгнала веднага след като алармата ѝ зазвъня и изплаши всички до смърт. Просто прочете невероятния пасаж от посланието на свети Павел до коринтяните. Невероятно писмо, помисли си Гамаш. Слава богу, че са го запазили.

— Лека нощ — извика ѝ Питър от вратата. — Приятни сънища.

— Винаги са такива — сопна се старицата.

Вечерята продължи спокойно и вкусно. Питър сервира тарта с круши и червени боровинки от пекарната на Сара. Жана бе донесла ръчно приготвени шоколадови бонбони от шоколадова къща „Мариела“ в Сан Реми, а Клара извади чиния с нарязани сирена и купички с плодове. Силното ароматно кафе бе идеален завършек на вечерта.

Сега с чаша чай в ръка Гамаш премисляше всичко, което бе чул, в тихия пансион. Взе единия годишник. Беше от първата година на Мадлен в училището и нямаше много нейни снимки. Хейзъл се виждаше сред няколко от училищните отбори. Но с годините Мадлен сякаш бе разцъфнала. Станала бе капитан на баскетболния и на

волейболния тим. На всички снимки Хейзъл беше до нея. На естественото си място.

Гамаш остави книгите и се замисли за момент. После пак взе годишника и потърси липсващата мажоретка. Жана Потвен. Възможно ли беше? Възможно ли беше да е толкова лесно?

— Проклети жаби! — измърмори Бовоар няколко минути по-късно, щом влезе в стаята. — Едва се отървахме от Никол, а почнаха те да ни досаждат. Все пак са малко по-красиви и не толкова лигави. Какво четете?

— Преглеждам годишниците, които донесе Лакост. Чай?

Бовоар кимна и разтърка очи.

— Не донесе ли случайно и някой брой на „Спортс илюстрийтид“?

— Съжалявам, моето момче. Но все пак намерих нещо, което търсехме. Изчезналата мажоретка. Познай коя е.

— Жана?

Бовоар стана и взе годишника от Гамаш. Прегледа набързо страниците и намери снимката на Жана Потвен. После погледна шефа си, който бавно отпиваше чай и го наблюдаваше.

— Радвам се, че предчувствието беше ваше, а не мое. Не се оказа особено полезно.

Жана Потвен, липсващата мажоретка, беше чернокожа.

— Е, не беше излишно да проверим — добави Бовоар, без да прикрива развеселението си. Взе „Енциклопедия на магичните места“ и започна да я разлиства.

— Има интересен раздел за френските пещери.

— Ох, леле! — Бовоар заразглежда снимките на каменни кръгове, стари постройки, планини. Имаше дори вълшебно дърво. Гинко. — Вярвате ли в тия неща?

Гамаш изгледа младежа иззад очилата си. Косата на Бовоар беше разрошена, брадата му — леко набола. Старши инспекторът вдигна ръка и опипа своето лице. После прокара длан над ръката си и усети гъделичкане. Малкото му останали косми бяха щръкнали. Видът им сигурно беше плашещ.

— И вас ли ви събудиха жабите? — Жана Шове влезе по халат. Кимна към чая. — Има ли още?

— Винаги има още — усмихна се Гамаш и стана, за да ѝ сипе останалото.

Жената взе чашата и с удивление установи, че дори малко преди три през нощта главният инспектор ухае леко на сандалово дърво и рози. Ароматът внушаваше спокойствие.

— Тъкмо си говорим за магия — каза Гамаш и седна отново, след като Жана се настани на едно кресло.

— Попитах го дали вярва в тези неща — обясни Бовоар, като потупа по книгата на Мирна.

— А вие не вярвате ли? — попита Жана.

— Изобщо.

Гамаш изсумтя скептично и Бовоар го погледна обидено.

— Извинявай — каза главният инспектор, — не можах да се сдържа.

Бовоар знаеше, че нищо не се изпуска ей така на шефа му, и се намръщи.

— Ами да — усмихна се Гамаш. — Кой носи късметлийски колан? Кой има късметлийска монета? И кой хапва късметлийско ядене преди всеки хокеен мач? — Обърна се към Жана. — Тогава яде само путин^[1], и то с лявата ръка.

— Бихме хокейния отбор на отдел „Наркотици“ от монреалската полиция. Отбелязах хеттрик, а вечерта бях ял путин с лявата ръка.

— Изглежда ми съвсем логично — каза Жана.

— Винаги, когато летим със самолет, сяда на място 5-А. И винаги изслушва инструкциите по безопасност от начало до край. Ако се опитам да му кажа нещо, не ми обръща внимание.

— Това не е магия, а здрав разум.

— Място 5-А?

— Мястото е удобно. Добре де, любимото ми е. Самолетът няма да се разбие, ако седя там.

— Пилотите знаят ли го? Може би те трябва да седят там — намеси се Жана. — Ако от това ще ви стане по-добре, всеки човек има своите суеверия. Нарича се магично мислене. Ако направя еди-какво си, ще се случи еди-що си, дори двете събития да не са свързани. „Ако стъпя на фуга, мъжът ми ще избяга с друга.“ Ако мина под стълба, ако счупя огледало... Още от деца ни учат да вярваме в магии, а после цял живот ни наказват за това. Знаете ли, че повечето космонавти си носят

талисман, когато отиват в Космоса, за да ги пази? Има и учени, които ползват такива.

Бовоар стана и заяви:

— Ще се опитам да поспя. Искате ли книгата?

Подаде я на Гамаш, но той поклати глава:

— Вече я прегледах. Доста е интересна.

Когато Бовоар се отдалечи по стълбите, Жана погледна главния инспектор:

— Попитахте защо съм тук и аз ви казах, че за да си почина. Вярно е, но не е цялата истина. Получих брошура по пощата, но едва вчера, когато видях тези на Габри, осъзнах, че моята е различна. Ето.

Жената извади лъскавите рекламни брошури на пансиона от джоба на халата си и ги подаде на Гамаш. Той ги погледна. На предната страница имаше снимки на пансиона и Трите бора. Двете брошури бяха еднакви. Имаше само една разлика. Върху тази, която бе получила Жана, по диагонал бе отпечатано: *Тук се пресичат лейлините. Великденска оферта.*

— Чувал съм за лей линии, но какво по-точно представляват?

— Явно и този, който го е писал, не е знаел. Сбъркал е правописа на думата. Лей линииите са открити сравнително наскоро. За първи път са били описани през двайсетте години на двайсети век...

— Толкова скоро? Мислех, че са древни. Като Стоунхендж.

— Така е, но са ги забелязали едва преди около деветдесет години. Някакъв англичанин, забравих му името, изучавал каменните кръгове, праисторическите монолити и най-древните катедрали и забелязал, че всички са подредени. Отдалечени са на стотици километри, но ако свържеш точките, се получават прави линии. Достигнал до извода, че има някаква причина да е така.

— И тя е...?

— Энергията. Изглежда, че Земята излъчва повече енергия по тези линии. Някои — Жана се наведе напред и се огледа, за да се увери, че никой не ги слуша — не вярват в това.

— Не — прошепна съзаклятнически Гамаш. Взе брошурата. — Някой ви познава достатъчно добре, за да се досети какво ще ви привлече тук.

И този някой е искал медиумката да дойде в Трите бора точно по Великден. За да призове и създаде духовете на мъртвите.

* * *

Рут Зардо също не спеше, но тя изобщо не си беше лягала. Седеше сред белите градински пластмасови мебели, които наричаше своя „кухненска гарнитура“, и гледаше втренчено фурната. Беше я включила на най-ниската температура. Достатъчно, за да им е топличко на Роза и Лилия.

Казаното от Габри не беше вярно. Абсурдно бе едно просто счупване на черупката да навреди на Лилия. Рут не ѝ помогна много, само леко пукна яйцето — колкото да покаже на патето какво да направи.

Старицата стана и като се бореше с недоволните си колене и с бедрената става, докуцука до печката. Инстинктивно поднесе набръчканата си, осеяна с изпъкнали вени ръка към електроуреда, за да се увери, че още работи, но не се е нагрят прекалено.

После се наведе над мъничетата, за да провери дишането им.

Лилия изглеждаше добре. Дори май беше пораснала. Рут беше сигурна, че я видя да повдига и спуска гърдичките си. После бавно се върна на белия пластмасов стол. Вгледа се в тенджерата във фурната. След малко придърпа бележника към себе си.

*Щом дойдоха тялото ми да свалят
(зани уста, цъклете се очи),
отрязаха въжето и с уплаха дива
(о, ужас!) установиха,
че съм още жива.*

Пак си представи как розовата главица и жълтата човка се показват през черупката. Беше сигурна, че мъничето я погледна и изкряка. Повика за помощ. Беше чувала, че гъсетата се привързват към първото, което видят. Не беше подозирала обаче, че обратното също важи. Тогава, неспособна да гледа безучастно, Рут протегна ръка. Счупи черупката. Освободи Лилия.

Как можеха да твърдят, че е сгрешила?

Остави химикалката и облегна глава на ръцете си. С кокалести пръсти почеса късата си бяла коса. Опита се да обуздае мислите си, да не им позволи да се превърнат в чувства. Но беше твърде късно. Знаеше го.

Знаеше, че добротата убива. През целия си живот го подозираше, затова винаги се стараеше да е студена и жестока. Отговаряше на добротата с хапливи забележки. Зъбеше се на усмихнатите лица. Изкривяваше всяко добронамерено и грижовно дело и го превръщаше в атака. Отблъскваше всеки, който се държеше мило и състрадателно към нея.

Защото ги обичаше. Обичаше ги с цялото си сърце и не искаше да ги нарани. Защото цял живот знаеше, че ако искаш със сигурност да нараниш някого, да го съсипеш и осакатиш, просто трябва да проявиш доброта. Ако човек е изложен на нея, умира. Рут искаше да ги научи да се пазят, дори ако трябваше да е вечно сама. Изолирана от всяко човешко докосване.

Разбира се, чувствата ѝ трябваше да се проявят някак, затова, когато беше около шейсетте, върволицата от думи, навила се като змия в нея, излезе. Под формата на стихове.

„Жана беше права, разбира се — помисли си Рут. — Аз вярвам. В бог, в природата, в магията. В хората.“ Не познаваше по-вярващ човек от себе си. Вярваше във всичко. Погледна стиха, който бе написала.

*Обесена за нещо,
което никога не съм казвала,
сега мога да кажа всичко,
което искам.*

Рут Зардо взе патето, което вече не се нуждаеше от нейната топла, чиста кърпа. Главицата на Лилия увисна на една страна, очите ѝ погледнаха безжизнено майка ѝ. Рут повдигна крилцата, като се надяваше, че мъничето може да ги размаха.

Но Лилия беше мъртва. Убита от добротата.

* * *

*Преди не бях аз вещица.
Но вече съм една от тях.*

Клара беше в ателието от полунощ. Рисуваше. Едно особено чувство я бе обхванало още по време на вечерята. Не идея, нито дори мисъл. Чувство. Случило се бе нещо важно. Не беше изречено, не съвсем. Беше нещо повече. Поглед, усещане.

По-късно Клара се измъкна от леглото и буквално хукна към платното. Застана на известно разстояние от него и го гледа няколко минути. Видя го каквото беше в момента и каквото можеше да бъде.

После взе четката.

Бог да поживи Питър, че даде идеята за партито. Без него тя още щеше да е в творческа безизходица.

[1] Канадско национално ястие с пържени картофи, кашкавал и сос. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИЙСЕТ И ДЕВЕТА

Настъпилата утрин бе прекрасна — обагрена в зелено и златисто ден. Ранното младо слънце огря селото и всичко грейна, свежо и чисто след вчерашния дъжд. Въпреки че бе будувал два-три часа през нощта, Гамаш стана рано и излезе на сутрешна разходка. Стъпваше на пръсти, за да не мачка изпъзелите на улицата червеи — още един признак на пролетта. Те поне не вдигаха шум. След няколко минути при него откъм площада дотича Жан Ги Бовоар.

— Може днес да изясним случая — заяви по-младият мъж. Обърна внимание на походката на шефа си, който сякаш се промъкваше.

— Така ли мислиш?

— Ще получим доклада за ефедрина, после пак ще разпитаме Софи. Ще ни каже всичко.

— Ще признае, така ли? Нима мислиш, че тя е убийцата?

— Нямаме нови улики, затова мисля, че тя го е извършила. Да разбирам ли, че вие не сте на това мнение?

— Мисля, че е имала мотив и възможност и вероятно е била гневна.

— Тогава какъв е проблемът?

Гамаш спря да стъпва на пръсти и погледна колегата си. Имаше чувството, че денят е само за тях. Все още никой не се бе размърдал в красивото селце. За момент се отдаде на тази фантазия. Представи си как дава на хората на Арно онова, което искат. Много лесно можеше да отиде в Монреал и да си подаде оставката още днес. После щеше да вземе Рен-Мари от библиотеката и да я докара тук. Щяха да обядват на терасата на бистрото, срещу река Бела Бела, а после да тръгнат да си търсят къща. Щяха да се установят в селото и да си купят един от изработените с любов люлеещи се столове на Сандон. Гамаш всяка сутрин щеше да седи в него, докато чете сутрешния вестник и пие кафе, а местните жители щяха да се обръщат към него за дребни проблеми. Като изчезването на чорап от простора, например. Или

кражбата на семейна рецепта, която съседът по незнаен начин е разгадал и сготвил за гостите си. Рен-Мари щеше да се запише в Художествения клуб на Уилямсбърг и най-сетне да започне курсовете, които от толкова време се канеше да изкара.

Нямаше да има повече убийства. Нямаше да чуе повече за Арно. Беше толкова изкушаващо.

— Прегледа ли „Енциклопедия на магичните места“?

— Да. Вие много деликатно ми намекнахте да прегледам раздела за Франция.

— Много съм умен — съгласи се Гамаш. — Прочете ли го?

— Пишеше само за някакви пещери, открити преди петнайсетина години. С причудливи рисунки на животни. Пещерните хора ги нарисували преди няколко хиляди години. Четох, четох, но не видях нищо важно. Има много други пещери с рисунки. Не бих казал, че са открили нещо неவிждано.

— Така е.

Гамаш още си представяше рисунките. Добре оформени дебели бизони, коне — не поединично, а цяло стадо, което сякаш тичаше по скалната повърхност. При откриването на рисунките преди по-малко от двацет години археолозите били изумени. Образите били толкова детайлни, толкова живи, че учените отначало помислили, че това е връхът на пещерното изкуство. Последният етап преди преминаването му на по-висше ниво.

Изведнъж обаче било направено удивително откритие. Оказало се, че рисунките са с двацет хиляди години по-стари от всичко, откривано преди тях. Не били последният стадий, а първият.

Кои били тези хора, постигнали онова, което потомците им не могли? Да използват светлосенки, да правят триизмерни рисунки, толкова изящно да изобразяват мощ и движение? И накрая — още по-смайващо откритие.

Дълбоко в пещерите намерили ръка, очертана с червено. При други пещерни рисунки никога не било намирано изображение на художника. Но създателят на тези рисунки имал съзнание за самоличност. За индивидуалност.

Предната вечер рисунката бе привлякла вниманието на Гамаш. На очертаната с червено ръка в енциклопедията. Сякаш художникът заявяваше присъствието си отново след трийсет и пет хиляди години.

И той се сети за друга рисунка, макар и не толкова стара — онази върху книгата от прокълнатата разпадаща се къща.

— Това, което ги прави различни, е, че изглеждат рисувани заради самото удоволствие да се твори. И за магия. Учените считат, че тези рисунки са били предназначени за призоваване на истински животни.

— От къде на къде пък са решили така? — попита Бовоар. — Не сме ли склонни да виждаме магия във всичко, което не разбираме?

— Така е. Затова са горили жените, набедени за магьосници.

— За това ли пише мадам Зардо? За лова на вещици.

— Не съм сигурен, че тези времена са отминали — заяви Гамаш и погледна към имението „Хадли“. Премести поглед върху красивото спокойно селце. — Но всъщност най-много ме интересува името на пещерата, в която са открити рисунките. Спомняш ли си коя я?

Бовоар се замисли, макар да знаеше, че няма да може да отговори.

Главният инспектор се обърна и пак тръгна на пръсти между гърчещите се червеи. По-младият инспектор го погледа няколко секунди — високия, елегантен, як мъж, който се опитваше да не стъпче някоя животинка. После и той тръгна на пръсти между червеите. Така, ако някой погледнеше от близките къщи, щеше да види двама големи мъже, изпълняващи тронав, но добре заучен балет.

— Вие спомняте ли си името? — попита Бовоар, когато догони началника.

— Шове. Пещерите се намират край Шове.

* * *

Когато се върнаха, в пансиона ги посрещна аромат на кафе и бекон с яйца.

— Яйца по бенедиктински! — обяви Габри, като се завтече да ги поздрави и да вземе палтата им. — Да си обличеш пръстите.

Избута ги през дневната в трапезарията, където масата беше сложена. Двамата инспектори седнаха и домакинът постави пред всеки от тях голяма чаша с изпускащо пара пенливо кафе.

— Видяхте ли няколко книги в дневната, когато слязохте? — попита Гамаш, след като посрбна от ароматната течност.

— Книги ли? Не.

Главният инспектор кимна и се усмихна. Не го бе планирал, но нещата се нареждаха. Някой беше уплашен. Достатъчно, за да се промъкне в пансиона, за който всички знаеха, че никога не се заключва, и да открадне училищните годишници отпреди двайсет и пет години.

— Ам-ам — каза Габри, като постави чиниите със закуската пред гостите.

Във всяка имаше две яйца върху дебел резен канадски бекон, който на свой ред бе сложен върху препечена питка. Яйцата бяха полети със сос „Холандез“, а отстрани чиниите бяха гарнирани с плодова салата.

— *Mangez!*^[1] — нареди хотелиерът.

Гамаш се пресегна и хвана китката на Габри. Вгледа се в лицето на рошавия едър мъж. Той стоеше като вцепенен и го гледаше втренчено. След миг наведе очи.

— Какво има? Какво се е случило? — попита главният инспектор.

— Нахранете се. Моля ви.

— Кажете ми.

Вилицата на Бовоар, заредена с голямо парче яйце и капещ сос, застина във въздуха, малко преди устата му. Жан Ги се втренчи в другите двама мъже. Изведнъж се досети:

— Излязло е още нещо, нали? Във вестника.

Двамата полицаи станаха и отидоха с Габри в дневната. Домакинът им извади вестника иззад едната възглавничка на дивана, където го беше скрил. Подаде го на Гамаш, отиде при телевизора и го пусна. После включи и стереоуредбата.

След секунди стаята се изпълни с обвинения. От радиото, от сутрешните публицистични предавания, от заглавията във вестника:

Даниел Гамаш — следствен. Криминално досие.

Ани Гамаш — отстранена от работа; адвокатското ѝ разрешително — прекратено.

Арман Гамаш — заподозрян във всичко, от убийство до организиране на незаконни кучкарници.

Снимката на първа страница този път не беше на главния инспектор, а на сина му в Париж. Зад него се виждаше Розлин, прегърнала Флоранс. Бяха заобиколени от репортери. Даниел изглеждаше ядосан и уплашен.

Сърцето на Гамаш препускаше. Пое си рязко въздух — осъзна, че е спрял да диша. По телевизията показаха млада жена, която излизаше от апартамента си и криеше лицето си с куфарче.

Ани.

— О, боже — прошепна Гамаш.

Изведнъж тя смъкна куфарчето и спря. Това изненада репортерите, които предпочитаха жертвите им да бягат. Усмихна се.

— Не, недей — прошепна Бовоар.

Ани вдигна ръка и им показва среден пръст.

— Ани — раздвижи устни Гамаш, но не издаде звук. — Трябва да вървя.

Изтича горе и грабна телефона си. С изненада забеляза, че пръстът му трепери. Едва натисна копчето за бързо набиране. Жена му вдигна още на първото извънмяване.

— О, Арман, видя ли?

— Току-що.

— Преди малко говорих с Розлин. Задържали са Даниел в Париж. По подозрения за разпространение на наркотици.

— Така — прошепна Гамаш, вече възвърнал част от самообладанието си. — Така. Нека да помисля.

— Няма да намерят нищо — заяви Рен-Мари.

— Може да намерят.

— Ама това беше отдавна, Арман. Той беше още дете, експериментирал е.

— Не е изключено да са му подхвърлили нещо. Как беше Розлин?

— Разстроена.

Рен-Мари не го каза, за да не го притеснява излишно, но Гамаш знаеше, че жена му се тревожи за нероденото бебе. При подобен стрес може да се получи помятане.

Двамата се умълчаха.

Това бе много повече от всичко, което Гамаш предвиждаше, че може да се случи. Какво правеше Бребьоф? Така ли се опитваше да

прекрати атаките? С голямо усилие спря да обвинява приятеля си. Знаеше, че Мишел е най-лесната мишена. Беше сигурен, че той прави всичко възможно, но враговете просто бяха по-озлобени, отколкото Гамаш бе подозирал и отколкото Бребьоф можеше да неутрализира.

Някой се беше потрудил здраво. Бяха проучили семейството му, знаеха за присъдата на Даниел отпреди години за притежание на наркотици. Знаеха, че Даниел е в Париж и вероятно дори, че жена му е бременна.

— Това вече е прекалено — каза след дълго мълчание.

— Какво ще направиш?

— Ще го спра.

След малко Рен-Мари попита:

— Как?

— Ще напусна, ако трябва. Те печелят. Не мога да поставям в опасност семейството си.

— Страхувам се, че напускането ти вече няма да ги задоволи, Арман.

Гамаш се замисли и за това.

След разговора с жена си телефонира на Мишел Бребьоф и го помоли да свика съвета на директорите в квебекската полиция същия следобед.

— Не бъди глупак, Арман. Те това искат.

— Не съм глупак, Мишел. Знам какво правя.

Затвориха. Гамаш — благодарен, че приятелят му ще помогне; Бребьоф — уверен, че колегата му е глупак.

* * *

Тази сутрин оперативката беше кратка и напрегната.

Лакост докладва за срещата си с лекаря на Мадлен. Ходила при него две седмици преди смъртта си. Лекарят потвърдил, че ракът е дал разсейки в черния дроб. Насрочил ѝ поддържаща терапия, но по време на убийството още не била започнала.

Отишла сама за прегледа. И лекарят останал с впечатление, че макар и да я разстроила много, диагнозата не я изненадала.

Ивет Никол още не се беше върнала от Кингстън и от лабораторията не бяха изпратили доклада за съдържанието на шишенцето с ефедрин. Имаше все пак резултат от пръстовите отпечатагъци. Бяха на Софи. Само на Софи.

— Е, нещата май се изясниха — отбеляза Лемю. — Убила е Мадлен Фавро от ревност. Прибрала се вкъщи, видяла възможност в сеанса, пробутала й няколко хапчета на вечеря и изчакала имението „Хадли“ да свърши останалото.

Всички кимнаха в съгласие. През прозореца на бившата гара Гамаш видя Рут и Габри бавно да вървят през парка. Беше рано и утринната свежест още стоеше над селото. Зад Рут се поклащаше една пухкава топчица, размахваща крилца. Сама.

— Господин главен инспектор?

— Извинявайте.

Всички го гледаха озадачено. Това беше най-неловката ситуация, в която бе изпадал. През всичките години, откакто го познаваше, Бовоар не знаеше нито един случай, когато Гамаш се е разсейвал по време на разговор или заседание. Винаги ги гледаше в очите, караше ги да се чувстват като единствените важни хора на земята. Ценни и защитени.

Днес обаче умът му блуждаеше.

— За какво говорехме? — попита Гамаш, като се обърна към хората си.

— Изглежда повече от ясно, че Софи Смит е убила Мадлен. Да я доведем ли?

— Не можете да го направите — чу се изневиделица глас зад тях.

Там, до огромната пожарна кола, стоеше дребна женица. Хейзъл. Макар че едва я познаха. Скръбта най-сетне я бе завладяла. Сега изглеждаше изпита, очите й — големи и отчаяни.

— Моля ви. Моля ви, недейте!

Гамаш се приближи до нея, като кимна на Бовоар. Двамата заедно я заведоха в задната стаичка, която се използваше за склад на доброволната противопожарна команда на Трите бора.

— Хейзъл, знаете ли нещо, с което можете да ни помогнете? — попита Гамаш. — Нещо, което да ни убеди, че дъщеря ви не е убила Мадлен, защото в момента определено изглежда така.

— Не го е извършила тя. Сигурна съм. Не е възможно.

— Някой е дал ефедрин на Мадлен. Софи притежава ефедрин и е била там — бавно и ясно изрече главният инспектор, макар да се съмняваше, че тя възприема думите му.

— Няма да издържа така повече — прошепна жената. — И не мога да изгубя Софи. Ако я арестувате, ще умра.

Гамаш ѝ вярваше.

Бовоар погледна Хейзъл. С Мадлен бяха на една и съща възраст, но ако ги погледнеш, никога не би си казал, че е така. Хейзъл приличаше на изкопаемо, на реликва от планините около Трите бора. На някой от шепнещите камъни на Жил Сандон. Не, не камък. Те са силни. Тази жена бе по-скоро като създанията, които двамата с Гамаш се опитваха да не настъпват, докато се разхождаха сутринта. А сега щяха да я стъпчат.

— Когато открихме ефедрина, казахте: „Софи, нали обеща!“ — припомни ѝ Бовоар. — Какво имахте предвид?

— Така ли съм казала? — Хейзъл замълча, вероятно се опитваше да си спомни какво е имала предвид. — Да, така казах. Преди две-три години Мадлен намери шишенце с ефедрин в банята на Софи. Беше точно след смъртта на онези спортисти и по новините само за това говореха. Може би оттам ѝ е дошла идеята да взема хапчета за отслабване.

Хейзъл сякаш извличаше спомените от дъното на океана, такива кански усилия полагаше, за да си спомни.

— Беше си поръчала от някаква фирма по интернет. Мадлен ги намери и ѝ ги взе.

— Софи как реагира?

— Като всяко деветнайсетгодишно момиче. Ядоса се. Най-вече заради нарушаването на личната ѝ свобода, но мисля, че също така се засрами.

— Това повлия ли на отношенията им?

— Софи обичаше Мадлен. Никога не би я убила — заяви Хейзъл. Беше ѝ останало само едно послание и го повтаряше безспир. Дъщеря ѝ не беше убийца.

— Засега още няма да говорим със Софи — каза Гамаш. Повдигна главата ѝ така, че да я погледне в очите. — Разбирате ли?

Хейзъл се втренчи в дълбоките му кафяви очи и ѝ се искаше никога да не ги отмества. Но той, разбира се, ги отмести. И тя отново

остана сама.

* * *

Обадиха се на Клара да вземе Хейзъл и да ѝ прави компания през деня. Художничката дойде и я заведе вкъщи. Попита я дали иска да подремне. Хейзъл се чувстваше толкова уморена, че на драго сърце прие и легна на дивана. Клара я зави с одеяло и изчака, докато се увери, че неочаквано остарялата жена, която всъщност бе по-млада от нея самата, е заспала.

После бавно се върна в ателието си и пак започна да рисува. Вече движеше четката по-спокойно, ръката ѝ бе по-твърда и решителна. Образът започваше да се очертава, но освен картината на платното се раждаше още нещо.

* * *

— Софи Смит се ползва с голяма популярност в „Куинс“. Дори помага в доброволческия център. Работи на половин работен ден в университетската книжарница и прилича на нормална студентка.

Ивет Никол се беше върнала. Седеше и пийваше от двойното кафе, което си бе донесла.

— Оценки? — попита Бовоар.

— Добри, но нищо феноменално. Беше прекалено късно, за да говоря с ръководството, но разпитах състудентите ѝ и казаха, че Софи се учи добре.

— Заболявания? — поинтересува се Гамаш.

Направи му впечатление, че Лемио е нехарактерно мълчалив, седнал със скръстени ръце, притиснати почти болезнено до гърдите му.

— Няма — отговори Никол. — Не я е боляло дори гърло, не е имала нито синина, нито навяхване. Никога не е ходила в здравния пункт или в болницата „Кингстън“. Доколкото знаят приятелите ѝ, никога не е отсъствала от лекции, освен когато умишлено е пропускала.

— Безупречно здраве — измърмори Гамаш почти на себе си.

— Значи онази жена, Ландърс, беше права — заключи Никол. — Софи се е преструвала на болна, когато се е прибирала, за да отвлече вниманието на мама от Мадлен.

— Остави ли шишенцето с хапчетата в лабораторията? — попита Бовоар.

— Разбира се — отговори Никол, като отхапа от поничката си с крем, без да се впечатлява от гладните погледи край себе си.

— Ще се обадиш ли да попиташ дали резултатът е готов? — обърна се Гамаш към Бовоар.

Докато заместникът му говореше по телефона, главният инспектор раздаде задачите за деня. После се върна на бюрото си. Всички погледи бяха вперени в него, усещаше ги. Какво очакваха? Да експлодира или да се разтвори във въздуха? Обърна се и ги погледна. Лакост, Лемيو, Никол. Толкова млади. Толкова ентусиазирани. Толкова живи. И се усмихна.

Лемيو също се усмихна. След малко го стори и Лакост, макар и не много весело. Никол го гледаше обидено.

Гамаш намери каквото търсеше. Неизвестният крадец, който бе проникнал в пансиона за училищните годишници, не беше взел всичките. Най-важният все още бе на бюрото на главния инспектор. Онзи, който Никол бе намерила в дома на Хейзъл. Годишникът на Мадлен. Гамаш отвори на абитуриентските снимки най-отзад. Но не го интересуваше нито Хейзъл, нито Мадлен. Искаше да види друго момиче. Една от мажоретките.

— Резултатите са готови — обяви Бовоар, като се настани на стола си до заседателната маса и постави бележника си отгоре. — Ефедринът от хапчетата на Софи не е същият, от който е починала Мадлен.

Гамаш се наведе напред и остави годишника.

— Не е ли?

— От лабораторията още не са сигурни и искат да пуснат пълен спектрален анализ, но изглежда, че хапчетата на Софи съдържат и друго вещество, което нашите специалисти нарекоха „свързващ агент“. Фирмите, произвеждащи ефедрин, използват различни свързващи агенти. Този не съвпада с веществата, намерени в кръвта на Мадлен.

— Какъв глупак съм бил! — възкликна Гамаш със светнал поглед. — Казаха ли нещо за веществата, които са убили Мадлен?

Зачака отговора със затаен дъх.

— Казаха, че този ефедрин е друго производство. По-близък до природния, но по-нетраен.

Гамаш кимна:

— По-близък до природния. Естествено.

Извика Лемио, зададе му няколко въпроса, а после каза на Бовоар:

— Ела с мен.

* * *

Когато стигнаха до магазина, Одил Монман тъкмо отваряше.

— Още стихове ли искате да чуете?

Бовоар не можеше да разбере дали е сериозна, или се шегува. Престори се, че не е чул въпроса ѝ.

— Чували ли сте за ефедрин?

— Не, никога.

— Питам ви за него след смъртта на Мадлен. Знаете, че това вещество е използвано за убийството ѝ.

— Е, да, чух от вас. Но никога преди това.

Влязоха в ухаещия магазин. Миришеше на прекалено много чайове и подправки. И билки.

Гамаш се приближи до бурканите с надписи като „дяволски нокът“, „жълт кантарион“, „гинко билоба“ Взе найлоново пликче, но вместо да използва останената за тази цел лъжица, извади пинсети от джоба си и внимателно щипна с тях малко от една билка. Затвори пликчето и го надписа.

— Бих искал да купя това, *s'il vous plait*.

Одил го изглежда, сякаш имаше нужда от питие в количеството, което поглъщаше Рут.

— Толкова е малко, че може да не го плащате.

— Не, мадам. Трябва да го платя.

Той ѝ подаде малката проба да я претегли.

На етикета пишеше „ма хуанг“.

— Китайската билка, за която Лемио ни каза още първата сутрин — сети се Бовоар, докато се връщаха към колата. — Ефедра.

— Използва се от векове, може би дори от хилядолетия, за други цели, докато фармацевтите я открили и превърнали в убиец. Ма хуанг. Доктор Харис също ми каза за нея. Всеки път, когато говорех за ефедрина с някого, който разбираше нещо по въпроса, чувах, че се извлича от растение. Че се използва в китайската медицина. Но бях прекалено съсредоточен върху употребата му като хранителна добавка. А отговорът е бил пред очите ми.

— Явно сте по-напред от мен — отбеляза Бовоар, като се опита да заобиколи една жаба на мокрото шосе, макар че от действията му не личеше дали всъщност не се старае нарочно да я сгази. — На мен ми се присъни как Сандон преварява гинково дърво.

— Булото невинаги върши работа.

— Така е, май ми е замъглило очите. Какво означава ма хуанг? Одил ли е убила Мадлен с него? Ами медиумката? Съвпадение ли е, че има същото име като онези магични пещери във Франция? Вече нищо не разбирам.

— *Защото сега виждаме нещата неясно, като в стъкло, а тогава ще ги видим лице с лице.*

— Знам тази мисъл — възкликна Бовоар, сякаш бе спечелил награда от викторина. — От първото послание до коринтяни. Четохме го на сватбата ми. Говори се за любовта. Но не е същият откъс, който Рут прочете снощи. Какво ще правим с това? — добави, като посочи пликчето с ма хуанг.

— Ще го занеса в лабораторията в Монреал.

— Бъдете внимателен. Ако репортерите ви видят, ще ви помислят за най-редовния клиент на Даниел. — Бовоар стисна устни, възмутен от собствената си дебелашка шега.

— В ден като този ми се иска да беше вярно — засмя се Гамаш.

— Извинявайте.

— Няма за какво. Всичко ще се оправи.

— Като в стъкло — измърмори Бовоар, сякаш говореше на себе си. — Какво прекрасно сравнение. Наистина ли мислите, че този прозорец скоро ще се изчисти?

— Да, със сигурност — увери го Гамаш, макар да знаеше, че свети Павел е говорил не за прозорец, а за огледало^[2].

[1] Яжте! (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Официалният превод гласи: „Защото сега виждаме нещата неясно, като в огледало, а тогава ще ги видим лице с лице...“ — Б.р. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИЙСЕТА

Заседателната зала на последния етаж на квебекската полиция бе добре позната на Гамаш. Колко кафета бяха изстинали, докато той бистреше морално-етичните проблеми, стоящи пред службата, заедно с колегите си? Постоянният дъжд от въпроси в крайна сметка се свеждаха до един: колко далеч можеш да стигнеш в старанието си да защитаваш обществото? Сигурност или свобода?

Гамаш много уважаваше хората в тази стая. С изключение на един.

Цяла остъклена стена гледаше към Източен Монреал и олимпийския стадион, който се бе изтегнал като праисторическо създание, пробуждащо се за мъчителен живот. Вътре елипсовидната дървена маса бе заобиколена от удобни кресла. Еднакви. За да изглежда, че седящите са равни.

Но това бе измамно.

Въпреки че никой не разпределяше столовете, всеки знаеше мястото си. Няколко от старшите началници изгледаха Гамаш, дваматрима се ръкуваха с него, но повечето се държаха, сякаш не съществуват. Очаквал го беше. Работил бе с тези хора цял живот, но сега те го обвиняваха, че ги е предал. Защото обяви случая „Арно“ пред обществото. Осъзнаваше какво ще му донесе това още докато го правеше. Знаеше, че ще го отлъчат. Ще го прогонят от племето.

Е, сега се завръщаше.

— И така — заяви комисар Паже, доайенът на групата, — поискайте да се съберем, Арман, и ето ни тук.

Звучеше делово, сякаш щяха да обсъждат графика на отпуските. Гамаш отдавна предвиждаше този момент като морска буря. Държеше се като плах мореплавател, който очаква стихията. Но чакането найсетне бе свършило.

— Какво искате? — попита Паже.

— Това трябва да спре. Атаките срещу семейството ми трябва да спрат.

— Не е наш проблем — обади се комисар Дежарден.

— Разбира се, че е — заяви Бребьоф, като се обърна към колегата си, седнал до него. — Не можем да бездействаме, когато старши офицер е подложен на атаки.

— Главният инспектор винаги ясно е показвал, че няма нужда от помощ или съвет.

Гласът на мъжа, който го изрече, бе дълбок и разумен. Дори успокояващ. Повечето от присъстващите погледнаха говорещия. Няколко от тях започнаха да си записват.

Комисар Франкьор седеше до Арман Гамаш. Очаквано. Все пак това бе мястото, на което той винаги сядаше, и Гамаш нарочно се бе настанил на съседния стол. Не беше стигнал толкова далеч, за да се крие. По никакъв начин не смяташе да се свива в ъгъла или зад Бребьоф.

Беше седнал точно до човека, който искаше отстраняването му. Ако можеше, от самата планета. Най-добрият приятел, довереник и протезе на Пиер Арно. Силвен Франкьор.

— Не съм дошъл да водя стари битки — заяви Гамаш. — Тук съм, за да поискам всичко това да спре.

— И какво ви кара да мислите, че ние можем да ги спрем? Журналистите имат право да печатат каквото пожелаят и не си представям, че ще пуснат информация, която не са проверили из основи. Ако са публикували нещо невярно, може би трябва да ги съдите.

Неколцина се изсмяха. Бребьоф изглеждаше вбесен, но Гамаш се усмихна:

— Може би. Но едва ли. Всички знаем, че това са лъжи...

— Откъде знаем? — контрира Франкьор.

— Хайде, кой ще повярва, че Арман Гамаш може да накара дъщеря си да проституира? — попита Бребьоф.

— Кой можеше да повярва, че Пиер Арно е убиец? Но според главния инспектор излиза, че е такъв.

— Според съда, искате да кажете — уточни Гамаш, като се наведе към Франкьор и го погледна в лицето. — Но може би не сте запознат с тази част от правораздавателната система.

— Как смеете?

— А вие как смеете да нападате семейството ми?

Двамата мъже останаха втренчени един в друг няколко секунди. После Гамаш премигна, а Франкьор се усмихна и удобно се облегна назад в креслото.

— Извинявайте, комисар. Не трябваше да избухвам.

Франкьор кимна великодушно като рицар на прост селяк.

— Не съм дошъл да се карам с никого. Всички сте чели вестниците и сте гледали новините по телевизията. Знам, че нещата тепърва ще загрубят. Както вече казах, това са лъжи, но не очаквам да ми вярвате. Нормално е след случая „Арно“. Знам, че преминах границата. Няма връщане.

— Тогава какво очаквате, главен инспектор? — попита Паже.

— Бих искал да приемете оставката ми.

Онези, които все още не седяха надвесени над масата, рязко се наведоха напред, някои — толкова бързо, че креслата им за малко не изсипаха високопоставеното си съдържание. Всички погледи бяха вперени в Гамаш. Сякаш Мон Роял бе тръгнал да потъва. Нещо забележително щеше да изчезне завинаги. Арман Гамаш. Дори онези, които го мразеха, признаваха, че се е превърнал в легенда, в герой за хората както в полицията, така и извън нея.

Понякога обаче героите се сгромолясват.

И сега те щяха да станат свидетели на такова падане.

— Защо да го правим? — попита Франкьор. Всички погледи се насочиха към него. — За да се измъкнете от нападките? Това ли искате? Искате да избягате точно както след решението за Арно. Правите го винаги когато стане напечено.

— Не е вярно — намеси се Бребьоф.

— Мислите, че някой от нас е отговорен за пускането на тези истории в пресата, нали? — продължи Франкьор, спокоен и уверен, неофициалният, естественият водач на групата.

— Точно така.

— *Voilà*. Ето какво мисли за нас!

— Не за всички. Само за един — уточни Гамаш, като го погледна право в очите.

— Как се осмелявате...?

— За втори път ми задавате този въпрос и вече ми омръзна. Осмелявам се, защото някой трябва да се осмели. — Гамаш огледа всички в залата. — Случаят „Арно“ не е приключен и вие много добре

го знаете. Някой в тази стая продължава по неговите стъпки. Не с убийства засега, но съм сигурен, че и дотам ще се стигне.

— Сигурен бил. Сигурен? Откъде? — Франкьор скочи на крака и се наведе заплашително над него. — Абсурдно е дори да седим тук и да ви слушаме. Чиста загуба на време. Вие се водите не от разума си, а от сантименти, Гамаш.

Няколко души се изкискаха.

— Водя се и от двете, комисар.

Франкьор стоеше надвесен над Гамаш, сложил една ръка на облегалката на стола му, а другата — на масата, сякаш искаше да му прегради пътя.

— Това е нечувана наглост! Вие сте от най-лошия тип полицаи. Самовлюбен. Създали сте частна армия от лакеи. Хора, които ви се прекланят. Всички останали избират само най-добрите от полицейското училище, а вие — най-лошите. Опасен човек сте, Гамаш. Отдавна го знам.

Арман Гамаш също се изправи. Стори го бавно и Франкьор се принуди да отстъпи крачка назад.

— Екипът ми разкрива почти всяко убийство, което е започнал да разследва. Хората ми са умни, самоотвержени и смели. Вие се вживявате в ролята на съдия и отхвърляте всички, които не отговарят на разбиранията ви. Чудесно. Но не ме обвинявайте, че прибирам боклука ви и виждам стойност в него.

— Дори в полицай Никол? — понижи глас Франкьор и другите трябваше да напрегнат слух, за да чуят думите му. Но не и Гамаш. Той ги чу съвсем ясно.

— Дори в нея — отговори и се вгледа в студените сурови очи.

— Веднъж я изхвърлихте, доколкото си спомням — изсъска едва доловимо Франкьор. — Уволнихте я и я пратихте в моя отдел. В „Наркотици“. Хареса ѝ.

— Тогава защо ми я върнахте?

— Какво обичаше да казваш, инспекторе? За всичко си има причина. Много дълбока. Има причина за всичко, Гамаш. Открий я. — Франкьор понижи още глас. — Какво имаше в плика, който толкова тайно даде на сина си? Даниел, нали? И има дъщеря Флоранс. Жена му, доколкото чух, пак е бременна.

Никой друг в стаята не чу, толкова тихо бяха изречени тези думи. На Гамаш дори му се стори, че Франкьор не ги е казал на глас, а ги е инжектирал директно в съзнанието му. Остри, режещи, нараняващи.

Пое си рязко въздух и се опита да се овладее, за да не вдигне юмрук и да размаже онова ухилено, самодоволно, грозно лице.

— Направи го, Гамаш — изсъска Франкьор. — Направи го, за да спасиш семейството си.

Дали го предизвикваше да го нападне? За да даде повод да го арестуват и вкарат в затвора? Да го направят уязвим за „инцидент“, който би могъл да се случи зад решетките? Тази цена ли предлагаше Франкьор, за да спаси Гамаш семейството си?

— Шибан страхливец. — Франкьор се усмихна и се дръпна назад, като поклати глава. — Мисля, че най-малкото, което главен инспектор Гамаш може да направи, е да даде обяснение — продължи с нормален глас. Другите лица, напрегнати и изнервени, се успокоиха малко, след като пак можеха да го чуят. — Мисля, че преди да решим дали да приемем, или да отхвърлим оставката му, трябва да изясним някои неща. Например какво е имало в онзи плик, който е дал на сина си. Хайде, главен инспекторе, това е основателен въпрос.

Останалите, които седяха на масата, закимаха в съгласие. Гамаш погледна Бребьоф, който вдигна вежди, изненадан от нетипично безвредния въпрос. Лесно щяха да се измъкнат, ако това щеше да задоволи съвета.

Гамаш се замисли за момент. Но поклати глава:

— Съжалявам. Много е лично. Не мога да ви кажа.

Всичко свърши, съзнаваше го. Наведе се, прибра документите си в чантата и тръгна към вратата.

— Вие сте глупак, главен инспекторе! — извика след него Франкьор, като се ухили широко. — Когато излезете оттук, животът ви ще бъде съсипан. Журналистите ще продължават да гложат вас и децата ви, докато не останат и кокали. Без кариера, без приятели, без личен живот, без чест. И всичко това заради гордостта ви. Какво е казал един от любимите ви поети? Йейтс? *Всичко се разпада. Центърът не може да удържи.*^[1]

Гамаш спря, обърна се и решително се върна в стаята. С всяка стъпка сякаш порастваше. Офицерите около масата, ококорени от

удивление, се отдръпваха от пътя му. Главният инспектор застана пред Франкьор, чиято усмивка бе изчезнала.

— Центърът *ще* издържи.

Изрече всяка дума бавно и ясно, с решителен и нисък глас, по-заплашителен от всичко, което Франкьор бе чувал. Комисарят се опита да възвърне самообладанието си, но твърде късно. Гамаш се обърна и излезе. Всички в стаята видяха страха на лицето на Франкьор и не един се запита дали не е застанал на грешната страна.

Но беше късно.

Докато Гамаш вървеше по коридора и от всички страни редовите полицаи му се усмихваха и го поздравяваха, умът му се успокои. Думите на Франкьор му бяха подсказали нещо. За миг се бе промъкнала определена информация и той я видя по различен начин. Но в стреса на момента я пропусна. Дали беше нещо, свързано с Арно? Или със сегашното разследване в Трите бора?

— Е, добре мина. За Франкьор — подхвърли Бребьоф, който го настигна, докато чакаше асансьора.

Гамаш не коментира. Гледаше сменящите се числа и се опитваше да си спомни какво му се бе сторило толкова важно. Асансьорът дойде и двамата се качиха сами.

— Можеш да обясниш за плика — продължи Бребьоф. — Вътре едва ли е имало нещо важно. Какво даде на Даниел всъщност?

— Извинявай, Мишел, какво каза? — сепна се Гамаш.

— В плика, Арман. Какво имаше вътре?

— О, нищо особено.

— За бога, защо не му отговори тогава?

— Не каза „моля“ — усмихна се Гамаш.

Бребьоф се намръщи:

— Ти чуваш ли се какво говориш понякога? От всички съвети, които даваш на другите, някой влиза ли в дебелията ти глава? Защо пазиш тази тайна? *Собствените ни тайни ни съсипват*. Не го ли повтаряш постоянно?

— Има разлика между тайна и потайност.

— Въпрос на изразяване.

Вратата на асансьора се отвори и Бребьоф слезе. Събранието бе минало по-добре, отколкото се бе надявал. Гамаш почти със сигурност

щеше да изхвърчи от квебекската полиция, но по-важното — щеше да е унижен и съсипан.

Арман Гамаш остана в асансьора, вкоренен като едно от дърветата на Жил Сандон. И ако дърводелецът беше там, щеше да чуе това, което никой друг не можеше — как Арман Гамаш креци като дърво, което секат.

* * *

Ето, една тайна ви казвам.

Могъщите думи от посланието на свети Павел до коринтяните прозвучаха в главата на Гамаш. Бяха пророчески. За едно мигване на окото светът се промени. Сега ясно видя нещо, което е било скрито. Нещо, което никога не е искал да види.

Минал бе през гимназията в „Нотр Дам дьо Грас“ и хвана секретарката точно когато си тръгваше от работа. Сега седеше на паркинга с двете неща, които му бе дала. Списък на възпитаниците на училището и още един годишник. Жената се почуди защо, за бога, му трябват толкова много годишници, но Гамаш смотолевни някакво извинение и тя се смили. Хрумна му, че трябва да го накаже да напише сто пъти: „Няма да губя повече годишници.“

Само че годишниците не бяха изгубени. А откраднати. От някого, който бе учил с Мадлен и Хейзъл. И който искаше да запази самоличността си в тайна. Сега, когато прегледа списъка на възпитаниците и годишника, Гамаш разбра кой е крадецът.

Ето, една тайна ви казвам. Отново чу дрезгавия глас на Рут, когато четеше великолепия пасаж. Чу и друг глас. На Мишел Бребьоф. Обвиняващ, гневен. *Собствените ни тайни ни съсипват.*

Вярно беше, Гамаш го знаеше от личен опит. От всичко, което задържахме в себе си, най-вредни са тайните. Нещата, от които толкова се срамуваме, толкова се боим, че трябва да скрием дори от себе си. Тайните водят до самозаблуждение, самозаблуждението — до лъжи, а лъжите създават стена.

Тайните ни съсипват, защото ни разделят от другите хора. Правят ни самотни. Превръщат ни в уплашени, гневни и озлобени хора. Обръщат ни един срещу друг и в крайна сметка срещу себе си.

Всяко убийство почти винаги започва с тайна. Убийството е тайна, разпростряна във времето.

Гамаш се обади на Рен-Мари, Даниел, Ани и накрая — на Жан Ги Бовоар.

После запали колата и потегли. Докато караше, слънцето залезе и когато пристигна в Трите бора, вече беше нощ. На светлината на фаровете виждаше стотици подскачащи жаби, които се опитваха да пресекат пътя по незначайна причина. Гамаш намали, за да не ги сгази. А те скачаха пред фаровете, сякаш го приветстваха радостно. Изглеждаха досущ като жабите, нарисувани върху глупавите старомодни чинии на Оливие. За момент Гамаш се замисли дали да не купи няколко от тях, за да му напомнят за пролетта и танцуващите жаби. Но после си даде сметка, че вероятно няма да го направи. Не искаше нищо да му напомня за днешния ден.

— Извиках всички — каза Бовоар, когато Гамаш влезе в оперативната зала. — Ще дойдат. Сигурен ли сте, че искате да го направите така?

— Сигурен съм. Знаем кой е убил Мадлен Фавро, Жан Ги. Изглежда ми най-правилно този случай, започнал с кръг, да направи пълен цикъл. Ще се съберем в имението „Хадли“ в девет тази вечер. И ще разкрием убиеца.

[1] Франкър цитира част от поемата на Йейтс „Второто пришествие“ (1920). — Б.р. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИЙСЕТ И ПЪРВА

Сърцето на Клара се бе качило в гърлото, китките, слепоочията. Цялото ѝ тяло пулсираше с неговия ритъм. Не можеше да повярва, че отново е в имението „Хадли“.

В мрака, осветен от нищо и никаква свещ.

Когато инспектор Бовоар се обади да каже какво иска Гамаш, Клара си помисли, че се шегува или е пиян. Че бълнува.

Той обаче говореше съвсем сериозно. Всички трябваше да се съберат в девет в имението „Хадли“. В стаята, където бе умряла Мадлен.

Цяла вечер Клара гледа как стрелките на часовника пълзят, отначало мъчително бавно, после — сякаш хукнаха да се надпреварват около циферблата. Не беше в състояние да се храни, а Питър я помоли да не ходи там. Накрая страхът надделя и тя се съгласи да си остане у дома. В малката им къща, до огъня, с хубава книга и чаша мерло.

Да се скрие.

Осъзна обаче, че ако го направи, угризенията за тази страхлива постъпка ще я измъчват до края на живота. Затова, когато часовникът показа девет без пет, стана (замаяна, сякаш наблюдаваше отстрани другиго), облече палтото си и излезе. Като зомби от черно-белите филми на Питър.

И се озова в черно-бял свят. Без улични лампи и светофари, след залез-слънце Трите бора се забулваше в черно. Единствените светлини бяха звездите в небето и прозорците на къщите край селския площад, които тази нощ сякаш я предупреждаваха, умоляваха я да не ги изоставя, да не прави тази глупост.

В мрака се присъедини към останалите. Мирна, Габри, мосю Беливо, вещицата Жана — всички те се влачеха с усилие към прокълнатата къща на хълма, сякаш изгубили свободната си воля.

Сега Клара отново бе в онази стая. Погледна лицата, втренчени в мъждукащата свещ по средата на кръга, която се отразяваше в очите им като външен израз на страха, сковал душите им. И изведнъж си

даде сметка колко заплашително може да е потрепването на свещта, ако тя е единствената сигурност, която имаш.

Одил и Жил седяха срещу нея заедно с Хейзъл и Софи.

Мосю Беливо беше до Клара, а Жана Шове — до Габри. Хотелиерът бе целият опасан с кръстове и еврейски звезди и с кроасан в джоба. Мирна специално попита за последното, защото ѝ приличало на нещо друго.

Кръгът не беше пълен. Един от столовете лежеше встрани, както бе паднал преди близо седмица. Седеше си там като надгробен паметник, макар че на мъждивата светлина приличаше на скелет с дървени крайници и хърбав гръб и хвърляше сенки по стената.

Навън бе спокойна и тиха нощ. Но имението „Хадли“ си имаше собствена атмосфера, собствен живот. Беше свят на стонове и поскръщвания, на тъга и въздишки. Къщата бе погубила още един живот, даже два, ако броим птичето, и отново беше гладна. Искаше още. Вътре беше като в гробница. Даже по-лошо, помисли си Клара, като в чистилицето. Когато влезеха в тази къща, в тази стая, попадаха в небитието, някъде между живота и смъртта. В свят, където трябваше да бъдат осъдени и разделени.

От мрака изникна ръка, която хвана подобния на скелет стол. Арман Гамаш се присъедини към кръга. Поседя мълчаливо за момент. Наведен напред, облегал лакти на коленете си, събрал широките си длани с преплетени като за молитва пръсти. Дълбоките му кафяви очи изглеждаха замислени.

Някой издиша шумно. Пламъчето на свещта затрептя от силата на освободеното напрежение.

Гамаш огледа всички. Когато стигна до Клара, задържа погледа си върху нея и се усмихна, но тя предположи, че всеки от присъстващите е останал с такова усещане. Почуди се как инспекторът винаги успява да накара времето да наруши собствените си правила. Знаеше, че и самото село Трите бора има подобно свойство — в него времето изглеждаше изменчиво.

— Това е трагедия на тайните — започна Гамаш. — История на проклетия, духове, злина, предрешена като добродетел. История на скрити и погребани неща. Погребани живи. Когато нещо, което не е съвсем умряло, бъде погребано, то рано или късно се завръща. Прокопава с нокти пръстта и излиза, разкатало се, вонящо. И гладно.

Направи кратка пауза и продължи:

— Точно това се е случило тук. Всеки в тази стая има тайна. Нещо, което иска да скрие. Нещо, което се е съживило преди броени дни. Когато полицай Лакост ми разказа за разговора си с мъжа на Мадлен, обстоятелствата около убийството започнаха да ми се изясняват. Той сравнил Мадлен със слънцето. Даващо живот, весело, ярко и красиво.

Осветените лица в кръга закимаха.

— Но слънцето също така пари. Изгаря и заслепява. — Гамаш отново се вгледа във всеки от тях поотделно. — Създава тъмни сенки. Кой може да оцелее близо до слънцето? Сетих се за Икар, красивото момче, което заедно с баща си направило криле, за да полетят. Бащата обаче го предупредил да не се приближава до слънцето. Но разбира се, Икар не послушал съвета му. Всеки, който има деца, ще разбере как се случват тези неща.

Погледна за миг Хейзъл. Лицето ѝ беше безизразно. Празно. Където преди имаше тревога, болка и гняв, сега нямаше нищо. Варварите бяха минали и опустошили всичко. Но не бяха посели мъка, помисли си Гамаш. Варварите, които Хейзъл толкова отчаяно се бе опитвала да не допуска в душата си, бяха оставили след себе си нещо много по-страшно. Бремето на самотата.

— Най-очевидният заподозрян е Софи. Горката Софи, както всички я наричат. Винаги наранена, винаги болна. Въпреки че нещата започнали да се подобряват след идването на Мадлен.

Софи го погледна намръщено и заплашително.

— Къщата, пълна с толкова вещи и същевременно толкова празна, изведнъж се изпълнила с живот. Представете си само.

Изведнъж всички се пренесоха във въображението си назад, към момента, когато мрачният дом на Хейзъл и Софи бил посетен от слънцето. Когато завесите били дръпнати. Когато смях огласил прашасалите стаи и те се изпълнили с топли лъчи.

— Но цената на тази радост била, че сенките ти излезли наяве. Влюбила си се в Мадлен, нали?

— Любовта не е сянка — троснато възрази Софи.

— Права си. Любовта не е. Но привързаността е. Мирна ми обясни теорията за близката противоположност.

— Привързаност, замаскирана като любов — кимна книжарката.
— Но тогава нямах предвид Софи.

— Не, имахте предвид друго. Но примерът важи и в този случай. — Гамаш отново се обърна към Софи. — Искала си Мадлен само за себе си. Отишла си в нейния университет, за да я впечатлиш. Да я накараш да ти обръща повече внимание. Достатъчно мъчително е било да делиш Мадлен с майка си, но когато при последното си идване си установила, че тя има връзка с мосю Беливо, това преляло чашата.

— Как можа да го направи? Погледнете го само. Той е стар, грозен и беден. Един бакалин, за бога! Как можа да си падне по него? Отидох в скапания „Куинс“ заради нея, а когато се връщам, нея я няма. Отишла с него на някакъв скапан сеанс.

Софи размаха патерицата си към Беливо, който не изглеждаше ни най-малко засегнат от обидите ѝ.

— Когато са насрочили следващия сеанс, ти си видяла своя шанс. Цял живот си се борила с наднорменото тегло, дори преди няколко години си вземала ефедрин, но са го намерили и са ти го взели. След време обаче пак си почнала да напълняваш и си поръчала още хапчета по интернет. На тази снимка само отпреди няколко години се вижда едно дебеличко момиче.

Гамаш извади снимката от хладилника на Хейзъл. Всички в кръга я разгледаха. Изглеждаше, сякаш е правена на друга планета. В свят, където хората се смееха, обичаха се, празнуваха. Свят, в който Мадлен все още беше жива.

— Намерила си шишенцето с хапчетата. Знаела си, че майка ти не изхвърля нищо. Инспектор Бовоар ми разказа за цял шкаф, пълен с лекарства, повечето — отдавна преминали срока си на годност. От лабораторията знаем, че не си използвала наскоро поръчаните хапчета, а стария ефедрин. Знаела си, че сърцето на Мадлен е увредено от химиотерапията...

От кръга се чу изненадан шепот.

— И си знаела, че достатъчно висока доза в комбинация със сърдечно заболяване може да я убие. Трябвало е само нещо да я уплаши. Нещо, което да натовари сърцето, да го накара да се разтупти по-силно. И такава възможност ти се е предоставила много скоро. Сеансът в имението „Хадли“.

— Това са глупости — заяви Софи, макар че съвсем не изглеждаше уверена.

— Седнала си до Мадлен на вечерята и си сипала незабелязано ефедрина в храната ѝ.

— Не съм го направила. Мамо, кажи му, че не съм.

— Не го е направила — каза Хейзъл, едва събрала енергия да се застъпи за дъщеря си.

— Разбира се, всичко, което казах досега за Софи, важи и за Хейзъл. — Гамаш се обърна към по-възрастната жена. — Вие сте обичали Мадлен. Никога не сте го крили. Платонична любов без съмнение, но силна. Вероятно я обичате от дете. В един момент тя идва при вас, възстановява се от химиотерапията и животът ви започва наново. Край на скуката. Край на самотата.

Хейзъл кимна.

— Ако Софи е могла да открие ефедрина, вие също сте могли. На вечерята сте седнали от другата страна на Мадлен. Могли сте да ѝ сипете ефедрина. Но важният въпрос е защо не сте я убили на първия сеанс. Защо да чакате?

Гамаш остави въпроса да увисне във въздуха. Вече като че ли нищо не съществуваше извън светлия им кръг. Познатият свят бе изчезнал зад границите на мрака.

— Двата сеанса са се различавали в три отношения. — Гамаш започна да изброява на пръстите на ръката си: — Вечерята у Питър и Клара, имението „Хадли“ и присъствието на Софи и Хейзъл Смит.

— Хубаво, но защо ѝ е на Хейзъл да убива Мадлен? — попита Клара.

— От ревност. Вижте снимката. — Гамаш посочи фотографията, която вече бе в ръцете на Габри. — Мадлен гледа с голяма любов Хейзъл. А приятелката ѝ гледа с още по-голяма любов. Но не Мадлен или Софи. Гледа към фотоапарата. Спомних си какво каза Оливие. Колко мило се държала Хейзъл към мосю Беливо след смъртта на жена му. Канела го на празници, особено на по-големите. На снимката Хейзъл носи шапка в бяло и синьо; тортата е в същите цветове. Това е мъжки рожден ден. Вашият рожден ден.

Обърна се към Беливо, който изглеждаше смаян. Габри му подаде снимката и бакалинът я погледна за няколко секунди. В тишината се чу още скърцане. Като че ли нещо се качваше по

стълбите. Клара знаеше, че това е само във въображението ѝ. Знаеше, че по време на сеанса бе усетила само птичката, а не чудовището, което си представяше. Птичката вече бе мъртва. Затова нямаше какво да се качва по стълбите. Нямаше какво да дойде на горния етаж. Нямаше какво да скърца в коридора.

— Хейзъл винаги е била много внимателна с мен — проговори най-сетне Беливо и я погледна. Тя се бе свила, сякаш искаше да потъне в земята.

— Влюбихте се в него — каза Гамаш. — Нали?

Жената леко поклати глава.

— Мамо? Наистина ли?

— Стори ми се симпатичен. Дори ми мина през ума, че може би... — Хейзъл замълча.

— Докато не се е появила Мадлен — продължи Гамаш. — Не го е направила нарочно, не е имала представа за чувствата ви към него, но ви е откраднала мосю Беливо.

— Той не е бил мой, за да ми го краде.

— Всеки казва така, но думите и чувствата са различни неща. Вие и мосю Беливо сте били две самотни души. В много отношения естествена двойка. Но Мадлен е била прекрасен, весел магнит и е омаяла мосю Беливо. Не казвам, че го е направила от злоба или с лоши намерения. Просто е била себе си. И е било трудно да не се влюбиш в нея. Нали, мосю Сандон?

— *Moi?*^[1] — Когато чу името си, Сандон подскочи.

— Вие също сте били влюбен в нея. Силно. И всеобхватно. Любовта ви е била още по-силна, защото е останала несподелена. Мадлен е била идеал за вас. Съвършената жена. Но в един момент съвършената жена допуснала голяма грешка. Влюбила се в друг. Нещо по-лошо. В мъж, когото вие презирате. Мосю Беливо. Носещият смърт. Мъжът, по чиято вина един могъщ дъб е умрял мъчително.

— Не бих могъл да убия Мадлен. Аз не съм в състояние дори да отсека дърво. Не мога да смачкам цвете, да стъпча щипалка. Не съм способен да отнема живот.

— Напротив, мосю Сандон, можете. — Гамаш замълча за момент и се наведе напред, като се втрени в лицето на дървосекача. — Сам ми казахте. По-добре да избавите някое същество от мъките му, отколкото да го обречете на дълга агония. Говорехте за дъба. И сте

били готов да го убиете. Да му спестите мъките. Ако сте знаели, че Мадлен умира, може би сте щели да сторите същото за нея.

Сандон занемя с ококорени очи и зинала уста.

— Аз я обичах. Не бих я убил.

— Жил — прошепна Одил.

— А тя е обичала друг. — Гамаш се приближи, сякаш да забие думите по-дълбоко в съзнанието му. — Обичала е мосю Беливо. Виждали сте го всеки ден, всеки ден е било пред очите ви неоспоримо. Тя не е изпитвала нищо към вас.

— Как можа да го направи? — Сандон стана от стола и стисна като чукове огромните си юмруци. — Не знаете какво беше да я виждам с него. — Обърна се и изгледа свития мосю Беливо. — Наясно бях, че няма как да обърне внимание на някой като мен, но... — Замълча.

— Но ако не обича вас, не е имала право да обича никой друг, така ли? — тихо изрече Гамаш. — Сигурно е било ужасно.

Дърводелецът се отпусна тежко на стола. Всички очакваха дървената мебел да се пропука под тежестта му, но тя удържа, както майка удържа раненото си дете.

— Но нали веществото, което я е убило, е било в аптечката на семейство Смит! — възкликна Одил. — Нямало е как да се добере до него.

— Права сте. Не го е взел от дома им. — Гамаш се обърна към Одил. — Споменах доклада от лабораторията. Според него ефедринът, който е убил Мадлен, не е от скорошна партида. Бил е по-близък до природния. Какъв глупак съм бил. Няколко души ми повтаряха, а аз не обърнах внимание. Ефедрата е растение. Билка. Използва се от векове в китайската медицина. Може би Жил не е взел ефедрина от семейство Смит. Може би и вие не сте го взели оттам. Знаете ли какво взех от магазина ви?

Одил го гледаше като вцепенена.

— Ма хуанг. Древна китайска билка. Известна още като мормонски чай. Или ефедра.

— Не съм убила Мадлен. И той не я е убил. Тя не го обичаше. Беше кучка, ужасна, отвратителна кучка. Подлъгваше хората да си мислят, че ги обича.

— Вие сте говорили с нея за това, предупредили сте я, нали? Докато сте идвали насам в онази нощ. Казали сте ѝ, че може да има всеки мъж, но Жил е единственият, когото вие желаете. Помолили сте я да стои далеч от него.

— Каза ми да не бъда такава глупачка. Но аз не съм глупава.

— Обаче е било твърде късно. Била е погълнала ефедрина. — Гамаш огледа наредените в кръг лица, втренчени в него. — Всички сте имали причина да я убиете. Всички сте имали възможност да я убиете. Но е трябвало още едно условие. Мадлен Фавро е била убита от комбинацията на ефедрин и уплаха. Някой е трябвало да осигури второто.

Погледите се насочиха към Жана Шове. Очите ѝ бяха тъмни и хлътнали.

— Всички насочвахте вниманието ми към Жана. Казвахте ми, че се съмнявате в нея, че не я харесвате. Че ви плаши. Отдадох го на някаква истерия. Тя беше чужд човек сред вас. Вещица. Кого друг бихте обвинили?

Клара го погледна шокирано. Колко добре го каза. Наистина ли бяха готови да хвърлят невзрачната женица на инквизицията? Да я предадат на палачите? Да запалят кладата и да се топят на нея като самодоволни пуритани, уверени, че дяволът не е един от тях. Без да се замислят за истината, без да помислят за жената.

— Отначало отхвърлях тази теория, защото изглеждаше прекалено очевидно. Но снощи, на вечерята, размислих.

На Клара отново ѝ се счу скърцане, сякаш къщата се разбуждаше, предусетила смърт. Сърцето ѝ се разтуптя, свещта също затрептя, сякаш и нея я беше страх. В имението „Хадли“ имаше нещо. И то се бе съживило. Гамаш също го усети. Наведе глава на една страна и на лицето му се изписа озадачение. Ослуша се.

— Рут Зардо говореше за лова на вещици и ви нарече Жана д'Арк. Жена, която е била изгорена на кладата, защото чувала гласове и имала видения. Вещица.

— Светица — поправи го Жана с разсеян, далечен глас.

— Ако предпочитате — съгласи се Гамаш. — Първият сеанс е бил шега, но втория сте приели сериозно. Постарали сте се да бъде възможно по-автентичен, по-страховит.

— Не съм виновна за страховете на другите.

— Така ли мислите? Ако изскочите от тъмното пред някого и извикате „бау“, не можете да го вините, че ще се уплаши. А вие сте направили точно това. Умишлено.

— Никой не е карал Мад да идва онази нощ — заяви Жана и изведнъж замълча.

— Мад — повтори тихо Гамаш. — Прякорът ѝ. Използван от хора, които са я познавали добре, а не от такива, които току-що са се запознали с нея. Вие я познавахте, нали?

Жана не отговори.

— Да, познавали сте я. Ще се върна на този момент. Последният елемент на убийството е бил сеансът. Но никой тук не прави спиритически сеанси, а кой е очаквал в селото да се появи медиум точно по Великден? Стори ми се твърде удобно, за да е съвпадение. И не е. Вие ли сте изпратили това?

Гамаш подаде на Габри брошурата за пансиона му.

— Никога не съм ги изпращал никъде — отговори хотелиерът, без дори да я погледне. — Отпечатах брошурите заради Оливие, който все повтаря, че не правим нищо, за да се рекламираме.

— И никога не сте изпращали от тях по пощата? — настоя Гамаш.

— За какво да го правя?

— Държиш пансион — изтъкна Мирна. — Това е бизнес.

— Същото ми повтаря и Оливие, но ние имаме достатъчно клиенти. За какво ми е да си търся повече работа?

— Да си Габри, е достатъчно трудно — съгласи се Клара.

— Изтощително е — потвърди хотелиерът.

— Значи не сте написали вие това върху брошурата?

Гамаш посочи гланцираната хартия в едрата ръка на Габри и той се наведе към свещта, за да погледне.

— *Тук се пресичат леи-линиите. Великденска оферта.* — Габри се изсмя гръмогласно. — И таз хубава. Това ли имахте предвид, когато казахте, че няма да правя секс^[2]? — попита хотелиерът Жана, като помести кроасана в джоба си.

— Не съм казала такова нещо. Казах, че лей-линиите не се пресичат тук.

— Мисля, че казахте, че не действат тук. Както и да е, не съм писал това — каза Габри с облекчение и върна брошурата на Гамаш. —

Дори нямам представа какво означава.

— Значи вие не сте напечатали надписа и не сте изпратили брошурата. Тогава кой го е направил? — Беше очевидно, че Гамаш не очаква отговор. Говореше си сам. — Някой, който е искал да примами Жана в Трите бора. Някой, който я е познавал достатъчно добре, за да знае, че лей линиите ще привлекат интереса ѝ. Но същевременно не е достатъчно запознат с тях, за да напише правилно думата.

— Трябва да призная, че това включва всички нас — изтъкна Клара. — Освен един човек. — Погледна Жана.

— Мислите, че съм го написала сама? За да излезе, че някой е искал да ме примами в Трите бора? И дори не съм написала думата правилно? Не съм толкова умна.

— Може би — допусна Гамаш.

— За първия сеанс, Габри — заговори Клара, — ти разлепи плакати с обява, че мадам Блаватски ще призове мъртвите. Излъга за името ѝ...

— Артистична интерпретация — оправда се той.

— Да, сигурно е трудно да си Габри — измърмори Мирна.

— Но си знаел, че Жана е медиум. Как разбра?

— Тя сама ми каза.

След кратко мълчание Жана проговори:

— Вярно е. Все се заричам да не казвам нищо, но това винаги е първото, което излиза от устата ми. Не знам защо.

— Искате да сте специална — каза Мирна не без състрадание. — Всички искаме. Просто по-открито си го признаваме.

— Е — изрече Габри с нехарактерно хрисим тон, — може да се каже, че я изнудих да ми каже. Винаги разпитвам гостите с какво се занимават. Какво обичат да правят. Интересно е.

— И после ги впрягаш на работа — измърмори Сандон, който все още не бе преглътнал загубата на двеста долара от шампиона по покер, който бе отседнал веднъж в пансиона.

— Животът на село е скучен — обясни Габри на Гамаш и гордо добави: — Аз донасям култура в Трите бора.

Никой не напомни за пиццата оперна певица.

— Когато се настани в пансиона, Жана ми гледа на ръка — продължи Габри. — В миналия си живот съм бил пазител на светлината в Акропола, но не казвайте на никого.

— Обещавам — увери го Клара.

— Но преди това обиколих из селото — каза Жана. — Почувствах енергията на мястото. Странното е, че който и да е написал това — посочи брошурата в ръката на Гамаш, — почти е познал. Тук има лей линии, но минават успоредно през Трите бора. Необичайно е да са разположени толкова близко. Но не се пресичат. Всъщност не е много хубаво да се пресекат. Така се натрупва твърде много енергия. Хубаво е за свещените места. Но сигурно сте забелязали, че никой не живее в Стоунхендж.

— Поне що се отнася до обитателите на видимия свят — за всеобща изненада се съгласи Гамаш. — Този, който е изпратил брошурата, е знаел, че Габри ще разбере, че гостенката е медиум, и със сигурност ще я впрегне на работа. Сеансът е бил в кърпа вързан. Снощи у Питър и Клара вие ми донесохте една книга, Мирна. „Енциклопедия на магичните места“. Прегледах я и знаете ли какво открих?

Всички мълчаха. Гамаш се обърна към Жана:

— Мисля, че вие знаете. Видимо се притеснихте, когато извадих книгата, особено след като видяхте, че е последното издание. Оливие попита дали са открили нови магични места. Шегуваше се, разбира се, но се оказва, че е познал. През последните двайсет години наистина са открили едно ново магично място. Във Франция. Група пещери, кръстени на местността, в която са намерени. Пещерите Шове.

Отново се чу изскърцване и Гамаш разбра, че няма много време. Нещо злоещо се приближаваше.

— Жана Шове. Медиум и самопровъзгласила се уиканка с имената на жена, изгорена през Средновековието като вещица, и магична пещера. Нямахме начин това да е истинското ви име. Но снощи се случи нещо. С инспектор Бовоар не можахме да спим заради жабите. Слязохме в дневната и прегледахме годишниците от гимназията на Хейзъл и Мадлен. Жана също се появи. На сутринта годишниците ги нямаше. Само един човек може да ги е взел. Защо, Жана?

Тя седеше втренчена в мрака. След малко каза:

— Нещо идва.

— *Pardon?*

Погледна го и очите ѝ най-сетне се осветиха от свещите. Блестяха. С неестествена, обезпокоителна светлина.

— И вие го усещате, знам. Тъкмо за него ви предупредих онази сутрин в църквата. То е тук.

— Защо взехте годишниците, Жана?

Гамаш трябваше да остане съсредоточен и да не мисли за другото нещо. Но знаеше, че не остава много време. Необходимо бе да приключи с това сега.

Жана се втренчи във вратата и запази мълчание.

— Отбих се през гимназията на идване тази вечер и взех две неща. Друг годишник и списък на възпитаниците на училището. Бих искал да прочета нещо от годишника на Хейзъл и Мадлен. — Гамаш извади книгата и я постави в скута си. Отвори я на страница, означена с листче, и прочете: — *Джоан Къмингс. Мажоретка. Жана д'Арк планира да подпали целия свят.*

Бавно затвори книгата.

— Ти си Джоан Къмингс? — възкликна Хейзъл, като се изправи. — От училище?

— Не ме позна, нали? Мад също.

— Много си се променила — смутено измънка Хейзъл.

— Но Мад си беше същата.

Гамаш обърна годишника и показа на всички снимките на мажоретките. На бледата светлина видяха момиче, вдигнало загорелите си ръце към небето и с огромна усмивка на красивото си лице.

— Това е отпреди близо трийсет години. Но въпреки всичкия грим и усмивки пак са ви наричали Жана д'Арк и са говорели за подпалване.

Жана хвърли бърз поглед към вратата, после пак се обърна към Гамаш.

— Познавах Мадлен от отбора на мажоретките. Бяхте прав за слънцето. Тя беше точно като него. Беше искрено добра, което само влошаваше нещата. След като години наред ме тормозеха и ми се присмиваха, че съм различна, единственото, което исках, бе да се впиша в компанията. Носех грим, правех си прически, научих се да говоря глупости и най-накрая се добрах до екипа на мажоретките.

Исках да бъда приятелка на Мад, но тя не ми обръщаше внимание. Не се държеше жестоко, просто пренебрежително.

— Намразихте ли я? — попита Клара.

— Вие сигурно винаги сте били популярна — тросна се Жана. — Красива, талантлива, интересна.

Клара чу думите, но не се разпозна в тях. Жана продължи:

— Аз не разполагах с нито едно от тези качества. Исках само да имам приятелка. Поне една. Знаете ли колко е ужасно да си винаги аутсайдер, през цялото време? Най-сетне се добрах до екипа; Бях сред готините момичета. И знаете ли как го постигнах?

Жана толкова понижи глас, че почти съскаше.

— Предадох всичко, което бях. Представях се за глупава, повърхностна. Маскирах се всеки ден. Заклучвах в себе си всичко, което обичах, и обръщах гръб на хора, които можеха да ми бъдат приятели. И всичко това в преследване на единственото, съвършеното момиче.

— Мадлен — изрече Гамаш.

— А тя беше съвършена. Най-лошият момент в живота ми беше, когато осъзнах, че съм предала всичко, което обичам, напразно.

— Затова сменихте името си на Шове и отново се предрешихте.

— Не, най-сетне приех себе си. Приемането на името Шове беше празник, заявление. За първи път не се криех от това, което съм.

— Тя е вещица — прошепна Габри на Мирна.

— Знаем, *mon beau*. Аз също.

— Знаех коя съм, но не можех да си намеря мястото. Навсякъде се чувствах чужда. Докато не дойдох тук. Още щом се спуснах по този път в Трите бора, разбрах, че съм открила дома си.

— Но открихте също и Мадлен — напомни Гамаш.

Жана кимна:

— На сеанса в петък вечерта. И разбрах, че тя пак ще открадне светлината ми. Не защото беше алчна, а защото аз щях да ѝ я дам. Чувствах го. Бях намерила себе си, бях намерила дом и единственото, което ми липсваше, беше приятел. Щом видях Мад, осъзнах, че пак ще го направя. Щях да се опитам да стана нейна приятелка и пак щях да бъда отхвърлена.

— Но защо трябваше да я убивате? — попита Клара.

— Не съм я убила аз.

От кръга се чу скептичен шепот.

— Това е истината — каза Гамаш. — Не е убила тя Мадлен.

— Тогава кой? — попита Габри.

Жана се изправи и се втренчи в черния вход на стаята.

— Господин главен инспектор?

Гласът, който се чу от вратата, беше млад и плах, но това по някаква причина го правеше още по-плашещ. Като да откриеш, че дяволът е стар семеен приятел.

Гамаш също стана и се обърна към вратата. Видя само мрак, но след малко се появи и силует. Времето бе свършило. Инспекторът се обърна към кръга от хора. Всички го гледаха. Лицата им, кръгли и светли като прожектори, сякаш чакаха уверение.

— Ще се върна след няколко минути.

— Не можете да ни изоставите сега! — възкликна Клара.

— Съжалявам. Налага се, но нищо лошо няма да ви се случи.

Гамаш се обърна, излезе от блещукащата светлина на свещта и изчезна в мрака.

[1] Аз ли? (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Игра на думи: *ley lines* — лей линии; *to lay* — правя секс (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИЙСЕТ И ВТОРА

Лемио го заведе до самия край на коридора, в тъмна стая, където някой седеше с кръстосани крака и запалено фенерче в скута.

— Здравей, Арман.

Гласът беше познат. Силуетът дори на мижавата светлина събуждаше стари спомени. За човек, с когото бяха толкова близки през годините. Заедно се бяха промъквали незаконно в барове като малолетни, заедно си бяха уреждали срещи с момичета, заедно бяха зубрили за изпити, бяха излизали на дълги разходки, за да обсъждат младежките си вълнения. Заедно се опитваха да спасят света. Бяха пропушили заедно. Бяха отказали цигарите заедно. Кумуваха си. Подкрепяха се и се избраха един друг за кръстници на скъпоценните си и обичани деца.

Изведнъж Арман Гамаш се пренесе назад във времето. Беше у дома, лежеше по гръб на грубия диван и гледаше през прозореца към улицата. Чакаше мама и татко. През два дни си идваха вкъщи. Но тази вечер дойде непозната кола. Слязоха двама мъже. Почукаха на вратата. Баба му стисна ръката му. Арман подуши миризмата на нафталин от пуловера ѝ, когато тя закри главата му, за да го предпази от жестоката новина. Но думите проникнаха в съзнанието му, запечатаха се и щяха да останат там до края на живота му.

Беше станала ужасна катастрофа.

Дори тогава малкият му приятел Мишел Бребьоф бе там, за да го подкрепи. И за Арман бе някак утешително да знае, че не може да се случи почти нищо, което да го покрусни повече от това.

До днес.

Сега Гамаш стоеше срещу човека, когото обичаше повече от всички на света. Варварите настъпваха, препускаха надолу по склона с вдигнати мечове, конете цвилеха яростно. Всичко щеше да бъде опустошено.

— *Bonsoir, Michel.*^[1]

— Досетил си се за всичко, нали? Видях го по изражението ти днес в асансьора.

Гамаш кимна.

— Как разбра? — попита Бребьоф.

Главният инспектор се огледа и видя Лемио до вратата.

— Той ще остане, Арман.

Гамаш се вгледа в лицето на младия полицај в търсене на съпричастност. Но срещна само хладен, суров поглед.

— Все още не е късно — каза му.

— Късно е — отговори Лемио. — И за двамата.

— Нямах предвид теб.

— Как разбра? — повтори въпроса си Бребьоф и се изправи.

— Тайните — отвърна Гамаш. Сам се изненада колко спокойно звучеше. Сякаш водеше поредния разговор с Мишел. Непринуден, разумен, приятелски. — Собствените ни тайни ни съсипват. Ти ми го каза в асансьора.

— Е, и какво?

— Каза, че това е една от мислите, които винаги казвам на новобранците, които обучавам. Обаче не е вярно. Казвал съм я само веднъж, и то тук, в имението „Хадли“. На полицај Лемио.

Бребьоф се замисли за момент.

— Така си разбрал, че той работи за мен?

— Знаех, че работи за някого. Знаех, че е шпионин.

— Как си разбрал? — попита Бребьоф. Въпреки ситуацията любопитството му бе възбудено.

— Така действаше Арно. Прост и ефикасен метод. Внедряваше свой доверен човек някъде и го караше да спъва работата. Агент-провокактор. Досетих се, че ако хората на Арно искат да ме провалят, ще се опитат да го направят отвътре. Да внедрят някого в собствения ми екип. Но Арно използваше биячи. А ти си много по-умен. Избрал си човек, който лесно печели симпатии.

Гамаш се обърна към Лемио:

— Ти умееш да се харесваш. Сближи се с всички от екипа. Умен си и трогателно се разкайваш за грешките си. Вписваш се в средата. Много по-коварен си от биячите. Убиваш с целувка.

Полицај Робер Лемио не отместваше хладните си очи от Гамаш. Главният инспектор също не мигваше.

— Внимавай, младежо — предупреди го. — Играеш си с неща, които не разбираш.

— Така ли си мислите? — Младият полицай направи крачка напред. — Мислите, че младокът Лемио е наивен, необигран, леко глупавичък? Мислите, че съм се подлъгал от нереалистичните обещания на комисаря? Мислите, че ме е съблазнил?

Докато говореше, се приближи към Гамаш. Уверено, бавно. Гласът му бе мек, мелодичен, ласкателен. Чаровен. Но чарът на младостта намаляваше с всяка крачка и създаването, което вървеше към Арман Гамаш, все повече се състаряваше и се превръщаше в нещо разлагащо се, докато спря на сантиметри от лицето на главния инспектор. Гамаш имаше чувството, че още малко и ще го лизне с вонящ, лигав език. Идеше му да се отдръпне назад и да повърне. Едва се сдържа.

— Мислите си, че един ден ще съжалявам за това, което правя, нали? — Вонящият дъх на Лемио лъхна бузата му. — Прозрачен сте, главен инспекторе. Имате нужда да спасявате хората, както навремето вие сте били спасен. Получили сте втори шанс. Комисарят ми разказа за родителите ви. Такава случка би оставила белези в душата на всяко дете, но вие някак сте оцелели, дори сте преуспели. Обаче сте дали обет да помагате на другите. Че никой няма да умре по време на ваше дежурство.

Гамаш почувства, че сърцето му се разтуптява от гняв.

— Нещата, които момчетата споделят помежду си. Представям си сцената, Гамаш. Едно стабилно, яко, честно момче разказва на най-добрия си приятел за тържествената си клетва да помага на хората. И Бребьоф е дал клетва да ви помага, нали? Като Ланселот и Артур. А накрая единият предава другия. На какво ви беше научил първият ви началник в полицията? Матей, 10:36. Мислехте, че не ви слушам, когато говорите, нали?

— О, винаги съм знаел, че слушаш внимателно. — Гамаш се обърна към Бребьоф. Усещаше, че е на път да изгуби самообладанието си, а ако това станеше, всичко щеше да пропадне. — Разбирам защо атакуваш мен, Мишел, но защо семейството ми? Защо Даниел? Защо Ани, твоята кръщелница?

— Бях сигурен, че след статиите за тях ще се досетиш, че съм бил аз. Кой друг знае толкова много за семейството ти? Но ти все още

беше сляп. И толкова лоялен. — Бребьоф поклати глава. — Нито за миг не се усъмни в мен, нали? Все си мислеше, че атаките идват от Франкьор.

Гамаш направи крачка към Бребьоф, но Лемии му прегради пътя. Главният инспектор едва сега забеляза колко е едър младият полицай. Спря, но без да отмества очи от приятеля си.

— Усетих, че нещо се е променило между нас. Ти беше дистанциран, любезен, но нищо повече. Все дреболии, нямаше нещо конкретно, което да посоча. Нищо съществено, но едно след друго малките неща се натрупваха. Забравен рожден ден, отказ на покана за гостуване, язвителна забележка. Но не можех да повярвам. Не исках да повярвам.

„Беше ме страх да повярвам — помисли си Гамаш. — Беше ме страх, че е истина и някак съм изгубил най-добрия си приятел. Както Хейзъл изгуби Мадлен.“

— Мислех си, че имаш семейни проблеми. Никога не съм си представял... — Гамаш остана без думи. Но една все пак излезе от устата му: — Защо?

— Спомняш ли си какво беше веднага след осъждането на Арно и съучастниците му? Случаят беше приключен, но ти бе в немилост. Отлъчен от съвета. С Катрин поканихме теб и Рен-Мари на вечеря, за да те ободрим. Но ти беше в отлично настроение. Отидохме в кабинета ми на чашка коняк и ти ми каза, че не ти дреме. Че си направил това, което е трябвало. Кариерата ти беше на пух и прах, а ти беше щастлив. След като си тръгнахте, седнах да почета. Никому неизвестна книга, която вероятно ти ми беше дал. Там попаднах на една мисъл, която ме сломи. Записах я и сложих листчето в портфейла си, за да не я забравя никога.

Бребьоф извади портфейла си. Разгъна едно листче, намачкано и изтъркано като многократно препрочитано любовно писмо.

— Цитатът е от 960 година. Приписва се на Абд ар Рахман Трети, владетел на Испания.

Звучеше като срамежлив ученик, който се притеснява пред класа. Гамаш усети болка в гласа му. Бребьоф зачете:

— *Управлявам вече петдесет години в победа или в мир, обичан от поданиците, всяващ страх у враговете и уважаван от съюзниците си. Богатства и почит, власт и удоволствия, всичко имах в изобилие и*

от нито едно от земните блага не съм изпитал липса. Предвид благоденствието си старателно изброих дните, в които съм изпитал чисто и искрено щастие: те възлизат на четиринайсет.

Робер Лемио се изсмя. Но сърцето на Гамаш се сви.

Бребьоф грижливо сгъна листчето, прибра го и продължи:

— Откакто се познаваме, аз винаги съм бил по-умен, по-бърз, по-добър на тенис и хокей от теб. Имах по-добри оценки и първи срещнах любовта. Имам трима синове. Петима внуци, докато ти имаш само една. Спечелих седем отличия. А ти колко имаш?

Гамаш поклати глава.

— Дори не знаеш. Победих те на конкурса за комисар и ти станах началник. Гледах как съсипваш кариерата си. Защо тогава ти си този, който е щастлив?

Въпросът прониза Гамаш през гърдите и сърцето, избухна в главата му и го накара да затвори очи. Когато пак ги отвори, помисли, че има халюцинации. Малко зад Лемио стоеше някой. В сенките.

Една сянка бавно се отдели от другите и се превърна в Ивет Никол като призрак, хванат в капан между световете.

— Какво искаш? — попита Гамаш.

— Иска да подадете оставка — заяви Лемио, който все още не подозираше за присъствието на Никол. — Но всички знаем, че това не е достатъчно.

— Разбира се, че е достатъчно! — тросна се Бребьоф. — Ние печелим.

— И след това какво? — попита Лемио. — Вие сте слаб човек, Бребьоф. Обещахте да съдействате за издигането ми в йерархията, но как мога да имам доверие на човек, който е предал най-добрия си приятел? Не, единствената ми гаранция е да имам срещу вас тайна, която е толкова ужасна, че няма да можете да се отметнете от думата си. — Извади револвера си и погледна Гамаш. — В тази къща ми казахте никога да не вадя оръжието си, ако нямам намерение да го използвам. Научих си урока. Обаче няма аз да го използвам. Ще го направите вие. — Насочи револвера към Бребьоф. — Хайде.

Момчешкият глас на Лемио бе уверен и спокоен.

— Няма да застрелям приятеля си!

— Приятел ли? Вие вече убихте приятелството си. Защо не и него? Няма да ви пусна, ако не го направите. Вижте какво причини на

Арно. Дори да напусне полицията, няма да се откаже. До края на живота си ще се опитва да ви съсипе.

Бребьоф отпусна ръце. Лемيو въздъхна и вдигна револвера.

— Лемيو! — извика Гамаш, като се опитваше да следи едновременно и младежа, и застаналата зад него Никол, която посегна към хълбока си.

— Стой!

От тъмното се появи друг револвер и след малко се показа Жан Ги Бовоар. Втренчи се решително в Лемيو. Никол се скри в мрака.

— Добре ли сте? — попита Бовоар шефа си, без да отмества поглед от младия полицаи.

— Отлично.

Двамата млади мъже стояха втренчени един в друг като стари врагове и с насочени оръжия. Бовоар се целеше в Лемيو; Лемيو — в Гамаш.

— Знаеш, че нямам какво да губя, инспекторе — каза спокойно младежът. — За нищо на света няма да изляза оттук с белезници. Ако не свалиш револвера, докато преброя до пет, ще застрелям Гамаш. Ако дори си поемеш въздух или усетя, че възнамеряваш да стреляш, ще дръпна спусъка. Всъщност какво чакам? — Лемيو се завъртя леко към Гамаш.

— Не! Не, чакай! — Бовоар свали оръжието.

— Слабак. — Младият полицаи поклати глава. — Всички сте слабаци.

Обърна се към Гамаш и стреля.

[1] Добър вечер, Мишел (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИЙСЕТ И ТРЕТА

Чула гърмежа, Клара Мороу скочи на крака. През последните петнайсет минути някъде от къщата се чуваха приглушени гласове, понякога се повишаваха в разгорещен спор, но поне бяха човешки. Гърмежът на огнестрелно оръжие обаче беше нещо друго. Нещо, което повечето канадци никога не чуват в живота си. Зловещ звук, който известяваше, че смъртта отново вилнее в имението „Хадли“.

— Да отидем ли да видим какво става? — попита Клара.

— Луда ли си? — възкликна Мирна с разширени от ужас очи. — Какво ще направим? Там има въоръжен човек, за бога. Да се махаме оттук.

— Аз съм „за“ — заяви Габри и се изправи.

— Трябва да останем — настоя Жана. — Главният инспектор така помоли.

— И какво от това? — сопна се Сандон. — Ако те беше накарал да скочиш през прозореца, щеше ли да го направиш?

— Но той не го направи и не би го направил. Трябва да останем.

* * *

Арман Гамаш беше на земята и опипваше наоколо за револвера. Бовоар отчаяно се опитваше да намери своя на четири крака.

— Добре ли сте? — извика на шефа си. — Какво стана?

— Намери револвера! — изкрещя Гамаш, докато притискаше Лемю, който се гърчеше в опит да се освободи.

В тъмното всеки крак, всяка ръка, всеки стол приличаше на оръжие. Гамаш напипа някакъв камък.

— Спрете всички! — чу се женски глас.

Тримата полицаи, които се боричкаха на пода, погледнаха нагоре. Ивет Никол стоеше над тях с револвер в ръка.

Мъжете бавно се изправиха. Лемии опипа тила си. Когато погледна пръстите си, по тях имаше кръв.

— Дай ми това! — заповяда младежът и протегна ръка за оръжието й.

— Ха-ха, няма да стане.

— Слушай, глупава кучко, дай ми револвера веднага!

Никол не помръдна. Лемии погледна към Бребьоф, който се беше скрил в мрака.

— Каква е тази игра, Бребьоф? Кажете й да даде оръжието.

— Не мога — отговори комисарят с писклив глас, сякаш бе на ръба на истерията.

— Предупреждавам ви, Бребьоф.

От сенките се чу кратък смях, който бързо секна.

— Той не може нищо да ми заповядва — заяви хладно Никол.

— Франкьор — изсъска Лемии към Бребьоф. — Нали щяхте да го държите под контрол.

— Дай револвера, полицаи Никол — каза Гамаш и пристъпи към нея, като протегна ръка.

— Стреляй! — изкрещя Лемии. — Застреляй го!

В този момент телефонът й иззвъня. За тяхна изненада, Никол вдигна, без да отмества очи от тях.

— Да, разбрах. Тук е.

Подаде телефона на Гамаш. Той се поколеба, но го пое.

— *Oui, allo?*

— Главен инспектор, Гамаш?

— *Oui.*

— Аз съм Ари Николаев. Бащата на Ивет. Надявам се, че се грижите за дъщеря ми. Всеки път, когато й се обадя, тя ми казва, че работи по ваше разследване. Вярно ли е?

— Тя е забележителна млада жена, господине. Сега трябва да затварям.

Върна телефона на Никол. Тя му даде револвера. Лемии ги гледеше, зинал от учудване.

— Какво означава това? — отново се обърна към Бребьоф, който се криеше в мрака. — Нали казахте, че тя е с нас.

— Казах, че има причина да е там. — Гласът на Бребьоф беше напрегнат. Комисарят едва овладяваше истерията, която заплашваше да

го завладее. — Когато Франкьор я върна в „Убийства“, знаех, че Гамаш ще я заподозре като негов шпионин. За какво иначе ще му я връща? Но Франкьор е просто един грубиян и глупак. Отказа се от Арно още щом нещата загубяха. Никол беше нашето жертвено агне. Очевидният виновник, ако Гамаш стане подозрителен.

— Е, било е шибана грешка — изръмжа Лемيو.

— Да, тате. Мисля, че сега ще приеме. — Никол погледна Гамаш.
— Татко все ме врънка да ви покания на чай някой ден.

— Кажете на баща си, че приемам поканата с голямо удоволствие.

— Да, тате. Каза, че ще дойде. Не, не съм насочила пистолет към него. — Никол вдигна вежди, докато гледаше Гамаш. — Сега. Не, не съм прецакала нищо, но благодаря, че попита.

— Ти знаеше ли? — попита Лемيو, докато Бовоар му слагаше белезници.

— Разбира се, че знаех — излъга инспекторът.

Всъщност не знаеше нищо до онзи момент на улицата, когато принуди шефа си да говори. Докато не си споделиха всичко. Тогава научи какво става. Никол работеше за тях. Зарадва се, че не я е хвърлил в придошлата Бела Бела, както му подсказваше интуицията. На рожденото було явно не можеше да се има пълно доверие.

— Знаех, че не е шпионка на Франкьор. Прекалено очевидно беше — обясни Гамаш, като подаде револвера на Бовоар. — Говорих с нея още преди година, разказах ѝ плана си и тя се съгласи да участва. Тя е една храбра млада жена.

— Не искайте ли да кажете „луда“? — попита Лемيو.

— Не е особено симпатична, но не на това разчитах. Докато ти си мислеше, че подозирам нея, щеше да правиш каквото намериш за добре, а пък аз можех спокойно да те наблюдавам. Казах на Никол да дразни всички, но да се съсредоточи най-много върху теб. Да те изкара от равновесие. Твоята броня е умението да се харесваш на хората. Ако успееш да те изкараме от контрол, можеше да кажеш или да направиш нещо глупаво. И ти го направи. Онзи ден, когато се промъкна зад мен. Никой от моите хора не би извадил оръжие срещу мен. Никога. Искаше да ме уплашиш. Но вместо това потвърди подозренията ми, че си шпионин. Обаче допуснах огромна грешка. — Гамаш се обърна към Бребьоф. — Мислех, че врагът е Франкьор. Нито за миг не ми хрумна, че може да си ти.

— Матей, 10:36. *И неприятели на човека ще бъдат домашните му* — тихо цитира Бребьоф. Вече нямаше истерия, нямаше гняв, нямаше страх. Нямаше нищо.

— Но също и приятелите му.

Бовоар и Никол изведоха Бребьоф и Лемио.

„Четиринайсет дни — мислеше си комисарят. — Четиринайсет истински щастливи дни.“ И беше вярно. Само че едва сега си даде сметка, че повечето от тях е преживял с този човек.

— С какво, по дяволите, ме удари? — изръмжа Лемио.

— С камък — отговори Никол наперено. — Един изпадна от палтото на инспектор Бовоар онзи ден и аз го взех. Хвърлих го по теб точно когато стреля.

* * *

Гамаш тръгна отново по тъмния коридор. Нещо странно се случваше в имението „Хадли“. Започваше да му става познато. Вече можеше да се ориентира, без да включва фенерче. Но се закова по средата на коридора.

Нещо много масивно идеше към него.

Главният инспектор извади фенерчето от палтото си и го включи. Пред него изникна същество с няколко глави.

— Идваме да ви спасим — каза Габри иззад гърба на Мирна.

Жана вървеше първа, следвана от Клара и всички други.

— Напред, езичнически войници! — изкомандва Жана и се усмихна с облекчение.

* * *

Свещта съвсем се беше смалила. Всички заеха същите столове, на които седяха преди, сякаш извършваха успокояващ стар ритуал, ритуала на пролетта.

— Тъкмо щяхте да ни кажете кой е убил Мадлен — припомни Одил.

Гамаш изчака всички да се настанят, преди да заговори:

— *Колко горчиво е да гледаш щастието през чужди очи.* — Замълча за малко, докато осмислят тези ужасни думи. — Някой от тук присъстващите е насъбрал горчивина срещу радостния свят, който Мадлен е създала за себе си. Знаете ли откъде е цитатът?

— Шекспир — каза Жана. — „Както ви харесва“.

Гамаш кимна:

— Откъде знаете?

— Училищният театър игра тази пиеса през годината на завършването ни. Ти я режисира — обърна се към Хейзъл. — А Мадлен беше в главната роля.

— Мадлен в главната роля — повтори Гамаш. — Както винаги. Не защото е искала, а защото не е можела да го избегне.

— Тя беше слънцето — тихо каза Сандон.

— И някой се е доближил прекалено — съгласи се Гамаш. — Някой от тук присъстващите е Икар. Задържал се е твърде дълго до слънцето. И в резултат се е сгромолясал на земята. Но е било необходимо време. Продължило е години наред. Десетилетия.

Убиецът е създал хубав живот за себе си. Имал е приятели, приятна социална среда. Радвал се е на богати и щастливи времена. Но призраците от миналото винаги ни застигат. В този случай духът не бил човек, а емоция, отдавна погребана и дори забравена. Но много силна. Заслепяваща, стъписваща, изгаряща ревност. — Обърна се към Жана. — За вас е било трудно да сте в екипа на мажоретките заедно с Мадлен, представете си какво е било да си неин приятел.

Всички погледи се насочиха към Хейзъл.

— Според годишника вие сте били отлична баскетболистка, Хейзъл, но Мад е била по-добра. Била е капитан на отбора. Винаги начело. Вие сте били в отбора, но тя е била капитанът.

Гамаш взе годишника и отвори на абитуриентските снимки.

— *Тя никога не стана гневна* — прочете текста под снимката на младата Хейзъл, после затвори книгата. — Никога не стана гневна. Отначало си мислех, че никога не сте изпускали нервите си, но това изречение означава и друго, нали?

Хейзъл седеше, свела очи към ръцете си.

— Защото на английски „гневен“ е *mad*. „Тя никога не стана Мад“. Никога не я догони. Никога не я разбра. Постоянно се опитваше и постоянно се проваляше. Вие сте започнали да гледате на

отношенията ви като на състезание, а тя никога не ги е възприемала така. Вашето проклятие е било да имате приятелка, която е малко по-добра от вас във всичко. След завършването на гимназията сте се разделили. Но години по-късно, след тежката борба с рака, Мадлен е потърсила старите си приятели. Имали сте уреден живот. Скромни дом в прекрасно село. Дъщеря. Приятели. Вероятна любовна авантюра. Участвали сте в женското дружество към англиканската църква. Но сте помнели един урок от гимназията. Днес бях на заседание в Монреал и един колега ми каза нещо. Беше свързано... — Гамаш замълча за момент. — С друг случай.

Отново чу онзи глас — дълбок, властен, заповеден. Обвиняваше Гамаш, че взема само слабите, безползните; хората, които никой друг не иска. За да се чувства винаги по-способен от тях. Да стимулира егото си. Знаеше, че не е вярно. Не защото нямаше его, а защото бе уверен, че хората в екипа му са най-добрите, а не най-некадърните. Постоянно го доказваха.

И все пак обвиненията на Франкър звучаха в главата му. Докато шофираше към Трите бора, те му помогнаха да разбере нещо. Не за случая „Арно“. А за това разследване. За Хейзъл.

— Вие сте се заобикаляли все с хора, които са ранени, осакатени по някакъв начин. Хора в нужда. Сприятелявали сте се с болни, с хора, чийто брак не върви, с алкохолици, със страдащи от затлъстяване, с душевноболни. За да чувствате превъзходство. Вие сте добра към тях, но по един снизходителен начин. Чували ли сте как Хейзъл говори за някого като за „горкия“ еди-кой си?

Всички се спогледаха и кимнаха. Горката Софи, горката госпожа Бъртън, горкият мосю Беливо.

— Близката противоположност — обади се Мирна.

— Точно така. Съжаление вместо състрадание. Всички са ви мислели за светица, но вие сте го правели с определена цел. Така сте се чувствали необходима и по-добра от хората, за които се грижите. Когато отново сте се срещнали с Мадлен, тя все още е била болна. Това ви е харесало. Така сте можели да се грижите за нея, да ѝ помагате. Да командвате. Тя е била болна и в нужда, а вие — не. Но после се случило нещо, което не сте очаквали. Състоянието ѝ се подобрило. Чувствала се е по-добре от всякога. Превърнала се е в една Мадлен, която била не само грееща и жива, но пълна с благодарност и грабеща

с пълни шепи от живота. Само че животът, от който грабела, бил вашият. Малко по малко тя отново почнала да ви отнема всичко. Приятелите, позицията ви в женското дружество. Вече сте предчувствали деня, когато ще се превърнете в нейна сянка. Накрая тя преминала границата на търпението ви. Отнела ви двете неща, които са ви най-скъпи. Дъщеря ви и мосю Беливо. И двамата съсредоточили вниманието си върху нея. Врагът се върнал, живеел в къщата ви, хранел се от вашите чинии, поглъщал живота ви.

Хейзъл се отпусна сломено на стола.

— Какво беше чувството?

Тя го погледна:

— Вие как мислите? През цялото време, докато бяхме ученички, аз винаги бях втора във всичко. Бях най-добрата във волейболния отбор, докато не дойде Мадлен.

— Но да си втори, пак е прекрасно — обади се Габри, който бе на върха на щастието, ако се класираше в челната десетка на което и да е спортно събитие, дори хвърлянето на ботуш на панаира в Уелингтън.

— Така ли мислиш? Я пробвай да е така постоянно. Във всичко. И около теб хората през цялото време да го повтарят през целия ти живот. Да си втори, е добре. Да си втори, е чудесно. Аз ще ти кажа — не е! Дори в училищния театър. Най-сетне имах водеща роля. Станах режисьор. Но кой обра цялата слава за пиесата?

Нямаше нужда да им казва. Картината, ярка и жестока, вече се оформяше във въображението им. Колко снизходителни усмивки може да понесе човек? Колко пренебрежителни погледи, докато копнее да бъде истинската звезда?

Мадлен.

Колко ли е било мъчително, помисли си Клара.

— Един ден Мадлен се обади неочаквано. Беше болна, искаше да ме види. Погледнах в сърцето си и не намерих повече омраза. И когато се срещнахме, изглеждаше толкова изтощена и изпаднала.

Всички си представиха срещата. Ролите най-сетне били разменени. И Хейзъл направила огромна грешка. Поканила Мадлен да живее при нея.

— Мадлен беше прекрасна. Когато дойде, къщата грейна. — Хейзъл се усмихна при спомена, — смеехме се, приказвахме си и правехме всичко заедно. Запознах я с приятелите си и я включих в

живота на общността. Тя отново беше най-добрата ми приятелка, но този път бяхме равни. Отново я заобичах. Прекарвахме си отлично. Имате ли представа какво е? Дори не бях подозирала, че съм самотна, докато Мад не дойде. И изведнъж сърцето ми се напълни. Но после хората започнаха да търсят само нея, а Габри я помоли да поеме председателството на женското дружество, въпреки че аз му бях заместник.

— Но ти ненавиждаш тази длъжност — изтъкна той.

— Така е. Но повече ненавиждам да ме пренебрегват. Всеки го мрази, не съзнавате ли?

Клара си спомни всички сватби, на които бяха пропуснали да я поканят, и как се бе почувствала. Отчасти изпитваше облекчение, че не се налага да ходи на тържеството и да купува скъпи подаръци, но по-силна беше обидата, че са я пренебрегнали. Че са я забравили. Или по-лошо. Че са си спомнили за нея, но са решили да не я канят.

— После ви е отнела мосю Беливо — продължи Гамаш.

— Преди да почине, Жинет често повтаряше, че двамата с него бихме били чудесна двойка. Можем да си правим компания. Бях започнала да се надявам, че ще се сбъдне.

— Но той е искал повече от компания — отбеляза Мирна.

— Искаше нея. — Хейзъл вече не криеше огорчението си. — И започнах да осъзнавам, че съм допуснала ужасна грешка. Но не виждах начин да се измъкна.

— Кога решихте да я убиете? — попита Гамаш.

— Когато Софи се прибра за Коледа и целуна най-напред нея.

Това просто, шокиращо твърдение падна наред свещения им кръг като мъртвата птичка. Гамаш си спомни нещо, което постоянно го бяха предупреждавали. *Не ходи в гората напролет. Никога не заставай между майка и малкото ѝ.*

Мадлен го беше направила.

След малко инспекторът заговори:

— Пазили сте ефедрина на Софи отпреди няколко години. Не защото сте възнамерявали да го ползвате, а защото не изхвърляте нищо.

„Нито мебели, нито книги, нито емоции“ — помисли си. Хейзъл не се разделяше с нищо.

— Според лабораторията веществото, използвано за убийството, е било твърде чисто, за да е произведено наскоро. Първоначално си помислих, че може да е от магазина на Одил. Но после си спомних, че е имало и друго шишенце с хапчета. Отпреди няколко години. Хейзъл каза, че Мадлен ги намерила и ги взела, но това не е вярно, нали, Софи?

— Мамо!

Момичето я погледна смаяно. Хейзъл посегна към ръката ѝ, но Софи бързо се дръпна. Този жест явно засегна майка ѝ повече от всичко друго.

— Ти си ги намерила и си убила с тях Мадлен заради мен?

Колкото и да не искаше, Клара долови лек нюанс на задоволство в гласа на Софи.

— Трябваше да го направя — настоя Хейзъл. — Тя щеше да те отнеме от мен. Да ми отнеме всичко.

— Опитали сте се да я убиете още на петъчния сеанс — каза Гамаш, — но дозата е била малка.

— Ама тя изобщо не беше там — изтъкна Габри.

— Не, но сготвеното от нея ядене е било — обясни Гамаш, като се обърна към Беливо. — Вие ми казахте, че не сте могли да спите онази нощ, защото сте били разстроен от сеанса. Но първият сеанс изобщо не е бил толкова плашещ. Не сте могли да спите заради ефедрина.

— *Est-ce que c'est vrai?*^[1] — удивено попита Беливо Хейзъл. — Сложила си отровата в яденето и си ни я дала? Можеше да ме убиеш.

— Не, не. — Хейзъл протегна ръка към него, но той бързо се дръпна. Един по един всички я изоставяха и тя оставаше сама, от което най-много се боеше. — Никога не бих поела този риск. Знаех от вестниците, че ефедринът може да е смъртоносен само за хора със сърдечно-съдово заболяване, а бях сигурна, че ти нямаш.

— Обаче сте знаели, че Мадлен има — вметна Гамаш.

— Мадлен е имала болно сърце? — изненада се Мирна.

— От химиотерапията. Казала ви е, нали, Хейзъл?

— Не искаше да казва на никого, защото не желаше да се отнасят към нея като към болен човек. Вие откъде разбрахте?

— Патоанатомът ми каза, а личният лекар на Мадлен потвърди.

— Не, имам предвид как разбрахте, че съм знаела? Не съм казвала на никого, дори на Софи.

— От аспирина.

Хейзъл въздъхна:

— Мислех, че съм постъпила умно, като скрих лекарствата на Мадлен между всички останали.

— Инспектор Бовоар ги видял, когато сте търсели нещо за глезена на Софи. Имали сте цял шкаф, пълен със стари лекарства. А сред тях — аспирин, но не от обичайния. Изпратихме го за анализ. Оказа се, че е в много ниска доза. Доста под нормалното. Хората със сърдечни проблеми често вземат ниски дози аспирин веднъж дневно.

Много от присъстващите кимнаха. Гамаш замълча за момент. Вгледа се в Хейзъл.

— Мадлен е запазила една тайна. Дори от вас. Може би преди всичко от вас.

— Тя ми казваше всичко — възрази Хейзъл, сякаш защитаваше старата си приятелка.

— Не. Едно последно нещо, едно изключително важно нещо е запазила в тайна от вас. От всички. Мадлен е умирала. Имала е разсейки от рака на гърдата.

— Не! — възкликна мосю Беливо.

— Невъзможно — сопна се Хейзъл. — Щеше да ми каже.

— Да, странно е, че не ви е казала. Мисля, че нарочно не го е направила. Навярно е долавяла нещо у вас, което подхранва и създава слабост. Ако ви беше казала, нямаше да я убиете. Но планът ви вече е бил в ход. Започнал е с това.

Гамаш извади списъка на учениците от гимназията, който бе взел същия следобед.

— Мадлен е в списъка на завършилите вашето училище. Вие също — каза на медиумката, която кимна. — Хейзъл взела една от брошурите на Габри, отпечатала отгоре „Тук се пресичат леи-линиите. Великденска оферта“ и я изпратила на Жана.

— Откраднала е една от брошурите ми! — оплака се Габри на Мирна.

— Мисли мащабно, Габри.

Хотелиерът с мъка се примири, че неговата загуба може би не е чак толкова голяма, колкото на Мадлен. Или на Хейзъл.

— Горката Хейзъл — прошепна и всички кимнаха.
Горката Хейзъл.

[1] Вярно ли е това? (фр.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА

През следващата седмица Арман Гамаш изпадна в особено състояние на вцепенение. Храната не му беше вкусна, вестникът не беше интересен. Седеше и препрочиташе едно и също изречение в „Дъвоар“. Рен-Мари се опита да го накара да обсъдят идеята за екскурзия по случай трийсет и петата годишнина от сватбата им. Той отговори, прояви някакъв интерес, но ярките, искрящи цветове на живота му бяха помътнели. Сякаш сърцето му изведнъж бе станало прекалено тежък товар. Гамаш се щуреше насам-натам и се опитваше да не мисли за случилото се. Една вечер обаче, когато се разхождаше с Рен-Мари, Хенри, немската им овчарка, внезапно се измъкна и хукна през парка към един познат човек от другата страна. Гамаш го извика и кучето спря. Но другият мъж вече бе видял животното и собственика му.

Още веднъж и за последен път Мишел Бребьоф и Арман Гамаш се погледнаха в очите. Между тях ставаха толкова много неща. Деца играеха, кучета се търкаляха и гонеха пръчки, млади родители се радваха на отрочетата си. Въздухът ухаеше на люляк, жужеше от пчели, ехтеше от лай и детски смях. Целият свят стоеше между Арман Гамаш и най-добрия му приятел.

И Гамаш копнееше да отиде и да го прегърне. Да усети допира на познатата ръка. Да долови миризмата на Мишел: на сапун и тютюн за лула. Копнееше за компанията му, за гласа му, за очите — грижовни и весели.

Най-добрият му приятел му липсваше.

Само като си помислеше, че години наред Мишел го е мразил. И защо? Защото беше щастлив.

Колко горчиво е да гледаш щастието през чужди очи.

Днес обаче в очите на Гамаш нямаше никакво щастие, само тъга и съжаление.

Бребьоф леко вдигна ръка и пак я отпусна, после се отдалечи. Гамаш също понечи да му махне, но приятелят му вече се бе обърнал.

Рен-Мари го хвана за ръката, той улови каишката на Хенри и тримата продължиха разходката си.

Робер Лемю бе обвинен за нападение и опит за убийство. Очакваше го дълъг престой зад решетките. Но на Гамаш сърце не му даваше да повдигне обвинения срещу стария си приятел. Знаеше, че трябва да го стори. Знаеше, че се проявява като страхливец, щом не го прави. Но всеки път, когато тръгнеше към кабинета на Паже, си спомняше ръката на малкия Мишел Бребьоф върху своята. Спомняше си уверенията на малкото момче, че всичко ще се оправи. Че не е сам.

И не можеше да го направи. Приятелят му го беше спасил веднъж. И сега бе ред на Гамаш да стори същото за него.

Все пак Бребьоф напусна полицията, животът му бе съсипан. Продаде къщата си и двамата с Катрин щяха да напуснат Монреал и всичко, което обичаха. Мишел Бребьоф бе отлъчен.

* * *

Гамаш получи покана за чай у полицай Никол и семейството ѝ в събота следобед. Паркира колата си пред малката, но спретната къща. Видя няколко лица на големия прозорец, който гледаше към улицата, но когато тръгна по алеята към входа, те се скриха. Вратата се отвори още преди да почука.

За първи път Гамаш се срещна с Ивет Никол. С човека, не с полицая. Младата жена носеше сепъл панталон и пуловер и той осъзна, че за първи път я вижда без нито едно петно по дрехите. Ари Николаев — дребен, хилав и нервен човечец, избърса длани в панталона си и му подаде ръка.

— Добре дошъл в дома ни — каза на развален френски.

— За мен е чест — отговори Гамаш на чешки.

Сигурно и двамата се бяха упражнявали цяла сутрин да поздравят другия на родния му език.

През следващия час Гамаш бе принуден да слуша какофония от крясъци на езици, които дори не можеше да разпознае. Една стара стринка дори си го измисляше, докато говореше, беше убеден в това.

Храната и напитките не свършваха. После започнаха песните. Беше весело, дори еуфорично. Но всеки път, когато погледнеше Никол,

тя стоеше на самия вход на дневната. Най-накрая отиде при нея.

— Защо не влезеш?

— Тук ми е добре, господин инспектор.

Гамаш я изгледа изпитателно.

— Какво има? Ти изобщо влизаш ли там? — попита я удивено.

Никол поклати глава:

— Никога не ме канят.

— Но това е твоят дом.

— Те са заели всичко. Няма място.

— На колко години си?

— На двацет и шест.

— Време е да си извоюваш място. Настоявай. Не по тяхна вина стоиш тук, Ивет.

Тя все още се колебаеше. Истината бе, че там се чувстваше уютно. Може да беше студено и самотно понякога, но бе удобно. Какво, по дяволите, знаеше той? За него всичко бе лесно. Не беше момиче, не беше емигрант, майка му не беше починала млада, не ставаше за присмех на собствените си роднини. Не беше полицай с най-ниския ранг. Никога не би могъл да разбере колко ѝ е трудно.

Когато си тръгваше, преял със сладки и силен чай, Гамаш каза на Ивет Никол да го изпрати до колата.

— Искам да ти благодаря за всичко, което направи. Знаем колко мъчително е било съзнателно да се отлъчиш от групата.

— Аз винаги съм извън нея.

— Време е да го промениш. Мисля, че това е твое.

Инспекторът бръкна в джоба си, извади нещо и го сложи в ръката ѝ. Ивет отвори длан и видя затоплен камък.

— Благодаря — добави Гамаш.

Младата жена кимна.

— Знаеш ли, че според еврейската традиция, когато някой умре, близките му оставят камъни върху надгробната му плоча. Преди около година, когато за първи път говорихме за случая „Арно“, аз ти дадох съвет. Помниш ли го?

Никол се престори, че се замисля, но помнеше много добре.

— Казахте, че трябва да погребва покойниците си.

Гамаш отвори вратата на колата си.

— Помисли добре за това. — Кимна към камъка в ръката ѝ. — Но преди да ги погребеш, се увери, че наистина са мъртви, защото иначе никога няма да се отървеш от тях.

Докато караше към къщи, се замисли, че навярно трябва да послуша собствения си съвет.

* * *

Арман Гамаш се качи на последния етаж на главното полицейско управление. Спря пред масивна дървена врата и почука, като се надяваше да няма никого.

— Влез.

Отвори вратата и застана пред Силвен Франкьор. Комисарят не помръдна. Вгледа се в него с нескрита омраза. Гамаш бръкна в джоба си — инстинктивно търсеше талисмана, който носеше почти винаги със себе си. Но джобът му бе празен. Преди седмица бе сложил очуканото, надраскано кръстче на баща си в обикновен пощенски плик заедно с едно по-малко и ги беше дал на сина си.

— Какво искате?

— Искам да се извиня. Несправедливо ви обвиних, че разпространявате клевети за семейството ми. Съжалявам.

Франкьор присви очи. Явно чакаше да последва още нещо, но друго нямаше.

— Ще подготвя писмено извинение и ще го разпратя до членовете на съвета.

— Искам да си подадете оставката.

Двамата останаха втренчени един в друг. Изведнъж Гамаш се усмихна широко:

— Така ли ще продължаваме до края на живота си? Вие заплашвате, аз отгъщавам? Аз обвинявам, вие изисквате? Необходимо ли е?

— Не съм видял нищо, което да промени мнението ми за вас, главен инспекторе. Включително начина, по който завърши този скандал. Комисар Бребьоф беше много по-добър полицай от вас, а сега и него го няма. Познавам ви, Гамаш. — Франкьор се изправи и се наведе над бюрото. — Вие сте арогантен и глупав човек. Слаб.

Осланяте се на интуицията си. Но нито за миг не заподозряхте, че най-добрият ви приятел работи срещу вас. Къде беше интуицията ви в този случай? Гениалният Гамаш, героят от случая „Арно“, се оказа сляп. Заслепен от емоциите, от нуждата да помагате на хората, да ги спасявате. Откакто сте заели тази ръководна длъжност, носите само беди на полицията. А сега идвате да се перчите. Случаят не е приключил, Гамаш. Никога няма да приключи.

Думите бяха като плесница в лицето на главния инспектор, чиято усмивка бе помръкнала. Той се вгледа във Франкьор, който трепереше от гняв. После кимна, обърна се и излезе. Знаеше, че някои неща отказват да умрат.

* * *

Няколко дни по-късно семейство Гамаш, включително кучето им Хенри, бяха поканени на празненство в Трите бора. Беше слънчев пролетен ден, младите листа се бяха разтворили и дърветата бяха обагрени във всички оттенъци на свежозеленото. Докато се друсаша по черния път под лимоненозелените клони, които блестяха като стъклописите на „Свети Тома“, забелязаха необичайна дейност от едната страна. Не виждаха ясно каква е, но Гамаш знаеше, че там се намира имението „Хадли“, и се почуди дали местните не са отишли най-сетне да го съборят. На пътя излезе някой и им махна да отбият. Беше мосю Беливо — с работен гащеризон и бояджийска шапка.

— Чудесно. Всички ви очаквахме с нетърпение.

Бакалинът се наведе над отворения прозорец и потупа Хенри по главата. Кучето се беше покатерило върху Гамаш и изглеждаше, сякаш то кара колата. Детективът отвори вратата, Хенри изскочи навън и хукна към хората, които го посрещнаха с радостни викове.

След броени минути Рен-Мари се бе покатерила на строителна стълба и стържеше боята от старото имение, а Гамаш почистваше рамките на прозорците на долния етаж: Той не обичаше да се катери, а тя — да чисти рамки.

Докато стържеше, на инспектора му се стори, че къщата пъшка, както правеше Хенри, когато го чешеш между ушите. От удоволствие. Години на разпад, безстопанственост и тъга се смъкнаха на слоеве под

шпаклите. Дали през цялото време бяха чували пъшкане? Дали старата къща е стенела от удоволствие, когато е имала компания? А те са си мислели, че е нещо злоещо?

Жителите на Трите бора бяха решили да не събарят имението „Хадли“, а да му дадат шанс. Реставрираха го за нов живот.

Сега къщата сякаш се перчеше под слънцето, участъците с прясна боя блестяха. Някои работници сменяха прозорците, други чистеха вътре.

— Хубаво пролетно почистване — отбеляза собственичката на пекарната, Сара, чиято дълга кестенява коса бе събрана на кок.

Навън бяха запалили барбекю и в почивките хората пийваха бира или лимонада и хапваха сандвичи и наденички. Гамаш си взе една бира и се загледа надолу към Трите бора. Селото беше спокойно. Всички бяха тук — млади и стари; дори болните бяха получили столове и четки, за да може всеки жител на Трите бора да допринесе за имението „Хадли“ и за развалянето на магията. Магията на тревогата и скръбта.

Но най-вече на самотата.

Единствените, които липсваха, бяха Питър и Клара Мороу.

* * *

— Готова съм! — извика Клара от ателието си.

Лицето ѝ бе оцапано с боя. Избърса ръце в един парцал, който бе твърде мръсен, за да ѝ свърши работа.

Питър стоеше пред ателието. Подготви се. Пое си дълбоко въздух, мислено каза молитва. Отчаяна молитва. Молеше се картината да бъде истински, безспорно, непоправимо ужасна.

Отказал се бе да се бори срещу нещото, от което бягаше от дете, от което се беше крил, преследван ден и нощ от жестоките думи. От упреците на разочарования си баща, който искаше от него да е най-добрият. А Питър знаеше, че винаги ще се проваля. Някой винаги щеше да е по-добър от него.

— Затвори очи.

Клара дойде до вратата. Питър се подчини и почувства малката ѝ ръка върху своята. Тя го въведе в стаята.

* * *

— Погребах Лилия — каза Рут, като се приближи до Гамаш.

— Моите съболезнования.

Старицата стоеше облегната на бастуна си, а зад нея беше Роза, която вече се превръщаше в хубава здрава патица.

— Горкото мъниче.

— Все пак имаше щастието да изпита любовта — отбеляза Гамаш.

— Любовта я уби.

— Любовта я поддържаше жива.

— Благодаря. — Старата поетеса се обърна и погледна имението „Хадли“. — Горката Хейзъл. Тя страшно обичаше Мадлен. Дори аз го виждах.

Гамаш кимна:

— Мисля, че ревността е най-жестоката емоция. Превръща ни в нещо изродено. Ревността е разяждала Хейзъл. Погълнала е щастието ѝ, спокойствието ѝ. Разумът ѝ. Накрая жената е била толкова заслепена от озлобление, че не е осъзнавала, че вече има всичко, което желае. Любов и приятелство.

— Тя не обичаше мъдро, а прекалено силно. Някой трябва да напише пиеса за това — мрачно се усмихна Рут.

— Това е най-голямата грешка — съгласи се Гамаш. След малко измърмори, сякаш говореше на себе си: — Най-близкият враг^[1]. Не е човек, нали? Това сме самите ние.

Двамата се загледаха към имението „Хадли“ и хората, които работеха по него, за да го възстановят.

— Зависи от човека — каза Рут. Изведнъж на лицето ѝ се изписа изненада и тя посочи към задната страна на къщата. — Боже мой, не бях права! Там има феи.

Гамаш погледна. В дъното на градината един храст се размърда. След малко се появи Оливие и Габри, които влачеха наръч окосена орлова папрат.

— Ха-ха! — изсмя се победоносно Рут. Когато смехът ѝ заглъхна, на лицето ѝ се изписа тънка усмивка. — *Ето, една тайна ви*

казвам... — Кимна към хората в старата къща. — *Мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим.*

— *В една минута, в миг на око* — добави Гамаш.

* * *

— Готов ли си? — попита Клара с глас, разтреперан от вълнение. Беше работила без почивка, за да изпревари идването на Фортен. Но неусетно осъзна, че бърза за друго — да отрази онова, което виждаше, което чувстваше, върху платното.

Най-сетне бе успяла.

— Добре, може да погледнеш.

Питър отвори очи. Бяха му необходими няколко секунди, за да осъзнае какво вижда. Беше огромен портрет на Рут. Но Рут, каквато никога не я бе виждал. Всъщност даде си сметка, че я е виждал такава, но само мимоходом, под случайни ъгли, в неочаквани моменти.

Беше облечена в яркосиньо, с червена туника, леко показваща се отдолу. Кожата ѝ, набръчкана и осеяна с изпъкнали вени, бе открита на врата до изпъкналите ѝ ключици. Беше стара, уморена и грозна. Със слабата си ръка плахо стискаше синия шал около раменете, сякаш се боеше да се разголи. А на лицето ѝ бе изписана страшна тревога и горчивина. Самота и скръб. Но имаше нещо още по-смайващо. Нещо в очите ѝ.

Питър имаше чувството, че няма да може да си поеме дъх повече. Или че няма да му е необходимо. Портретът сякаш дишаше вместо него. Сякаш бе проникнал в тялото му и се бе слял със същността му. Страхът, празнотата, срама.

Но в тези очи, в тях имаше нещо друго.

Това беше Рут като Мария, Божията майка. Богородица като една забравена от всички старица. Но тези стари очи започваха да виждат нещо. Питър стоеше неподвижно и направи това, което Клара винаги го съветваше, а той не правеше. Остави картината да влезе в него.

Тогава го видя.

Клара бе уловила момента, в който отчаянието се превръща в надежда. Мига, в който светът се променя завинаги. Това виждаше Рут. Надежда. Първия новороден зачатък на надежда. Питър ясно си даде

сметка, че картината е шедьовър. Като фреските на Микеланджело в Сикстинската капела. Но докато великият италиански художник бе отразил мига, в който бог създава човека, Клара бе уловила момента, в който пръстите им се докосват.

— Гениално — прошепна. — Най-невероятната картина, която съм виждал.

Всички префърцунени епитети бяха неадекватни за този портрет. Всичките му страхове и тревоги изчезнаха. И любовта му към Клара се възвърна.

Питър я прегърна и двамата се смяха и плакаха от радост.

— Идеята ми дойде онази вечер, когато слушах Рут да говори за Лилия. Ако не беше дал идеята да ги поканим на вечеря, Питър, това нямаше да се случи. Благодаря ти. — Притисна го силно до себе си и го целуна.

През следващия час Клара му разказва надълго и нашироко за произведението си. Ентусиазмът ѝ бе заразителен. Накрая и двамата се изтощиха от вълнение.

— Хайде — предложи тя. — Да отидем в имението „Хадли“. Вземи стек бира от килера, сигурно вече са жадни.

Когато тръгваше, Питър отново хвърли поглед към ателието на жена си и с облекчение установи, че смазващата завист, която бе изпитвал по-рано, почти я няма. Знаеше, че си отива завинаги. Скоро щеше да изчезне съвсем и за първи път в живота си той щеше да изпита искрена радост заради другото.

Така тръгнаха към имението „Хадли“. Питър носеше стек бира и само частица завист, която започваше да избледнява.

* * *

— Радваш ли се?

Рен-Мари пхна ръка в тази на съпруга си. Арман я целуна и кимна, след което посочи с бирата си моравата. Хенри си играеше с ядосаната Мирна, която се опитваше да накара друг да хвърля топката на неуморното куче. Беше направила грешката да му даде един кренвирш, който бе паднал на земята, и сега той я приемаше за най-добрия си приятел.

— *Mesdames et messieurs*^[2] — извиси се гласът на мосю Беливо над събралите се.

Всички оставиха храната и се събраха пред верандата на старото имение. До Беливо стоеше Одил Монман. Изглеждаше притеснена, но абсолютно трезва.

— Прочетох „Сара Бинкс“ — прошепна Гамаш на Мирна. — Прекрасна книга. — Извади я от джоба си. — Написана е в чест на поезията на онази жена от прерията, но стихотворенията в нея са ужасни.

— Нашата съгражданка Одил Монман е написала ода за днешния ден и за имението „Хадли“ — обяви Беливо.

Одил пристъпваше от крак на крак, сякаш ѝ се пишкаше.

— Книгата е моя! Исках да я подаря на нея. — Рут я грабна от Гамаш и посочи към Одил с нея. — Къде я намерихте?

— Беше скрита в нощното шкафче на Мадлен.

— Мадлен ли? Откраднала я е от мен? Мислех, че съм я загубила някъде.

— Взела я е, когато е разбрала какво мислиш да направиш — изсъска Мирна. — Когато каза на Одил, че ти напомня за Сара Бинкс, тя си помисли, че ѝ правиш комплимент. Ти си нейният идол. Мадлен не е искала да нараниш чувствата ѝ. Затова е откраднала книгата.

— Това е нещо дребно, което написах снощи, докато гледах хокейния мач — заяви Одил.

Присъстващите закимаха в знак на одобрение към такова вдъхновение, към тази естествена връзка между поезията и дългите мачове.

Одил се покашля и изрецитира:

*Една проклета патица изкълва ухото му
и лицето му стана грозно и бледо.*

*— О, коя жена ще се влюби в мен сега? —
затюхка се и заплака горчиво той.*

*Но една жена дойде и влюби се в мъжа
с любов, чиста и красива.*

*И заобича го както само една жена може да обича
мъж с изкълвано от патица ухо.*

Настъпи пълна тишина. Одил стоеше неловко на верандата. Сетне, за негов ужас, Гамаш видя как Рут си проправя път между хората, стиснала под мишница книгата за Сара Бинкс и следвана по петите от покрыващата Роза.

— Път за патицата и мамицата! — провикна се Габри.

Рут се изкачи бавно на верандата и застана до Одил. Хвана я за ръката. Гамаш и Мирна затаиха дъх.

— Никога не бях чувала стихотворение, което да ме развълнува така. Толкова майсторски си изразила самотата и мъката от загубата. Да използваш мъжа като алегория за къщата, е гениално хрумване, мила.

Одил я погледна неразбиращо.

— И също като осакатения мъж имението „Хадли“ ще бъде отново обичано — продължи Рут. — Стихотворението ти дава надежда на всички нас, които сме стари, грозни и пълни с недостатъци. Браво!

Старата поетеса пхна книгата в опърпания си пуловер и прегърна Одил, която изглеждаше на седмото небе на паянтовата веранда на имението „Хадли“.

Питър и Клара дойдоха и бирите, които донесоха, бяха посрещнати с радост. Но спряха, преди да стигнат до самата къща. Гамаш ги погледна и се запита какво ще направят. Двамата бяха теглили от проклятието на имението повече от всеки друг жител на селото. Сега стояха сред суетящите се хора и гледаха. Клара се наведе и вдигна падналата табела „Продава се“. Избърса я с ръкава си и я подаде на Питър, който я заби в земята. Табелата застана пред къщата чиста и горда.

— Мислите ли, че някой ще я купи? — попита Клара, като избърса ръце в дънките си.

— Някой ще я купи и ще се влюби в нея — заяви Гамаш.

— *Но една жена дойде и влюби се в мъжа с любов, чиста и красива. И заобича го както само една жена може да обича мъж с изкълвано от патица ухо* — изрецитира Рут, като се приближи до тях. — Ужасно стихотворение, разбира се. Но какво пък... — Закуцука обратно към Одил, за да прояви още веднъж добрина. Малката Роза се заклатушка след нея.

— Сега Рут има извинение да кряка на воля — отбеляза Клара.

Под яркото слънце Арман Гамаш гледаше как имението „Хадли“ се възстановява за нов живот, после остави бирата си и се присъедини към работещите хора.

[1] Терминът *the near enemy* от психологията, който в романа се среща като „близката противоположност“, буквално се превежда като „близкия враг“. — Б.р. ↑

[2] Дами и господа (фр.). — Б.пр. ↑

Издание:

Автор: Луиз Пени

Заглавие: Жестокият месец

Преводач: Марин Загорчев

Година на превод: 2016

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: СофтПрес ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2016

Тип: роман

Националност: канадска (не е указано)

Печатница: ФолиАрт ООД

Излязла от печат: 02.02.2016

Редактор: Боряна Стоянова

Художник: Радослав Донев

Коректор: Правда Василева

ISBN: 978-619-151-270-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5830>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.